MARGARET ATWOOD

Damızlık Kızın Öyküsü

AFA

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI

MARGARET ATWOOD

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI

Damızlık Kızın Öyküsü

AFA- Çağdaş Dünya Edebiyatı: 33

AFA-Yayınları:214

ISBN 975-414-162-2

Ekim, 1992

Dizgi: AFA Yayıncılık A.Ş. Baskı: Gülen Ofset

AFA Yayıncılık A.Ş., Sıhhiye Apt. 19/8 Cağaloğlu- İSTANBUL

0 (1) 526 39 80

MARGARET ATWOOD

Damızlık Kız'ın Öyküsü

Çevirenler:

Sevinç - Özcan Kabakçıoğlu

Mary Webster ve Perry Miller'e

Ve Rahel Yakup'a çocuk doğurmadığını görünce, kızkardeşini kıskanıp Yakup'a dedi: Bana çocuklar ver, yoksa ölürüm. Ve Rahel'e karşı öfkesi alevlenip Yakup dedi: Ben rahmin semeresini senden esirgeyen Allah'ın yerinde miyim? Ve Rahel dedi: İşte, cariyem Bilha, onun yanına gir; ta ki, dizlerimin üzerinde doğursun da, ondan çocuklarım olsun.

Tekvin, 30: 1-3

Ancak bana gelince, yıllar yılı kibirli, boş, hayali düşünceler önermekten yorgun düştükten ve sonunda başarıdan tamamen ümidimi kestikten sonra, çok şükür bu öneriye dört elle sarıldım...

Jonathan Swift,

Alçakgönüllü Bir Öneri

Çölde, Taş Yememelisin diye emreden bir levha yoktur.

Sufi Atasözü

I
GECE

1

Bir zamanlar spor salonu olan yerde uyurduk. Eskiden oynanan oyunlar için çizilmiş çizgi ve daireleri üstünde barındıran cilalı parkedendi zemin; basketbol ağlarının çemberleri hâlâ yerli yerindeydi, ancak ağlar yoktu artık. Salonu bir balkon çevreliyordu, seyirciler için ve resimlerden bildiğim kadarıyla, önceleri keçe, sonraları mini-etekli, daha sonra pantolonlu, en sonunda da tek kulakta küpe ve yeşil meçli dimdik saçlarıyla izleyici kızlardan gelen hoş sakız ve parfüm kokusuyla karışıp insanın burnuna çarpan keskin ter kokusunu duyabileceğimi sanırdım, kaçkın bir art-görüntü gibi. Balolar da yapılırdı orada; müzik can çekişirdi: duyulmayan bir ses parşömeni gibi, biçem biçem üstüne, alttan alta gelen davul sesleri, ümitsiz bir feryat; ince kağıt çiçeklerden yapılmış çelenkler; kartondan şeytan maskeleri; döner bir cam top, ışıktan bir kar serpiştirirdi dansçıların üstüne.

Geçmişte kalmış bir cinsellik vardı odada ve yalnızlık ve beklenti, biçimi ya da ismi olmayan bir şeyin. Park yerinde ya da inip kalkan bedenlerin Üzerinde sadece resimlerin titreştiği sessiz televizyon odasında, sırtın en dar yerinde ya da dışında, orada ve o zaman üstümüzde olan eller gibi her zaman değişen ve hemen oluverecek bir şey için duyduğumuz o özlemi hatırlıyorum.

Geleceğe de özlem duyardık. Nasıl edindik bunu, bu doymazlık yeteneğini? Havadaydı; konuşmamızı olanaksız kılan aralıklarla yanyana dizilmiş ordu işi portatif yataklarda uyumaya çalışırken de hâlâ havadaydı; gecikmiş bir düşünce gibi. Flanel çarşaflarımız vardı, çocuklarınkine benzer ve üzerinde hâlâ US yazan eski ordu işi battaniyeler. Giysilerimizi düzgün bir biçimde katlayıp yatakların ayak uçlarında bulunan taburelere koyardık. Işıklar söndürülmeyip kısılırdı. Sara Teyze ve Elizabeth Teyze devriye gezerlerdi; deri kemerlerindeki askılardan sarkan elektrikli dürteçleri vardı.

Yine de silahları yoktu, onlara bile silah verecek kadar güvenilmezdi. Silahlar, özellikle Meleklerden seçilen Muhafızlar içindi. Muhafizlar'ın çağrılmadıkça binanın içersine girmelerine, bizim de dışarı çıkmamıza izin verilmezdi, gezintilerimiz hariç; günde iki

kez, ikişer ikişer, şimdi dikenli tel örgüyle çevrilmiş futbol sahasının etrafında. Melekler bu çitin dışında sırtları bize dönük dururlardı. Bizim için birer korku nesnesiydiler, ancak bunun dışında da bir şeydiler. Ah, bir baksalardı! Bir konuşabilseydik onlarla. Bir şeyler değiş tokuş edilebilirdi, diye düşünüyorduk, bir anlaşma, bir alışveriş, hâlâ bedenlerimiz vardı elimizde. Bizim fantezimiz buydu.

Handiyse sessiz fısıldamayı öğrendik. Yarı karanlıkta kollarımızı uzatabiliyor, Teyzeler bakmazken, boşluğu aşıp birbirimizin ellerine dokunabiliyorduk. Dudak okumayı da öğrendik, başlarımız yastığa yapışık, yana dönmüş, birbirimizin dudaklarını gözleyerek. Bu biçimde isimlerimizi iletiyorduk, yataktan yatağa: Alma. Janine. Dolores. Moira. June.

II
ALIŞVERIŞ

2

Bir sandalye, bir masa, bir lamba. Beyaz tayanda çelenk biçiminde bir rölyef süsü ve ortasında tek gözü çıkarılmış bir yüzdeki deliği andıran sıvalı boş bir alan. Orada bir avize sallanıyor olmalıydı, bir zamanlar. İp aşılabilecek her şeyi ortadan kaldırmışlar.

Bir pencere, iki beyaz perde. Perdelerin altında da, küçük bir yastığın bulunduğu bir pencere peykesi. Pencere yarı açıldığında -daha fazla açılmaz zaten- rüzgar içeri girip perdeleri kımıldatabilir. Sandalyede ya da pencere peykesinde, ellerimi kavuşturarak oturup bunu seyredebilirim. Gün ışığı da girer pencereden içeri ve dar şeritli, fazla cilalanmış parkelerle kaplı yere yansır. Cilanın kokusunu duyabilirim. Yerde bir kilim, oval, paçavralardan dokunmuş. Bunu severler işte: halk sanatı, arkaik, kadınların yaptığı, boş vakitlerinde, başka bir işe yaramayan şeylerden. Geleneksel değerlere bir dönüş. İsraf etme ki isteme. Ben harcanmıyorum. Neden isteyeyim ki?

Sandalyenin üstündeki duvarda bir resim, çerçeveli fakat camsız: bir çiçek baskısı, mavi irisler, suluboya. Çiçeğe hâlâ izin veriliyor. Her birimiz aynı resme, aynı sandalyeye, aynı beyaz perdelere mi sahibiz acaba? Hükümet malı?

Farz edin ki ordudasınız, derdi Lydia Teyze.

Bir yatak. Tek kişilik, minderi orta sertlikte, yünlü beyaz bir örtüyle kaplı. Yatakta uyumaktan başka hiçbir şey gerçekleşmez; ya da uyuyamamaktan. Fazla düşünmemeye çaba gösteriyorum. Başka şeyler gibi, şimdi düşünce de karneye bağlanmalı. Düşünmeye katlanılamayacak birçok şey var. Düşünmek şansını zorlayabilir insanın, benim amacım dayanmak oysa. Mavi irislerin suluboya resminin neden camsız olduğunu ve pencerenin neden sadece yarı açıldığını ve camın neden kırılmaz olduğunu biliyorum. Onların korktuğu kaçmamız değil. Zaten fazla uzağa gidemeyiz. Kendi içinde kesici bir şeyle açabileceğin diğer kaçışlardır onları korkutan.

İşte böyle. Bu ayrıntıların dışında, burası bir kolej misafir odası olabilirdi, daha az seçkin ziyaretçiler için; ya da bir pansiyon odası,

eski zamanlara ait, kısıtlı olanaklara sahip bayanlar için. Biz buyuz işte. Olanaklar kısıtlı hâlâ olanakları olanlarımız için.

Ancak sandalye, gün ışığı, çiçekler: Bunlar ortadan kaldırılamaz. Canlıyım ben, yaşıyorum, nefes alıyorum, uzatıyorum elimi hiç kırmadan gün ışığının içine. Bulunduğum yer bir hapishane değil, aksine bir ayrıcalık, ya/ya da'lı lafları seven Lydia Teyze'nin dediği gibi.

Zamanı ölçen çan çalıyor. Eskiden manastırlarda olduğu gibi zaman burada da çanlarla ölçülmekte. Yine bir manastırdaki gibi, çok az ayna var burada.

Sandalyemden kalkıyorum, topukları dans için değil de omurgayı korumak için düz olan kırmızı ayakkabılar içindeki ayaklarımı gün ışığına uzatıyorum. Kırmızı eldivenler yatağın Üzerinde. Onları alıyorum ve parmaklarıma tek tek geçirerek giyiyorum. Her şey, yüzümün yanlarındaki kanatlar hariç, kırmızı: bizi belirleyen kanın renginde. Elbise ayak bileklerine kadar uzanıyor, bol, göğüsleri çevreleyen geniş bir bağla toplanıyor, kollar da bol. Beyaz kanatlar da emir gereği; görmemizi engellemek için, görülmemizi de tabii. Kırmızı, oldum olası yakışmamıştır bana, benim rengim değildir. Alışveriş sepetini alıp koluma asıyorum.

Odanın kapısı -benim odam değil, benim demeyi reddediyorum- kilitli değil. Gerçekte doğru düzgün kapanmıyor bile. Ortasında kirli pembe bir yolluk bulunan cilalı koridora çıkıyorum. Ormanda bir patika, bir saltanat halısı gibi bana yolu gösteriyor.

Halı bir dönemeçten sonra ön merdivenden aşağı iniyor ve ben de onu takip ediyorum, bir elim, bir zamanlar ağaç olan, başka bir asırda yapılmış ve sıcak bir parlaklık alıncaya kadar cilalanmış merdiven trabzanında. Geç dönem Viktoryen tarzı bir aile evi, büyük ve zengin bir aile için yapılmış. Holde zamanı lütfen gösteren kocamış bir duvar saati ve ön taraftaki anaç oturma odasına açılan bir kapı var, ten rengi tonları ve imalarıyla, içinde hiçbir zaman

oturmadığım, sadece ayakta durduğum ya da diz çöktüğüm oturma odası. Holün sonunda, ön kapının üstünde, renkli camdan bir pencere var: çiçekler, kırmızı ve mavi.

Geriye holün duvarındaki ayna kalıyor. Merdivenlerden inerken, yüzümün iki yanındaki beyaz kanatlar görüşümü aynaya doğru yönlendirecek biçimde başımı çevirirsem, yuvarlak, dışbükey, balık gözü gibi cam aynayı ve orada yansıyan kendimi görüyorum; çarpıtılmış bir gölge, bir şeyin parodisi, tehlikeyle eşdeğerde olan bir anlık dikkatsizliğe doğru inen kırmızı pelerinli bir masal kişisi gibi. Bir rahibe, kana bulanmış.

Merdivenlerin sonunda, bükülmüş bir eğreltiotunun açılan yaprakları gibi şekillenmiş çengellere doğru yumuşakça kıvrılan uzun yuvarlak ağaçtan kollarıyla bir şapka -ve- şemsiye askısı var. İçinde de birkaç şemsiye: Komutan'a siyah, Komutan'ın Karısı'na mavi ve bana da kırmızı tahsis edilmiş. Kırmızı şemsiyeyi olduğu yerde bırakıyorum, günün güneşli olduğunu pencereden görmüştüm. Komutan'ın Karısı'nın oturma odasında olup olmadığını merak ediyorum. Her zaman oturmaz orada. Kimi zaman, ileri geri volta attığını duyabiliyorum, bir ağır ve sonra da bir hafif ayak sesi ve kirli gül rengi halının üstünde bastonunun yumuşak tıp tıpları.

Oturma odası kapısını ve yemek odasına giden kapıyı geçerek holde yürüyor ve holün sonundaki kapıyı açıp mutfağa giriyorum. Burası artık mobilya cilası kokmuyor. Üstü beyaz emaye ile kaplı mutfak masasının yanında Rita duruyor. Üzerinde geçmişe ait bir operatörün elbisesine benzer donuk yeşil, bildik Martha elbisesi var. Bu elbise biçim, uzunluk ve gizleme açısından benimkine çok benziyor, ancak bir önlüğü var, beyaz kanatlar ve peçesi de yok. Peçeyi dışarı çıktığında takar, ancak kimse bir Martha'nın yüzünün görülmesine pek aldırmaz. Elbisesinin yenleri kollarının kahverengiliğini açığa vurarak dirseklerine kadar sıyrılmış. Son yoğurma ve biçim verme için somunları masaya atarak ekmek yapmakla meşgul.

Rita beni görüyor ve başını sallıyor, bunun selam vermek için mi yoksa varlığımı basitçe algıladığını göstermek için mi olduğunu söylemek güç; unlu ellerini önlüğüne silip mutfak çekmecesinde karne defterini aramaya koyuluyor. Çatık kaşlarıyla, üç karne koparıp bana uzatıyor. Gülümsese yüzü sevecen görünebilirdi. Ancak kaş çatışı kişisel değil: onaylamadığı kırmızı elbise ve onun temsil ettiği şey. Bulaşıcı olabileceğimi düşünüyor, bir hastalık ya da kötü bir talih gibi.

Kimi zaman kapalı kapılar önünde durup kulak kabartıyorum, eskiden asla yapmayacağım bir şey bu. Fazla uzun süreli dinlemiyorum, çünkü bunu yaparken yakalanmak istemiyorum. Yine de, bir kez, Rita'nın Cora'ya kendini bu derece alçaltmayacağını söylediğini duydum.

Kimse senden bunu istemiyor, dedi Cora. Her neyse, bunu isteselerdi ne yapabilirdin ki?

Kolonilere giderdim, dedi Rita. Seçme şansları var.

Gayrı-Kadınların olduğu yere mi? Açlıktan ölmenin ve Tanrı bilir başka nelerin seni beklediği o yere mi? dedi Cora. Saçmalama.

Bezelye ayıklıyorlardı, kapalı kapıdan bile sert bezelye tanelerinin tencereye düşerken çıkardıkları hafif tıkırtıyı duyabiliyordum. Rita'nın karşı çıkma ya da onaylama işareti olarak homurdandığını ya da iç çektiğini duyuyordum.

Her neyse, hepimiz için yapıyorlar bunu, dedi Cora'ya da öyle söylüyorlar. Tüplerim bağlanmamış olsaydı, ben de onlardan olabilirdim, on yaş daha genç olsaydım, sözgelimi. O kadar kötü değil. Hem ağır iş de denmez buna.

Rita, benim yerime onun olması daha iyi, derken kapıyı açtım. Yüzleri arkanızdan konuşan ve duyulduklarını düşünen kadınların yüzleri gibiydi: şaşkın, sanki böyle konuşmak haklarıymış gibi biraz da küstah. O gün, Cora bana genelde olduğundan daha sevimli, Rita da daha aksi davranmıştı.

Bugün, Rita'nın asık yüzü ve gergin dudaklarına rağmen, burada, mutfakta kalmayı isterdim. Evin bir başka yerinden, elinde

limon yağı şişesi ve toz beziyle içeri gelirdi Cora ve Rita kahve yapardı -Komutanların evlerinde gerçek kahve bulunuyor hâlâ- ve Rita'nın mutfak masasında sohbet ederdik -masamın benim olmadığı gibi bu masa da Rita'nın değildi artık- ağrılardan, sızılardan ve hastalıklardan, yani ayaklarımız, sırtlarımız ve bedenlerimizin tıpkı haylaz çocuklar gibi edinebileceği bütün o değişik hastalıklardan dem vurarak. Birbirimizin sözlerini, evet bunların hepsini biliyoruz anlamında noktalamak için başlarımızı sallardık. Birbirimize ilaçlar önerir ve fiziksel ıstıraplarımızı anlatırken üstün gelmeye çabalardık; kibarca şikayet ederdik, seslerimiz yumuşak ve alçak perdeden ve yağmur oluklarındaki güvercinlerinki kadar üzünçlü olurdu. *Ne demek istediğini anlıyorum*, derdik. Ya da, zaman zaman yaşlı insanlardan hâlâ duyduğumuz o garip lafı ederdik: *Nereden geldiğini duydum*. Sanki ses uzaktan gelen bir yolcuymuş gibi; aslında öyle olurdu, öyledir de.

Eskiden bu tür konuşmalardan ne kadar da nefret ederdim. Şimdiyse özlüyorum. En azından konuşmaydı. Bir tür alışveriş.

Ya da dedikodu yapardık. Martha'lar hep bir şeyler bilirler, aralarında konuşurlar, gayri resmi haberleri evden eve yayarak. Benim gibi kapı dinliyorlar, şüphesiz ve gözleri başka yere bakarken bile olan biteni görebiliyorlar. Kimi zaman onlara kulak misafiri olur, özel konuşmalarından cümleler yakalardım. *Ölü doğmuş. Ya da, Onu şişlemiş, tam kamından. Onu yiyip bitiren kıskançlık olmalı. Ya da, Kızın kullandığı şey tuvalet temizleyicisiymiş. İnsan, tadından anlayacağını düşünür adamın, aynen işe yaramış. Demek o kadar sarhoş muş; ancak kızın yaptığını anlamışlar.*

Ya da, Rita'nın ekmek yapmasına yardım ederdim, ete çok benzeyen o yumuşak, direngen sıcaklığa ellerimi batırarak. Bir şeye dokunmaya açım, kumaş ya da ağaç dışında bir şeye. Dokunma edimini gerçekleştirmeye açım.

Ancak, sorabilsem, görgü kurallarını bu derece ihlal edebilsem bile, Rita buna izin vermezdi. Felaket korkuya kapılırdı. Martha'ların bizi *fratemize* etmeleri düşünülemez.

Fratemize etmek, bir erkek kardeş gibi davranmak demektir. Luke anlattı bunu bana. *Bir kızkardeş gibi davranmak* anlamını taşıyan uygun bir sözcük bulunmadığını söyledi. *Sororize etmek* olmalıydı, dedi. Latinceden. Bu tür ayrıntıları bilmek Luke'un hoşuna giderdi. Sözcüklerin kökenleri, garip kullanımları. Ukalasın diyerek kızdırırdım onu eskiden.

Rita'nın elinden karneleri alıyorum. Üstlerinde resimler var, değiş tokuş edilebilecekleri şeylerin: on iki yumurta, bir parça peynir, et olduğu varsayılan kahverengi bir şey. Elbise yenimin içinde geçiş belgemi bulundurduğum fermuarlı cüzdana yerleştiriyorum onları.

“Onlara, taze yumurta vermelerini söyle,” diyor Rita. “Geçen seferki gibi olmasın. Ve bir piliç, öyle söyle onlara, tavuk değil. Kimin için olduğunu söyle, böylece sallanıp durmazlar.”

“Tamam” diyorum. Gülümsemiyorum. Neden dostluğa ayartayım ki onu?

3

Arka kapıdan çıkıyorum, geniş ve düzenli bahçeye: ortada bir çimenlik alan, bir söğüt ağacı, söğüt ağacının boynu bükük çiçekleri; kenarlarda çiçek tarhları, içlerinde, solmakta olan nergisler ve etrafa renk saçarak çiçek açan laleler. Laleler kırmızı; saplarım doğru daha koyu, sanki kesilmişler de oradan iyileşmeye başlıyorlar gibi.

Bu bahçe Komutan'ın Karısı'nın hükümranlığı altında. Kırılmaz penceremden dışarıya bakarken çok kere görmüştüm onu bahçede, dizlerinin altında bir yastık, geniş bahçe şapkasının üstüne atılmış açık mavi bir peçe ve yanında, makasın ve çiçekleri yerlerine bağlamak için ip parçalarının bulunduğu bir sepet. Komutan'a verilen Muhafızlardan biri ağır kazı işlerini yapar; Komutan'ın Karısı yönlendirir onu, bastonuyla işaret ederek. Eşler’in çoğunun bu tür bahçeleri var, bu onlar için düzenleyecekleri ve bakımını üstlenip üstüne titreyecekleri bir şey.

Bir zamanlar benim de bir bahçem vardı. Kazılmış toprağın kokusunu, elde tutulan çiçek soğanlarının tıknaz biçimlerini, doluluklarını, parmaklar arasından akan tohumların çıkardığı kuru hışırtıyı hatırlayabiliyorum. Zaman böyle daha çabuk geçebiliyordu. Kimi zaman, Komutan'ın Karısı bir sandalye getirtip öylece oturur bahçesinde. Uzaktan, bu görüntü huzuru çağrıştırır.

Şu an burada değil; nerede olduğunu merak etmeye başlıyorum: Komutan'ın Karısı'yla aniden karşılaşmaktan hoşlanmıyorum. Belki örgü örüyor, oturma odasında, arteriti yüzünden sol ayağı taburenin üzerinde. Ya da atkı örüyor, cephedeki Melekler için. Meleklerin bu tür atkılara ihtiyaçları olduğunu pek sanmıyorum; yine de, Komutan'ın Karısı'nın yaptıkları çok özenli. Diğer Eşler’in kullandığı haç -ve- yıldız örneğine pek aldırmıyor, zorlayıcı gelmiyor bunlar ona. Atkılarının uçlarında çam ağaçları boy gösterir, kartallar ya da yanyana duran hareketsiz insan figürleri, erkek ve kız çocuğu, erkek ve kız çocuğu. Yetişkin erkeklere göre değil, çocuklar için bunlar.

Bazen, bu atkıların hiçbir zaman Melekler’e gönderilmediğini, sökülüp yine yumaklar halinde geri gönderildiğini düşünürüm, sırası gelince tekrar örülmek için. Belki de Eşler’i meşgul etmek, onlara bir amaç duygusu kazandırmak için. Yine de, Komutan'ın Karısı'nın örgüsünü kıskanıyorum. Kolayca ulaşılabilecek küçük hedeflere sahip olmak iyi bir şey.

O benim neyimi kıskanıyor acaba?

Benimle konuşmuyor, kaçınılmaz olmadıkça. Onun için ben bir utancım; ve bir gereksinim.

İlk kez beş hafta önce bu görev yerine ulaştığımda yüzyüze gelmiştik. Önceki görev yerinin Muhafiz'ı beni ön kapıya getirmişti. İlk günlerde ön kapıları kullanmamıza izin verilir. Ama bundan sonra arka kapıyı kullanmamız beklenir. İşler tam rayına oturmadı, henüz çok erken, hiç kimse emin değil statümüzün tam olarak ne

olduğundan. Bir süre sonra ya hep ön kapıyı ya da hep arka kapıyı kullanacağız.

Lydia Teyze ön kapı için kulis yaptığını söylemişti. Sizinki şerefli bir konumdur derdi.

Muhafız, zili çaldı benim için, ancak birinin zili duyup hızla gelebilmesi için yeterince zaman geçmeden kapı içeriye doğru açılıverdi. Kapının arkasında bekliyor olmalıydı. Beklediğim bir Martha'ydı, ancak karşıma o çıktı: toz mavi giysisiyle, hataya yer vermeyecek biçimde.

Evet, yeni gelen sensin demek, dedi. İçeri girmem için yana çekilmedi, girişi kapatarak kapı aralığında öylece duruyordu. O izin vermedikçe evin içine giremeyeceğimi hissettirmek istiyordu bana. Bu tür karşılaşmalar bugünlerde itiş kakıştı gerçekleşmekte.

Evet, dedim.

Verandaya bırak. Bunu, çantamı taşıyan Muhafız’a söylemişti. Çanta kırmızı vinildendi ve fazla da büyük değildi. İçinde kışlık pelerinimin ve daha kalın elbiselerin bulunduğu başka bir çanta daha vardı, ancak o daha sonra gelecekti.

Muhafız çantayı bırakıp ona selam verdi. Sonra arkamda, geri dönen Muhafız’ın ayak seslerini, ön kapının çıt diye kapandığını duyabildim ve sanki koruyucu bir kolun çekilip alındığını hissettim. Yeni bir evin eşiği yalnızlık doludur.

Arabanın çalışıp uzaklaşmasını bekledi. Yüzüne değil, başım öne eğikken görebildiğim yerlerine bakıyordum: mavi elbisesi altındaki kalınlaşmış beli, bastonunun fildişi tutmacındaki sol eli, bir zamanlar herhalde güzel olan ve hâlâ bakımlı yüzük parmağındaki büyük elmaslar, kemikli parmağın ucundaki hafifçe eğimli törpülenmiş tırnak. Parmağındaki bu eğim ironik bir gülümsemeydi sanki, onunla alay eden bir şey gibi.

İçeri girebilirsin artık, dedi. Sırtını bana dönüp holden aşağı topallayarak yürüdü. Kapıyı kapat ardından.

Kırmızı çantayı içeri taşıdım, hiç şüphe yok niyeti buydu, sonra kapıyı kapadım. Ona hiçbir şey söylemedim. Onlar size doğrudan bir

şey sormadıkça konuşmamak en iyisi, derdi Lydia Teyze. Onların bakış açısıyla düşünmeye çalışın, derdi, ellerini kavuşturmuş ve sıkıca kenetlemiş bir biçimde, sinirli, savunucu gülümsemesiyle. Bu, onlar için de kolay değil.

İçeri gir, dedi Komutan'ın Karısı. Oturma odasına girdiğimde sandalyesine oturmuştu bile, sol ayağını da üstüne kanaviçeyle gül sepeti işlenmiş yastıklı tabureye uzatmıştı. Örgüsü sandalyenin yanında, yerdeydi. İçine batırılmış şişleriyle.

Ellerimi kavuşturmuş, önünde, ayakta duruyordum. Demek öyle, dedi. Dudaklarının arasına bir sigara yerleştirdi ve yakarken onu sıkıca kıstırdı. Dudakları inceydi, bu haliyle, etrafındaki küçük dikey çizgilerle, eskiden dudak kozmetikleri ilanlarında görülen dudaklara benziyordu. Çakmak fildişi rengindeydi. Sigaralar karaborsadan olmalı, diye düşündüm ve bu bana umut verdi. Şimdi, gerçek paranın artık bulunmadığı bu zamanda bile, hâlâ karaborsa var. Her zaman bir karaborsa vardır, değiş tokuş edilebilecek bir şey vardır her zaman. Demek ki, kuralları zorlayabilen bir kadındı o. Ancak benim pazarlayabileceğim neyim vardı ki?

Sigaraya arzuyla bakıyordum. Likör ve kahve gibi, sigara da yasak bana.

Demek şu, eski nesi -var- oyunu işe yaramadı, dedi.

Hayır, Efendim, dedim.

Gülme denebilecek bir ses çıkardı, sonra da öksürdü. Yazık olmuş adama, dedi. Bu ikinci işin, değil mi?

Üçüncü, Efendim, dedim.

Senin için de pek iyi sayılmaz, dedi. Bir kez daha öksürmeyle karışık güldü. Oturabilirsin. Bunun alışkanlık haline gelmesini istemem, sadece bu seferlik.

Dik arkalıklı sandalyelerden birinin ucuna iliştim. Gözümü dikip odayı süzmek istemiyordum, ona karşı ilgisiz görünmek de; o sıra, sağımdaki mermer şömine rafı, üstündeki ayna ve çiçek buketleri gölgelerdi sadece, göz ucuyla gördüğüm. Daha sonra fazlasıyla zamanım olacaktı onları incelemek için.

Şimdi yüzü benimkiyle aynı seviyedeydi. Onu bir yerden tanıyorum gibi geldi; ya da en azından bildik bir şey ardı onda. Peçesinin altından bir tutam saç görünüyordu. Hâlâ sarışındı. O zaman, belki saçını boyadığını, saç boyasının da karaborsadan elde ettiği başka bir şey olduğunu düşünmüştüm, ancak şimdi onun gerçekten de sarışın olduğunu biliyorum. İnce kıvrık hatlar oluşturacak biçimde alınmıştı kaşları, bu da ona afallamış bir çocukta görebileceğiniz sürekli bir şaşkınlık, öfke ya da meraklılık görüntüsü veriyordu; ancak kaşların altındaki göz kapakları yorgun görünüşlüydü. Oysa gözleri değil, onlar kızgın güneş altındaki bir yaz göğünün düşmancıl mavişiydi, sizi dışlayan bir mavi. Burnu, bir zamanların deyişiyle şirin olmalıydı, ancak şimdi yüzüne göre çok küçüktü. Yüzü dolgun değil, ancak genişti. Ağzının kenarlarından aşağıya iki çizgi iniyordu; aralarında çenesi yer alıyordu, sıkılmış bir yumruk gibi.

Mümkün olduğunca az görmek istiyorum seni, dedi. Senin de böyle düşünmeni bekliyorum.

Cevap vermedim, evet aşağılamak, hayır da karşı çıkmak olurdu çünkü.

Aptal olmadığını biliyorum, diye devam etti. Sigarasından bir nefes çekip dumanını üfledi. Dosyanı okudum. Bana kalırsa bu bir iş anlaşmasına benziyor. Ancak bana sorun çıkarırsan, ben de sana sorun çıkarırım. Anladın mı?

Evet, Efendim, dedim.

Bana Efendim deme, dedi sinirli bir biçimde. Bir Martha değilsin sen.

Ona nasıl hitap etmem gerektiğini sormadım, çünkü böyle bir olayın hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini umduğunu anlayabiliyordum. Düş kırıklığına uğramıştım. O sıra, onu bir abla, bir anne figürü, beni anlayıp koruyacak birine dönüştürmek istedim. Eski görev yerimdeki Eş, zamanının çoğunu yatak odasında geçirmişti; Martha'lar onun içtiğini söylüyorlardı. Bu seferkinin farklı olmasını istiyordum. Onu, başka bir zaman ve yerde, başka bir yaşamda

sevmiş olabileceğimi düşünmek istiyordum. Ancak benim onu, onun da beni sevemeyeceğini şimdiden görebiliyordum.

Yarı içilmiş sigarasını yanındaki sehpanın üstündeki küçük yuvarlak kül tablasında söndürdü. Bunu kararlı bir biçimde yaptı, bir hamlede bir kez bastırarak, çoğu Eşler'in tercih ettiği kibar ve hafif vuruşlarla değil.

Kocama gelince, dedi, neyse odur. Kocamdır işte. Bunun tam olarak anlaşılmasını isterim. Ölüm bizi ayırıncaya kadar. Budur kesin olan.

Evet, Efendim, dedim tekrar, unutarak. Eskiden küçük kızlar için, sırtındaki ipi çektiğin zaman konuşan bebekler vardı; sesimin buna benzer, monoton bir ses, bir bebek sesi gibi çıktığını sandım. Herhalde beni tokatlamayı istemiştir. Bize vurabilirler, İncil'de buna cevap veren örnekler var. Herhangi bir araçla değil. Sadece ellerini kullanabilirler.

Mücadelesini verdiğimiz şeylerden biridir bu, dedi Komutan'ın Karısı, aniden bana bakmaktan vazgeçip kemikli, elmas süslü ellerine bakmaya başladı, onu daha önce nerede gördüğümü anladım.

Sekiz ya da dokuz yaşındayken ilk kez televizyonda görmüştüm onu. Pazar sabahları annem uyurken, erken kalkıp çalışma odasındaki televizyona gider ve çizgi film arayarak kanalları tarardım. Kimi zaman çizgi film bulamadığımda çocuklar için İncil masallarını anlattıklarını ve ilahi söyledikleri Yetişen Ruhların İncili Şerif Saati'ni seyrederdim. Kadınlardan birinin adı Serena Joy'du. Baş sopranoydu. Sarışın ve narindi, burnu küçük ve kalkık ve ilahi söylerken yukarı kaldırdığı gözleri iri maviydi. Aynı anda hem gülümseyip hem ağlayabilirdi, sesi en yüksek notalara titrek, çabasız tırmanırken bir iki damla göz yaşı, sıraya girmiş gibi, zarafetle yanağından aşağı süzülürdü. Diğer işlere girmesi bundan sonra olmuştu.

Önümde oturan kadın Serena Joy'du. Ya da bir zamanlar öyleydi. Bu iş düşündüğümden de kötüydü, demek ki.

4

Arka çimenliği bir saçın ayrım çizgisi denli düz bölen çakıl yolda yürüyorum. Gece boyunca yağmur yağmış: yolun her iki tarafındaki çimenler ıslak, hava nemli. Orada burada solucanlar var, toprağın verimliliğinin kanıtları, güneş tarafından avlanmış, yarı ölü solucanlar; esnek ve pembeler, dudaklar gibi.

Beyaz tahta kapıyı açıp çimenliği geçtikten sonra ön kapıya doğru devam ediyorum. Araba yolunda, evimize tahsis edilmiş bir Muhafız arabayı yıkamakta. Bu da, Komutan'ın evde, yemek odasının ötesinde zamanının çoğunu geçiriyor göründüğü kendi dairesinde olduğu anlamına gelmeli.

Çok pahalı bir araba bu, bir Whirlwind; Chariot'tan daha iyi, bodur, pratik Behemoth'tan da çok daha iyi bir araba. Elbette, rengi de siyah, gücün ya da cenaze arabasının rengi, ayrıca uzun ve parlak. Şoför elinde bir güderi parçası, sevecenlikle arabayı siliyor. En azından bu değişmedi, erkeklerin iyi arabaları sevme biçimleri.

Muhafız üniforması var üstünde, ancak şapkasını gösterişli bir biçimde arkaya itmiş ve güneşten yanmış, koyu kıllarla kaplı kollarını açıkta bırakacak biçimde gömleğini dirseğine kadar sıvamış. Ağzının bir köşesinde bir sigara var, bu onun da karaborsada pazarlayabileceği bir şeylere sahip olduğunu gösteriyor.

Bu adamın ismini biliyorum: Nick. Biliyorum çünkü Rita ve Cora'nın ondan bahsettiğini ve bir kez de Komutan'ın ona seslendiğini duymuştum: Nick, arabaya ihtiyacım olmayacak.

Burada, evde, garajın üstünde kalıyor. Statüsü düşük: Ona bir kadın tahsis edilmemiş, bir tane bile. Değeri yok: Bu, bir tür kusur, ilişki noksanlığı olmalı. Ancak bunu bilmiyormuş ya da aldırmıyormuş gibi davranıyor. Aşırı ilgisiz, ancak pek gurursuz değil. Aptallık da olabilir, ama öyle olduğunu sanmıyorum. Bayat balık gibi kokuyor,

derlerdi eskiden; ya da burnuma fere kokusu geliyor. Garip bir koku. Kendimi, nasıl kokabileceğim düşünmekten alamıyorum. Ne balık ne de çürüyen fare kokusu, güneşte terlemiş, dumanla kaplanmış yanık bir ten. Derin bir nefes alarak iç çekiyorum.

Bana bakıyor ve kendisine baktığımı görüyor. Bir Fransızın yüzü: zayıf, havai, düz ve köşeli, gülümsediği zaman ağzının etrafında beliren çizgiler. Sigarasından son bir nefes alıyor, yola atıp üstüne basıyor, klik çalmaya başlıyor. Sonra da göz kırpıyor.

Başımı öne eğip beyaz kanatlar yüzümü saklayacak biçimde çeviriyor ve yürümeye devam ediyorum. Kendini tehlikeye attı, ama neden? Peki, ya onu rapor etseydim?

Belki de sadece dostça davranıyordu. Belki de yüzümdeki bakışı gördü ve onu yanlış yorumladı. Aslında istediğim şey, sigaraydı.

Belki de bu bir sınamaydı, ne yapacağımı görmek için.

Belki de o bir Göz.

Başım öne eğik, arkama bakmadan ön kapıyı açıp ardımdan kapatıyorum. Kaldırım kırmızı tuğla döşeli. Dikkatimi üstünde topladığım manzara bu: Altındaki toprağın asırlardır meydana gelen kış donu yüzünden kıvrıldığı yerde yavaşça dalgalanan dikdörtgen biçimli alan. Tuğlaların rengi soluk, ama yine de canlı ve berrak. Eskiye göre daha iyi temizleniyor kaldırımlar.

Köşeye kadar yürüyüp bekliyorum. Eskiden beklemeyi beceremezdim. Sadece durup bekleyenlere de hizmet ediyorlar, derdi Lydia Teyze. Bize bunu ezberletmişti. Ve, içinizde buna dayanamayanlarınız olacak, da derdi. Kiminiz sert zemine ya da dikenler üstüne düşeceksiniz. Bazılarınızın kökleri zayıf. Konuştuğu zaman aşağı yukarı oynayan bir beni vardı çenesinin üstünde. Tohum olduğunuzu ferz edin, derdi ve o an sesi kandırıcı, işbirlikçi bir sese dönüşürdü; tıpkı çocuklara bale öğreten ve kollar havaya, ağaç olduğumuzu varsayalım, diyen kadınların sesi gibi.

Köşede dikiliyorum, bir ağaç olduğumu varsayarak.

Bir biçim; bana benzeyen, yüzünü çevreleyen beyaz kanatlarıyla kırmızı bir biçim, bir sepet taşıyan, kırmızılar içinde, tanımlanamaz bir kadın kaldırımdan bana doğru geliyor. Bana ulaşıyor ve birbirimizin yüzlerine göz atıyoruz, bizi kuşatan beyaz kumaştan tünellerin içinden bakarak. Doğru kişi.

“Tanrı meyveyi kutsasın,” diyor bana, aramızdaki onaylanmış selam sözü bu.

“Tanrı yolunu açsın,” diye cevap veriyorum, onaylanmış karşılık. Dönüyoruz ve büyük evleri geçerek şehrin merkezine doğru birlikte yürüyoruz. İkili gruplar dışında oraya gitmemize izin verilmez. Bunun korunmamız için yapıldığı düşünülüyor, ancak bu saçma bir düşünce, zaten iyi korunuyoruz. Gerçek şu, o benim casusum, ben de onun. Günlük yürüyüşlerimizin birinde meydana gelen bir olaydan dolayı birimiz kafesten dışarı kayarsa, diğeri bundan sorumlu olacaktır.

Bu kadın iki haftadır yürüyüş arkadaşım. Ondan öncekine ne olduğunu bilmiyorum. Günün birinde artık orada yoktu işte ve onun yerine bu kadın gelmişti. Bu, hakkında soru sorabileceğiniz bir olay değildir, çünkü cevaplar genelde almak istediğiniz cevaplar değildir. Her neyse, bir cevap olamazdı zaten.

Bu kadın benden biraz daha tombul. Gözleri kahverengi. İsmi de Gleninki, hakkında bütün bildiğim bu. Ağır başlılıkla, başı öne eğik, kırmızı eldivenli ellerini önde kavuşturmuş ve eğitilmiş bir domuzun arka ayakları üzerinde yürümesi gibi kısa küçük adımlarla yürüyor. Bu yürüyüşlerde hiçbir zaman tümüyle inançlara karşı bir şey söylemedi, ama öte yandan, ben de böyle bir şey söylemedim. Gerçek bir inanan olabilir, isminin ötesinde bir Damızlık Kız. Bu tehlikeyi göze alamam.

“Savaş iyi gidiyormuş diye duydum,” diyor.

“Şükürler olsun” diye cevaplıyorum.

“Tanrı güzel bir hava göndermiş bize.”

“Mutlulukla karşılıyorum.”

“Asilerden birkaçının daha hakkından gelmişler, dünden bu yana.”

“Şükürler olsun,” diyorum. Bunu nasıl öğrendiğini sormuyorum ona. “Kimmiş onlar?”

“Baptistler. Mavi Dağlar’da üslenmişler. Onları inlerinden etmişler.”

“Şükürler olsun.”

Bazen sadece susmasını ve huzur içinde yürümeme izin vermesini istiyorum. Ancak haberlere, her türlü habere, açım; yalan da olsa, onların da bir anlamı olmalı.

Engelli koşulardaki ya da altyapı kazıları yapılırken konan engellere benzeyen ilk bariyere ulaştık: sarı ve siyah çizgili çapraz tahtalar, Dur anlamında kırmızı bir altıgen. Kapıda, gece olmadığı için henüz yanmayan birkaç fener var. Yukarımızda, telefon direklerine monte edilmiş, acil olaylarda kullanılan projektörler olduğunu biliyorum ve yolun her iki tarafındaki kulübelerde makineli tüfekli adamlar var. Yüzümün yanındaki kanatlar beni engellediği için projektörleri ve kulübeleri görmüyorum. Onların orada olduklarını biliyorum sadece.

Bariyerin arkasında, dar geçitte, bizi bekleyen iki adam var, İnanç Muhafızlarının yeşil üniforması, omuzlarındaki arma ve bereleriyle: iki kılıç, çaprazlanmış, beyaz bir üçgen üzerinde. Muhafızlar gerçek asker değiller. Rutin polislik ve diğer aşağılık işler için kullanılıyorlar, örneğin Komutanın Karısı'nın bahçesini kazmak gibi; bunlar ya aptallar ya da yaşlı, ya sakat ya da çok gençler, tebdil-i kıyafet dolaşan Gözler dışında.

Bu ikisi çok genç: birinin bıyıkları henüz terlememiş, diğerinin yüzü de hâlâ sivilceli. Gençlikleri dokunaklı, ancak bunun beni aldatamayacağının farkındayım. Genç Muhafızlar genellikle en tehlikeli, en fanatik, silahlarına en hızlı davrananlardır. Zamanla var olmayı öğrenememişler henüz. Onlara temkinli yaklaşmak gerek.

Geçen hafta bir kadını vurdular, tam burada. Bir Martha'ydı. Elbisesi içinde geçiş belgesini arıyordu, bir bombaya el attığını sandılar. Kadın kıyafetine bürünmüş bir erkek olduğunu düşündüler. Bu tür olaylar hep olmuştur.

Rita ve Cora kadını tanıyorlardı. Mutfakta bu olay hakkında konuştuklarını duymuştum.

İşlerini yapıyorlar, dedi Cora. Bizi koruyorlar.

Bir ölüden güvenlisi yoktur, dedi Rita kızgın bir biçimde. O kadın işine bakıyordu. Onu vurmak için bir neden yoktu.

Bu bir kazaydı, dedi Cora.

Öyle şey olmaz, dedi Rita. Her şey önceden ayarlanmıştı. Lavaboda kaplarla uğraşırken çıkardığı sesleri duyabiliyordum.

Evet, biri bu evi havaya uçurmadan önce iki kere düşünecek hiç yoktan, dedi Cora.

Ne olursa olsun, dedi Rita. Çok çalışıyordu. Böyle kötü bir ölümü hak etmemişti.

Daha kötüsü de var, dedi Cora. En azından çabuk bir ölüm oldu.

Evet, bu söylenebilir, dedi Rita. Ben biraz zamanım olsun isterdim. İşleri yoluna koymak için.

İki genç Muhafız parmaklarının üçünü berelerinin kenarlarına değdirerek bize selam veriyor. Bu tür ayrıcalıklara sahibiz. Hizmetimizin doğası gereği bize saygı göstermeleri gerekiyor.

Geçiş belgelerimizi geniş elbise yenlerimizde bulunan fermuarlı cüzdanlarımızdan çıkartıyoruz, inceleyip damga vuruyorlar. Adamlardan biri numaralarımızı Kompüçek'e basmak için sağdaki kulübeye giriyor.

Belgemi geri verirken şeftali renkli bıyığı olan, yüzüme bakabilmek için başını eğiyor. Ona yardımcı olmak için başımı biraz

kaldırıyorum ve gözlerimi görüyor, ben de onunkileri, kızarıyor. Yüzü bir koyununki kadar uzun ve üzgün, ancak gözleri bir teriyerin, yok hayır, bir spaniyelin kocaman açılmış büyük gözleri gibi. Derisi soluk ve sağlıksız biçimde narin bir görünüme sahip, tıpkı bir yaranın altındaki deri gibi. Yine de elimi üstüne koymak istiyorum, bu korunmasız yüzün. Bakışlarını kaçıran o oluyor.

Bu bir olay, kurallara küçük bir karşı koyma, fark edilmeyecek kadar küçük, ancak bu tür anlar kendim için sakladığım ödüller; gizlediğim şekerlemeler gibi, çocukken, bir çekmecenin arkasına. Bu tür anlar, olanaklardır, ufacık gözetleme delikleri.

Gece, bu genç, görevde yalnızken -ona bu tür bir yalnızlık verilmeyecek olsa bile- gelsem ne olurdu, onu beyaz kanatlarımın altına bıraksam? Kırmızı kefenimi çıkarıp kenedimi ona, onlara, fenerlerin belirsiz ışığında göstersem ne olurdu? Uzun, siyah, uğultulu arabalarıyla İnananların Komutanları'nın, Kurtuluş ve Dua Törenleri için mavi Eşler ve beyaz peçeli kızların, tıknaz yeşil Martha'ların, arada sırada Doğum arabasının ya da yaya gezen kırmızı Damızlık Kızlar’ın dışında kimsenin geçmediği bu bariyerin yanında sonsuza dek durdukça düşündükleri şey bu olsa gerek. Gerçi bazen siyah boyalı, bir yanında beyaz kanatlı bir gözün bulunduğu bir minibüs geçer. Minibüslerin camları koyu renklidir ve ön koltukta oturan adamların koyu renk gözlükleri vardır: çifte belirsizlik.

Minibüsler kesinlikle diğer arabalardan daha sessiz. Onlar geçtiği zaman, gözlerimizi başka bir tarafa çeviririz. İçerden gelen sesler varsa, onları duymamaya çalışırız. Hiç kimsenin yüreği mükemmel değildir.

Siyah minibüsler bir kontrol noktasına geldikleri zaman, durmadan geçmeleri için el sallanır. Muhafızlar içeri bakma, arama ve yetkilerinden şüphe duyma gibi bir tehlikeye girmek istemezler. Düşünceleri ne olursa olsun.

Düşünüyorlarsa He, bunu onların yüzüne bakmakla anlayamazsınız.

Ancak herhalde çimenliğe atılmış elbiseler bağlamında düşünmüyorlar. Bir öpücük düşünseler bile, hemen ardından yanan projektörleri, tüfek atışlarını düşünüyor olmalılar. Bunun yerine görevlerini yapmayı ve Melekliğe terfi etmeyi, belki de evlilik izni almayı ve sonra da, yeterince güç kazanabilir ve yeterince uzun yaşayabilirlerse, kendilerine bir Damızlık Kızın tahsis edilmesini düşünüyorlardır.

Bıyıklı olan, bize küçük yaya kapısını açıyor ve geride kalıyor, epeyce kenara çekilerek; kapıdan geçiyoruz. Oradan uzaklaşırken bizi izlediklerini biliyorum; kadınlara dokunmalarına henüz izin verilmeyen şu iki adam. Bunun yerine gözleriyle dokunuyorlar, kalçalarımı biraz oynatıyorum, uzun kırmızı eteğin sallandığını hissederek. Tıpkı bir çitin arkasından nanik yapmak ya da ulaşabileceği bir uzaklıktan ötede bir köpeği bir kemikle kızıştırmak gibi; bunu yaptığım için kendimden utanıyorum, çünkü bunların hiçbiri onların suçu değil, çok gençler.

Sonra da hiç utanmadığımı anlıyorum. Güç hoşuma gidiyor; bir köpek kemiğinin gücü, edilgen ama, orada işte. Bizleri görünce tahrik olup kendilerini gizlice boyalı bariyerlere sürtmek zorunda kalıyorlardır umarım. Acı çekecekler, daha sonra, gece, hiza - istikamete sokulmuş yataklarında. Şimdi kendileri dışında bir boşalma araçları yok, kaldı ki bu bile bir tür günah sayılıyor. Artık dergi, film ya da diğerlerin yerini tutacak bir şeyler yok; ben ve gölgem sadece, bir bariyerde dikkatle, dimdik duran ve giden şekillerimizi seyreden o iki adamdan uzaklaşan.

5

Çiftlenmiş, yolda yürüyorum. Artık Komutanlar sitesinde olmamıza rağmen, burada da büyük evler var. Evlerin birinin önünde bir Muhafız çimen biçiyor. Çimenler temiz, görünümleri şirin, iyi

bakımlı; eskiden evler, bahçeler ve iç dekorasyonla ilgili dergilerde basılan güzel resimlere benziyorlar. Burada da aynı insan yokluğu, aynı uykuda olma hali var. Cadde neredeyse bir müze ya da eskiden insanların yaşama biçimlerini göstermek amacıyla yapılan maket şehirlerindeki bir cadde gibi. Bu resimlerde, bu müzelerde, bu maket şehirlerdeki gibi hiç çocuk yok ortalıkta.

Burası Gilead'in kalbi, savaşın televizyon dışında zorla içeri giremediği yer. Sınırların nerede olduğundan emin değiliz, saldın ve karşı saldırılara göre sürekli değişiyorlar, ancak burası merkez, hiçbir şeyin hareket etmediği. Gilead Cumhuriyeti, derdi Lydia Teyze, sınır tanımaz. Gilead içinizdedir.

Eskiden burada doktorlar otururdu, avukatlar, üniversite profesörleri. Artık avukatlar yok ve üniversite de kapalı.

Luke ve ben ara sıra bu caddelerde yürürdük. Bunlara benzeyen bir ev, büyük eski bir ev satın almak ve onu tamir etmekten söz ederdik. Bir bahçemiz olacaktı, içinde de çocuklar için salıncaklar. Çocuklarımız olacaktı. Bunun altından kalkmamızın pek mümkün olmayacağını bilmemize rağmen, konuşacak bir şeydi bu. Pazar günlerinin bir oyunu. Böylesi bir özgürlüğün şimdi sözü bile edilemez.

Bir anacaddeye açılan köşeyi dönüyoruz, burada trafik daha fazla. Arabalar geçiyor, çoğu siyah, kimisi de gri ve kahverengi. Sepetli başka kadınlar da var, kimisi kırmızı, kimisi Martha'ların donuk yeşil içinde; kimisi de çizgili elbiselerini giymiş, kırmızı ve mavi ve yeşil ve ucuz ve yırtık pırtık, bunlar daha fakir erkeklerin karılarını belirliyor. Ekonokadın deniliyor onlara. Bu kadınların ayrı ayrı işlevleri yok. Her şeyi yapmak zorundalar; yapabilirlerse. Bazen de tamamen siyahlar içinde bir kadın geçiyor, bir dul. Eskiden çok vardı onlardan, ancak görünüşe bakılırsa azalıyorlar.

Komutanların Eşlerini kaldırımda göremezsiniz. Sadece arabalar içindedir onlar.

Buradaki kaldırımlar betondan. Tıpkı bir çocuk gibi çatlak yerlere basmamaya özen gösteriyorum. Ayaklarımı bu kaldırımlarda yürürken hatırlıyorum, önceki zamanda, ayaklanma ne giydiğimi. Bazen koşu ayakkabısı, yastık tabanlı ve hava delikleri olan cinsten, karanlıkta ışığı yansıtan fosforlu dokumadan yıldızlarıyla. Gerçi geceleri koşmazdım hiç, gündüz de sadece kalabalık caddelerde.

O zamanlar kadınlar henüz korunmuyorlardı.

Kuralları hatırlıyorum, hiçbir zaman ifade edilmeyen ancak her kadının bildiği kuralları: bir yabancıya kapını açma sakın, polis olduğunu söylese bile. Kimlik kartını kapının altından vermesini iste. Sorunu olduğunu iddia eden bir motosikletçiye yardım etmek için yolda durma. Kendini tut ve yürümeye devam et. Birisi ıslık çalarsa arkana bakma. Gece tek başına bir çamaşırhaneye gitme.

Çamaşırhaneleri düşünüyorum. Oralara giderken neler giymezdim ki: şortlar, kot, koşu pantolonları. Makinelere neler neler koymazdım ki: kendi çamaşırlarımı, kendi sabunumu, kendi paramı, kendi başıma kazandığım parayı. Böyle bir denetime sahip olmayı düşünüyorum.

Şimdi aynı caddede yürüyoruz, kırmızı çiftler halinde, hiçbir erkek laf atmıyor, bizimle konuşmuyor, bize dokunmuyor. Hiç kimse ıslık çalmıyor.

Birden fazla özgürlük çeşidi vardır, derdi Lydia Teyze. Bir şeyler yapma ve bir şeylerden sakınma özgürlüğü. Anarşi günlerinde, bir şeyler yapma özgürlüğü vardı. Şimdiyse size sakınma özgürlüğü veriliyor. Azımsamayın bunu sakın.

Önümüzde sağda, elbiseleri sipariş ettiğimiz dükkan var. Kimi insanlar bunlara *alışkanlıklar* diyorlar, yerinde bir laf. Alışkanlıkları kırmak zordur. Dükkanın dışında büyük tahtadan bir tabela asılı, altın bir zambak biçiminde; Tarla Zambağı deniyor ona. Zambağın altında harflerin boyayla kapatıldığı yeri görebilirsiniz, o zaman dükkan

isimlerinin bile bizim için fazlasıyla baştan çıkarıcı olduğuna karar vermişlerdi. Şimdi bu tür yerler ancak yazısız tabelalarıyla biliniyor.

Zambaklar eskiden bir sinemaydı. Oraya öğrenciler çokça giderdi. Her bahar bir Humphrey Bogart festivali düzenlenirdi, Lauren Bacall ya da Katherine Hepburn'lü, kendi başlarına, kararlarını kendileri veren kadınlar. Soyunuk sözcüğünün olasılıklarını imleyen önleri aşağı kadar düğmeli bluzlar giyerlerdi. Bu kadınlar soyulabilirlerdi ya da soyulamazlardı. Görünüşe bakılırsa seçme hakları vardı. O zamanlar biz de seçebilir gibi görünürdük. Ölmeye yüz tutmuş bir toplumduk biz, derdi Lydia Teyze, çok fazla seçenek yüzünden.

Festivali düzenlemekten ne zaman vazgeçtiklerini bilmiyorum. Büyümüş olmalıydım. Bu nedenle fark etmedim.

Zambaklara girmeyip caddeyi geçerek bir yan sokağa sapıyoruz. İlk durağımız bir başka tahta tabelalı dükkan: üç yumurta, bir an, bir inek. Süt ve Bal. Kuyruk var, sıramızı bekliyoruz, ikişer ikişer. Bakıyorum da bugün portakal gelmiş. Orta Amerika Özgürlükçülere kaybedildiğinden beri portakal bulmak zorlaştı, bazen var, bazen de yok. Savaş Kaliforniya portakallarına da müdahale ediyor ve yol engelleri olduğu ya da tren yolları havaya uçurulduğu zaman Florida bile güvenilir değil. Portakallara bakıyorum, birini arzulayarak. Ancak portakal için karne getirmedim. Geri dönüp Rita'ya bundan bahsedeceğim, diye düşünüyorum. Sevinecektir. Bir şey, küçük bir başarı olacaktır portakal aldırtmak.

Tezgaha ulaşanlar öte tarafta duran Muhafız üniformalı iki adama karnelerini veriyorlar. Konuşan pek kimse yok, gerçi fısıltı var ve kadınlar başlarını bir bu yana bir o yana sinsi sinsi çeviriyorlar: burası, alış veriş yeri, tanıdığınız birini görebileceğiniz bir yer, önceki zamandan ya da Kırmızı Merkez'den. Tanıdık bir yüzü şöyle bir görebilmek bile yüreklendirici. Ah, şu Moira'yı bir görebilsem, sadece görebilsem onu, hâlâ varolduğunu bilsem. Artık, bir arkadaşa sahip olmayı hayal etmek bile çok zor.

Ancak Gleninki, yanımda, etrafına bakmıyor. Belki de artık kimseyi tanımıyor. Belki de hepsi kayboldu, tanımış olduğu kadınlar.

Ya da belki görülmek istemiyor. Sessizce dikiliyor, başı eğik.

Çiftli sıramızda beklerken kapı açılıyor ve içeri iki kadın daha giriyor, ikisi de Damızlık Kızların kırmızı elbiseleri ve beyaz kanatlarıyla. Birinin karnı burnunda, bol elbisesi altında, karnı utkulu bir biçimde şişkin. Odada bir hareketlenme oluyor, bir fısıldaşma, bir nefes koyveriş; elimizde olmadan başlarımızı çeviriyoruz, kabaca, daha iyi görmek için; ona dokunmak için can atıyor parmaklarımız. Bizim için o büyülü bir varlık, kıskançlık ve arzu nesnesi, ona imreniyoruz. Doruktaki bayrak o, bize hâlâ ne yapılabileceğini gösteren: biz de kurtarılabiliriz.

Odadaki kadınlar fısıldaşıyorlar, hatta neredeyse konuşuyorlar, heyecanları öylesine büyük.

“Kim o?” dendiğini duyuyorum arkamda.

“Wayninki. Yo. Warreninki.”

“Gösteriş,” diye tıslıyor bir ses, doğru da. Gebeliği bu derece ilerlemiş olan bir kadının dışarı çıkması, alış veriş yapması gerekmiyor. Karın kaslarının iyi çalışması için günlük yürüyüş de artık zorunlu değil. Sadece yer egzersizlerine gereksinimi var, nefes alma verme alıştırmalarına. Evinde kalabilirdi. Hem dışarda olmak onun için tehlikeli de, kapının dışında onu bekleyen bir Muhafız olmalı. Artık bir hayat taşıyıcısı olduğuna göre, ölüme daha yakın ve özel korumaya ihtiyacı var. Kıskançlık ulaşabilir ona, daha önce de olmuştu bu. Şimdi bütün çocuklar isteniyor, ama herkes tarafından değil.

Ancak bu yürüyüş onun bir kaprisi belki, kaprislere boyun eğiyorlar, gebelik bu derece ilerlediğinde ve düşük olmadığında. Ya da belki onlardan biridir, Yükleyin daha, taşıyabilirim; bir şehit. Başını etrafa bakmak için kaldırdığında yüzünü bir an için görüyorum. Arkamdaki ses haklıydı. Kendini göstermek için gelmiş. Pespembe olup kızarıyor, her anından da zevk alıyor.

“Susun,” diyor tezgahın arkasındaki Muhafızlardan biri ve okullu kız çocukları gibi susuyoruz.

Gleninki ve ben tezgaha ulaştık. Karnelerimizi uzatıyoruz ve bir Muhafız istediğimiz süt ve yumurtaları verirken diğeri numaraları Kompübayt'a giriyor. Aldıklarımızı sepetlerimize koyup tekrar dışarı çıkıyoruz, gebe kadının ve ortağının yanından geçiyoruz, yanında leylek gibi, büzülmüş duran kadının; hepimiz gibi. Gebe kadının karnı çok büyük bir meyveye benziyor. *Humungous*, çocukluğuma ait bir sözcük. Elleri karının üstünde duruyor, onu korumak ister ya da ondan bir şeyler, sıcaklık ve güç, toplar gibi.

Yanından geçerken doğrudan bana, gözlerimin içine bakıyor ve kim olduğunu hatırlıyorum. Kırmızı Merkez'de beraberdik, Lydia Teyze'nin gözdelerinden biriydi. Hiç sevmemiştim onu. Önceki zamanda ismi Janine'di.

Janine bana bakıyor ve ağzının kenarlarında bir sırıtışın çizgileri beliriyor. Elbisenin altında karnımın dümdüz kaldığı yere bakıyor ve kanatlar yüzümü kapatıyor. Sadece alnının küçük bir bölümünü ve burnunun pembemsi ucunu görebiliyorum.

Sonraki durağımız, tabelası iki zincire asılı büyük tahta bir domuz pirzolasından ibaret olan Bilumum Etler. Burada o kadar uzun bir kuyruk yok; et pahalı. Komutanlar bile her gün alamıyorlar. Gleninki biftek alıyor, yine de, bu hafta ikinci kez. Bunu Martha'lara anlatacağım. Duymaktan hoşlandıkları türden bir şey bu. Başka evlerde işlerin nasıl yürütüldüğü konusuyla çok ilgileniyorlar; bu tür önemsiz dedikodu parçaları onlara gurur ya da hoşnutsuzluk duyma fırsatı veriyor.

Kasap kağıdına sarılıp iple bağlanmış pilici alıyorum. Plastik olan pek bir şey kalmadı, artık. Sonu gelmez beyaz plastik alış veriş torbalarını hatırlıyorum, süpermarketten alınan; onları atmaktan nefret eder, lavabonun altına tıkıştırırdım, ta ki aşırı çoğalıp dolabın kapısını açtığımda dışarı fırlayarak yerlere saçılma günleri gelinceye kadar. Luke yakınırdı bundan. Belirli aralıklarla bütün torbaları toplayıp dışarı atardı.

Kız bunlardan birini alıp başına geçirebilir, derdi. Çocukların oynamayı ne kadar çok sevdiğini bilirsin. Bunu asla yapmaz, derdim. Artık büyüdü. (Ya da çok akıllı ya da çok şanslı.) Ancak korkuyla ürperirdim, sonra da bu kadar dikkatsiz olduğum için suçluluk duyardım. Doğruydu, çok şeyi olduğu gibi kabul ederdim; kadere güvenirdim, o zamanlar. Onları daha yüksek bir dolapta biriktireceğim, derdim. Hiç biriktirme onları, derdi. Onları hiçbir işte kullanmıyoruz. Çöp torbaları, derdim. O da derdi ki...

Burada ve şimdi olmaz. İnsanların baktığı bir yerde olmaz. Dönüyorum, yekpare cam vitrinde siluetimi görüyorum. Dışarı çıkmışız demek, caddedeyiz.

Bir grup insan geliyor bize doğru. Turistler, görünüşe bakılırsa Japonya'dan, belki de bir ticaret heyeti, tarihsel yerler turunda ya da yerel hayat keşfinde. Ufak tefek oldukları için hemen göze çarpıyorlar; her birinin kendi fotoğraf makinesi, kendi gülümsemesi var. Etraflarına bakıyorlar, parlak gözleriyle, başlarını ardıç kuşları gibi havaya kaldırarak, saldırgan neşeleriyle; onlara bakmaktan kendimi alamıyorum. Kadınların bu kadar kısa etek giydiklerini görmeyeli çok oldu. Etek boyu hemen diz altında ve bitiminde bacakları görünüyor, ince çorapların içinde, neredeyse çıplak, cüretkâr ve ayağa zarif işkence aletleri gibi bağlanmış şeritleriyle yüksek topuklu ayakkabılar. Kadınlar, sırıklar üstündeymiş gibi çivili ayakkabıları üzerinde, dengesiz, sallanıyorlar; sırtları bel bölgesinde dışa doğru bükülüp popolar dışarı itilmiş. Kadınların başları açık, saçlarını da olanca siyahlıkları ve cinsellikleriyle teşhir ediyorlar. Kırmızı ruj sürmüşler, ağızlarının nemli oyuklarını belirleyerek, tıpkı önceki zamandan kalma bir tuvalet duvarındaki karalamalar gibi.

Yürümekten vazgeçiyorum. Gleninki de duruyor yanımda ve onun da gözlerini bu kadınlardan ayıramadığını biliyorum. Büyülendik, ancak tiksindik de. Çıplak gibiler. Çok kısa sürmüş, fikrimizi değiştirmemiz, bu tür şeyler hakkında.

Sonra düşünüyorum: Eskiden ben de böyle giyinirdim. Özgürlüktü bu.

Batılılaşmış, derlerdi buna eskiden.

Japon turistler cıvıldaşarak bize doğru geliyorlar ve başlarımızı başka bir yana çevirmekte geç kalıyoruz: yüzlerimiz görüldü bile.

Bir çevirmen var yanlarında, standart mavi takım elbiseli ve kırmızı kravatlı, üstünde kanatlı-göz olan kravat iğneli. Gruptan ayrılıp önümüze geçerek yolumuzu kesiyor. Turistler kümeleşiyorlar arkasında; biri fotoğraf makinesini kaldırıyor.

“Affedersiniz,” diyor her ikimize de, yeterince kibarca. “Bir fotoğrafınızı çekebilir miyiz diye soruyorlar.”

Kaldırıma bakıyorum ve başımı Hayır anlamında sallıyorum. Görmeleri gereken şey sadece beyaz kanatlar, yüzün bir bölümü, çenem ve ağzımın bir parçası. Gözleri asla. Çevirmenin yüzüne bakmayacak kadar akıllıyım. Çevirmenlerin çoğu Göz ya da öyle söyleniyor.

Evet demeyecek kadar da akıllıyım. Alçak gönüllülük görünmezliktir, derdi Lydia Teyze. Asla unutmayın bunu. Görülmek -görülmek derken sesi titriyordu- ulaşılmaktır. Olmanız gereken şey, kızlar, ulaşılmazlık. Kızlar derdi bize.

Yanımda Gleninki de sessiz. Kırmızı eldivenli ellerini elbisesinin kolları içine sokmuş, saklamak için.

Çevirmen gruba tekrar dönüp kısa ve kesik cümlelerle gevezelik ediyor. Ne söyleyeceğini biliyorum, repliğini biliyorum. Buradaki kadınların farklı geleneklere sahip olduklarını, onlara bir fotoğraf makinesinin objektifinden bakmanın, onlara göre, tecavüz sayılacağını anlatacaktır.

Kadınların ayaklarıyla ipnotize olmuş bir biçimde aşağı, kaldırıma bakıyorum. İçlerinden biri ayak parmaklarını açıkta bırakan sandaletler giymiş, tırnaklar da pembe boyanmış. Ojenin kokusunu anımsıyorum, ikinci katı çok erken sürdüğünde nasıl kırıştığını, ince külotlu çorabın satenimsi dokunuşunu, bedenin bütün ağırlığıyla ayakkabının açıklığına doğru itilirken ayak parmaklarının neler

hissettiğini. Ojeli kadın, ağırlığını bir ayağından diğerine veriyor. Ayakkabılarını hissedebiliyorum, kendi ayaklarımda. Ojenin kokusu acıktırdı beni.

“Affedersiniz,” diyor çevirmen yine, dikkatimizi çekmek için. Onu duyduğumu göstermek için başımı sallıyorum.

“Bu adam, mutlu musunuz diye soruyor,” diyor çevirmen. Meraklarını düşleyebiliyorum: Mutlular mı? Nasıl mutlu olabiliyorlar? Siyah açık gözlerini üzerimizde hissedebiliyorum, cevaplarımızı yakalayabilmek için nasıl biraz önce eğildiklerini, özellikle kadınların, ama erkeklerin de: Biz onlar için bir giz, yasak, onları heyecanlandıran bir şeyiz.

Gleninki bir şey söylemiyor. Sessizlik. Ancak bazen konuşmamak da aynı derecede tehlikelidir.

“Evet, çok mutluyuz,” diye mırıldanıyorum. Bir şey söylemek zorundayım. Başka ne söyleyebilirim ki?

6

Bilumum Etler’den bir blok sonra, Gleninki duraklıyor, hangi yoldan gideceğini kestiremiyormuş gibi. Bir seçeneğimiz var. Ya doğrudan geriye dönebiliriz ya da uzun yoldan gidebiliriz. Hangi yolu yeğleyeceğimizi şimdiden biliyoruz, çünkü her zaman oradan gideriz.

“Kiliseden geçmek isterdim,” diyor Gleninki, dindarmışçasına.

“Tamam,” diyorum, gerçi onun kadar ben de biliyorum gerçekte neyin peşinde olduğunu.

Yürüyoruz, sükûnet içinde. Güneş çıkmış, gökyüzünde beyaz kabarık bulutlar var, başı olmayan koyunlara benzeyen. Kanatlarımızla, at gözlüklerimizle, yukarı bakmak zor, gökyüzünü, herhangi bir şeyi tamamıyla görmek zor. Ancak bunu yapabiliyoruz

bir an için, başın yukarı ve aşağı, yana ve geriye doğru hızlı bir hareketiyle. Dünyayı kaçamak anlarda görmeyi öğrendik.

Sağda, yürüyebilirseniz, sizi nehre götürecek olan bir cadde uzanıyor. Orada bir zamanlar sandalların bulunduğu kayıkhane var ve birkaç köprü; ayrıca ağaçlar, eskiden kazanmak için küreklerini güneşe doğru kaldıran çıplak kollu erkekleri seyredebildiğiniz yeşil kayıklar. Nehre giden yolda eski öğrenci yurtları var, şimdi başka amaçlar için kullanılan, masalsı kuleleriyle, beyaz, altın rengi ve maviye boyanmış. Geçmişi düşünürken seçtiğimiz şeyler güzel olanlardır. Her şeyin bu biçimde olduğuna inanmak isteriz.

Erkek Kurtuluş Ayinlerinin yapıldığı stadyum da orada. Ayrıca, futbol maçları da burada yapılıyor. Bunları hâlâ sürdürüyorlar.

Artık nehre gitmiyorum ya da köprüleri geçmiyorum. Ya da metroya, hemen orada bir istasyon olmasına karşın. Onları kullanmamıza izin verilmiyor, artık Muhafızlar var orada, çünkü bu basamakları inip nehrin altındaki trenlere binerek ana şehre gitmek için resmi bir nedenimiz yok. Buradan şuraya neden gitmek isteyecektik ki? Niyetimiz iyi olamazdı ve onlar da bunu anlarlardı.

Kilise küçük, burada ilk inşa edilenlerden, yüzlerce yıl önce. Artık kullanılmıyor, bir müze olmak dışında. İçinde resimler görebilirsiniz, uzun kasvetli elbiseler giymiş, saçları beyaz başlılarla örtülmüş kadınların ve kaskatı duran, koyu renk elbiseli ve gülümsemeyen erkeklerin. Atalarımız. Giriş serbest.

İçeri girmiyoruz yine de, patikada duruyoruz, kilise mezarlığına bakarak. Eski mezar taşları hâlâ orada duruyorlar, iklimin etkisiyle değişmiş, aşınmış, kafatasları ve çapraz kemikleriyle, memento mori[1], hamur-suratlı melekleriyle, bize ölümlü zamanın geçtiğini hatırlatan kanatlı kum saatleri ve daha sonraki bir yüzyıldan, küllükleri ve söğüt ağaçlarıyla, ağıt tutmak için.

Ne mezar taşlarına ne de kiliseye iliştiler. Onları rahatsız eden şey, daha yakın tarih.

Gleninki'nin başı eğik, sanki dua ediyor. Bunu her defasında yapar. Belki, diye düşünüyorum, biri var, yok olan özel biri, onun için

de: bir erkek, bir çocuk. Ancak buna pek inanamıyorum. Her işi gösteri olsun diye yapan, doğal davranmaktan çok rol yapan bir kadın olarak düşünüyorum onu. Bu tür şeyleri iyi görünmek için yapıyor, diye düşünüyorum. Bunlardan en iyi biçimde yararlanmaya çalışıyor.

Ancak ben de ona böyle görünüyor olmalıyım. Nasıl başka türlü olabilir ki?

Şimdi arkamızı kiliseye dönüyoruz ve işte, gerçekte görmeye geldiğimiz şey: Duvar.

Duvar da yüzlerce yıllık; ya da en azından bir yüzyılı aşkın. Kaldırımlar gibi o da kırmızı tuğladan, bir zamanlar sade fakat güzel olmalıydı. Şimdi kapılarda nöbetçiler var ve üstüne metal desteklerle çirkin yeni projektörler yerleştirilmiş; duvar boyunca dikenli tel ve üstüne de beton içine kırık camlar döşenmiş.

Bu kapılardan kimse isteyerek girmez. Önlemler dışarı çıkmaya çalışanlar için; gerçi elektronik alarm sistemini geçerek, içerden Duvar'a kadar bile ulaşmak olanaksızdan da öte.

Ana kapının yanında altı beden daha asılı, boyunlarından; elleri önlerinden bağlanmış, omuzları üstüne yatmış başları beyaz torbalar içinde. Bu sabah erkenden Erkeklerin Kurtuluş Ayini yapılmış olmalı. Çanları duymadım. Belki de onlara alışmışımdır.

Sanki bir işaret üzerine birlikte duruyoruz ve bedenlere bakıyoruz. Bakmamızın sakıncası yok. Zaten öyle yapmamız bekleniyor: orada bulunmalarının nedeni bu, duvarda sallanmalarının. Bazen günlerce orada kalırlar, yeni bir grup gelinceye kadar, öyle ki mümkün olduğu kadar çok insan onları görme şansına sahip olsun.

Çengellere asılılar. Bu amaç için yerleştirildi çengeller Duvar'ın tuğlalarına. Hepsi dolu değil. Kolu olmayanlar için yapılmış protezlere benziyor çengeller. Ya da çelikten soru işaretlerine, ters dönmüş ve yana yatık.

En kötüsü başlar üzerindeki torbalar, yüzlerinin alabileceği şekillerden daha kötü bunlar. Adamların yüzleri, henüz boyanmamış

bebeklere benziyor; korkuluk gibi, bir bakıma öyleler zaten, çünkü amaçları korkutmak. Ya da başları, un ya da hamur gibi ayırt edilemez bir malzemeyle doldurulmuş çuvallar sanki. Başların belirgin ağırlığı, boşluğu, yer çekiminin onları aşağı çekmesidir bu etkiyi yaratan, onları dik tutacak dirimsel bir güç yoktur artık. Bu başlar sıfırdır.

Bizim yaptığımız gibi tekrar tekrar bakarsanız, beyaz bezin altında yüzlerin ana hatlarını görebilirsiniz, gri gölgeler gibi. Başlar, düşmüş kömür gözleri ve havuç burunlarıyla kardan adamların başlarıdır. Başlar erimekte.

Ancak ağzın bulunması gereken yerde beyaz kumaştan sızmış bir kan izi bulunuyor torbaların birinde. Başka bir ağız oluşturuyor, küçük kırmızı bir ağız, ana okulu çocuklarının kalın fırçalarla boyadıkları ağızlar gibi. Bir çocuğun gülümseme tasavvuru. Sonuçta, dikkati üstüne çeken bu kandan gülümseme. Kardan adam değil ki bunlar.

Adamlar beyaz önlüklü, tıpkı doktorların ya da bilim adamlarının giydikleri cinsten. Sadece doktorlar ve bilim adamları değil buraya asılanlar, başkaları da var, ama bu sabah bunları avlamış olmalılar. Her birinin boynunda neden idam edildiğini gösteren bir yafta var: bir fetüs çizimi. Demek ki doktordular, önceki zamanda, bu tür işlem yasalken. Melek yapıcılar denirdi onlara: yoksa başka bir şey miydi bu? Şimdi hastane kayıtlarının incelenmesi sırasında ortaya çıkarılmışlar ya da, daha doğrusu, meydana gelecekler anlaşılınca çoğu hastane bu kayıtları yok ettiğinden, muhbirler tarafından: eski bir hemşire belki ya da iki hemşire, çünkü tek bir kadının tanıklığı artık kabul edilmiyor; belki kendini kurtarmayı uman başka bir doktor ya da çoktan suçlanmış biri, bir düşmanını ele veren ya da güvenliği için rasgele umarsız bir teşebbüste bulunan. Gerçi muhbirler her zaman affedilmezler.

Bize bu adamların savaş suçluları gibi oldukları söylenirdi. Yaptıklarının o zaman yasal olması bir mazeret sayılamazdı: suçları geçmişi olduğu denli bugünü de ilgilendirir. Kötülük yaptılar ve kalanlara örnek oluşturmalılar. Bu pek gerekli olmasa da.

Bugünlerde, gebe kalma şansına erişebilmiş olan aklı başında hiçbir kadın bir doğumu engellemeye çalışmaz.

Bu bedenlere karşı hissetmemiz beklenen şey nefret ve öfke. Ancak bunları hissetmiyorum. Duvarda asılı bu bedenler zaman yolcuları, tarihin hataları. Geçmişten geldiler buraya.

Onlara karşı hissettiğim boşluk. Hissettiğim, hissetmemem gereken şey. Hissettiğim kısmen ferahlama, çünkü bu adamların hiç biri Luke değil. Luke bir doktor değildi. Değil.

O kırmızı gülümsemeye bakıyorum. Gülümsemenin kırmızısı Serena Joy'un bahçesindeki lalelerin kırmızısı, çiçeklerin dibine doğru iyileşmeye başladıkları yerdeki kırmızı. Renk aynı ama aralarında bağlantı yok. Laleler kanın laleleri değil, kırmızı gülümsemeler çiçek değil, hiçbiri diğerine bir yorum getirmiyor. Lale, asılı adama inançsızlığın nedeni değil ne de bunun tersi doğru. Her biri değerli ve gerçekten orada. Yolumu bu tür değerli nesneler tarlasından geçerek bulmalıyım, her gün ve her biçimde. Bu tür ayrımlar yapmaya büyük çaba harcıyorum. Bunları yapmaya ihtiyacım var. Kendi zihnimde çok açık seçik olmalıyım.

Yanımdaki kadının titrediğini hissediyorum. Ağlıyor mu? Bu, iyi görünmesini nasıl sağlayabilir ki? Öğrenmeyi göze alamam. Ellerimin sepetin kolunu sıkıca kavramış olduğunu fark ediyorum. Hiçbir şeyi açığa vurmayacağım.

Alıştığınız şey, derdi Lydia Teyze, sıradanlıktır. Bu size şimdi sıradan görünmeyebilir, ancak bir süre sonra sıradan görünecektir. Sıradan olacaktır.

III
GECE

7

Gece benim, bana ait bir zaman, istediğim gibi kullanabilirim, sessiz kaldığım sürece. Kıpırdamadığım sürece. Hareketsiz yattığım sürece. *Yatmak ve yatırmak* arasındaki fark. Yatırmak her zaman edilgendir: Eskiden erkekler bile, yatırılmak isterdim derlerdi. Yine de kimi zaman, kızı bir yatırsaydım derlerdi. Bütün bunlar tamamen spekülasyon. Erkeklerin eskiden ne dediklerini gerçekten bilmiyorum. Sadece sözcükleri var bende.

Odanın içinde, tavandaki sıvalı gözün altında, beyaz perdelerin ardında, çarşafların arasında, onlar kadar dümdüz, yatıyorum öyleyse, kendi zamanınım dışına adım atıyorum. Zamanın dışına. Yine de zaman bu, ben de dışında değilim.

Ancak gece benim çıkış zamanımdır. Nereye gitsem?

Güzel bir yerlere.

Yatağımın ucunda, bacakları çapraz, topuğu dizinde, mor tulumu içinde, kulağında uzun bir küpe, garip olmak için altın rengine boyadığı tırnaklarıyla, kısa sarı uçlu parmakları arasında bir sigarayla, Moira. Hadi, bira içmeye gidelim.

Yatağıma kül düşürüyorsun, dedim.

Yatağını yapsan böyle bir sorun olmaz, dedi Moira.

Yarım saat sonra, dedim. Ertesi güne, bir ödevim vardı. Neydi? Psikoloji, İngilizce, İktisat. Bu tür şeyleri okuyorduk o zamanlar. Odada, yerde yüzüstü kapatılmış, oraya buraya müsrifçe saçılmış kitaplar vardı.

Şimdi, dedi Moira. Yüzünü boyaman gerekmez, ben varım sadece. Ödevinin konusu ne? Ben daha geçenlerde flört tecavüzleri hakkında bir tane yazdım.

Flört tecavüzü, dedim. Bakıyorum da pek bağlısın modaya. Bir tür tatlıya benziyor. Flörtté cavüzé.

Hah, hah, dedi Moira. Ceketini al.

Kendisi aldı ve bana doğru fırlattı. Senden beş dolar borç alıyorum, tamam mı?

Ya da parkta bir yerde, annemle birlikte. Kaç yaşındaydım ki? Soğuktu, nefeslerimizin buharı önümüz sıra çıkıyordu, ağaçlarda hiç yaprak yoktu; gri bir gökyüzü, havuzda iki ördek, kederli. Cebimde parmaklarımın arasında ekmek kırıntıları. Hadi bakalım, ördekleri beslemeye gidiyoruz, dedi annem.

Ancak orada kitap yakan birkaç kadın vardı, annemin gerçekten peşinde olduğu şey buydu. Arkadaşlarını görmek; bana yalan söylemişti, cumartesileri güya benim günümdü. Somurtarak uzaklaştım ondan, ördeklere doğru, ne var ki ateş beni kendisine çekti.

Birkaç erkek de vardı kadınların arasında ve yaktıkları da dergiydi. Benzin dökmüş olmalıydılar, çünkü alevler çok yüksekti, sonra, bir kerede birkaç taneden fazla olmamak kaydıyla, dergileri kutulardan alıp ateşe atmaya başladılar. Kimisi şarkı söylüyordu; seyirciler toplanıyordu.

Yüzleri mutluydu, neredeyse kendinden geçmiş. Ateş bunu başarabilir. Annemin genelde solgun, ince olan yüzü bile, kızarmış ve neşeli görünüyordu, bir Noel kartı gibi; iri yarı bir kadın daha vardı, yanağında isli bir leke ve portakal rengi örgü şapkalı, onu hatırlıyorum.

Bir tane atmak ister misin, canım? dedi. Kaç yaşındaydım ki?

Berbat süprüntüler için iyi bir kurtuluş, dedi, kıkırdayarak. Olur mu? diye anneme döndü.

İstiyorsa, dedi annem, sanki onu duyamıyormuşum gibi başkalarıyla hakkımda konuşma alışkanlığı vardı.

Kadın, dergilerden birini bana uzattı. Güzel bir kadın vardı kapağında, elbisesiz, ellerine sarılmış ve tavandan sarkan bir zincire asılıydı. İlgiyle bakıyordum dergiye. Beni korkutmuyordu. Sallandığını düşünüyordum, televizyonda, bir sarmaşıkta sallanan Tarzan gibi.

Aman *görmesin*, dedi annem. İşte, dedi bana, at onu, çabuk.

Dergiyi alevlere attım. Yanarken çıkan rüzgarda sayfaları açıldı, hâlâ yanan kadın bedenlerinin parçaları gözlerimin önünde siyah küle dönüşerek havada uçuşmaya başladı.

İyi de sonra ne olur, iyi de sonra ne olur? Zaman yitirdiğimi biliyorum.

İğneler, haplar, buna benzer şeyler olmalıydı. Yardım olmadan bu kadar çok zaman yitirmiş olamazdım. Şok geçirdiniz, dediler.

Köpüren dalgalar gibi bir gürleme ve kargaşayla kendime geldim. Çok sakin olduğumu hatırlayabiliyorum. Çığlığımı da, bana çığlık gibi gelmişti, ama sadece bir fısıltı da olabilirdi, *Nerede o? Ona ne yaptınız?*

Ne gece vardı, ne gündüz; sadece bir titreşim. Bir süre sonra tekrar sandalyeler vardı ve bir yatak ve bundan sonra da bir pencere.

O iyi ellerde, dediler. Uygun insanlarla birlikte. Sen uygun değilsin, ancak onun için en iyisini istiyorsun, değil mi?

Onun bir resmini gösterdiler bana, dışarıda çimenler üzerinde, yüzü kapalı bir oval biçiminde. Açık renk saçları başının arkasına sıkıca toplanmıştı. Tanımadığım bir kadının elini tutuyordu. Boyu kadının dirseğine kadar geliyordu ancak.

Onu öldürdünüz, dedim. Bir meleğe benziyordu, ciddi, yoğun, havadan ibaret.

Hiç görmediğim, yere kadar inen beyaz bir elbise giymişti.

Bunun sadece anlattığım bir öykü olduğuna inanmak isterdim. Buna inanmayı gereksiniyorum. İnanmak zorundayım. Bu tür öykülerin sadece öykü olduğuna inanabilenlerin şansları daha fazla.

Bu anlattığım bir öyküyse, o zaman sonunu kontrol edebilirim. O zaman öykünün bir sonu olacak ve ardından gerçek yaşam gelecek. Bıraktığım yerden devam edebilirim.

Bu, anlattığım bir öykü değil.

Bu, yaşamaya devam ettiğim sürece zihnimde anlattığım bir öykü.

Yazmaktansa anlatmak, çünkü yazmak için hiçbir şeyim yok ve yazmak kesinlikle yasak. Ancak, bu bir öyküyse, kafamın içinde bile, onu birine anlatıyor olmalıyım. Bir öyküyü sadece kendine anlatamazsın. Her zaman bir başkası vardır.

Hiç kimse olmasa bile.

Öykü mektup gibidir. Sevgili Sen, diyeceğim. Sadece sen, bir ismin olmaksızın. Bir isim vermek seni gerçekler dünyasına bağlar, bu daha rizikolu, daha tehlikeli: orada dışarda, senin yaşama şansının ne olduğunu kim bilir? Sen, sen diyeceğim, eski bir aşk şarkısı gibi. Sen birden fazla demek olabilir.

Sen, binlerce demek olabilir.

Yakın bir tehlikede değilim, diyeceğim sana.

Beni duyabileceğini ferz edeceğim.

Ne var ki yararsız bu, duyamayacağını biliyorum.

IV
BEKLEME ODASI

8

Havanın güzelliği sürüyor. Yazlık elbiselerimizi ortaya çıkarıp külahta dondurma almaya gittiğimiz Haziranlar gibi neredeyse. Duvar'da üç yeni beden asılı. Biri üstünde hâlâ siyah cüppesi olan bir papaz. Bunları yıllar önce, mezhep savaşları ilk başladığında giymekten vazgeçmiş olmalarına rağmen, mahkeme için giydirmişler ona; cüppe onların hemen göze çarpmalarına neden oluyordu. Öteki ikisinin boynuna mor yafta asılı: cinsel ihanet. Bedenlerinde hâlâ Muhafız üniforması taşıyorlar. Birlikte yakalanmış olmalılar, ama nerede? Kışlada mı, duşta mı? Söylemesi zor. Kırmızı gülümsemeli kardan adam gitmiş.

"Geri dönmeliyiz," diyorum Gleninki'ye. Bunu söyleyen benim hep. Bazen bunu söylemesem, Gleninki sonsuza dek burada kalacak gibi geliyor bana. Yas mı tutuyor, yoksa şeytanca bir zevk mi alıyor? Hâlâ emin değilim bundan.

Sanki sesle harekete geçiyor, sanki küçük yağlı tekerlekler üzerinde, sanki bir müzik kutusunun tepesindeymiş gibi tek söz söylemeden dönüyor. Onun bu zarafetine içerliyorum. Sanki güçlü bir rüzgar altında eğilmiş gibi duran uysal başını kıskanıyorum. Ama ortalıkta rüzgar filan yok.

Duvar'dan ayrılıp sıcak güneşin altında, geldiğimiz yoldan geri dönüyoruz.

"Güzel bir Mayıs günü," diyor Gleninki. Başının bir cevap bekleyerek döndüğünü görmekten ziyade hissediyorum.

"Öyle," diyorum. "Tanrıya şükür," diye ekliyorum sonradan aklıma gelmiş gibi. *Mayday* uzun bir zaman önce, lisede okuduğumuz şu savaşların birinde kullanılmış bir tehlike işaretiydi. Bu savaşları sürekli birbirine karıştırıyordum, ancak dikkat edilirse onları uçaklarına bakarak ayırt etmek mümkündü. Bana Mayday'den bahseden Luke'tu, yine de. *Mayday, Mayday*, uçakları vurulan pilotlar

için ve gemiler -gemiler için de geçerli miydi?- denizde vurulan. Belki de gemilerinki SOS işaretiydi. Bir yerden bunu araştırabilmeyi isterdim. Ve zaferin başlangıcı için, şu savaşların birinde, Beethoven'den de bir şeydi.

Mayday'in kökeninin ne olduğunu biliyor musun? dedi Luke.

Hayır, dedim. Böyle bir durumda kullanmak için garip bir sözcük, değil mi?

Gazeteler ve kahve, Pazar sabahlarında, kız doğmadan önce. Hâlâ gazeteler vardı, o zaman. Onları yatakta okurduk.

Fransızca, dedi. *M'aidez*'den geliyor.

Yardım et bana.

Bize doğru küçük bir topluluk geliyor, bir cenaze alayı: üç kadın, her birinde başlıklarının üzerine atılmış şeffaf siyah bir peçe var. Bir Ekonokadın ve iki başka kadın, ağıtçılar, onlar da Ekonokadın, belki de arkadaşları. Çizgili elbiseleri, tıpkı yüzleri gibi, yıpranmış görünüyor. Bir gün, zaman ilerledikçe, diyor Lydia Teyze, hiç kimse bir Ekonokadın olmak zorunda kalmayacak.

Baştaki, kayba uğramış olan, anne, küçük siyah bir kavanoz taşıyor. Kavanozun ebadından bebeğin içinde can verip ölüme aktığı zaman kaç aylık olduğunu anlamak mümkün. İki ya da üç aylık, bir Gayrı-Bebek olup olmadığını anlamak için çok küçük. Daha büyük olanlar ve doğumda ölenler kutulara konur.

Onlar yanımızdan geçerken saygıyla duraklıyoruz. Gleninki'nin de benim gibi hissedip hissetmediğini merak ediyorum; bıçak gibi bir acı, karında. Bu yabancı kadınlara acılarını paylaştığımızı göstermek için ellerimizi kalbimizin üzerine koyuyoruz. Baştaki kadın peçesinin altından bize çatık kaşlarla bakıyor. Diğerlerinden biri de yana dönüp kaldırıma tükürüyor. Ekonokadınlar sevmezler bizi.

Dükkanları geçip tekrar bariyere geliyoruz ve geçmemize izin veriliyor. Geniş, boş görünüşlü evlerin önünden, ayrık otsuz çimenliklerden geçiyoruz. Tayin edildiğim evin yakınındaki köşede Gleninki durup bana dönüyor.

“Tanrı Gözetsin,” diyor. Uygun veda sözü.

“Tanrı Gözetsin,” diye cevap veriyorum ve o da başını hafifçe sallıyor, sanki başka bir şey daha söyleyecekmiş gibi duraksıyor, ancak sonra dönüp caddeden aşağı doğru yürüyor. Onu seyrediyorum. Uzaklaşmakta olduğum bir aynadaki kendi yansımam gibi tıpkı.

Araba yolunda Nick, Whirlwind'i parlatıyor yine. Arkadaki krom kaplamaya ulaşmış. Eldivenli elimi kapının mandalına koyup açıyorum ve içeri doğru itiyorum. Kapı arkamdan çıt edip kapanıyor. Bahçe sınırındaki laleler her zamankinden daha kırmızı, açıyorlar, artık şarap bardakları değil kadeh gibiler; yukarı itiyorlar kendilerini, hangi amaca doğru? Sonuçta, boşlar. Soldukları zaman içleri dışlarına çıkıyor, sonra yavaşça patlıyorlar, çiçek yaprakları kırık çömlek parçaları gibi etrafa saçılıyor.

Nick başını kaldırıp bakıyor ve ıslık çalmaya başlıyor. Sonra da, “Yürüyüş güzel miydi?” diyor.

Başımı sallıyorum, ancak sesle cevap vermiyorum. Benimle konuşmamalı. Elbette, birkaçı deneyecektir, derdi Lydia Teyze. Bütün bedenler zayıftır. Bütün bedenler ottur, diye onu kafamda düzelttim. Ellerinde değildir, derdi, Tanrı onları bu biçimde yarattı, ancak O, sizi bu biçimde yaratmadı. O, sizi farklı yarattı. Sınırları koymak size kalmıştır. Sonra size şükran duyulacaktır.

Evin arkasındaki bahçede Komutanın Karısı dışarı çıkarttırdığı sandalyede oturuyor. Serena Joy, ne kadar aptal bir isim. Diğer zamanda, önceki zamanda, dikleştirmek için saçına sürdüğün bir şey gibi. Serena Joy, diye şişenin üzerinde yazardı, dilimli sarı kenarlarıyla, pembe oval bir artalan üstünde kağıttan kesme bir kadın başı silueti. Bir alay başka isim seçeneği varken, neden bu ismi seçmiş ki? Serena Joy hiçbir zaman gerçek ismi değildi, o

zaman bile. Gerçek ismi Pam'di. Bunu hakkındaki bir biyografide okumuştum, bir haber dergisinde, annem Pazar sabahları uyurken onun şarkı söylemesini ilk seyrettikten çok sonraları. O sıralar, biyografisi yazılacak kadar önemliydi: *Time* ya da *Newsweek'te*, öyle olmalıydı. O zamanlar artık şarkı söylemiyordu, söylev veriyordu. Bunu da iyi yapıyordu. Söylevleri evin kutsallığı, kadınların nasıl evde oturmaları gerektiği hakkındaydı. Serena Joy kendisi böyle yapmıyordu, bunun yerine söylev veriyordu, ancak kendi başarısızlığını herkesin iyiliği için yaptığı bir fedakârlık olarak sunuyordu

O sıralarda, biri onu vurmaya çalıştı, ancak ıskaladı; onun yerine, tam arkasında duran sekreteri öldü. Ayrıca bir başkası da arabasına bir bomba yerleştirdi ancak bomba çok erken patladı. Gerçi kimilerine göre, arabasına bombayı sempati toplamak için kendisi yerleştirmişti. İşte işler böyle kızışıyordu.

Luke ve ben onu bazen geceyarısı haberlerinde izlerdik. Bornozlar, gece takkeleri. Spreyli saçlarını ve histerisini ve istediği zaman dökebildiği göz yaşlarını ve yanaklarını siyaha boyayan maskarasını seyrederdik. O zamanlar daha fazla makyaj yapıyordu. Komik olduğunu düşünürdük. Ya da Luke öyle düşünürdü. Ben sadece öyle düşünür gibi yapardım. Gerçekte biraz korkutucuydu. İşini fazla ciddiye alıyordu.

Artık söylev vermiyor. Konuşmaz oldu. Evinde oturuyor, ancak bu ona uyar gibi görünmüyor. Şimdi, onu ciddiye aldıkları için köpürüyor olmalı.

Lalelere bakıyor. Bastonu yanında otların üzerinde. Profili bana dönük, bunu yanından geçerken kısa bir yan bakışla görebiliyorum. Ona doğru bakmak olmaz. Artık kağıttan kesme kusursuz bir profil değil, yüzü kendi içine çöküyor, evleri ve bütün caddeleri bir gecede aniden ortaya çıkan bataklıklara gömülen yeraltı nehirleri üzerinde kurulu şu şehirleri ya da altındaki tünellerine çöken maden şehirlerini düşünüyorum. Gelmekte olan şeylerin gerçek biçimini gördüğünde buna benzer bir şey onun da başından geçmiş olmalı.

Başını çevirmiyor. Varlığımı hiçbir biçimde tanımıyor, orada olduğumu bilmesine karşın. Bildiğine yemin edebilirim, bilgisi tıpkı bir koku gibi; ekşimiş bir şey, bayat süt gibi.

Dikkat etmeniz gerekenler Kocalar değil, derdi Lydia Teyze, Eşleridir. Her zaman ne hissettiklerini hayal etmeye çalışmalısınız. Elbette, size içerleyecekler. Oldukça doğaldır bu. Onlar gibi hissetmeye çalışın. Lydia Teyze, başka insanlar gibi hissetmekte iyi olduğunu sanırdı. Onlara acımaya çalışın. Onları affedin, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar. Yine şu bir dilencinin ürkek gülümsemesi, titrek gözün kırpması, yukarı doğru bakışı, yuvarlak çelik çerçeveli gözlüklerden, sınıfın arkasına doğru sanki yeşil badanalı tavan açılıyor ve Tanrı Pink Pearl yüz pudrasından bir bulut üzerinde kablolardan ve su püskürtücülü yangın tesisatından geçerek aşağı geliyordu. Onların yenilgiye uğramış kadınlar olduklarını anlamalısınız. Cinselliklerini kaybetmiş...

Burada sesi kesildi, bir iç çekiş, etrafımdakilerden gelen toplu iç çekişi duyabildiğim bir durgu oluştu. Bu durgular süresince kıpırdamak ya da kımıldamak iyi bir fikir değildi: Lydia Teyze soyutlanmış görünebilirdi ama en ulak bir kıpırtının farkına varırdı. Bu yüzden sadece iç çekilirdi.

Gelecek sizin ellerinizde, diyerek yeniden başladı. Kendi ellerin bize doğru uzattı, şu geçmiş-zaman jesti, hem teklif hem de davet anlamına gelen, bir kucaklaşmaya, bir kabule doğru atılmak için. Sizin ellerinizde, dedi, kendi ellerine bakarak, sanki ona bu fikri onlar vermiş gibi. Ancak ellerinde bir şey yoktu. Boştular. Dolu olması beklenen bizim ellerimizdi, tutulabilen, ancak görülemeyen gelecekle.

Arka kapıya doğru yürüyorum, açıp içeri giriyorum, sepetimi mutfak masasına koyuyorum. Masa silinmiş, un temizlenmiş; bugünün ekmeği, yeni fırından çıkmış, rafında soğuyor. Mutfak maya kokuyor, nostaljik bir koku. Bana başka mutfakları hatırlatıyor, benim

olan mutfakları. Anne kokuyor, önceki zamanda, anne olduğumdaki ben gibi.

Bu tehlikeli bir koku, onu dışarıda tutmam gerektiğini biliyorum.

Rita orada, masanın başında oturmuş havuç soyup dilimliyor. Bunlar geçkin havuçlar, kalın, kıştan kalma, depoda geçirdikleri zaman yüzünden sakallanmış. Taze havuçlar, ince ve soluk renkli, haftalarca hazır olmayacaklar daha. Rita'nın kullandığı bıçak keskin ve parlak, baştan çıkana. Böyle bir bıçağa sahip olmak isterdim.

Rita havuçları doğramayı bırakıyor, ayağa kalkıp sepetteki paketleri neredeyse sabırsızlıkla dışarı çıkarıyor. Paketleri açarken kaşlarını her zaman çatmasına rağmen, ne getirdiğimi görmek için çıldırıyor; getirdiğim hiçbir şey onu tümüyle memnun etmez. Kendisinin bu işi daha iyi yapabileceğini düşünüyor. Alışveriş yapmayı tercih ederdi, tam istediği şeyleri almayı; yürüyüşü benden kıskanıyor. Bu evde hepimiz diğerlerinden bir şeyler kıskanırız.

“Portakal gelmiş,” diyorum, “Süt ve Bal'a. Hâlâ biraz var.” Ona bu fikri bir teklif gibi sunuyorum. Kendimi sevdirmek istiyorum. Portakalları dün görmüştüm, ancak bunu Rita'ya söylememiştim, dün çok aksiydi çünkü. “Yarın biraz alabilirim, bana onlar için karne verirsen.” Pilici ona uzatıyorum. Bugün biftek istemişti, ama yoktu.

Rita sevinç ya da onay göstermeksizin, homurdanıyor. Bunu düşünecek, diyor bu homurtusu, iyi zamanında. Pilicin ipini ve şeffaf kağıdını çözüyor. Pilici eviriyor çeviriyor, bir kanadı büküyor, bir parmağını boşluğa sokuyor, iç organlarını çıkarıyor. Piliç öylece yatıyor orada, başsız ve ayaksız, üşür gibi pürtüklenmiş derisi.

“Banyo günü,” diyor Rita, bana bakmadan.

Cora yer bezleri ve süpürgelerini bulundurdukları arka taraftaki kilerden mutfağa giriyor. “Piliç,” diyor, neredeyse sevinçle.

“Zayıf ve kuru,” diyor Rita, “ancak işe yaramak zorunda.” “Pek fazla bir şey yoktu,” diyorum. Rita duymazdan geliyor beni.

“Bana yeterince büyük görünüyor,” diyor Cora. Bana destek mi çıkıyor yoksa? Ona bakıyorum, acaba gülümsemem gerekir mi diye; ama hayır, düşündüğü sadece tavuk. Rita'dan daha genç; batıya

bakan pencereden gelen eğik güneş ışınları ortadan ayırıp arkada topladığı saçını yakalıyor. Güzel olmalıydı, çok kısa bir zaman öncesine kadar. Kulaklarında küçük bir işaret var, gamze gibi, küpe deliklerinin kapandığı yerde.

“İri,” diyor Rita, “ama kemikli. Açıkça söylemeliydin.” İlk kez doğrudan bana bakarak konuşuyor. “Senin gibi sıradan değil o.” Komutan'ın rütbesini kastediyor. Ancak diğer anlamda, kendine göre, sıradan olduğumu düşünüyor. Altmış yaşın üstünde Rita, düşünceleri kemikleşmiş.

Lavaboya gidiyor, ellerini şöyle bir suya tutuyor. El beziyle kuruluyor. El bezi, mavi şeritli ve beyaz. El bezleri hiç değişmedi. Bazen bu tür normallik çakışları bir yandan çullanıyor üstüme, tuzaklar gibi. Sıradan, bildik, anımsatıcı, bir tekme gibi. El bezini görüyorum, bağlamın dışında, soluğumu tutuyorum. Kimi insanlar için, bir biçimde, işler o kadar çok değişmedi.

“Kim banyo yapıyor?” diyor Rita, bana değil, Cora'ya. “Bu kuşu yumuşatmalıyım.”

“Daha sonra yaparım,” diyor Cora. “Toz aldıktan sonra.”

“Öyleyse biri yapmalı,” diyor Rita.

Sanki duyamıyormuşum gibi benden bahsediyorlar. Onlar için ben evin günlük bir işiyim, birçok işten biri.

Defedildim. Sepeti alıp mutfak kapısından geçiyorum ve hol boyunca kocamış duvar saatine doğru ilerliyorum. Oturma odasının kapısı kapalı. Kapı üstündeki pencereden gün ışığı giriyor, yere renkler saçarak düşüyor: kırmızı ve mavi, mor. Hemencecik bu ışığa adım atıyorum, ellerimi uzatıyorum; ışıktan çiçeklerle doluyorlar. Merdivenlerden yukarı çıkıyorum, holün aynasında yüzüm, uzak ve beyaz ve çarpık, baskı altındaki bir göz gibi dışarı uğruyor. Toz pembe yolluğu takip ederek üst kattaki uzun holü geçip odama geri dönüyorum.

Holde biri duruyor, kaldığım odanın kapısına yakın. Hol loş, bu bir erkek, sırtı bana dönük; odanın içine bakıyor, vuran ışıkla koyu bir gölge. Şimdi görebiliyorum, Komutan bu, burada bulunmaması gerekiyor. Geldiğimi duyuyor, dönüyor, duraklıyor, ileri doğru yürüyor. Bana doğru. Kuralı çiğniyor. Şimdi ne yapsam ki?

Duruyorum, duraklıyor, yüzünü göremiyorum, bana bakıyor, ne istiyor? Tekrar ileri doğru hareket ediyor, bana dokunmamak için yana çekiliyor, başını eğiyor, geçti.

Bana bir şey gösterildi, ama ne? Bir tepenin kıvrımı üzerinde bir an için görünen bilinmeyen bir ülkenin flaması gibi; saldırı, toplantı, bir şeyin sınırı, bir bölge anlamına gelebilir bu. Hayvanların birbirlerine verdikleri işaretler: indirilmiş mavi göz kapakları, kulaklar arkaya yatık, kabarmış tüyler. Çıplak dişlerin anlık görüntüsü, kahrolası ne yaptığını sanıyor? Başka hiç kimse onu görmedi. Umarım. Saldırıyor muydu? Odamda mıydı?

Odam dedim.

9

Odam, öyleyse. Bir yer olmalı, sonuçta, benim olarak sahiplendiğim, bu zamanda bile.

Bekliyorum, tam şu anda bir bekleme odası haline gelen odamda. Yatağa girdiğimde yatak odasıdır. Perdeler hâlâ sallanıyor hafif rüzgarda, güneş dışarıda hâlâ parlıyor, pencereden doğrudan içeri girmemesine rağmen. Batıya doğru ilerlemiş. Öykü anlatmamaya çalışıyorum ya da en azından bunu.

Bu odada biri yaşamış, benden önce. Benim gibi biri ya da buna inanmayı yeğliyorum.

Buraya getirildikten üç gün sonra keşfettim bunu.

Harcayacak çok vaktim vardı. Odayı keşfetmeye karar verdim. Sakin sakin bir otel odasını keşfeder gibi, hiçbir sürpriz beklemeden, masa çekmecelerini, dolap kapılarını açıp kapatarak, tek tek sarılmış küçük sabunları açarak, yastıkları kabartarak. Tekrar bir otel odasında olabilecek miyim? Nasıl da ziyan ettim onları, şu odaları, şu görülmekten sakınma özgürlüğünü.

Kiralanmış serbestlik.

Öğle sonlarında, Luke hâlâ karısından kaçıştayken, onun için ben hâlâ düşselken. Evlenmeden ve ben cisimleşmeden önce. Her zaman oraya giden ilk ben olurdum, kayıt yaptırırdım. O kadar çok da geçmişte kalmış değildi, ama şimdi neredeyse bir on yıl, bir asır gibi geliyor; ne giydiğimi hatırlayabiliyorum, her bir bluzu, her bir eşarbı. Onu bekleyerek odada gezinirdim, televizyonu açıp kapardım, kulaklarımın arkasına parfüm sürerdim: Opium. Kırmızı ve altın renginde bir Çin şişesinde satılırdı.

Sinirliydim. Beni sevdiğini nasıl bilecektim? Sadece bir macera olabilirdi. Neden hep *sadece* derdik? Gerçi o zamanlarda erkek ve kadınlar birbirlerini elbise giyer gibi öylesine denerlerdi, uymayanı bir kenara atarak.

Sonunda kapı çalınırdı; açardım, rahatlama ve arzuyla. Öylesine anlık, öylesine yoğundu ki Luke. Ve yine de, hiç sonu yokmuş gibiydi. Öğle sonrası yataklarında yatardık, sonrasında, ellerimiz birbirimizin üstünde sohbet ederdik. Olanaklı, olanaksız. Ne yapılabilirdi? Bu tür sorunlarımız olduğunu düşünürdük. Mutlu olduğumuzu nasıl bilecektik yoksa?

Ancak şimdi aynı biçimde özlediğim şey odaların kendileri, duvarda asılı duran o korkunç resimleri bile, sonbahar yapraklı ya da karlı orman manzaraları ya da dönem kıyafetleri içinde porselen bebek yüzlü, bel altı vatkalı ve güneş şemsiydi kadınlar ya da üzgün gözlü palyaçolar ya da gergin ve tebeşir görünümlü meyve çanakları.

Kirletilmeye hazır temiz havlular, davetkarlıkla esneyen umursamaz dağınıklıkta el eden çöp sepetleri. Umursamaz. O odalarda hiçbir şey umursamazdım. Telefonu bir kaldırışımla bir tepsi yemek geliverirdi, benim seçtiğim yemek. Benim için kötü olan yemek, şüphesiz ve içki de. Birkaç hayırsever topluluğun yerleştirdiği İncil'ler de vardı şifonyer çekmecelerinde, gerçi olasıkla kimse okumuyordu pek onları. Otelin resimlerinin bulunduğu tebrik kartları da vardı, bunlara bir şeyler yazıp istediğin kimseye gönderebilirdin. Öylesine olanaksız bir şeymiş gibi geliyor ki bu şimdi; uydurduğum bir şey gibi.

İşte böyle. Bu odayı keşfettim, bir otel odası gibi, sakin sakin tüketerek. Hepsini birden harcamak istemiyordum, sürmesini sağlamak istiyordum. Odayı, zihnimde bölümlere ayırdım; her gün bir bölüm ayırdım kendime. Bu tek bölümü olanca dikkatimle inceleyecektim: duvar kağıdının altındaki sıvanın düzensizliğini, süpürgeliğin ve pencere peykesinin üst boya katmanının altında bulunan çizikleri, yataktaki lekeleri, çünkü o kadar ileri gittim ki, yataktan battaniye ve çarşafları kaldırdım, onları parça parça katladım, öyle ki biri gelecek olursa hızla tekrar eski haline getirtebilsinler.

Yataktaki lekeler. Tıpkı kurumuş çiçek yaprakları gibi. Yeni değil. Eskimiş bir aşk; bu odada başka tür bir aşk yok şimdi.

Bunu gördüğümde, iki kişi tarafından bırakılmış bu kanıtı, aşka ya da ona benzer bir şeye dair, en azından arzuya, dokunuşa en azından, şimdi belki yaşlı ya da ölü iki insan arasındaki, yatağı tekrar örtüp üstüne uzandım. Tavandaki kör sıva göze baktım. Luke’un yanımda yattığını hissetmek istedim. Geliyorlar, geçmişin şu saldırıları, baygınlık gibi, başımı yalayıp geçen bir dalga. Bazen dayanmak çok zor. Ne yapılmalı, ne yapılmalı, diye düşündüm. Yapılacak bir şey yok. Sadece durup bekleyenlere de hizmet ediyorlar. Ya da yatıp bekleyenlere. Penceredeki camın neden kırılmaz olduğunu ve avizeyi neden kaldırdıklarını biliyorum.

Dolabın keşfini üçüncü güne kadar erteledim. İlk önce dikkatlice kapıyı araştırdım, içini ve dışını, sonra da pirinç çengelli duvarları -

pirinç çengelleri nasıl oldu da gözden kaçırabildiler? Onları niye sökmediler ki? Yere çok yakın olduğu için mi? Ancak, bir külotlu çorap, ihtiyacınız olan tek şey bu. Ve, elbiselerimin, soğuk havalar için olan kırmızı yün pelerinimin, şalın asılı bulunduğu plastik askıları taşıyan çubuk. Zemini incelemek için diz çöktüm ve oradaydı, küçük yazıyla, ufacık bir yazıyla, çok yeni görünüyordu, bir iğne ya da belki de sadece tırnakla çiziktirilmişti, en koyu gölgenin düştüğü köşeye: *Nolite te bastardes carborundorum*.

Ne anlama geldiğini ya da hangi dilde yazıldığını bile bilmiyordum. Latince olabileceğini düşündüm, ama ben Latince bilmiyordum. Yine de, bir mesajdı ve yazılıydı, salt bu gerçekle bile yasaktı ve henüz kimse tarafından keşfedilmemişti. Ben hariç, yani mesajın yollandığı kişi. Mesaj kendisinden sonra gelecek kişi her kimse ona yollanmıştı.

Bu mesaj üstünde kafa yormak hoşuma gidiyor. Onunla, bu bilinmeyen kadınla bağ kurmak. Çünkü bilinmiyor ya da bilinsen bile, bana hiç ondan bahsedilmedi. Yasak mesajının ulaşabildiğini, en azından bir başka kişiye, dolabımın duvarında dayanabildiğini, açılıp benim tarafımdan okunduğunu bilmek hoşuma gidiyor. Ara sıra sözcükleri kendi kendime tekrarlıyorum. Bana küçük bir mutluluk veriyorlar. Bunları yazan kadını hayal ettiğimde, benim yaşımda, belki de biraz daha genç biri olduğunu düşünüyorum. Onu Moira'ya dönüştürüyorum, kolejdeki haline, benimkine bitişik odada: hareketli, kaygısız, atletik, bir zamanlar sahip olduğu bir bisikleti ve otostop için sırt çantasıyla. Çilli, diye düşünüyorum; saygısız, becerikli.

Kimdi ya da kim diye merak ediyorum ve ona ne olduğunu.

Rita'nın ağzını aradım, mesajı bulduğum gün.

O odada kalan kadın kimdi? dedim. Benden önce? Daha farklı sorsaydım. Benden önce o odada kalan bir kadın var mıydı? deseydim, hiçbir sonuca ulaşamayabilirdim.

Hangisi? dedi; isteksiz, şüpheci görünüyordu, ama benimle konuştuğunda neredeyse her zaman böyle görünür zaten.

Birden fazla varmış demek. Kimileri, görevlerinin sonuna kadar, tam iki sene, kalmamış demek. Kimi uzaklaştırılmış, şu ya da bu nedenden dolayı. Yoksa uzaklaştırılmamış da gitmiş mi?

Neşeli olan. Tahminde bulunuyorum... Çilli olan.

Onu tanıyor muydun? diye sordu Rita, her zamankinden daha da şüpheci.

Daha önceden tanıyordum d ve yalan söyledim. Burada olduğunu duymuştum.

Rita bunu kabul etti. Kulaktan kulağa haber taşıma, bir tür yer altı örgütünün olması gerektiğini biliyor.

İşe yaramadı, dedi.

Nasıl yani? diye sordum, mümkün olduğunca tarafsız görünmeye çalışarak.

Ama Rita dudaklarını kenetledi. Burada bir çocuk gibiyim, bana anlatılmaması gereken şeyler var. Bilmediğin bir şey sana zarar veremez, bütün söylediği buydu.

10

Bazen kendi kendime şarkı söylerim, kafamın içinde; acıklı, üzgün, Presbiteryen bir şarkı:

Şaşırtıcı rahmet, hangi tatlı ses
Benim gibi bir sefili kurtarabilir,
Bir zamanlar yitik, ancak şimdi bulunmuş,
Eskiden tutsak, ancak şimdi özgür.

Sözcüklerin doğru olup olmadığını da bilmiyorum.

Hatırlayamıyorum. Bu tür şarkılar artık herkesin arasında söylenmiyor, özellikle özgür gibi sözcükler içerenler. Aşırı tehlikeli

diye kabul ediliyorlar. Yasadışı mezheplere ait bu şarkılar.

Öyle yalnızım ki, bebeğim.
Öyle yalnızım ki, bebeğim.
Öyle yalnızım ki ölebilirim.

Bu da yasak. Annemin eski kasetçalarından biliyorum bunu; bu tür şeyleri çalabilen cızırtılı ve güvenilmez bir makinesi vardı. Arkadaşları gelip birkaç içki içtiklerinde bu kaseti koyardı.

Pek sık şarkı söylemem böyle. Boğazımı tahriş ediyor.

Televizyonda duyduklarımızın dışında bu evde pek fazla müzik yok. Kimi zaman Rita hamur yoğururken ya da bir şeyler soyarken öylesine mırıldanır; sözsüz, ezgisiz ve anlaşılmaz bir mırıldanma. Ve kimi zaman da ön oturma odasından Serena'nın ince sesi gelir, uzun zaman önce yapılan bir diskten, şimdi kısık sesle çalınan; böylece orada örgü örüp eski ancak şimdi elinden alınan şöhretini anımsayarak oturup diski dinlerken yakalanmayacak: *Tanrı'ya Şükür.*

Yılın bu zamanı için, hava çok sıcak. Bu tür evler güneşi görünce firma dönerler, yeterince yalıtım yok. Etrafımdaki hava durgun, hafif esintiye, perdelerden geçip gelen nefese karşın. Pencereyi sonuna kadar açabilmeyi isterdim. Yakında yazlık elbiseleri giymemize izin verilecek.

Yazlık elbiseler bavuldan çıkarılmış, dolapta asılı duruyor; iki tane, saf pamuk, daha ucuz olan sentetiklerden iyi, yine de, hava sıcak ve nemli olduğunda, Temmuz ve Ağustos aylarında, onlar da terletiyor. Güneşte yanmak gibi bir kaygınız olmasın, derdi Lydia Teyze. Kadınların eskiden kendilerini içine düşürdükleri şu uygunsuz durumlar. Şişteki kızartmalık et gibi yağlanarak, çıplak sırt ve omuzlar, sokakta, herkesin gözü önünde, üstünde çorap bile olmayan bacaklar, eskiden bu tür şeylerin olmasına hiç şaşmamak gerek. Neyin yerine kullanırsa kullansın, ağzından çıkacak söz çok tatsız, iğrenç ya da korkunç olacağı zaman kullandığı sözcüktü şeyler. Onun için, başardı bir yaşam, şeylerden kaçman, şeyleri

dışlayan bir yaşamdı. Bu tür şeyler iyi kadınların başına gelmez. Dahası, yüz güzelliğine de yaramaz, hiçbir şekilde, kurumuş bir elma gibi sizi buruşturur. Ancak artık yüz güzelliğimize dikkat etmemiz beklenmiyordu, bunu unutmuştu.

Parkta, derdi Lydia Teyze, battaniyeler üzerinde uzanırlardı, kimi zaman, kadınlı erkekli ve bunun üzerine ağlamaya başlardı, önümüzde öylece dikilerek, bütün heybetiyle.

Elimden geleni yapıyorum, derdi. Size sahip olabileceğiniz en iyi şansı vermeye çalışıyorum. Gözünü kırpıyordu, ışık ona göre çok fazlaydı, biraz öne çıkık, uzun ve sarı olan ön dişleri etrafında dudakları titriyordu; kapı eşiğimizde bulduğumuz ölü fareleri düşündüm, bir evde yaşarken, üçümüz, bu fareleri bize sunan kedimizle dört.

Lydia Teyze ölü bir kemirgeninkine benzeyen ağzına bastırdı elini. Biraz sonra da çekti. Ben de ağlamak istiyordum, çünkü geçmişi hatırlatmıştı bana. Şu farelerin yarısını yiyip bırakmasa bari, derdim Luke'a.

Bunun benim için de kolay olduğunu sanmayın sakın, derdi Lydia Teyze.

Odama bir rüzgar gibi giren, kot ceketini yere atan Moira. Sigaran var mı? diye sordu.

Çantamda, dedim. Ama kibritim yok.

Moira çantamı karıştırıyor. Bu ıvır zıvırın bir kısmını atmalısın, diyor. Bir iç - orospu partisi veriyorum.

Bir ne? diyorum. Çalışmakta diretmenin anlamı yok, Moira buna izin vermez, okumaya çalıştığınız zaman sayfaya atlayan bir kedi gibidir o.

Bilirsin, sadece iç çamaşırlarıyla. Orospu zımbırtıları. Dantel donlar, kopçalı jartiyerler. Memeleri yukarı kaldıran sutyenler. Çakmağımı buluyor, çantamdan çıkardığı sigarayı yakıyor. İster

misin? Benim olduğunu düşünerek büyük bir cömertlikle paketi bana fırlatıyor.

Teşekkürler, kıçımın kenarı, diyorum tersçe. Delisin sen. Nereden de geldi aklına bu?

Kendi çabamla okumaya çalışırken, diyor Moira. İlişkilerim var. Annemin bir dostu verdi bu fikri. Banliyöde çok revaçta, ergenlik sivilceleri çıkar çıkmaz hemen rekabete girmek zorunda olduklarını sanıyorlar. Porno pazarı ve senin neyin var vaziyetleri, anlayacağın.

Gülüyorum. Her zaman güldürürdü beni.

Ama burada? diyorum. Kim gelecek? Kimin ihtiyacı var?

Öğrenmenin yaşı yoktur, diyor. Hadi, müthiş olacak. Gülmekten altımıza işeyeceğiz.

Böyle mi yaşıyorduk o zamanlar? Ancak her zamanki gibi yaşıyorduk herhalde. Herkes öyle yapıyor, çoğu zaman. Her ne oluyorsa her zamanki gibi oluyor. Bu bile her zamanki gibi, şimdi.

Her zamanki gibi aldırmadan yaşardık. Aldırmamak cehaletle aynı şey değildir, üstünde çalışman gerekir.

Hiçbir şey bir anda değişmez: derece derece ısınan bir küvette farkına varmadan haşlanarak ölürsünüz. Elbette gazetelerde öyküler vardı, hendeklerdeki ya da ormanlardaki cesetler, ölesiye dövülmüş ya da sakatlanmış, eskiden dedikleri gibi saldırıya uğramış; ancak bunlar başka kadınlar hakkındaydı ve bunları yapan erkekler başka erkeklerdi. Hiçbiri tanıdığımız erkekler değildi. Gazete öyküleri bizim için rüya gibiydi, başkalarının gördüğü kötü rüyalar. Ne korkunç, derdik, öyleydiler, ancak inandır olmaksızın korkunçtular. Aşırı melodramatiktiler, bizim hayatımıza ait olmayan bir boyuta sahiptiler.

Gazetelere konu olmayan insanlardık biz. Baskı kenarlarındaki beyaz boş alanlarda yaşıyorduk. Bu bize daha çok özgürlük verirdi.

Öyküler arasındaki boşluklarda yaşardık.

Aşağıdan, araba yolundan, çalıştırılan bir arabanın sesi geliyor. Bu bölge sakindir, trafik çok değil, burada bu tür şeyleri açıkça duyabilirsiniz: araba motorları, çim biçme makineleri, bir çalının kırpılması, bir kapının çarpılması. Bir bağırışı açıkça duyabilirdiniz ya da bir silah sesini, ola ki böyle sesler çıksaydı. Bazen de uzaktan gelen siren sesleri duyulur.

Pencereye gidip rahat ettirmeyecek denli dar pencere peykesine oturuyorum. Üstünde kanaviçe işli küçük sert bir yastık var: İNANÇ, zambaklardan oluşan bir çelenkle çevrelenmiş köşeli bir yazıyla. İNANÇ soluk mavi, zambakların yaprakları da kirli yeşil. Bu yastık bir zamanlar başka bir yerde kullanılmış, yıpranmış, ama atılacak kadar değil. Nasıl olduysa gözden kaçmış.

İNANÇ yazısı üzerinde dakikalarca, onlarca dakika gözlerimi gezdirebilirim. Okumak için bana verdikleri tek şey. Bunu yaparken yakalansam, suç sayılır mı? Yastığı buraya kendim koymadım.

Motor çalışıyor ve öne doğru eğiliyorum, beyaz perdeleri yüzüme doğru çekerek, bir peçe gibi. Perde yarı şeffaf, dışarıyı görebiliyorum. Alnımı cama dayayıp aşağı bakarsam, Whirlwind'in arka yarısını görebilirim. Kimse yok, ama bakarken Nick'in arabanın arkasına dolanıp kapısını açtığını, yanında dimdik durduğunu görüyorum. Şapkası düzgün şimdi ve gömlek kolları düzeltilip düğmelenmiş. Yüzünü göremiyorum, çünkü yukarıdan bakıyorum ona.

Şimdi Komutan dışarı çıkıyor. Sadece bir an için görüyorum onu, arabaya doğru yürürken, sanki kısalmış gibi. Şapkasını giymemiş, demek ki resmi bir işe gitmiyor. Saçı gri. Nezaket adına, gümüşsü derdiniz. Kendimi nazik hissetmiyorum. Bundan önceki keldi, öyleyse bir ilerleme kaydettim sanırım.

Tükürebilsem, pencereden dışarıya da bir şeyi, örneğin, yastığı, atabilsem, onu vurmam olası.

Moira ve ben, suyla doldurulmuş kağıt torbalarla. Su bombaları, denirdi onlara. Yatakhane penceremden dışarı doğru sarkarak aşağıdaki erkek çocukların tepelerine atardık. Moira'nın fikriydi bu. Ne yapmaya çalışıyorlardı? Merdivenden tırmanmak, bir şey için. İç çamaşırlarımız için.

Burada bir zamanlar karma öğretim uygulanırdı, katımızdaki banyoların birinde hâlâ pisuarlar vardı. Ama oraya geldiğim zaman erkek ve kadınlar eskisi gibi birarada değildi.

Komutan eğiliyor, arabaya binip kayboluyor ve Nick kapıyı kapatıyor. Bir an sonra araba geri geri hareket ederek araba yolundan aşağı gidiyor ve caddeye çıkıp çalıların arkasında kayboluyor.

Bu adamdan nefret etmeliydim. Biliyorum, böyle hissetmem gerektiğini, ama gerçekte hissettiğim bu değil. Hissettiğim bundan daha karmaşık bir şey. Ona ne ad vermem gerek bilmiyorum. Aşk değil.

11

Dün sabah doktora gittim. Götürüldüm yani, bu tür işlerden sorumlu kırmızı kolluklu bir Muhafız tarafından. Kırmızı bir arabayla gittik, o önde, ben arkada. Yanımda çiftim olmadan; böyle durumlarda tek başımayım.

Doktora ayda bir götürülürüm, testler için: idrar, hormon, smear testi, kan testi; eskiden olduğu gibi, tek farkı şimdi zorunlu olması.

Doktorun muayenehanesi modern bir iş hanında. Asansörle çıkıyoruz, sessizce, Muhafız bana dönük. Asansörün siyah aynalı duvarında başının arkasını görüyorum. Muayenehaneden içeri giriyorum; o ise dışarda holde diğer Muhafızlarla birlikte bu amaç için konulmuş sandalyelerin birinde bekliyor.

Bekleme odasında başka kadınlar da var, üçü kırmızı elbiseli: bu doktor bir uzman. Gizlice birbirimize bakıyoruz, karınlarımızı ölçerek: şanslı olan var mı? Erkek hemşire isimlerimizi ve kimlik kartlarımızdaki numaraları Kompüdok'a kaydediyor, olmamız gereken kişiler olup olmadığımızı anlamak için. 1.80 m boyunda, yaklaşık kırk yaşında ve yanağının üzerinde çaprazlamasına bir yara izi var; daktilo yazıyor, elleri ise klavye için çok büyük ve koltukaltı kılıfında da tabancasını taşıyor hâlâ.

Çağrıldığımda kapıdan geçip iç odaya giriyorum. Beyaz bir oda, özelliksiz, tıpkı dış oda gibi, ancak burada katlanır bir paravan var, bir çerçeve üzerine gerili kırmızı bir kumaş, üstünde altın rengi bir göz, altında da üzerine bir yılan sarılmış kılıç, bir tür tutmaç gibi. Yılanlar ve kılıçlar önceki zamandan kalma kırılmış bir simgeciliğin parçaları.

Küçük tuvalette benim için bırakılan küçük şişeyi doldurduktan sonra, elbiselerimi paravanın arkasında çıkarıyorum ve onları katlanmış olarak sandalyenin üzerinde bırakıyorum. Çıplak kaldığımda muayene masasına yatıyorum, soğuk, çıtırdayan, tek kullanımlık kağıt çarşafın üzerine, ikinci çarşafı, kumaş olanı, bedenimin üzerine çekiyorum. Boyun seviyesinde tavandan aşağı inen başka bir çarşaf var. Beni ikiye ayırıyor, öyle ki doktor yüzümü hiç görmeyecek. Sadece bir gövdeyle ilgileniyor.

Hazırlandığımda elimi uzatıp masanın sağ tarafındaki küçük lövyeyi geri çekiyorum. Başka bir yerde bir zil çalıyor, benim duymadığım. Bir dakika sonra da kapı açılıyor, ayak sesleri içeri doğru giriyor ve bir nefes alıp verişi duyuluyor. Kesinlikle gerekli olmadıkça benimle konuşması beklenmez. Ama bu doktor geveze.

“Nasılsın bakalım?” diyor, diğer zamandan kalma bir konuşma biçimiyle. Kumaş, tenim üzerinden kaldırılıyor, bir esinti ürpertiyor beni. Soğuk bir parmak, lastik kaplı ve yağlanmış, içime kayıyor, araştırılıp dürtülüyorum. Parmak geri çekiliyor, başka bir şekilde girip çıkıyor.

“Sorun yok,” diyor doktor, sanki kendi kendine. “Ağrın var mı, tatlım?” Bana *tatlım* diyor.

“Hayır,” diyorum.

Sırası gelince göğüslerim de yoklanıyor, olgunluk ve bozulma belirtileri için. Soluğu yaklaşıyor, bayat duman kokusu duyuyorum, traş losyonu, saçlarda tütün tozu. Sonra da ses, çok yumuşak, başıma yakın: bu o, çarşafta çıkıntı oluşturarak:

“Sana yardım edebilirim,” diyor. Fısıldıyor.

“Ne?” diyorum.

“Şşşt,” diyor. “Sana yardım edebilirim. Başkalarına ettim.” “Bana yardım etmek mi?” diyorum, sesim onunki kadar alçak. “Nasıl?” Bir şey mi biliyor, Luke'u mu gördü, buldu mu yoksa, geri getirebilir mi?

“Sence nasıl olur?” diyor, hâlâ açıkça soluyarak. Bacağımdan yukarı kayan onun eli mi? Eldiveni çıkarmış. “Kapı kilitli. Hiç kimse içeri giremez. Bebeğin ondan olmadığını kimse asla bilmeyecek.”

Çarşafı kaldırıyor. Yüzün alt parçası, beyaz kumaş maskeyle kaplı, yönetmelik böyle. İki kahverengi göz, bir burun, kahverengi saçlı bir baş. Eli bacaklarımın arasında. “Bu ihtiyar heriflerin çoğu artık bu işi beceremiyorlar,” diyor. “Ya da kısırlar.”

Neredeyse soluksuz kalıyorum: Yasak bir sözcük söyledi. Kısır. Artık kısır erkek diye bir şey yok, resmi olarak. Doğurgan ve kısır kadınlar var, kanun böyle.

“Birçok kadın yapıyor bunu,” diye devam ediyor. “Bir bebek istiyorsun, değil mi?”

“Evet,” diyorum. Bu doğru, neden diye sormuyorum, çünkü biliyorum. *Bana çocuklar ver, yoksa ölürüm.* Birden çok anlam var bunda.

“Yumuşaksın,” diyor. “Tam zamanı. Bugün ya da yarın olacak, neden boşa gitsin? Sadece bir dakika yeter, tatlım.” Karısını çaldığı biçimde, bir zamanlar; belki de hâlâ böyle çağırıyor, ama gerçekte bu geniş kapsamlı bir terim. *Tatlım* hepimiziz.

Duraksıyorum. Kendini bana sunuyor, hizmetlerini, kendisini de tehlikeye atarak.

“Size neler yaptıklarını görmekten nefret ediyorum,” diye mırıldanıyor. Bu gerçek, gerçek sempati; yine de bundan hoşlanıyor, sempati ve her şeyden. Gözleri şefkatten yaşla dolu, eli üzerimde hareket ediyor, sinirli ve sabırsızca.

“Bu çok tehlikeli,” diyorum. “Hayır. Yapamam.” Cezası ölüm. Ama sizi bunu yaparken yakalamalılar, iki tanıkla. Neler oluyor, yoksa oda dinleniyor mu, kapının hemen dışında kim bekliyor?

Eli duruyor. “Bunu düşün,” diyor. “Kartını gördüm. Fazla zamanın kalmadı. Ama bu senin hayatın.”

“Teşekkür ederim,” diyorum. Kızmadığım, bu öneriye açık olduğum izlenimini bırakmalıyım. Elini çekiyor, neredeyse tembelce, geciktirerek, onun için bu son söz değil. Testleri bozabilir, beni kanser, kısır diye rapor edebilir, Gayrı-Kadınlarla Kolonilere gönderilmemi sağlayabilir. Bunların hiçbiri ifade edilmedi, ama bu gücün bilgisi her şeye rağmen havada asılı duruyor, kalçama hafifçe vurduğunda, kendisini asılı çarşafın gerisine çektiğinde.

“Önümüzdeki ay,” diyor.

Elbisemi paravanın arkasında tekrar giyiyorum. Ellerim titriyor. Neden korkuyorum? Hiçbir yasağı çiğnemedim, hiçbir söz vermedim, tehlikeye atılmadım, her şey güvenlikte. Beni korkutan bu seçme şansı. Bir çıkış yolu, bir kurtuluş.

12

Banyo, yatak odasının yanında. Küçük mavi çiçekli duvar kağıdıyla kaplı, unutmabeniler, perdeler de kağıtla uyumlu. Mavi bir banyo halısı ve tuvalet kapağında da mavi yapma kürkten bir kaplama var; bu banyonun önceki zamandan eksik kalan yanı eteğinin altında yedek tuvalet kağıdı saklayan bir bebek. Bunun dışında, lavabonun üzerindeki ayna çıkarılıp yerine dikdörtgen bir teneke parçası takılmış ve kapının kilidi yok, elbette, traş bıçakları

da. İlk olaylar banyolarda meydana geldi; kesmeler, boğulmalar oldu. Bütün bozukluklar giderilmeden önce. Kimsenin içeri girmemesini sağlamak için Cora dışarıda holde bir sandalyenin üstünde oturuyor. Bir banyoda, bir banyo küvetinde, incinebilir durumdasınız, derdi Lydia Teyze. Bizi neyin inciteceğini söylemezdi.

Banyo bir gereksinim, ama aynı zamanda da bir lüks. Salt ağır beyaz kanatları ve peçeyi kaldırmak, salt kendi saçımı kendi ellerimle hissetmek bile bir lüks. Saçım şimdi uzun, kesilmemiş. Saç uzun, ama örtülü olmalı. Lydia Teyze'ye göre: Aziz Paulus ya böyle olur ya da kısa kesilir derdi. Gülerdi, o dizginlenemeyen kişnemesiyle, sanki bir fıkra anlatmış gibi.

Cora suları açmış. Buhar çıkıyor küvetten, bir çorba kasesine benziyor. Kalan giysilerimi çıkarıyorum: üstlüğü, beyaz içliği ve jüponu, kırmızı çorapları, pamuklu bol pantolonu. Külotlu çoraplar apışarasını pişirir, derdi Moira. Lydia Teyze asla *apışarasını pişirir* diye bir ifade kullanmazdı. Onun kullandığı *hijyenik değil* ifadesiydi. Her şeyin çok hijyenik olmasını isterdi.

Çıplaklığım şimdiden garip geliyor bana. Bedenim modası geçmiş gibi görünüyor. Sahilde, mayo giyer miydim, gerçekten? Giyerdim, düşünmeden, erkekler arasında, bacaklarımı, kollarına, kalçalarımı ve sırtımı sergileyerek, görülebildiğimi umursamadan. *Utanç verici, ahlakdışı*. Bedenime bakmaktan kaçınıyorum, utanç verici ya da ahlakdışı olduğundan değil de, onu görmek istemediğimden. Beni enine boyuna belirleyen bir şeye bakmak istemiyorum.

Suya giriyorum, uzanıyorum, suyun beni sarmasına izin veriyorum. Su el yumuşaklığında. Gözlerimi kapatıyorum ve işte burada, apansız, uyarmaksızın; sabunun kokusu yol açmış olmalı. Boynunun arkasındaki yumuşak saçlara yüzümü gömüyorum ve içime çekiyorum kokusunu, bebek pudrasının, yıkanmış teninin ve şampuanının; arka planda idrarının belirsiz kokusu. Banyo yaparken ben, hep bu yaştadır. Değişik yaşlarda görünür bana. Onun

gerçekten bir hayalet olmadığını böyle anlıyorum. Bir hayalet olsaydı, her zaman aynı yaşta olurdu.

Bir gün, daha on bir aylıkken, yürümeye başlamadan hemen önce, bir kadın onu süpermarket arabasından çalmıştı. Cumartesi günüydü, ikimiz de çalıştığımız için Luke ve ben haftalık alışverişimi hafta sonu yapardık. O zamanlar süpermarket arabalarında bacaklar için delikleri olan, küçük bebek oturağında oturuyordu. Pek mutluydu, ben arkamı dönmüştüm, sanırım kedi maması bölümüydü; Luke mağazanın öteki yanındaydı, et tezgahının oralarda, gözden uzakta. Hafta boyunca hangi tür eti yiyeceğimizi seçmekten hoşlanırdı. Erkeklerin kadınlardan çok et gereksindiklerini, bunun bir boş inan olmadığını ve aptallık etmediğini, bu konuda yapılmış araştırmalar bulunduğunu söylerdi. Kimi farklar var, derdi. Bunu söylemeye baydırdı, sanki ben tersini kanıtlamaya çalışıyormuşum gibi. Ama çoğunlukla bunu annem varken söylerdi. Ona takılmayı severdi.

Onun ağlamaya başladığını duydum. Arkamı dönüp daha önce hiç görmediğim bir kadının kollarında geçitten aşağı doğru kaybolduğunu gördüm. Ben bağırınca, birileri kadını durdurdu. Otuz beş yaşlarında olmalıydı. Ağlıyor ve kendi bebeği olduğunu, ona Tanrı tarafından verildiğini, Tanrı'nın kendisine bir işaret gönderdiğini söylüyordu. Ona acımıştım. Mağaza müdürü özür diledi ve polis gelinceye dek onu tuttular.

Kafayı üşütmüş, dedi Luke.

O zaman bunun münferit bir olay olduğunu düşünmüştüm.

Kayboluyor, onu burada yanımda tutamıyorum, şimdi gitti. Belki de onu gerçekten bir hayalet olarak düşünüyorum, ölmüş bir kızın hayaleti; beş yaşında ölen küçük bir kızın. Bir zamanlar sahip olduğum fotoğrafları hatırlıyorum: onu kollarımda tutarken, standart pozlar, anne ve bebek, bir çerçeveye hapsolmuş, güvenlik için. Kapalı gözlerimin ardında kendimi şimdi olduğum gibi görebiliyorum: kilerde, bebek eşyalarının katlanıp konduğu, o iki yaşındayken

kesilen ve bir zarfın içine konulmuş açık sarı bir tutam saçın bulunduğu açık bir çekmecenin ya da bir sandığın yanında otururken. Sonraları koyulaştı saçları.

Bunlara artık sahip değilim, elbiselere ve saça. Bütün o eşyalarımıza ne olduğunu merak ediyorum. Yağmalandı, boşaltıldı, taşındı. El konuldu.

Birçok şey olmadan yaşamayı öğrendim. Çok şeyiniz olursa, derdi Lydia Teyze, bu maddi dünyaya aşırı bağlanır ve manevi değerleri unutursunuz. Manevi yoksulluğu beslemelisiniz. Sabırlı ve uysal olanlar kutsanır. Dünyanın miras olarak bırakılması hakkında bir şeyler söylemedi, nedense.

Uzanmış yatıyorum, suyla sarılmış olarak, varolmayan açık bir çekmecenin yanında ve beş yaşında ölmemiş bir kızı düşünüyorum, hâlâ varolduğunu umuyorum, benim için değil gerçi. Acaba ben onun için var mıyım? Bir yerde bir fotoğraf mıyım, zihninin gerisindeki o karanlık yerde?

Ona öldüğümü söylemiş olmalılar. Yapmayı düşünecekleri şey budur. Uyum sağlamasını kolaylaştıracağını söylemişlerdir.

Sekiz yaşında olmalı şimdi. Yitirdiğim zamanı ekledim, ne kadar geçtiğini biliyorum. Haklıydılar, ölmüş olduğunu düşünmek daha kolay. Bu durumda umutlanmak zorunda değilim ya da boşa çabalamak. Neden, derdi Lydia Teyze, başınızı bir duvara vurasınız? Bazen olayları canlı bir biçimde ifade ederdi.

“Bütün gün seni bekleyecek kadar vaktim yok,” diyor Cora'nın sesi kapının dışından. Doğru, vakti yok. Hiçbir şeyin tümüne sahip değil. Onu zamanından yoksun bırakmamalıyım. Sabunlanıyorum, banyo fırçasını ve ölü derileri kazımak için ponza taşını kullanıyorum. Bu tür temizlik gereçleri sağlanıyor. Tamamen temiz, mikropsuz,

bakterisiz, ayın yüzeyi gibi olmak istiyorum. Bu gece ve sonrasında yıkanamayacağım, tam bir gün. Zararlı, diyorlar, hem işi niye şansa bırakmalı ki?

Şimdi ayak bileğimdeki küçük dövmeyi görmekten kaçınamıyorum. Dört rakam ve bir göz, karşıt anlamda bir pasaport. Asla başka bir yere doğru ortadan kaybolamayacağımı garantileme amacı taşıyor. Bunun gerçekleşmesi istenmeyecek denli önemli, az bulunur bir şeyim. Ulusal bir kaynağım.

Küvetin tıpasını çekiyor, kurulanıyor, kırmızı havlu bornozumu giyiyorum. Bugünkü elbisemi burada bırakıyorum, Cora yıkanması için orada olacak. Odaya geri döndüğümde, tekrar giyiniyorum. Beyaz başlık, gece için gerekli değil, çünkü dışarı çıkmayacağım. Bu evdeki herkes yüzümün neye benzediğini biliyor. Islak saçımı, tıraşlanmamış başımı kapatarak kırmızı peçeyi yine de takıyorum. Kendilerini tutan eller ve tutam tutam kesilip yerlere saçılan saçlarıyla kasaba meydanına diz çökmüş kadınlar hakkındaki şu filmi nerede görmüştüm? Suçları neydi? Uzun zaman geçmiş olmalı, çünkü hatırlayamıyorum.

Cora akşam yemeğimi getiriyor, üstü örtülü olarak, bir tepside. İçeri girmeden önce kapıya vuruyor. Bunun için seviyorum onu. Bu, eskiden özel yaşam dediğimiz şeye biraz olsun sahip olduğumu düşündüğü anlamına geliyor.

“Teşekkür ederim,” diyorum, tepsiyi ondan alarak; gerçekten de bana gülümsüyor, ama yanıt vermeden geri dönüyor. Birlikte yalnız olduğumuzda benden çekiniyor.

Tepsiyi beyaz boyalı küçük masaya koyuyorum ve sandalyeyi de yanına çekiyorum. Örtüyü tepsiden kaldırıyorum. Bir piliç butu, fazla pişmiş. Kanlı olmasından iyidir, çünkü ya az ya da çok pişirir. Rita içerlediğini bir biçimde hissettirir insana. Pişmiş bir patates, taze fasulye, salata. Tatlı olarak da konserve armut. Yeterince iyi bir yemek, gerçi sade ve donuk ama. Sağlıklı yemek. Vitamin ve

minerallerinizi almalısınız, derdi Lydia Teyze koketçe. Değerli bir tekne olmalısınız. Yine de kahve ve çay yok, alkol yok. Bu konuda araştırmalar yapıldı. Kağıt peçete de var, tıpkı kafeteryalardaki gibi.

Diğerlerini düşünüyorum, bunlara sahip olmayanları. Ülkenin can alıcı bölgesi burası, refah ve bolluk içinde bir yaşam sürüyorum; Tanrı bizi gerçekten minnet etmeyi bilenlerden kılsın, derdi Lydia Teyze, yoksa müteşekkir olmak mıydı ve yemek yemeye başlıyorum. Bu gece aç değilim. Midem bulanıyor. Ancak yemeği atacak yer yok, saksılı bitki de yok ve tuvaleti göze alamam. Aşırı sinirliyim, nedeni bu. Tabakta bırakıp Cora'dan beni rapor etmemesini rica edebilir miyim? Çiğneyip çiğneyip yutuyorum, terlediğimi hissederek. Yemek midemde top top oluyor, bir avuç dolusu sıkıştırılmış ıslak karton.

Alt katta, yemek odasında, büyük maun masada mumlar, beyaz bir örtü, gümüş, çiçekler, içinde şarap olan kadehler olmalı. Porselene çarpan bıçakların şıkırtısı, Serena Joy güç bela duyulabilen bir iç çekişle, tabağındakilerin yarısına dokunmadan, çatalını masaya bırakırken çıkan bir çıt sesi duyulacak. Olası, iştahı olmadığını söyleyecek. Olası, hiçbir şey söylemeyecek. Bir şey söylese, Komutan karşılık verir mi acaba? Hiçbir şey söylemese, farkına varır mı? Kendini farkettirmeyi nasıl başardığını merak ediyorum. Zor olmalı sanırım.

Tabağın yanında bir parça tereyağ var. Kağıt peçetenin bir köşesini yırtıp, tereyağını sarıyorum, dolaba götürüp yedek ayakkabılarımın sağ tekinin burnuna doğru kaydırıyorum, daha önce yaptığım gibi. Peçetenin kalanını buruşturuyorum: hiç kimse, elbette, onu düzeltmeye çalışmayacak, kayıp var mı diye merak etmeyecek. Tereyağını bu gece, daha sonra, kullanacağım. Bu gece tereyağı kokmak iyi olmazdı.

Bekliyorum. Kendimi ayarlıyorum. Varlığım, ayarlamam gereken bir şey şimdi, bir konuşmayı ayarlar gibi. Sunmam gereken şey yapay bir şey, doğal değil.

V
ŞEKERLEME

13

Boş vakit var. Bu, hazır olmadığım şeylerden biri - doldurulmayan zaman miktarı, hiçliğin uzun parantezleri. Beyaz sese benzer zaman. Keşke bir şeyler işleyebilseydim. Dokumak, örmek; ellerimle yapacak bir şeyler. Bir sigara istiyorum. Sanat galerilerinde dolaştığımı hatırlıyorum, on dokuzuncu yüzyıl yapıdan: o zamanlar haremlere duydukları takıntı. Düzinelerce harem resimleri; başlarında türbanlar ya da kadife şapkalar bulunan, tavus kuşu tüyleriyle yelpazelenen, divanlar üstünde sere serpe yatan şişko kadınlar, arka planda nöbet tutan bir harem ağası. Hareketsiz bedenler üzerine çalışmalar, orada hiç bulunmamış erkeklerin yaptığı resimler. Bu resimlerin erotik oldukları düşünülüyordu, ben de öyle düşünüyordum, o zaman, ama şimdi gerçekten ne üzerine olduklarını anlıyorum. Canlılık yoksunluğu üstüneydiler; bekleme üstüne, kullanılmayan nesneler üstüne. Can sıkıntısı üstüneydiler.

Ancak belki de can sıkıntısı erotiktir, kadınlar, erkekler uğruna çektikleri zaman.

Bekliyorum, yıkanmış, fırçalanmış, beslenmiş, bir ödül domuzu gibi. Seksenli yıllarda bir ara domuz topları icat etmişlerdi, ağıllarda semirtilen domuzlar için. Bunlar büyük renkli toplardı; domuzlar burunlarıyla oraya buraya yuvarlıyorlardı topları. Domuz satıcıları bunun kas niteliklerini geliştirdiğini söylüyorlardı; domuzlar meraklı hayvanlardı, düşünecek bir şeye sahip olmayı seviyorlardı.

Bunu Psikolojiye Giriş dersinde okumuştum; bunu ve bir iş yapmaları için kendilerine elektrik şoku verilen kafesteki fereler hakkındaki bölümü. Ve bir mısır tanesi ortaya çıkaran bir düğmeyi gagalamak için eğitilen güvercinler hakkındakini de. Bu güvercinler üç gruba ayrılıyorlardı: birinci grup her gagalama için, ikincisi iki

gagalamada bir alıyordu mısır tanesini, üçüncüsü ise rasgele. Olayı denetleyen adam mısır akışını kestiğinde, ilk grup kısa sürede, ikinci grup da biraz daha sonra vazgeçiyordu. Üçüncü grup asla vazgeçmiyordu. Bırakmaktansa ölene dek gagalamaya devam ediyorlardı. Neyin işe yarayacağını kim bilir ki?

Bir domuz topum olsaydı, keşke.

Örgü halının üstüne uzanıyorum. Her zaman alıştırma yapabilirsiniz, derdi Lydia Teyze. Gündelik işlerinize uygun olarak günde birkaç kez. Kollar yanda, dizler bükülü, pelvisi kaldır, belkemiğini aşağıya yuvarla. Nefes al. Tekrar. Beşe kadar sayarak nefes al, tut, bırak. Artık dikiş makinelerinin ve çamaşır kurutucularının kaldırılmış olduğu ve eskiden Ev İdaresi odası olan odada yapardık bunu; küçük Japon işi hasırlarda yatar, bir teyp Les Sylphidesh çalarken, birlik içinde. Şimdi, kaldırır, yana yatar ve nefes alırken, kafamın içinde, duyduğum şey bu. Kapalı gözlerimin ardında, ağaçlar arasında, ince beyaz dansçılar, zarafetle oradan oraya gidip geliyorlar, bacakları yakalanmış kuşların kanatları gibi çırpınıyor.

Öğle sonraları, spor salonunda bir saatliğine, üçle dört arası, yataklarımızda yatıyorduk. Bunun dinlenme ve meditasyon zamanı olduğunu söylerlerdi. O zaman bunu bizi eğitmeyi bırakıp kendilerine biraz olsun zaman ayırmak için yaptıklarını düşünürdüm, görevde olmayan Teyzelerin bir fincan kahve için ya da bu adı verdikleri her neyse, öğretmenler odasına gittiklerini biliyordum. Ama şimdi bu dinlenmenin de bir alıştırma olduğunu düşünüyorum. Boş zamana alışmak için bize bir şans veriyorlardı.

Bir şekerleme, derdi Lydia Teyze, koket tavrıyla.

Garip olan bizim de bu dinlenmeye ihtiyacımız olmasıydı. Çoğumuz uyurduk. Çoğu zaman yorgun olurduk orada. Bizi

sakinleştirmek için yemeklere koydukları bir hap ya da ilacın etkisi altındaydık, sanırım. Ama belki de böyle bir şey yoktu. Belki de neden orasıydı. İlk şoktan, yola geldikten sonra, uyuşuk olmak daha iyiydi. Kendi kendine gücünü koruduğunu söyleyebilirdin.

Moira geldiğinde orada üç hafta geçirmiş olmalıydım. Teyzelerin ikisi tarafından spor salonuna getirilmişti, her zamanki gibi, biz şekerlememizi yaparken. Hâlâ giysileri üstündeydi, kot ve mavi bir sweatshirt -saçı kısaydı, her zamanki gibi modaya karşı gelmişti- böylece onu hemen tanıdım. O da beni gördü, ama başka bir yöne döndü, neyin güvenli olduğunu gelir gelmez öğrenmişti bile. Sol yanağında morarmaya yüz tutmuş bir çürük vardı. Kırmızı elbisenin önceden hazırlanıp Üstüne konduğu boş bir yatağa götürdü Teyzeler onu. Teyzeler yatağın ucunda ayaktayken, geri kalanlarımız da kısılmış gözlerimiz arasından bakarken sessizce soyundu, sonra tekrar giyinmeye başladı. Öne eğildiğinde belkemiğinin üstündeki yumruları görebildim.

Birkaç gün onunla konuşamadım; sadece birbirimize bakıyorduk, yudumlar denli küçük bakışlarla. Arkadaşlıklar şüphe çekiciydi, biliyorduk bunu, kafeteryadaki öğle yemeği sıralarında ve sınıfların arasındaki hollerde birbirimizden uzak duruyorduk. Ancak dördüncü gün, futbol sahası etrafında yaptığımız ikişerli yürüyüşümüzde yanıma düştü. Mezun oluncaya kadar beyaz kanatlar verilmezdi, sadece peçeler vardı; böylece, sesimizi yükseltmediğimiz ve birbirimize bakmak için başımızı çevirmediğimiz sürece konuşabilirdik. Teyzeler sıranın başında ve sonunda yürürlerdi, böylece tek tehlike diğerlerinden gelebilirdi. Kimileri inananlardandı ve bizi rapor edebilirlerdi.

Burası bir tımarhane, dedi Moira.

Seni gördüğüme öyle seviniyorum ki, dedim.

Nerede konuşabiliriz? dedi Moira.

Tuvalette, dedim. Saate bak. Son bölme, iki otuzda.

Bütün konuştuğumuz buydu.

Moira'nın burada olması kendimi daha güvende hissetmemi sağlıyor. Elimizi kaldırırsak tuvalete gidebiliyoruz, gerçi günde birkaç kez olduğuna dair bir sınırlama var, çünkü bir karta işliyorlar bunu. Önde, yeşil tahtanın üstündeki elektrikli ve yuvarlak saate bakıyorum, iki otuz, İtiraf Saatine denk geliyor. Helena Teyze'nin yanı sıra Lydia Teyze de burada, çünkü İtiraf Saati özeldir. Lydia Teyze şişmandır, bir zamanlar Iowa'daki Rejimciler acenteliğinin başındaydı. İtiraf ettirmeyi iyi becerir.

Janine on dört yaşında, bir çete tarafından kendisine nasıl tecavüz edildiğini ve kürtaj yaptırdığını anlatıyor. Aynı öyküyü geçen hafta da anlatmıştı. Anlatırken neredeyse bundan gurur duyar gibi görünüyordu. Doğru bile olmayabilir. İtiraf Saati'nde açıklayacak bir şeyinin olmadığını söylemektense bir şeyler uydurmak daha iyidir. Ancak söz konusu Janine olduğundan, anlattıkları az çok doğrudur.

Ama *kimin* hatasıydı bu? diyor Helena Teyze, tıknaz parmağını kaldırarak.

Onun hatası, onun hatası, *onun* hatası, diye bir ağızdan söylüyoruz.

Onları kim *teşvik* etti? diye parlıyor Helena Teyze, bizden hoşnut.

O teşvik etti. *O* teşvik etti. *O* teşvik etti.

Neden Tanrı bu kadar korkunç bir şeyin olmasına izin verdi?

Ona bir *ders* vermek için. Ona bir *ders* vermek için. Ona bir *ders* vermek için.

Geçen hafta Janine göz yaşlarına boğulmuştu. Sınıfın önünde, hepimizin onu, kırmızı yüzünü ve akan burunu görebileceğimiz bir biçimde diz çöktürdü ona Helena Teyze. Saçları donuk sarıydı, kirpikleri öylesine açık renkliydi ki, sanki yoktular, yangından çıkmış birinin kayıp kirpikleri gibi. Yanmış gözler. İğrenç görünüyordu: zayıf, eciş bücüş, lekeli, pembe, yeni doğmuş bir sıçan gibi. Hiçbirimiz bu biçimde görünmek istemiyorduk, asla. Ona yapılan şeyi bilmemize rağmen, bir an, ondan nefret ettik.

Sulugöz. Sulugöz. Sulugöz.

Bunda ciddiydik, kötü olan da bu.

Kendim hakkında iyi şeyler düşünürdüm eskiden. O sıra böyle düşünmüyordum.

Bu geçen haftaydı. Bu hafta Janine onu paylamamızı beklemiyor. Benim hatamdı, diyor. Kendi hatamdı. Onları ben teşvik ettim. O acıyı hakettim.

Çok iyi, Janine, diyor Lydia Teyze. Sen bir örneksin.

Elimi kaldırmadan önce, bunun bitmesini beklemem gerek. Bazen, yanlış zamanda sorarsan, Hayır, derler. Gerçekten gitmen gerekiyorsa, güç durumda kalabilirsin. Dün Dolores altına yaptı. İki Teyze koltukaltlarından tutup sürükleyerek dışarı çıkardı onu. Öğle sonrası yürüyüşünde yoktu, ama gece her zamanki yatağına geri dönmüştü. Gece boyunca inlemesini duyabiliyorduk.

Ona ne yaptılar? diye fısıldadık, yataktan yatağa.

Bilmiyorum.

Bilmemek daha beter.

Elimi kaldırıyorum, Lydia Teyze başıyla onaylıyor. Kalkıyorum ve hole çıkıyorum, mümkün olduğunca göze çarpmadan. Tuvaletin dışında Elizabeth Teyze nöbet tutuyor. İçeri girebileceğimi işaret ederek başını sallıyor.

Bu tuvalet eskiden erkekler içinmiş. Buradaki aynalar da donuk gri metal dörtgenlerle değiştirilmiş, ama pisuarlar hâlâ orada, bir duvarda, sarı lekeli beyaz emayeden. Tuhaf biçimde, bebek tabutlarına benziyorlar. Erkek yaşamının çıplaklığı tekrar şaşırtıyor beni: duşlar basbayağı açıkta, bedenler inceleme ve karşılaştırma için meydanda, özel yaşamların teşhiri. Niçin yaparlar bunu? Hangi güven tazeleme amacına hizmet eder? Bir nişanın bir anlık parlaması, ey ahali bakın, her şey yerli yerinde, ben buraya aitim. Kadınların birbirlerine kadın olduklarını kanıtlamaları neden gerekmez? Şöyle bir düğme çözmeler, apış arasını açıp göstermeler, erkeklerinki denli tesadüfen. Köpeksi, havayı koklamalar.

Lise eski, bölmeler tahtadan, ince suntadan. Sondan ikincisine giriyorum, kapıyı iterek kapatıyorum. Artık kilit milit yok, tabii. Tahtada, arkada, duvara yakın, yaklaşık bel hizasında, ufak bir delik var, önceki bir vahşiliğin anısı ya da eski bir röntgencinin mirası. Merkez'deki herkes bu deliği biliyor; Teyzeler hariç, herkes.

Korkarım çok geç kaldım, Janine'in İtirafi geciktirdi beni: Belki de Moira buraya geldi bile, belki de dönmek zorunda aldı. Fazla zaman vermiyorlar insana. Dikkatlice aşağı bakıyorum, bölme duvarının altından eğilerek ve orada iki kırmızı ayakkabı görüyorum. Ama kim olduğunu nasıl bilebilirim?

Ağzımı tahta deliğe koyuyorum. Moira? diye fısıldıyorum.

Sen misin? diyor.

Evet, diyorum. Ferahladığımı hissediyorum.

Tanrım, bir sigaraya nasıl da ihtiyacım var, diyor Moira.

Benim de, diyorum.

Gülünç bir biçimde mutlu hissediyorum kendimi.

Basılacak yerleri sadece benim bildiğim bir bataklığa batar gibi bedenimin içine batıyorum. Tehlikeli topraklar, kendi bölgem. Geleceğin dedikodularını duymak için kulağımı dayadığım toprak oluyorum. Her bir azap, her bir önemsiz acı mırıltısı, atık madde dalgacıkları, dokunun şişmesi ve küçülmesi, bedenin hoşnutluğu, bunlar işaretler, bilmem gereken şeyler. Her ay kanın gelmesini bekliyorum, korkuyla, çünkü gelmesi başarısızlık anlamını taşıyor. Diğerlerinin bana aitmiş gibi benimsediğim beklentilerini gerçekleştirmekte bir kez daha başarısız oldum.

Bedenimi bir zevk, bir taşıma nesnesi ya da kendi arzumun gerçekleşmesi için bir araç olarak düşünürdüm eskiden. Koşmak, düğmelere basmak, şu ya da bu biçimde bir şeylerin olmasını sağlamak için kullanırdım bedenimi. Sınırlamalar vardı ama bedenim yine de kıvrak, tek, kanlı canlı, benimle birdi.

Şimdi vücut kendini farklı bir biçimde düzenliyor. Bir bulutum, merkezi bir nesne etrafında donup kalmış, bir armut biçiminde, benim olduğumdan daha sert ve daha gerçek olan ve yarı saydam ambalajı içinde kırmızı parıldayan, içinde bir boşluk var, gecenin gökyüzü kadar büyük ve karanlık ve bunun gibi kıvrak, siyahtan çok siyah-kırmızı. İçinde yıldızlar kadar sayısız ışık noktacıkları şişiyor, pırıldıyor, patlayıp büzülüyor. Her ay bir dolunay var, kocaman, yuvarlak, ağır, bir kehanet. Geçiyor, duraklıyor, devam ediyor ve gözden yitip gidiyor ve umutsuzluğun, açlık gibi, bana doğru geldiğini görüyorum. Böylesine boş hissetmek, tekrar, tekrar. Yüreğimi dinliyorum, dalga dalga, tuzlu ve kırmızı, sürekli devam ederek, zamanı belirleyerek.

İlk dairemizdeyim, yatak odasında. Tahtadan yapılmış katlanabilir kapıları olan dolabın önünde duruyorum. Etrafım biliyorum ki boş, bütün mobilya gitmiş, yerler çıplak, halı bile yok; ama buna rağmen dolap giysi dolu. Bunların benim giysilerim olduğunu düşünüyorum, ama benimkilere benzemiyorlar, onları daha önce hiç görmedim. Belki de Luke'un karısına ait giysiler bunlar, onu da hiç görmedim; sadece resimler ve telefonda bir ses, gece geç vakit, bizi aradığında, ağlayarak, suçlayarak, boşanmadan önce. Ama hayır, benim giysilerim bunlar. Bir elbiseye ihtiyacım var, giyecek bir şeye. Elbiseleri çıkarıyorum, siyah, mavi, mor, ceketler, etekler; hiçbiri işe yaramaz, hiçbiri uymuyor bile, ya çok büyük ya da çok küçükler.

Luke orada, arkamda, onu görmek için dönüyorum. Bana bakmıyor, yere bakıyor, kedinin sızlanarak ve miyavlayarak bacaklarına sürtündüğü yere. Kedi mamasını istiyor, ama böylesine boş bir dairede, mamayı nereden bulabilir ki?

Luke, diyorum. Cevap vermiyor. Belki de beni duymuyor. Yaşamıyor olabileceği geliyor aklıma.

Koşuyorum, kızımla, elinden tutarak, onu eğreltiotlarının arasından çekip sürükleyerek, ona verdiğim haptan dolayı yarı kendinde, böylece ağlamayacak ya da bizi ele verecek bir şey

söylemeyecek, kızım nerede olduğunu bilmiyor. Zemin düz değil, taşlar, ölü dallar, nemli toprağın kokusu, solgun yapraklar, yeterince hızlı koşamıyor, kendi başıma daha hızlı koşabilirdim, iyi bir koşucuyum. Şimdi ağlıyor, korkmuş, onu taşımak istiyorum, ama çok ağır gelirdi. Yürüyüş ayakkabılarım ayağımda, suya yetiştiğimiz zaman onları çıkarıp atmam gerekeceğini düşünüyorum, çok soğuk olacak mı, bu kadar uzun yüzebilecek mi, peki ya akıntı, bunu beklemiyorduk. Sus diyorum kızarak ona. Onun boğulacağını düşünüyorum ve bu düşünce beni yavaşlatıyor. Sonra da silah sesleri geliyor arkamızdan, çok yüksek değil, kağıt fişekler gibi de değil, ancak kuru bir dalın çatırtısı gibi keskin ve kesin. Duyduğum ses yanlış gibi geliyor kulağıma, zaten hiçbir şeyi olacağını düşündüğünüz gibi duymazsınız ve o sesi duyuyorum. Aşağı, gerçek bir ses mi, kafamın içindeki bir ses mi, yoksa dışa vurduğum kendi sesim mi?

Onu yere doğru çekiyorum ve korumak için üstüne kapanıyorum, ona siper olmak için. Sus, diyorum yine, yüzüm ıslak, ter ya da göz yaşları, sakin ve yüzer gibi hissediyorum kendimi, sanki artık bedenim içinde değilmişim gibi; gözümün dibinde bir yaprak var, kırmızı, erken renk değiştirmiş, her parlak damarı görebiliyorum. Hayatımda gördüğüm en güzel şey. Gevşiyorum, onu boğmayı istemiyorum, bunun yerine onun etrafına kıvrılıyorum, elimle ağzını kapatarak. Nefes alışları ve yüreğimin vuruşları var, gece güvende olacağını düşündüğün bir evin kapısını çalar gibi. Her şey yolunda, ben buradayım, diyorum, fısıldıyorum, Lütfen sus, ama nasıl susabilir ki? Çok küçük, çok da geç; ayırıyorlar bizi, kollarım tutuluyor ve etraf kararıyor ve küçük, çok küçük bir pencere dışında hiçbir şey kalmıyor, tıpkı bir teleskopun yanlış tarafından bakar gibi, eski bir Noel kartındaki pencere gibi, dışında gece ve buz, içinde bir mum, parlayan bir ağaç, bir aile; çanları, çıngırakları bile duyabiliyorum, radyodan gelen, eski müziği, ancak bu pencereden küçük ama çok net biçimde görebiliyorum kızımı, benden uzaklaşan, kırmızı ve sarıya dönüşmeye başlamış ağaçların arasından götürülürken, kollarını bana uzatarak.

Çanlar uyandırıyor beni; sonra Cora kapıma vuruyor. Doğrulup oturuyorum, kilim üzerinde, elbisemin koluyla ıslak yüzümü kuruluyorum. Bütün rüyaların içinde en kötüsü bu.

VI
EV HALKI

14

Çan durduğunda, merdivenlerden aşağı iniyorum, aşağıdaki duvara asılı aynanın gözünde bir kimsesizin anlık görüntüsü. Saat sarkacıyla birlikte tıklıyor, zamanı işleterek; temiz kırmızı ayakkabılarımın içindeki ayaklarım merdivenleri adımlıyorlar.

Oturma odası kapısı ardına kadar açık. İçeri giriyorum: henüz emse gelmemiş. Oturmuyorum, ama yerimi alıyorum, Serena fevrim birazdan bastonuna dayanarak tahta çıkarcasına oturacağı tabureli koltuğun yanına diz çökerek. Olası, yerleşmek için bir elini omzuma koyacak, bir mobilya parçasıymışım gibi. Bunu daha ence de yapmıştı.

Oturma odasına bir zamanlar misafir odası deniyordu, herhalde, sonra da salon. Ya da lobi belki, örümcekli ve sinekli cinsten. Ama şimdi resmi olarak bir oturma odası, çünkü burada yapılan iş bu, kimileri tarafından. Başkaları için sadece ayakta durma odası. Bedenin duruşu önemlidir, burada ve şimdi: küçük rahatsızlıklar eğiticidir.

Oturma odası loş ve simetrik; paranın donduğunda aldığı biçimlerden biri bu. Para bu odadan yıllar boyu akıp geçmiş, sanki bir yeraltı mağarasından geçer gibi, bu biçimlere dönüşen sarkıtlar gibi şekillenip sertleşerek. Farklı yüzeyler sessizce gösteriyorlar kendilerini: çekili perdelerin koyu gül rengi kadifesi, perdelerin rengine uygun sandalyelerin -on sekizinci yüzyıl- parlaklığı, büyük yapraklı şeftali pembesi şakayıklarıyla yerdeki püsküllü Çin halısının inekdili çiçeği suskunluğu, Komutan'ın koltuğunun hoş derisi, yanındaki pirinç kutunun parıltısı.

Halı hakiki. Bu odadaki bazı eşyalar hakiki, bazıları değil. Örneğin, şöminenin her bir yanında asılı iki kadın resmi, ikisi de koyu elbiseler giymiş, tıpkı eski kilisedeki kadınlarınkine benzer, gerçi bunlar daha sonraki bir zamana ait. Resimler olası gerçek. Enerjisini inandırıcı bir biçimde evcil olan bir şeye yöneltmesi gerektiğini anladıktan sonra, Serena Joy'un bunları ataları olarak tanıtma

niyetiyle elde ettiğinden şüpheleniyorum. Ya da belki Komutan burayı satın aldığında evdeydiler. Bu tür şeyleri bilmenin yolu yok. Her neyse orada asılılar işte, sırtları dik, ağızları kapalı, göğüsleri sıkı, yüzleri gergin, başlıkları kolalı, tenleri gri - beyaz, kısılmış gözleriyle odayı gözlüyorlar.

Aralarında, şömine rafının üzerinde, oval bir ayna var, her iki yanında iki kollu birer gümüş şamdan, kolu bir kuzunun boynuna sardı beyaz porselenden bir Aşk Tanrısı da tam ortalarına yerleştirilmiş. Serana Joy'un zevkleri garip bir karışımdan oluşuyor: kaliteye karşı duyduğu şiddetli bir iştahın yanında yumuşak, duygusal arzular. Şöminenin her bir yanında kurutulmuş çiçeklerden aranjman var ve kanepenin yanındaki kakmalı, edalı masa üzerinde gerçek nergislerin bulunduğu bir vazo.

Oda limon yağı, ağır kumaş, solan nergisler, mutfak ya da yemek odasından yollarını bulmuş artık yemek kokuları ve Serena Joy'un parfümü, Vadinin Zambağı kokuyor. Parfüm bir lüks, özel bir kaynağa sahip olmalı. Takdir etmem gerektiğini düşünerek bu kokuyu içime çekiyorum. Daha erginliğe erişmemiş kızların, Anneler Günü'nde genç çocukların annelerine verdikleri hediyelerin kokusu bu; beyaz pamuk çorapların ve beyaz pamuk jüponların, toz pudranın, henüz kıllanmaya ve kana teslim edilmemiş dişi bedenin masumiyetinin kokusu. Biraz hasta ediyor beni, sanki sıcak, sıkıntılı bir günde aşırı pudralanmış ihtiyar bir kadınla kapalı bir arabadaymışım gibi. Oturma odası böyle işte, zarafetine rağmen.

Bir şey çalmak isterdim bu odadan. Küçük bir şey almak isterdim, kıvrık biçimli kül tablasını, belki şömine rafındaki küçük gümüş hap kutusunu ya da kurutulmuş bir çiçeği: elbisemin katları ya da fermuarlı elbise yenimde saklamayı, bu gece bitinceye kadar orada bulundurmayı; odamda saklamayı, yatağın altında, bir ayakkabının ya da kanaviçe işli sert İNANÇ yastığının bir yırtığı içinde. Arada bir dışarı çıkarıp ona bakardım. Güç sahibi olduğumu hissettirirdi bana.

Ancak bu tür bir duygu bir yanılsama olurdu ve de çok riskli. Ellerim oldukları yerde, kavuşturulmuş olarak, kucağımda kalıyorlar.

Bacaklarım bitişik, topuklarım bedenime baskı yaparak altımda kıvrılmış. Başım öne eğik. Ağzımda diş macunu tadı: sahte nane ve alçı.

Ev halkının toplanmasını bekliyorum. Ev halkı: biz buyuz işte. Komutan ev halkının reisi. Ev elinde tuttuğu bir şey. Sahip olmak ve elinde tutmak, ölüm bizi ayırıncaya dek.

Bir geminin yükünü elinde tuttuğu ambarı. Boşluk.

İlk önce Cora geliyor, sonra da ellerini önlüğüne silerek Rita. Onları da çan çağırdı, buna içerliyorlar, yapacak işleri var, örneğin bulaşık yıkamak. Ama burada bulunmaları gerek, hepsinin burada bulunması gerek, Ayin bunu gerektiriyor. Hepimiz buna dayanmak zorundayız, bu ya da şu biçimde.

Arkamda durmak için içeri girmeden önce Rita kaşlarını çatıp bana bakıyor. Bu benim hatam, onun zamanının boşa harcanması. Benim değil de bedenimin, bu bir fark sayılırsa. Komutan bile onun kaprislerine tabi.

Nick giriyor içeri, üçümüze başını sallayıp odaya bakmıyor. O da arkamda yerini alıyor, ayakta. Öyle yakın ki botunun ucu ayağıma değiyor. Bunu bilerek mi yapıyor? Öyle olsa da olmasa da, birbirimize değiyoruz, iki deri biçimi. Ayakkabımın yumuşadığını hissediyorum, kan akıyor içine, ısınıyor, bir tene dönüşüyor. Ayağımı yavaşça hareket ettiriyorum, ondan uzağa.

“İnşallah acele eder,” diyor Cora.

“Acele et ve bekle,” diyor Nick. Gülüyor, ayağını hareket ettiriyor, böylece benimkine tekrar değiyor. Bunu hiç kimse göremez, etrafa yayılmış eteğimin katları altında. Hareket ediyorum, burası çok sıcak, bayat parfüm kokusu biraz midemi bulandırıyor. Ayağımı çekiyorum.

Serena'nın geldiğini duyuyoruz, merdivenlerden aşağı, hol boyunca, halının üstünde bastonunun boğuk tıpırtısı, sağlam ayağının tıpırtısı. Kapı eşiğinden içeri topallayarak giriyor, bize bakıyor, sayarak ama görmeyerek. Başını sallıyor, Nick'e, fakat bir şey söylemiyor. En iyi elbiselerinden birini giymiş, gök mavisi

renginde, peçenin kenarları beyaz işlemeli: çiçekler ve kabartmalar. O yaşında bile hâlâ kendinde çiçeklere bürünme dürtüsünü hissediyor. Sana yaramaz, diye düşünüyorum ona bakarak, yüzüm hareketsiz, onları artık kullanamazsın, sen kurudun. Çiçeklerin cinsel organları bunlar. Bir yerde okumuştum, bir zamanlar.

Koltuğu ve taburesine doğru ilerliyor, dönüp alçalıyor ve zarif olmayan bir hareketle yerleşiyor. Sol ayağını tabureye koyup elbise yeninin cebini karıştırıyor. Hışırtıyı duyabiliyorum, çakmağının çıt sesini, dumanı, sıcak yanık kokusunu duyuyorum, içime çekiyorum.

“Her zamanki gibi geç kaldı,” diyor. Cevap vermiyoruz. Lambalı masaya elini uzattığında bir takırtı duyuluyor, ardından bir çıt sesi ve televizyon ısınmaya başlıyor.

Bir erkekler korosu, tenleri yeşilimsi - sarı, rengin ayarlanması gerek, “Ormandaki Kiliseye Gel” şarkısını söylüyorlar. *Gel, gel, gel, gel* diyor baslar. Serena uzaktan kumandaya basıyor. Dalgalar, renkli zikzaklar, cızırtılar: bloke edilen Montreal uydu istasyonu. Sonra bir vaiz, ciddi, parlayan kara gözlerle, bir masanın üstünden bize doğru eğilerek. Bugünlerde iş adamlarına çok benziyorlar. Serena ona birkaç saniye veriyor, sonra da basmaya devam ediyor.

Birkaç boş kanal, sonra da haberler. İşte aradığı bu. Geriye yaslanıp sigarasından derin bir nefes çekiyor. Buna karşılık ben öne eğiliyorum, büyüklerle gece geç vakitlere kadar oturmasına izin verilen bir çocuk. Bu akşamların, Ayin akşamlarının, iyi yanlarından biri de bu; haberleri seyretmemize izin veriliyor. Bu evde ifade edilmemiş bir kural sanki bu: Biz her seferinde zamanında geliriz buraya, o her zaman geç, Serena da her zaman haberleri seyrettirir bize.

Gerçi pek önemi yok ama: bu haberlerin doğru olup olmadığını kim bilir? Bunlar eski kayıt olabilir, sahte olabilirler. Yine de seyrediyorum, satır aralarını okuyabileceğimi umarak. Herhangi bir haber, şimdi, hiç olmamasından iyidir.

İlk önce, cepheler. Gerçekten cephe değil bunlar: savaş aynı anda birçok yerde devam ediyor gibi görünüyor.

Ağaçlı tepeler, yukarıdan görünümüyle, ağaçlar hasta bir sara Serena keşke rengi ayarlasa. Işık Melekleri Yirmi Birinci Taburu'nun hava desteğiyle Vahiy Melekleri Dördüncü Bölüğü'nün bir Baptist gerilla grubunu ortaya çıkardıkları Apalaş Dağları, diyor televizyondaki ses. Yanlarına gümüş rengi kanatlar boyanmış iki siyah helikopter gösteriliyor bize. Onların altında bir ağaç kümesi havada uçuyor.

Şimdi de temiz siyah üniformaları içinde iki Melek'in arasındaki sakallı ve kirli yüzlü bir mahkumun yakın plan görüntüsü. Mahkum, Melekler’in birinin tuttuğu sigarayı alıyor, bağlı elleriyle dudaklarına acemice yerleştiriyor. Küçük çarpık bir sırıtış yayılıyor yüzüne. Spiker bir şeyler söylüyor, ama duyamıyorum: Bu adamın gözlerinin içine bakıyorum, ne düşündüğünü anlamaya çalışarak. Kameranın onun üzerinde olduğunu biliyor: Bu sırıtış bir meydan okuma gösterisi mi, yoksa teslimiyet mi? Yakalandığı için şaşkın mı?

Sadece zaferleri gösteriyorlar bize, yenilgileri asla. Kim kötü haber ister ki?

Belki de bir aktördür.

Baş spikerde sıra şimdi. Tavırları şefkatli, babacan; ekrandan dışarı, bize bakıyor, güneş yanığı teniyle ve beyaz saçları ve etrafında bilge kırışıkların bulunduğu samimi gözleriyle, herkesin ideal büyükbabasına benziyor. Ölçülü gülümsemesinin ima ettiği gibi, bize anlattıkları kendi iyiliğimiz için. Her şey yalanda düzelecek söz veriyorum. Barış olacak. Güvenmelisiniz. Uyku vakti geldi, haydi yatağa, uslu çocuklar gibi.

İnanmayı arzuladığımız şeyleri anlatıyor bize. Çok inandırıcı.

Onunla mücadele ediyorum. Eski bir sinema yıldızına benziyor, diyorum kendi kendime, takma dişler ve sahte bir yüz. Aynı zamanda ipnotize edilmiş gibi ona doğru eğiliyorum. Ne olurdu doğru olsaydı bunlar. İnanabilseydim.

Şimdi de içerdeki bir muhbirle çalışan bir Göz timi tarafından çökertilen bir yeraltı casusluk örgütünü anlatıyor bize. Bu örgüt değerli ulusal kaynakları gümrükten Kanada'ya kaçırıyormuş.

“Quaker’lerin heretik bir mezhebinin beş üyesi tutuklandı,” diyor yumuşak bir biçimde gülümseyerek. “Ve daha başka tutuklamalar bekleniyor.”

Quaker'lerden ikisi ekranda görünüyor, bir erkek ve bir kadın. Dehşete düşmüş görünüyorlar, ama kameranın önünde onurlarını biraz korumaya çalışıyorlar. Erkeğin alnında koyu, uzun bir yara var; kadının peçesi paramparça ve saçı tutam tutam yüzüne dökülüyor. Her ikisi de elli yaşlarında.

Şimdi de bir şehir görüyoruz, yine havadan. Eskiden Detroit’ti burası. Spikerin sesinin ardında topların gümbürtüsü duyuluyor. Ufuk çizgisinden sütun sütun dumanlar yükseliyor.

“Ham'ın[2] Çocuklarının tekrar yerleştirilme işlemi plana uygun olarak devam ediyor,” diyor tekrar ekranda görünen güven verici pembe yüz. “Bu hafta, Ulusal Anavatan No 1'e üç bin kişi geldi, iki bini de yolda.” Bu kadar insanı bir anda nasıl taşıyorlar acaba? Trenle mi, otobüsle mi? Bununla ilgili bir şey gösterilmiyor. Ulusal Anavatan No 1, Kuzey Dakota'da. Tanrı bilir oraya gittiklerinde onlardan ne yapmaları bekleniyor. Kuram, çiftçilik.

Serena Joy haberlere doymuş olsa gerek. İstasyon değiştirmek için sabırsızca düğmeye basıyor, yanakları boşalmış inek memelerine benzeyen, yaşlanmaya yüz tutmuş bir bas bariton beliriyor. Söylediği şarkı “Fısıldayan Umut”. Serena kapatıyor onu.

Bekliyoruz, holdeki saat tıkırdıyor, Serena bir sigara daha yakıyor, ben de arabaya biniyorum. Bir Cumartesi sabahı, bir Eylül ayı, hâlâ bir arabamız var. Başkaları arabalarını satmak zorunda kalmışlardı. İsmim Fredinki değil, başka bir ismim var, artık kimse kullanmıyor bunu, çünkü yasak. Kendi kendime bunun önemli olmadığını, ismin telefon numaraları gibi olduğunu, sadece başkalarının işine yaradığını söylüyorum, ancak bu doğru değil, aslında önemli. İsmimin varlığını gizli bir şey gibi saklıyorum, geri dönerek kazıp ortaya çıkaracağım bir hazine, günün birinde. Bu ismin gömüldüğünü düşünüyorum. Bu isim gizemli bir havayla çevrili, bir tılsım gibi, hayal edilemeyecek uzaktaki bir geçmişten kalan bir büyü gibi. Gece tek kişilik yatağımda yatıyorum, gözlerim kapalı ve

isim karanlıkta parlayarak gözlerimin ardında dolaşıp duruyor, uzanacak kadar yakın değil.

Eylülde bir Cumartesi sabahı, parlayan ismimi taşıyorum. Şimdi ölü olan küçük kız arka koltukta oturuyor, en iyi iki bebeği ve seneler ve sevgiden perişan olmuş dondurulmuş tavşanıyla. Bütün ayrıntıları biliyorum. Duygusal ayrıntılar bunlar ama elimden bir şey gelmiyor. Yine de tavşanı fazla uzun süre düşünemiyorum, Serena'nın bedenine girip çıkmış dumanı içime çekerken, burada Çin halısı üstünde, ağlamaya başlayamam. Burada olmaz, şimdi olmaz, bunu daha sonra yapabilirim.

Pikniğe gittiğimizi düşünüyordu, gerçekten de arka koltukta onun yanında içinde gerçek yemek bulunan, yani katı pişmiş yumurtalar, termos ve her şeyiyle bir piknik sepeti vardı. Gerçekten nereye gittiğimizi bilmesini, durdurulursak anlatmasını, istemeden her şeyi açıklamasını istemedik. Gerçeğimizin yükünü sırtına vurmak istemedik.

Ben yürüyüş botlarımı, o da lastik ayakkabılarını giymişti. Lastik ayakkabıların bağcıklarında kalpler vardı, kırmızı, mor, pembe ve san. Yılın bu zamanı için hava sıcaktı, kimi yapraklar renk değiştirmeye başlamışlardı bile; arabayı Luke kullanıyordu, ben de yanında oturuyordum, güneş parlıyordu, gökyüzü maviydi, yanlarından geçtiğimizde evler rahat ve bildik görünüyordu, evler geride kaldıkça geçmiş zaman içinde yok oluyorlardı, sanki hiç varolmamışlar gibi bir an içinde ufalanıyorlardı, çünkü asla tekrar görmeyecektim onları-ya da öyle sanmıştım o zaman.

Hemen hemen hiçbir şey yok yanımızda, uzağa ya da bir yere temelli gidiyormuş gibi görünmek istemiyoruz. Sahte pasaportlar yanımızda, garantili, verdiğimiz paraya değer. Nakit ödeyemedik, elbette ya da Kompükaunt'a veremedik. Başka şeyler kullandık, büyükannemin birkaç mücevherini, Luke'a amcasından miras kalan pul koleksiyonunu. Bu tür şeyler başka ülkelerde paraya çevrilebiliyor. Sınıra geldiğimizde sadece günü birlik bir geziye gidiyormuş gibi yapacağız; sahte vizeler sadece bir gün için. Bundan önce ona bir uyku hapı vereceğim, böylece sınırı geçerken uyuyor

olacak. Böylece bizi ele vermeyecek. Bir çocuktan inanılır biçimde yalan söylemesini bekleyemezsiniz.

Dahası onun korkmasını istemiyorum, şimdi kaslarımı gerginleştiren, bel kemiğimi geren, beni gergin tutan -öyle ki bana dokunulduğunda kırılacağından eminim- korkuyu hissetmesini istemiyorum. Her kırmızı trafik lambası bir dayanıklılık denemesi. Geceyi bir motelde ya da daha iyisi, bir yan yolda arabanın içinde uyuyarak geçireceğiz, böylece şüpheci sorular olmayacak. Sabah sınırı geçeceğiz, köprünün üstünden, tıpkı süpermarkete gider gibi.

Fazla trafiği olmayan çevre yoluna dönüyoruz, kuzeye doğru. Savaş başladığı için, benzin pahalı ve kıt. Şehrin dışında ilk kontrol noktasını geçiyoruz. Bütün istedikleri ehliyete bakmak, Luke bunu iyi beceriyor. Ehliyet pasaporta uyuyor: Bunu düşünmüştük.

Yola döndüğümüzde, Luke elimi sıkıyor, bana bakıyor. Kağıt gibi bembeyazsın, diyor.

Kendimi aynen böyle hissediyorum: beyaz, yassı, ince. Şeffafmışım gibi geliyor bana. Eminim içimden geçenleri anlayabilecekler. Kötü; Luke'a, kızıma nasıl sadık kalacağım, böylesine yassı, böylesine beyazken? Sanki benden fazla bir şey kalmamış gibi, hissediyorum; kollarımdan kayıp gidecekler, sanki dumandan yapılmışım, sanki bir serabım, onların gözü önünde yitip giden. Böyle düşünme, derdi Moira. Nasıl düşünürsen öyle olur.

Hadi neşelen, diyor Luke. Şimdi biraz fazla hızlı sürüyor. Adrenalin başına vurdu. Şimdi de şarkı söylüyor. Oh ne güzel bir sabah, diye söylüyor.

Şarkısı bile beni endişelendiriyor. Aşırı mutlu görünmemek konusunda uyarıldık.

Komutan kapıyı tıklatıyor. Kural böyle: Oturma odasının Serena Joy'un bölgesi olduğu varsayılıyor, girebilmek için Komutan'ın izin istemesi gerekiyor. Serena Joy onu bekletmekten hoşlanıyor. Bu küçük bir şey, ama bu evde küçük şeyler bile çok önemli. Ancak bu gece bunun tadına varamıyor, çünkü Serena Joy daha ağzını açamadan Komutan odaya giriveriyor. Belki protokolü unuttu sadece, ama belki de kasten yaptı. Serena Joy'un gümüşlerle donatılmış akşam yemeği masası üzerinden ona ne dediğini kim bilebilir ki? Ya da ne demediğini.

Komutan'ın üstünde, içinde bir müze muhafızına benzediği, siyah üniforması var. Yarı emekli bir adam, hoş ama dikkatli, vakit öldürmekle meşgul. Ancak sadece ilk bakışta böyle geliyor insana. Bundan sonra, düz ve özenle taranmış gümüşsü saçları, ölçülü duruşu ve biraz eğik omuzlarıyla bir ortabatı banka başkanına benziyor. Bundan sonra da yine gümüşsü olan bıyığı ve bunun ardından gerçekten gözden kaçıramayacağınız çenesi. Buraya kadar geldiğinizde, geçmişte kalmış zamana ait parıltılı bir derginin bir votka reklamındaki modellere benzetirsiniz.

Davranışları yumuşak, kalın parmaklı ve aç gözlü baş parmaklı elleri büyük, yalancı bir zararsızlığa sahip mavi gizleri iletişimsiz. Sanki envanterimizi çıkarır gibi, tek tek süzüyor bizi. Kırmızılar içinde diz çökmüş bir kadın, maviler içinde oturan bir başkası, iki de yeşilli, ayakta duran ve tek bir adam, ince yüzlü, arka planda. Şaşırmış görünmeyi başarıyor, sanki hepimizin buraya nasıl girdiğini pek hatırlamıyor gibi. Sanki ona miras kalmış bir şeyiz, örneğin Viktoryen org, üstelik bizi ne yapacağına karar vermemiş gibi. Değerimizin ne olduğuna.

Serena Joy'a doğru şöyle bir başını sallıyor, o ise ses çıkarmıyor. Kendisine ayrılan geniş deri koltuğa doğru ilerliyor, cebinden anahtarı çıkarıp koltuğun yanında duran süslü pirinç ciltli, deri kaplı kutuya el atıyor. Anahtarı kilide sokup kutuyu açıyor, siyah kaplı ve sayfa kenarları altın yaldızlı sıradan bir İncil nüshası çıkarıyor. Hizmetçiler çalmasın diye eskiden insanların çayı kilitli tuttukları gibi kilit altında tutuluyor İncil. Bu çok fesatça: Elimizi İncil'e sürebilsek bile, kim bilebilir, onunla ne yapacağımızı? Komutan

tarafindan bize İncil'den bir şeyler okunabilir, ama kendi başımıza okuyamayız. Başlarımız ona doğru dönüyor, hevesle bekliyoruz, sıra geldi uyku saati masalımıza.

Bizim tarafımızdan izlenirken, Komutan oturup bacak bacak üstüne atıyor. Kitap işaretleri yerli yerinde. Kitabı açıyor. Boğazını temizliyor, sıkılmış gibi.

“Bir bardak su alabilir miyim?” diye ortaya konuşuyor. “Lütfen,” diye de ekliyor.

Arkamda biri, Cora ya da Rita, tablodaki yerini terk edip mutfağa doğru sessizce yürüyor. Komutan başı öne eğik oturuyor. İçini çekiyor, iç ceket cebinden altın çerçeveli bir okuma gözlüğü çıkarıp takıyor. Şimdi de eski bir masal kitabındaki bir ayakkabı tamircisine benziyor. Habire değiştirdiği iyilik meleği maskelerinin bir sonu yok mu?

Onu izliyoruz: milimi milimine, en küçük kıpırtısını bile.

Bir erkek olmak, kadınlar tarafından izlenen. Bütünüyle tuhaf olmalı. Her zaman onu izlettirmek kadınlara. Ne yapacak bundan sonra, diye merak ettirmek. Hareket ettiğinde, çok zararsız bir hareket olsa bile, örneğin bir kül tablasına uzanması gibi, kadınları irkiltmek. Her hareketi ölçüp biçmek zorunda bıraktırmak. Onları düşündürtmek, bunu yapamaz, bunu yapmayacak, bunu yapmak zorunda kalacak, başka olmadığı için çaresiz giyilmesi gereken bir giysi sanki, modası geçmiş ve eski püskü.

Kendini kadınlara giydirtmek, denetmek, iskandil ettirmek, kendisi onları bir ayağa çorap giyer gibi giyerken, bedeninin çıkıntısına, fazladan duyarlı baş parmağına, dokunacına, sümüklü böceğin kırılgan saplı gözüne, dışarı uğrayan, genişleyen, ürküp çekilen, yanlışlıkla dokunulduğunda tekrar kendi içine büzülen, onların içine doğru, görmeye arzulu, bir yaprağın üstündeymiş gibi ilerleyip ucunda bir parça bel verirken tekrar büyüyen. Bu şekilde elde etmek görüşü, kendisi körcesine ileri atılırken karanlıkta

görebilen kadınlardan, bir kadından oluşan karanlığa doğru yapmak bu yolculuğu.

Serena Joy içinden izliyor onu. Hepimiz izliyoruz. Gerçekten yapabildiğimiz tek şey bu ve boşuna değil: Sendeleyecek, başarısızlığa uğrayacak ya da ölecek olursa, halimiz nice olurdu? Bir çizme gibi olması şaşırtıcı değil, dışı sert, ancak yumuşak bir ayağa şekil veriyor. Bu sadece bir dilek. Onu bir süredir izliyorum ve hiçbir yumuşaklık belirtisi göstermedi.

Ama dikkat et, Komutan, diyorum kafamın içinde. Gözüm üstünde.

Bir yanlış hareket ve ben ölüyüm.

Yine de, cehennem gibi olmalı, bu biçimde bir erkek olmak.

Pek hoş olmalı.

Cehennem gibi olmalı.

Çok sessiz olmalı.

Su geldi, içiyor Komutan. “Teşekkürler,” diyor. Cora hışırtıyla yerine dönüyor.

Başı öne eğik, sayfayı gözden geçirerek duraksıyor Komutan. Acele etmiyor, farkımızda değilmiş gibi. Bir lokanta penceresinin arkasında, dirseğinden bir metre bile uzakta olmayan aç karanlıktan onu seyreden gözleri görmüyormuş gibi davranarak bifteğiyle oynayan bir adama benziyor. Ona doğru eğiliyoruz biraz, onun mıknatısına yakalanan demir talaşları. Bizim sahip olmadığımız bir şeye sahip, söze sahip o. Nasıl da çarçur ederdik onu, bir zamanlar.

Bildik öykü, bildik öyküler. Tanrı Adem'e, Tanrı Nuh'a. *Semereli olun ve çoğalın ve yeryüzünü doldurun.* Ardından da Merkez'de kafamıza doldurduğumuz şu eski Rahel ve Lea saçmalığı geliyor. *Bana çocuklar ver, yoksa ölürüm. Ben rahmin semeresini senden esirgeyen Allah'ın yerinde miyim? İşte cariyem Bilha. Dizlerim üzerinde doğursun da, ondan çocuklarım olsun.* Vesaire, vesaire.

Lise kafeteryasında oturup kremalı ve kahverengi şekerli lapa yerken bize okunurdu bu, her kahvaltıda. Size en iyisi veriliyor biliyorsunuz, derdi Lydia Teyze. Bir savaş var dışarıda, her şey karneye bağlı. Kötü kızlarsınız; gözü seyiriyordu, bir kedi yavrusunu azarlar gibi. Seni gidi kötü kedi seni.

Öğle yemeğinde Mutlak Saadet[3] okunurdu. Ne mutlu bana, ne mutlu şuna. Bunu bir diskten çalıyorlardı, ses bir erkeğe aitti. *Ne mutlu ruhta fakir olanlara, çünkü göklerin melekotu onlarındır. Ne mutlu merhametli olanlara. Ne mutlu halim onlara. Ne mutlu sulh edicilere.* Bunları uydurduklarını biliyordum, yanlış olduğunu biliyordum ve arada bazı sözleri atladıklarını da biliyordum, ama bunu kontrol etmenin bir yolu yoktu. *Ne mutlu yaslı olanlara; çünkü onlar teselli edilecekler.*

Hiç kimse bunun ne zaman olacağını söylemezdi.

Tarçınlı konserve armutlardan oluşmuş öğle yemeğinin standardı tatlı yenirken saati kontrol ediyorum. İki masa ötede Moira'nın oturduğu yere bakıyorum. Gitmiş bile. Elimi kaldırıyorum, izin veriliyor. Bunu çok sık yapıyoruz, her zaman günün değişik saatlerinde.

Tuvalette sondan ikinci bölmeye giriyorum, her zamanki gibi.

Orada mısın, diye fısıldıyorum.

Yaşam kadar büyük ve iki katı daha çirkin, diye Moira geri fısıldıyor.

Neler duydun? diye soruyorum ona.

Fazla bir şey değil. Buradan çıkmalıyım, çıldırmak üzereyim.

Paniğe kapılıyorum. Hayır, hayır, Moira, diyorum, bunu deneme. Kendi başına olmaz.

Hasta numarası yapacağım. Bir ambulans gönderiyorlar, daha önce görmüştüm.

Ancak hastaneye kadar ulaşabilirsin.

En azından bir değişiklik olur. Şu ihtiyar orospuyu dinlemek zorunda kalmam.

Ne yaptığını anlayacaklar.

Endişelenme, bu işi iyi beceririm. Lisedeyken, C vitaminini kesmiş ve iskorpit olmuştum. İlk evrelerde teşhis koyamıyorlar. Sonra tekrar C vitaminine başlarsın ve iyileşirsin. Vitamin haplarımı saklayacağım.

Moira, yapma.

Onun burada benimle, benim için, kalmaması düşüncesine dayanamıyordum.

Seninle birlikte iki adam gönderiyorlar, ambulansta. Bir düşünsene. Bunun için yanıp tutuşuyor olmalılar, kahretsin, ellerini ceplerine sokmalarına bile izin verilmiyor, olanaklar -

Siz içerdekiler. Zamanınız doldu, dedi Elizabeth Teyze'nin sesi, kapıdan. Kalktım, sifonu çektim. Moira'nın iki parmağı duvardaki delikte belirdi. Sadece iki parmağın sığabileceği bir delikti bu. Kendi parmaklarımı onunkilere değdirdim, hızla tuttum. Bıraktım.

“Ve Lea dedi: Allah ücretimi verdi, çünkü cariyemi kocama verdim,” diyor Komutan. Kitabı kapatıyor. Yorgun bir ses çıkıyor, tıpkı belli bir mesafeden süngerlenmiş bir kapının kendi kendine kapanması gibi: bir hava akımı. Ses, ince soğan zarımsı sayfaların yumuşaklığını, onların parmaklar arasında nasıl hissedileceğini anımsatıyor. Yumuşak ve kuru, *papier poudre* gibi, pembe ve pudramsı, önceki zamandan kalma, burnundaki parlamayı yok etmeye yarayan ve broşürlerde rastlayabileceğiniz, çeşitli biçimler verilmiş mum ve sabunların satıldığı şu dükkanlarda: deniz kabukları, mantarlar gibi. Sigara kağıdı gibi. Çiçek yaprakları gibi.

Bir an Komutan gözleri kapalı oturuyor, yorulmuş gibi. Saatlerce çalışıyor. Sorumlulukları çok.

Serena ağlamaya başladı. Arkamda duyabiliyorum onu. Bu ilk kez olmuyor. Her zaman yapar bunu, Ayin gecesinde. Gürültü yapmamaya çalışıyor. Önümüzde onurunu korumaya çalışıyor. Döşeme ve halılar sesini boğuyor, ancak buna rağmen onu açıkça duyabiliyoruz. Kontrolünü yitirmesi ve bunu bastırmaya çalışmasından kaynaklanan gerilim korkunç. Kilisede yellenmek gibi bir şey bu. Her zamanki gibi, gülmek için dayanılmaz bir istek duyuyorum, ama bunun komik olduğunu düşündüğüm için değil. Ağlamasının kokusu üstümüze yayılıyor ve bunu görmezden gelir gibi yapıyoruz.

Komutan gözlerini açıyor, farkına varıyor, kaşlarını çatıyor, farkındalığından vazgeçiyor. “Şimdi sessizce dua edeceğiz,” diyor. Tanrı'nın inayeti ve bütün işlerimizde bizi başarılı kılması için dua edeceğiz.”

Başımı eğip gözlerimi kapatıyorum. Tutulmuş nefesleri, handiyse duyulmayan solukları, arkamda meydana gelen titremeleri dinliyorum. Serena Joy benden nasıl da nefret ediyor olmalı, diye düşünüyorum.

Sessizce dua ediyorum: *Nolite te bastardes carborundorum*. Ne anlama geldiğini bilmiyorum, ama doğru gibi geliyor kulağıma, hem bu yeterli olmalı, çünkü Tanrı'ya başka ne diyeceğimi bilmiyorum. Şimdi değil. Eskiden dedikleri gibi, bu nazik anda değil. Dolabımın duvarında, Moira'nın yüzüne sahip, bilinmeyen bir kadın tarafından bırakılan, çiziktirilmiş yazı gözümün önünde uçuşup duruyor. Onun dışarı çıktığını görmüştüm, ambulansa, iki Melek'in taşıdığı bir sedyede.

Ne oluyor? diye yanımdaki kadına sessizce sordum; bir fenatik hariç herkese sorulabilecek türden bir soru.

Ateşi varmış, diye kıpırdattı dudaklarını. Apandisit diyorlar.

O akşam yemekteydim, hamburger köftesi ve rende patates vardı. Masam pencerenin yakınındaydı, ön kapılara kadarki alanı

görebiliyordum. Ambulansın geri döndüğünü gördüm, bu sefer sirenler çalmadı. Melekler’den biri dışarı atlayıp muhafızlarla konuştu. Muhafız binaya girdi; ambulans park ettiği yerde kaldı; Melek'in sırtı bize dönüktü, onlara öğretildiği gibi. Teyzeler’den ikisi muhafızla birlikte binadan çıktı. Ambulansın arkasına gittiler. Moira'yı dışarı çekip her biri bir taraftan koltuk altlarından tutarak kapıdan içeri ve merdivenlerde yukarı sürüklediler. Yürümekte zorluk çekiyordu. Yemeği bıraktım, yiyemiyordum; bu arada, masanın benim tarafımdaki herkes pencereden dışarı bakıyordu. Pencere yeşilimsiydi, camın içine koydukları şu kümes telinden dolayı. Lydia Teyze, Yemeğinizi yiyin, dedi. Ve gelip pancuru indirdi.

Eskiden Bilim Laboratuarı olan bir odaya götürdüler Moira’yı. Hiçbirimizin isteyerek gitmediği bir odaya. Ardından da bir hafta yürüyemedi, ayakları ayakkabılarına sığmıyordu, çok şişmişlerdi. İlk suçta, yapacaklarını ayaklara yapıyorlardı. Uçları saçaklı çelik kablolar kullanıyorlardı. Bundan sonra da ellere. Ayaklarınıza ve ellerinize ne yaptıklarına aldırmıyorlardı, kalıcı olsa bile. Unutmayın, derdi Lydia Teyze. Amaçlarımız için ayaklarınız ve elleriniz önemli değil.

Moira yatağında yatıyordu, bir örnek. Bunu denememeliydi, hiç değilse Meleklerle, dedi yandaki yataktan Alma. Sınıflara taşımak zorunda kalmıştık onu. Yemek saatlerinde kafeteryadan fazladan şeker paketleri çaldık onun için, bunları gizlice ulaştırdık ona, geceleri yataktan yatağa uzatarak. Olası şekere ihtiyacı yoktu ama çalmak için bulabildiğimiz tek şeydi. Vermek için.

Hâlâ dua ediyorum ama gördüğüm şey Moira'nın ayakları, onu geri getirdiklerindeki görünüşleri. Ayakları hiç de ayağa benzemiyordu. Boğulmuş ayaklar gibiydiler, şişmiş ve kemiksiz, yalnız renkleri farklıydı. Akciğerlere benziyorlardı.

Oh Tanrım, diye dua ediyorum. *Nolite te bastardes carborundorum.*

Düşündüğün şey bu muydu?

Komutan boğazını temizliyor. Ona göre dua etmeyi bırakma zamanının geldiğini bize göstermek için yaptığı bir şey bu. “Çünkü Tanrı'nın gözleri yeryüzünün her yerinde dolaşır, yüreği kendisine karşı tam olanlar adına güçlü kılmak için kendini,” diyor. Bitiş işareti bu. Komutan ayağa kalkıyor. Azledildik.

16

Ayin her zamanki gibi gerçekleşiyor.

Sağlıklı beyaz pamuklu iç giysim hariç, tamamen giyinik olarak sırt üstü yatıyorum. Gözlerimi açabilsem görebileceğim şey, Serena Joy'un kocaman kolonyal stili dört direkli yatağının geniş beyaz kubbesi olurdu, sarkan bir bulut gibi tepemizde asılı duran, küçük gümüş yağmur damlacıklarıyla süslenmiş bir bulut, dikkatlice baktığınızda dört yapraklı çiçeklere dönüşen. Beyaz halıyı ya da ince dallarla süslü perdeleri, gümüş sırtlı fırça ve ayna takımının bulunduğu örtülü tuvalet masasını görmezdim; görebileceğim sadece dokumasının inceliği ve aşağı doğru yaptığı ağır kıvrımıyla aynı zamanda hem maneviyatı hem de maddiyatı hatırlatmayı başaran kubbe.

Ya da bir geminin yelkeni. Şiirlerde şişkin karınlı yelkenler derlerdi eskiden. Karınlamak. Şişmiş bir karın tarafından ileri sürüklenmek.

Serin, neredeyse keskin bir Vadinin Zambağı sisi çevreliyor bizi. Oda pek sıcak değil.

Üstümde, yatağın baş ucuna doğru, Serena Joy yerini almış, yayılmış duruyor. Bacakları açık, aralarında yatıyorum, başım karnının üstünde, kasık kemiği başımın altında, kalçaları da her iki yanımda. O da tamamen giyinik.

Kollarım kalkık; ellerim ellerinin içinde, ellerimi tutuyor. Bu tek bir beden, tek bir varlık olduğumuzu belirtme amacı taşıyor. Gerçek anlamı şu: Kontrolü elinde tutan Serena; işlemin ve böylece ürünün

kontrolünü. Ürün meydana gelirse tabii. Sol elindeki yüzükler parmaklanma batıyor. Bu, intikam olabilir, olmayabilir de.

Kırmızı eteğim belime kadar kaldırılmış, ama daha yukarıya değil. Aşağıda da Komutan sikiyor. Siktiği bedenimin alt tarafı. Aşk yapıyor demiyorum, çünkü yaptığı bu değil. Çiftleşiyor demek de doğru olmazdı, çünkü bu iki insanın varlığına işaret ederdi, ama bu işin içinde sadece bir insan var. Ne de tecavüz tanımına girer: Burada benim istemediğim hiçbir şey olmuyor. Seçenekler çok değildi, ama hiç yoktan birkaç tane vardı, benim seçtiğim de bu.

Bu nedenle hareketsiz yatıyorum ve başımın üstünde yer alan görünmez kubbeyi zihnimde canlandırıyorum. Kraliçe Viktorya'nın kızına verdiği nasihati hatırlıyorum. *Gözlerini kapa ve İngiltere'yi düşün.* Ama söz konusu olan İngiltere değil. Keşke biraz acele etse.

Belki de ben deliyim ve bu da yeni bir terapi türü.

Keşke bu doğru olsaydı; böylece iyileşirdim ve bu olay geçip giderdi.

Serena Joy ellerimi sıkıyor, sanki sikilen ben değilim de o, sanki bunu zevkli ya da acı verici bulan o ve Komutan sikmeyi sürdürüyor, ara vermeksizin damlayan bir musluk gibi, düzenli bir-iki'lik yürüyüş ritmiyle. Komutan'ın aklı başka yerde, farkında olmadan duşta kendi kendine mırıldanan bir adam gibi; aklında başka şeyler olan bir adam gibi. Sanki başka bir yerdeymiş gibi, kendi boşalmasını bekleyen, beklerken de masanın üstünde parmaklarıyla trampet çalan. Ritminde bir sabırsızlık var şimdi. Ama bu herkesin cinsel düşü değil mi, bir kerede iki kadın? Eskiden söylerlerdi bunu. Heyecan verici, derlerdi eskiden.

Bu odada, Serena Joy'un gümüşsü kubbesinin altında olup bitenler heyecan verici değil. Tutku ya da aşk ya da romans ya da eskiden kendimizi kaptırdığımız bütün o düşüncelerle hiç ilgisi yok bunun. Cinsel arzuyla da ilgisi yok, en azından benim için ve elbette Serena Joy için de. Tahrik ve orgazm artık gerekli görülmüyor; salt abesle iştigal belirtisi sayılıyor, gözalıcı jartiyerler ya da güzellik adına yüze kondurulan benler gibi: sığ düşünceliler için gereksiz sapmalar. Modası geçmiş. Kadınların bir zamanlar bu tür şeyleri

okumak, onlar hakkında düşünmek, endişelenmek ve \ azmak için bunca zaman ve enerji harcadıklarını bilmek tuhaf geliyor insana. Eğlenceli oldukları öylesine açık ki.

Eğlence değil bu, Komutan için bile. Ciddi bir iş. Komutan da görevini yapıyor.

Gözlerimi biraz açacak olsam, onu görebilirdim, gövdem üzerinde asılı, birkaç tutam gümüş saçın alnına düştüğü, bir rüyada olduğu gibi yaklaştığı hızla ondan kaçan o yere doğru pür telaş yaptığı yolculuğa bütün dikkatini vermiş, sevimsiz olmayan yüzünü. Açık gözlerini görürdüm.

Daha yakışıklı olsaydı, bu işten daha çok hoşlanır mıydım acaba?

Yağmurda bir kilise vestiyeri gibi, dişçi dişinizi delmeye başladığında ağzınız gibi, bir burun deliği gibi kokan öncekine göre bir ilerleme en azından. Oysa bu Komutan naftalin topları gibi kokuyor, yoksa bu koku traş losyonunun bir tür cezalandırma biçimi mi? Bu aptal üniformayı neden giymek zorunda? İyi de, beyaz, pörsümüş, çiğ bedeninden daha mı çok hoşlanırdım acaba?

Aramızda öpüşmek yasak. Bu, olayı dayanılır kılıyor.

İnsan kendini uzaklaştırıyor. Tanımlamaya başlıyor.

Sonunda geliyor, rahatlamış gibi, boğuk bir iniltiyle. Serena Joy nefesini bırakıyor. Birleşik bedenlerimizden uzakta dirseklerinden destek alan Komutan kendini üstümüze bırakmamaya özen gösteriyor. Bir an için dinleniyor, çıkıyor, geri çekiliyor, fermuarını kapatıyor. Başını sallıyor, sonra dönüp sanki ikimiz de onun hasta annesiymişiz gibi abartılı bir dikkatle kapıyı kapatarak odayı terk ediyor. Gülünç bir şeyler var bunda, ama gülmeye cesaret edemiyorum.

Serena Joy ellerimi bırakıyor. “Kalkabilirsin artık,” diyor. “Kalk ve çık.” Şansı arttırmak için ayaklarım bir yastık üstünde beni on dakika dinlendirmesi gerekiyor aslında. Bu onun içinde sessiz meditasyon zamanı anlamına geliyor, ama o bunun havasında değil. Sesinde nefret var, sanki bedenimin dokunuşu onu hasta edip

kirletiyor. Kendimi onun bedeninden çözüp kalkıyorum; Komutan'ın sıvısı bacaklarımdan aşağı süzülüyor. Dönmeden önce mavi eteğini düzelttiğini, bacaklarını birleştirdiğini görüyorum; yukarıdaki kubbeye bakarak, bir heykel kadar katı ve dik yatakta yatmaya devam ediyor.

Hangimiz için daha kötü bu, onun için mi yoksa benim için mi?

17

Odama döndüğümde yaptıklarım şunlar:

Elbisemi çıkarıp geceliğimi giyiyorum.

Akşam yemeğinden sonra sağ ayakkabıma sakladığım bir parça tereyağını çıkarıyorum. Dolap çok sıcakmış, tereyağ yarı erimiş. Tereyağının çoğu içine sardığım kağıt peçete tarafindan emilmiş. Şimdi ayakkabımın içinde tereyağ var. İlk kez olmuyor bu, çünkü ne zaman tereyağ, hatta margarin olsa birazını bu şekilde saklarım. Tereyağının çoğunu ayakkabı astarından bir peçete ya da banyodaki tuvalet kağıdıyla yarın alabilirim.

Tereyağını yüzüme sürüyorum, ellerimin derisine iyice yediriyorum. Artık el losyonu ya da yüz kremi yok, bize yok. Bunların boş şeyler oldukları düşünülüyor. Biz kaplarız, önemli olan şey sadece bedenlerimizin içi. Dışı sert ve kırışık olabilir, düşündükleri şey bu, bir fındığın kabuğu gibi. Buna Eşler karar verdiler, yani bu el losyonu yokluğuna. Çekici görünmemizi istemiyorlar. Onlar için işler şu haliyle bile oldukça kötü.

Rahel ve Lea Merkezi'nde öğrendiğim bir hile tereyağı. Kırmızı Merkez derdik oraya, çünkü o kadar çok kırmızı vardı ki. Bu odadaki öncüm, çilli ve güzel gülüşlü arkadaşım da bunu yapmış olmalı, bu tereyağlanmayı. Hepimiz yaparız bunu.

Bunu yaptığımız sürece, yani tenimizi yumuşak tutmak için yağlandığımız sürece, bir gün dışarı çıkabileceğimize, bize tekrar,

aşkla ya da arzuyla, dokunulacağına inanmayı sürdürebiliriz. Kendimize ait ayinlerimiz var, özel şeyler.

Tereyağ cıvıldaşmış, ekşiyecek ve ben küflü bir peynir gibi kokacağım; eskiden dedikleri gibi, en azından organik bir koku.

Bu tür şeylere kadar düştük.

Yağlanmış olarak, tek kişilik yatağımda yatıyorum, bir parça tost gibi dümdüz. Uyuyamıyorum. Yarı karanlıkta görememesine rağmen tavanın ortasından bana bakan sıvalı, kör göze doğru bakıyorum. Esinti yok, beyaz perdelerim, şeffaf bandajlar gibi, gevşekçe asılı, geceleri bu evi aydınlatan projektörlerin yaydığı ışıkla parlıyorlar, yoksa dolunay mı var?

Üstümden çarşafa çekiyorum, dikkatlice kalkıyorum, sessiz çıplak ayaklarım üzerinde, geceliğim içinde pencereye gidiyorum, tıpkı bir çocuk gibi görmek istiyorum. Ay, yeni, düşmüş karın bağrında. Gökyüzü açık ama projektörden dolayı ayırt etmesi zor; ama evet, belirsiz gökyüzünde gerçekten de bir ay yüzüyor, yepyeni, arzulayan bir ay, antik bir kaya parçası, bir tanrıça, bir pırıltı. Ay bir kaya ve gökyüzü ölümcül silahlarla dolu; aman Tanrım, yine de ne kadar güzel!

Luke'u burada felaket istiyorum. Bana sarılınmasını ve ismimin söylenmesini istiyorum. Olmadığım biçimlerde değerlendirilmek istiyorum; değerli olmaktan daha fazlasını istiyorum. Eski ismimi tekrarlıyorum, bir zamanlar yapabildiklerimi, başkalarının beni nasıl gördüğünü anımsatıyorum kendime.

Bir şey çalmak istiyorum.

Holde gece ışığı yanıyor, uzun boşluk tatlı bir pembeyle parlıyor; yürüyorum, bir ayağımı dikkatlice yere basarak, sonra diğerini, gıcırdatmadan, yolluk boyunca, bir orman zemini üstündeymiş gibi, sinsice, kalbim hızla çarparak, gece evin içinde. Yerim burası değil. Bu yaptığım tamamen yasadışı.

Hol duvarındaki balık gözünü geçerken örtülü bedenimin beyaz biçimini, yele gibi omuzlarıma dökülen saçlarımı, parlayan gözlerimi

görebiliyorum. Bu hoşuma gidiyor. Kendi başıma bir şey yapıyorum. Aktif; yoksa bir zaman mıydı bu? Gerilmiş zaman. Çalmak istediğim şey, mutfaktan bir bıçak, ama buna hazır değilim.

Oturma odasına ulaşıyorum, kapı aralık, içeri süzülüp kapıyı biraz açık bırakıyorum. Tahta gıcırdıyor, ama bunu duyacak kadar yakında kim var ki? Odada dikiliyorum, göz bebeklerimi büyümeye bırakıyorum, bir kedinin ya da puhu kuşunun gözleri gibi. Bayat parfüm kokusu, kumaş tozları burun deliklerimi dolduruyor. Hafif puslu bir ışık var, kapalı perdelerdeki aralıklardan sızan, dışarıdaki projektörden; kuşkusuz iki adam devriye geziyordur, orada, görmüştüm onları, yukarıdan, perdelerimin arkasından, koyu gölgeler, siluetler. Şimdi kimi şeylerin dış hatlarını görebiliyorum, parıltıları, aynadan; lambaların ayakları, vazolar, alacakaranlıkta bir bulut gibi hayal meyal seçilen sedir.

Neyi alsam? Yokluğu fark edilmeyecek bir şeyi. Gece yansı ormandan büyülü bir çiçek. Solmuş bir nergis, kurutulmuş bir aranjmandan değil ama. Nergisler yakında atılacak, kokmaya başlamışlar bile. Serena'nın bayat kokularıyla birlikte, örgüsünün kötü kokusunu da duyuyorum.

Elimi uzatıyorum, bir masa buluyorum, el yordamıyla ilerliyorum. Bir tıkırtı, bir şeye çarpmış olmalıyım. Nergisleri buluyorum, kurudukları uçta buruşmuşlar, saplarına doğru zayıflar, parmaklarımı kullanıyorum, onları tutmak için. Bunu kurutacağım, bir yerde. Şiltenin altında. Orada bir sonraki kadına, benden sonra gelecek olana, bulması için bırakacağım.

Ama odada biri var, arkamda. Adımları duyuyorum, benimki tadar sessiz, aynı yer karosunun gıcırtısını. Kapı küçük bir çıt sesiyle ışığı keserek arkamda kapanıyor. Donup kalıyorum; beyaz bir hataydı. Karanlıkta bile, ay ışığındaki karım ben.

Sonra da bir fısıltı: “Bağırma. Her şey yolunda.”

Yok bir de bağıracaktım, her şey yolunda, demek. Dönüyorum: bir gölge, hepsi bu, elmacık kemiğinin donuk bir parıltısı, renkten yoksun.

Bana doğru adım atıyor. Nick.

“Burada ne yapıyorsun ?”

Cevap vermiyorum. Onun da burada bulunması yasadışı, benimle, beni ele veremez. Ne de ben onu; şu an için birbirimizin aynasıyız. Elini koluma koyuyor, beni kendisine çekiyor, ağzı benimkinin üstünde, bu kadar kanunsuzluğun ardından başka ne gelebilir ki? Tek bir laf etmeksizin, ikimiz de titriyoruz, ne de çok isterdim. Serena'nın salonunda, kurutulmuş çiçeklerle, Çin halısı üzerinde, ince bedeniyle. Tümüyle yabancı bir erkek. Haykırmak gibi olurdu, birini vurmak gibi olurdu. Elim aşağı kayıyor, buna ne demeli, düğmeleri açabilirdim ve sonra. Ama bu çok tehlikeli, bunu biliyor, birbirimizi itiyoruz, ama çok uzağa değil. Aşırı güven, aşırı tehlike, şimdiden aşırıya kaçtık zaten.

“Seni arıyordum,” diyor, neredeyse kulağımın içinde nefes alıver. Yukarı ulaşmak istiyorum, derisinin tadına bakmak, beni acıktırıyor. Parmakları hareket ediyor, geceliğin altındaki kolumu hissederek, sanki eli akla mantığı karşı gelecek gibi. Biri tarafindan dokunulmak, bu denli doymazca hissedilmek, bu denli doymaz hissetmek öyle iyi ki. Luke, sen bilirdin, sen anlardın. Burada olan sensin, bir başka bedende.

Zırva.

“Neden?” diyorum, gece odama gelme tehlikesini göze alacak kadar kötü mü durumu? Asılmış adamları, Duvar’a çengellenmiş adamları düşünüyorum. Güçlükle ayakta durabiliyorum. Uzaklaşmalıyım, merdivenlere dönmeliyim, tamamen çözüşmeden önce. Eli şimdi omzumda, hareketsiz, ağır, sıcak kurşun gibi aşağı bastırıyor. Uğruna ölümü göze alacağım şey bu mu? Bir korkağım ben, acı düşüncesinden nefret ediyorum.

“Beni o yolladı,” diyor Nick. “Seni görmek istiyor. Bürosunda.”

“Ne demek istiyorsun?” diyorum. Komutan olmalı bu. Beni mi görecek? Görmekle ne demek istiyor? Doymadı mı bana?

“Yarın,” diyor, ancak duyulur bir sesle. Karanlık salonda birbirimizden uzaklaşıyoruz, bir cereyan, aynı derecede güçlü eller

ayırıyor bizi.

Kapıyı buluyorum, kolu çeviriyorum, serin porselen üzerinde parmaklar; açıyorum. Bütün yapabildiğim bu.

VII
GECE

18

Yatakta yatıyorum, hâlâ titreyerek. Bir bardağın kenarını ıslatıp parmağınızı bu kenar üzerinde gezdirdiğinizde bir ses çıkacaktır. İşte, benim hissettiğim bu: bu bardak sesi. Kırık sözcüğü gibi hissediyorum kendimi. Biriyle birlikte olmak istiyorum.

Yatakta yatıyorum, Luke'la; eli şişkin karnımın üstünde. Üçümüz, yatakta, kız tekmeliyor, içimde dönüyor. Pencerenin dışında gök gürültüsü var, uyanık olmasının nedeni bu, bebekler duyabilir, uyuyabilir, hatta ürkebilirler, yüreğin yarıştırıcılığında bile, kumsalda onları çevreleyen dalgalar gibi. Bir şimşek çakıyor, çok yakında, Luke'un gözleri bir an için beyaza kesiyor.

Korkmuyorum. Tamamen uyanığız, yağmur boşanıyor şimdi, yavaş ve dikkatli olacağız.

Bunları bir daha yaşamayacağımı düşünsem ölürüm.

Ama bu doğru değil, hiç kimse seks yokluğundan ölmez. Aşk yokluğundan ölürüz. Burada sevebileceğim kimse yok, sevebileceğim bütün insanlar ya ölü ya da başka bir yerdeler. Nerede olduklarını kim bilebilir ya da şimdi adlarının ne olduğunu? Hiçbir yerde de olmayabilirler, tıpkı benim onlar için olmadığım gibi. Ben de kayıp bir kişiyim.

Zaman zaman yüzlerini görebiliyorum, karanlığa karşı, azizlerin görüntüsü gibi titrek, eski yabancı katedrallerde cereyan altındaki mumların ışığında; yanında dua etmek için yakacağınız mumlar, diz çökerek, alnınız tahta parmaklığa dayalı, bir yanıt umarak. Çağırabiliyorum ama sadece birer serap onlar, kalıcı değiller. Kollarımı saracak gerçek bir beden istediğim için suçlanabilir miyim? Onsuz ben de bedensizim. Yatak yaylarında yankılanan kendi yüreğimin çarpmasını dinleyebilirim, kendimi okşayabilirim, kuru beyaz çarşafların altında, karanlıkta, ama ben de kuru ve beyazım, sert ve taneli; tabak dolusu kurutulmuş pirinç üzerinde elimi gezdirmek gibi bir şey bu; kar gibi. Bunda ölü bir şey var, terk edilmiş bir şey. Bir zamanlar bir şeylerin bulunduğu ve şimdi bomboş bir oda

gibiyim, pencere dışında yetişen ayrık otların çiçek tozlarının birikip toz olarak yerde uçuşmaları dışında.

İnandıklarım aşağıda işte.

Luke'un yüz üstü bir çalılıkta yattığına inanıyorum, bir eğreltiotu çalılığında, geçen yılın solmuş yaprakları henüz açmış yeşillerin altında ya da belki köknar bu, gerçi meyveleri için çok erken. Ondan geriye kalanlar: saçı, kemikleri, ekose yün bir gömlek, yeşil ve siyah, deri bir kemer, iş botları. Ne giymiş olduğunu tam olarak biliyorum. Zihnimde giysilerini görebiliyorum, çok eski bir derginin taş basması resmi ya da tam renkli bir ilan kadar açık, ama yüzünü göremiyorum, bu kadar iyi değil. Yüzü solmaya başlıyor, belki de hep aynı olmadığı için: Yüzünün farklı ifadeleri vardı, ama giysilerinin yoktu.

O deliğin -ya da iki ya da üçünün, birden fazla ateş edilmişti çünkü, ardardaydılar- en azından bir deliğin, temizce, hızla ve sonuçta kafatasından, bütün resimlerin bulunduğu yerden, geçmiş olmasına dua ediyorum, böylece şu tek çakış gerçekleşirdi, karanlığın ya da keskin olmadığını umduğum acının, güm sözcüğü gibi, tek bir çakışı ve ardından sessizlik.

Buna inanıyorum işte.

Ayrıca Luke'un oturduğuna inanıyorum, bir yerde, gri çimentodan bir dikdörtgende, bir şeyin, bir yatağın ya da sandalyenin, çıkıntısı ya da kenarında. Tanrı bilir ne giyiyor. Tanrı bilir neyin içine koydular onu. Bilen sadece Tanrı değil, böylece belki de başına ne geldiğini bulmanın bir yolu olabilir. Bir yıldır traş olmamış, gerçi saçını kısa kesiyorlardır, kesmeye her kalkıştıklarında, bitlere karşı olduğunu söyleyerek. Bunu düzeltmeliyim: Saçı bite karşı kesiyorlarsa, sakalı da kesmeliler. Böyle düşünür insan.

Her neyse, bunu iyi yapamıyorlar, saçı kırpılmış, boynunun arkası kesilmiş, bu en kötüsü değil, on yıl ihtiyarlamış görünüyor, yirmi yıl, bir ihtiyar adam gibi beli bükük, gözleri torbalanmış, yaralarında çatlamış küçük mor damarlar, bir yara izi var, yoo, henüz

iyileşmemiş bir yara, sapın sonuna doğru lalelerin aldıkları renkte, etin yakın bir zaman önce yarıldığı yüzün sol altında. Beden öyle kolay incinebilir ki, öyle kolay elden çıkarılır ki, su ve kimyasallardan oluşmuştur topu topu, kumda kuruyan bir deniz anasından da pek farkı yoktur.

Ellerini hareket ettirmek, hareket etmek acı verici geliyor ona. Neyle suçlandığını bilmiyor. Bir sorun. Bir şey, bir suçlama olmalı. Yoksa neden tutuyorlar onu, neden daha ölmedi? Onların bilmek istediği bir şeyi biliyor olmalı. Bunun ne olduğunu düşünemiyorum. İstedikleri her neyse bunu henüz söylememiş olduğunu düşünemiyorum. Ben söylerdim.

Bir kokuyla çevrili, kendi kokusuyla, kirli bir kafese kapatılan bir hayvanın kokusuyla. Dinlenirken düşlüyorum onu, çünkü onu herhangi başka bir zamanda düşlemeye dayanamıyorum, tıpkı yakasının altıyla manşetinin üstü arasında herhangi bir şey düşleyemediğim gibi. Bedenine ne yaptıklarını düşünmek istemiyorum. Ayakkabıları var mı, acaba? Hayır, yer soğuk ve ıslak. Burada olduğumu, canlı olduğumu, onu düşündüğümü biliyor mu? Bunu bildiğine inanmalıyım. Kısıtlı olanaklar altında her türlü şeye inanmalısınız. Şimdi düşünce nakline, gökyüzündeki titreşimlere, bu tür ıvır zıvıra inanıyorum. Eskiden hiç inanmazdım.

Ayrıca şunlara da inanıyorum: Onu yakalayamadılar ya da ona yetişemediler bile, kaçmayı başardı, kıyıya ulaştı, nehirde yüzdü, sının geçti, uzakta bir kıyıya ya da adaya güç bela da olsa çıktı, dişleri birbirine çarparak; yakındaki bir çiftliğe ulaştı, ilk başta şüpheyle içeri alındı, ama sonra onun kim olduğunu anladıklarında, dostça davrandılar, onu ele verecek türden insanlar değillerdi, belki Quaker’diler, evden eve onu ülke içine kaçıracaklar; kadın ona biraz sıcak kahve yaptı ve kocasının bir takım giysisini verdi. Giysileri zihnimde resmediyorum. Onu sıcak tutacak şeyler giydirmek beni rahatlatıyor.

Diğerleriyle temasa geçti, bir direniş, sürgünde bir hükümet olmalı. Dışarıda birileri olmalı, işleri ayarlayan. Gölgesiz ışığın olamayacağına inandığım gibi inanıyorum direnişe; ya da daha

doğrusu, ışık olmazsa gölge olmayacağına bandığım gibi. Bir direniş olmalı, yoksa televizyonda gösterilen bütün o suçlular nereden geliyorlar?

Şimdi her an ondan bir mesaj gelebilir. En beklenmeyen biçimde, en olmayacak insandan, asla beklemeyeceğim bir kişiden gelecektir. Belki tabağımın altında ya da akşam yemeği tepsisinde? Bilumum Etler'de karneleri tezgahın üzerinden verdiğimde elime mi tutuşturulacak yoksa?

Mesaj sabırlı olmam gerektiğini söyleyecek: Er geç beni dışarı çıkaracak, kızı bulacağız, onu nereye koydularsa orada. Bizi hatırlayacak ve üçümüz birarada olacağız. Bu arada dayanmalıyım, daha sonrası için kendimi kollamalıyım. Eskiden bana ne olduğu, şimdi bana ne olduğu onun için fark etmeyecek, yine de beni seviyor, benim hatam olmadığını biliyor. Mesaj bunu da söyleyecek. Beni yaşatan, belki de hiç gelmeyecek olan bu mesaj işte. Bu mesaja inanıyorum.

İnandığım şeylerin hepsi doğru olamaz, buna rağmen biri doğru olmalı. Yine de, hepsine inanıyorum, aynı anda Luke'un akıbetiyle ilgili her üç çeşitlemeye de. Bu karşıtlıklarla dolu inanma biçimi bana göre herhangi bir şeye inanmanın tek yolu, şu an. Gerçek ne olursa olsun, buna hazır olacağım.

Bu da benim inancım. Bu da doğru olmayabilir.

En eski kilisenin yakınındaki mezarlıktaki mezar taşlarının birinde bir çapa ve bir kum saati var ve şu sözcükler: *Umut içinde.*

Umut içinde. Bunu neden ölü bir insanın mezar taşına yazmışlar ki? Uman ölü müydü, yoksa hâlâ yaşayanlar mı?

Luke da umut ediyor mu, acaba?

VIII
DOĞUM GÜNÜ

19

Uyanık olduğumu görüyorum düşümde.

Yataktan çıktığımı ve odayı, ama bu odayı değil, bir uçtan bir uca geçtiğimi ve kapıdan, ama bu kapıdan değil, çıktığımı görüyorum düşümde. Evdeyim, evlerimin birinde, kız bana kavuşmak için koşuyor, göğsünde bir ayçiçeği bulunan küçük yeşil geceliği içinde, ayakları da çıplak, onu kucaklayıp kaldırıyorum ve kollarının ve bacaklarının beni sardığını hissediyorum ve ağlamaya başlıyorum, çünkü o zaman uyanık olmadığımı anlıyorum. Tekrar bu yataktayım, uyanmaya çalışıyorum, uyanıyorum ve yatağın kenarında oturuyorum, annem elinde bir tepsiyle içeri giriyor ve kendimi daha iyi hissedip hissetmediğimi soruyor. Çocukken hasta olduğumda işe gitmeyip evde kalması gerekirdi. Ancak bu kez de uyanık değilim.

Bu rüyalardan sonra uyanıyor ve artık gerçekten uyanık olduğumu biliyorum, çünkü tavandaki çelengi görüyorum ve perdelerim suda boğulmuş beyaz saç gibi asılı duruyorlar. Uyuşturulmuş hissediyorum kendimi. Bu olasılığı hesaplıyorum: Belki de bana ilaç veriyorlar. Belki de yaşadığımı düşündüğüm bu hayat paranoik bir kuruntudan ibarettir.

Umut yok. Nerede olduğumu biliyorum, kim olduğumu ve günlerden ne olduğunu. Böylece sınıyorum kendimi, aklım başımda. Akıl sahip olunacak değerli bir şey; bir zamanlar insanların para biriktirdiği gibi biriktiriyorum onu. Saklıyorum, zamanı geldiğinde, elimde yeteri kadar olacak.

Grilik sızıyor perdelerden, sisli bir aydınlık, bugün pek güneş yok. Yataktan çıkıyorum, pencereye gidip pencere peykesine diz çöküyorum, sert küçük yastık, İNANÇ, dışarı bakıyorum Görülecek bir şey yok.

Öteki iki yastığa ne oldu acaba? Üç tane olmalıydı, bir zamanlar. UMUT ve YARDIMSEVERLİK, nereye kaldırdılar acaba?

Serena Joy’un düzenli alışkanlıkları var. Tamamen eskiyip yıpranmamış bir şeyi asla atmaz. Birini Rita'ya, diğerini de Cora'ya mı verdi acaba?

Çan çalıyor, çandan önce kalkmıştım, zamanın önündeyim. Giyiniyorum, önüme bakmadan.

Sandalyede oturuyor ve *chair*[4] sözcüğünü düşünüyorum. Bir toplantının başkanı anlamına da gelebilir. Ayrıca bir tür idam biçimi anlamına da gelebilir. *Charity*[5] sözcüğündeki ilk hecedir. Fransızca'da beden anlamındadır. Bu gerçeklerin hiçbiri diğerleriyle bağlantılı değil.

Sakinleşmek için kullandığım dua çeşitleridir bunlar.

Önümde bir tepsi, tepsinin üstünde bir bardak elma suyu, bir vitamin hapı, bir kaşık, üç dilim kahverengi tost ekmeğinin bulunduğu bir tabak, içinde bal olan ufak bir çanak ve bir kadının etekli gövdesine benzeyen başka bir tabak, ikinci yumurta soğumasın diye eteğin altında. Yumurtalık mavi çizgili beyaz porselenden.

İlk yumurta beyaz. Yumurtalığı itiyorum biraz, böylece pencereden içeri girip ışıtarak, azalarak, sonra tekrar ışıtarak tepsinin üzerine düşen zayıf gün ışığının içine giriyor. Yumurtanın kabuğu düz ama pürtüklü de; ay üzerindeki kraterlere benzeyen küçük kalsiyum tanecikleri ile belirleniyor. Çorak bir toprak, yine de mükemmel; zihinleri aşırılıklara kapılmasın diye azizlerin gittikleri türden bir çöl. Sanırım Tanrı buna benziyor olmalı: bir yumurtaya. Aydaki yaşam yüzeyde değil de içte olabilir. Yumurta şimdi ışıldıyor, sanki kendine ait bir enerjisi varmış gibi. Yumurtaya bakmak bana büyük bir zevk veriyor.

Güneş kayboluyor ve yumurta soluyor.

Yumurtayı kaptan alıyorum ve bir an için parmaklarımın arasında evirip çeviriyorum. Sıcak. Eskiden kadınlar bunları

kuluçkalamak için göğüslerinin arasında taşırlardı. Kendilerini iyi hissetmişlerdir.

Minimalist yaşam. Bir yumurta bile zevk veriyor. Bir elin parmaklarıyla sayılabilen lütuflar. Ama olası benden bu biçimde tepti vermem bekleniyor. Bir yumurtam varsa, daha başka ne isteyebilirim ki?

Kısıtlı olanaklar altında, yaşama arzusu kendini garip nesnelere bağlıyor. Bir hayvanım olsun isterdim: bir kuş ya da bir kedi. Bir dost. Bildik olan herhangi bir şey olabilir. Bir sıçan da olur, icabında, ama böyle bir olasılık yok. Bu ev fazlasıyla temiz.

Yumurtanın tepesini kaşıkla açıp içini yiyorum.

İkinci yumurtayı yerken sireni duyuyorum, bir böceğin vızıltısı gibi ince bir ses, ilk önce uzaktan, büyük evler ve biçilmiş çimenlikler arasından dolanıp bana doğru geliyor; sonra yaklaşıyor, sesten bir çiçek gibi açılarak bir trompete dönüşüyor. Bir bildiri bu siren. Kaşığımı bırakıyorum, kalp atışlarım hızlanıyor, pencereye tekrar gidiyorum: mavi mi olacak, bana değil yani? Köşeyi döndüğünü, cadde boyunca ilerlediğini, hâlâ ses çıkararak evin önünde durduğunu ve kırmızı olduğunu görüyorum. Dünyada mutluluk, bu günlerde pek seyrek yaşanan bir şey bu. İkinci yumurtayı yarı yenilmiş bırakıyorum, pelerinimi almak için dolaba koşuyorum, şimdiden merdivenlerdeki ayak seslerimi ve beni çağırdıklarını duyabiliyorum.

“Acele et,” diyor Cora. “Bütün gün seni beklemezler.” Pelerinimi giymeme yardım ediyor ve gerçekten de gülümsüyor.

Holü neredeyse koşarak geçiyorum, merdivenleri kayarcasına iniyorum, ön kapı ardına kadar açık, bugün onu kullanabilirim, Muhafız da selam vererek duruyor orada. Yağmur yağmaya başlamış, çiseliyor, toprak ve otların gebe kokusu havayı kaplamış.

Kırmızı Doğumarabası araba yoluna park etmiş. Arka kapısı açık, içeri tırmanıyorum. Yerdeki halı kırmızı, pencerelere de kırmızı perdeler çekilmiş. Minibüsün her iki tarafına yerleştirilmiş banklarda üç kadın oturmuş bile. Muhafız çift kapıları kapatıp kilitliyor ve

sürücünün yanına ön tarafa oturuyor; camla kaplanmış tel ızgaradan başlarının arkalarını görebiliyoruz. Bir sallantıyla hareket ediyoruz, üzerimizde siren bağırıyor: Yol açın, yol açın!

“Kim?” diye yanımdaki kadına soruyorum; kulağına ya da beyaz başlığının altında kulağın olması gereken yere doğru. Neredeyse bağırmak zorundayım, gürültü öylesine yüksek.

“Warreninki”, diye bağırıyor. Köşeyi sallanarak geçerken gayri ihtiyari elimi kavrıyor, sıkıyor; bana dönüyor ve yüzünü görüyorum, yanaklarından yaşlar süzülüyor, ama ne yaşları bunlar? Kıskançlık mı, düş kırıklığı mı? Ama yok, gülüyor, kollarını boynuma sarıveriyor, onu daha önce hiç görmemiştim, beni kucaklıyor, kırmızı elbisesinin altında kocaman göğüsleri var, elbisesinin koluyla yüzünü siliyor. Böyle bir günde istediğimiz her şeyi yapabiliriz.

Düzeltiyorum: sınırlar dahilinde.

Karşımızda, diğer bankta bir kadın gözleri kapalı, eller ağzında, dua ediyor. Dua etmiyor da olabilir. Belki de tırnaklarını ısırıyor. Olası sakin olmaya çalışıyor. Üçüncü kadın sakinleşmiş bile. Kollarını kavuşturmuş, hafifçe gülümseyerek oturuyor. Siren durmadan çalıyor. Eskiden ambulanslar ya da yangınlar için ölümün sesiydi bu. Olası bugün de ölümün sesi olacak. Yakında öğreneceğiz bunu. Warreninki ne doğuracak, acaba? Hepimizin umduğu gibi bir bebek mi? Ya da başka bir şey, iğne başlı ya da köpek burunlu ya da iki bedenli ya da delik kalpli ya da kolsuz ya da perdeli el veya ayaklı bir Gayrı-Bebek mi? Bunu söylemek olası değil. Bir zamanlar söyleyebiliyorlardı, ama şimdi bu yasadışı. Hem bilinse ne olacaktı? Aldıramazsınız ki; ne olursa olsun sonuna kadar taşınmalı.

Şans dörtte bir, bunu Merkez'de öğrenmiştik. Bir zamanlar hava kimyasallar, ışınlar, radyasyonla aşırı doluydu, suda zehirli moleküller kaynaşıyordu, bütün bunların temizlenmesi yıllar sürecek; bu arada onlar bedeninize nüfuz edip yağlı hücrelerinize yerleşiyorlar. Kim bilir, vücudunuz petrole bulanmış bir kumsal kadar kirli olabilir, kıyı kuşları ve doğmamış bebekler için kesin ölüm. Belki de sizi yediği için bir akbaba ölürdü. Belki de eski moda bir saat gibi karanlıkta parlardınız. Ölüm saati[6]. Bu, bir tür böcek, leş gömen.

Bazen iskeleti göz önüne getirmeden kendimi, bedenimi düşünemiyorum: Bir elektron nasıl görüyor beni acaba? Kemikten yapılmış bir yaşam beşiği; ve içte, tehlikeler, bozulmuş proteinler, cam gibi çentilmiş bozuk kristaller. Kadınlar ilaç ve haplar içti, erkekler ağaçları ilaçladı, inekler otları yedi, bütün bu katkı dolu dışkılar nehirlere aktı. Depremler sırasında, San Andreas hatasıyla birlikte -aslında kimsenin hatası değildi- patlayan atom santrallerinden ve hiçbir kalıba uymayan değişime uğramış frengiden bahsetmeye hiç gerek yok. Kimi kendini kısırlaştırdı, kimileri tüplerini bağlattı ya da kimyasal maddelerle örselediler bedenlerini. Nasıl, derdi Lydia Teyze, ellerini sıkarak, aman Tanrım, bunları nasıl yapabildiler? Utanmazlar! Tanrı'nın nimetlerini küçümseyenler!

Riske giriyorsunuz, dedi Lydia Teyze, ama siz şok birliklerisiniz, tehlikeli bölgelere önden gideceksiniz. Risk ne kadar büyükse, zafer de o kadar büyüktür. Yapmacık cesaretimizle neşelenerek ellerini kavuşturdu. Başımızı eğmiş masalarımızın üstüne bakıyorduk. Bütün bunları yaşayıp sonunda çarık çürük bir şey doğurmak: Güzel bir düşünce değildi bu. Sınavı geçmeyen bebeklere, Gayrı-Bebek diye belirlenenlere ne olduğunu tam olarak bilmiyorduk. Ancak bir yere, çabucak, uzağa gönderildiklerini biliyorduk.

Tek bir neden yoktu, diyor Lydia Teyze. Elinde bir işaret sopasıyla, haki elbisesi içinde odanın ön tarafında ayakta duruyor. Karatahtada, eskiden bir haritanın bulunduğu yerde, şimdi, bir grafik çizimi var: doğum oranını yıllara göre binde olarak gösteren, keskin bir iniş, sıfır çizgisinden aşağı, aşağı ve aşağı.

Elbette, kadınların bir kısmı bir geleceğin olmayacağına inanıyor, dünyanın patlayıp yok olacağını düşünüyordu. İleri sürdükleri mazeret buydu, diyor Lydia Teyze. Doğurmanın bir anlamı yok, diyorlardı. Lydia Teyze'nin burun delikleri daralıyor: ne ahlaksızlık. Tembel kadınlardı, diyor. Sürtüktüler.

Sıramın üst tarafında tahtaya baş harfler ve tarihler oyulmuş. Bunlar da bazen ikili halinde *seviyor* sözcüğü ile birleştirilmişler*. J.H.,*

B.P.yi seviyor. 1954. O.R., L.T.yi seviyor. Mağaraların taş duvarlarına oyulmuş ya da is ve hayvan yağı karışımıyla çizilmiş ve haklarında bir şeyler okuduğum yazıtlara benzetiyorum onları. İnanılmaz derecede eski geliyorlar bana. Sıranın üst bölümü sarı tahta; aşağı doğru meyilli ve sağ tarafta bir kalemle kağıda yazı yazarken kullandığınız bir kolçak bulunuyor. Sıranın içine bir şeyler koyabilirdiniz: kitaplar, defterler. Önceki zamanın bu alışkanlıkları bana şimdi savurgan, neredeyse yoz geliyor: ahlakdışı, barbar orjileri gibi. *M.,G.yi seviyor. 1972*. Sıranın aşınmış cilasına bir kalemle defalarca delinerek yapılmış bu oyma, kaybolan bütün uygarlıkların hüzünlendirici özüne sahip. Taş üstündeki bir el baskısı gibi. Bunu her kim yaptıysa, bir zamanlar yaşamıştı.

Seksenli yılların ortasından sonra hiç tarih yok. Çocuk olmadığı için kapatılan okullardan biri olmalı burası.

Hataları vardı, diyor Lydia Teyze. Onları tekrarlamak niyetinde değiliz. Sesi dindar ve alçakgönüllü, görevi bizim iyiliğimiz için hoş olmayan şeyler söylemek olan birinin sesi. Onu boğazlamak sterdim. Aklıma gelir gelmez kafamdan atıyorum bu düşünceyi.

Bir şey, diyor, sadece kıt ve ulaşılması güçse değerlidir. Sizin değerli olmanızı istiyoruz, kızlar. İyice tadına vardığı konuşma araları vermekte cömerttir Lydia Teyze. İnci olduğunuzu düşünün. Sıralarımızda, başımız önümüzde, oturup ahlaksal bir iştahla ağzının suyunun akmasını sağlıyoruz. Belirlenmek için ona aitiz, nitelemelerine katlanmak zorundayız.

İncileri düşünüyorum. İnci pıhtılaşmış istiridye salyasıdır. Moira'ya anlatacağım bunu, sonra; yapabilirsem.

Burada bulunan hepimiz sizi biçimlendireceğiz, diyor Lydia Teyze, tatminkâr bir kıvançla.

Minibüs duruyor, arka kapılar açılıyor ve Muhafız dışarı güdüyor bizi. Omzunda asılı şu küçümseyici makineli tüfeklerden biriyle başka bir Muhafız ön kapıda duruyor. Yağmur çiselerken ön kapıya doğru sıralanıyoruz, Muhafızlar selam veriyor. Makinelerin ve

araba doktorlarının bulunduğu Büyük Doğumarabası göbeğin daha ilerisine park edilmiş. Minibüsün penceresinden doktorlardan birinin dışarı baktığını görüyorum. İçerde, beklerken, ne yaptıklarını merak ediyorum. Herhalde kağıt oynuyorlardır, bir tür erkeksi uğraş. Çoğu zaman onlara hiç gereksinim duyulmaz; sadece artık yapılacak başka bir şey kalmazsa içeri girmelerine izin verilir.

Eskiden durum daha farklıydı, sorumluluk onlarındı. Ne büyük bir utançtı, derdi Lydia Teyze. Utanç vericiydi. Bize biraz önce gösterdiği, eski günlerin bir hastanesinde çekilmiş bir filmdi: bir makineye kablolarla bağlanmış gebe bir kadın, her bir tarafından onu bozuk bir robota benzetecek kadar çok elektrotlar çıkıyordu ve koluna da serum bağlanmıştı. Traş edilmiş bacaklarının arasına, ışık tutmuş bakan bir adam, tek başına kılsız bir kız, bir tepsi dolusu parlak sterilize bıçak, herkes maskeli. Ortak bir hasta. Bir zamanlar kadınlara ilaç verip uyuştururlar, doğum sancılarını arttırırlar, kesip biçip sonra da dikerlerdi. Artık böyle şeyler yok. Anestezi bile yok. Elizabeth Teyze bunun bebek için daha iyi olduğunu söylerdi, ama ayrıca: *Zahmetini ve gebeliğini ziyadesiyle çoğaltacağım; ağrı ile evlat doğuracaksın.* Öğle yemeğinde bize kahverengi ekmek ve salatalı sandviçlerin yanında bunu da verirlerdi.

Basamakları, her bir yanında taştan bir vazonun bulunduğu geniş basamakları çıkarken -Warreninki'nin Komutanı bizimkinden daha yüksek bir statüde olmalı- başka bir siren duyuyorum. Eşler için olan mavi Doğum arabası. Bu, ihtişamla gelen Serena Joy olmalı. Onlar için bank değil de gerçek, döşemeli oturma yerleri var. Öne bakarlar ve perdeler kapatılmaz. Nereye gittiklerini bilirler.

Olası Serena Joy buraya, bu eve, daha önce gelmişti, çaya. Olası Warreninki, öncelerin mızmız kancığı Janine, önünde, onun ve diğer Eşler’in önünde, karnını görebilsinler diye, belki de dokunabilsinler ve Eşi tebrik edebilsinler diye dolaştırıldı. Güçlü bir kız, kasları iyi. Ailesinde Orange Ajanı yok, kayıtlarını kontrol ettik, insan asla yeterince dikkatli olamıyor. Ve belki de daha kibar olanlardan biri: Bir bisküvi ister miydin canım?

Ooh, yoo, onu hasta edeceksiniz, fazla şeker yaramaz onlara.

Herhalde bir taneden bir şey çıkmaz, sadece bir kerelik, Mildred.

Ve arsız Janine: Ooh, evet, alabilir miyim, Efendim, lütfen?

Ay, ne de terbiyeli, ötekiler gibi suratsız da değil, onlar işlerini yaparlar sadece, hepsi o kadar. Daha çok kızınız gibi denilebilir. Aileden biri gibi. Rahatlatıcı anaç kıkırdamalar. Bu kadar canım, odana dönebilirsin.

Ve o gittikten sonra: Küçük orospular, hepsi, ama ne yapacaksın, seçemiyorsun ki. Ne verirlerse alıyorsun, değil mi, kızlar! Bu da Komutan'ın Karısı'ndan.

Oh, ama sen çok *şanslı çıktın*. Bazıları, canım, temiz bile değiller. Ve size bir güler yüz bile göstermiyorlar, odalarına kapanıp oturuyorlar, saçlarını yıkamıyorlar, ah şu *kokuları* yok mu? Martha'lara yaptırmak zorunda kalıyorum, neredeyse onu küvete bağlamaları gerekiyor, bir banyo yapması için basbayağı rüşvet vermek, onu tehdit etmek zorundasınız.

Benimki için sert önlemler almak zorunda kaldım, şimdi de aksam yemeğini doğru düzgün yemiyor, öteki işe gelince, ufacık bir sonuç bile yok, hem o kadar da düzenli yapıyoruz. Ama seninki, gurur kaynağın. Artık her an doğum olabilir, ah çok heyecanlı olmalısın, baksana davul gibi şişmiş, iddiaya girerim beklemek zor geliyordur.

Biraz daha çay? Kibarca konuyu değiştirerek.

Orada nelerin olup bittiğini biliyorum.

Bu arada Janine, yukarıda odasında, ne yapıyordur? Ağzında hâlâ şekerin tadıyla, dudaklarını yalayarak oturuyordur. Pencereden dışarı bakıyordur. Nefes alıp veriyordur. Şişkin göğüslerini okşuyordur. Hiçbir şey düşünmüyordur.

İki yanındaki kıvrık trabzanlarıyla ana merdiven bizimkinden daha geniş. Yukarıdaki kadınların şarkılarını duyabiliyorum. Tek sıra halinde, birbirimizin yerlerde sürünen eteklerine basmamaya dikkat ederek merdivenleri çıkıyoruz. Solda, yemek odasının ikili kapıları açık, içerdeki uzun masayı görebiliyorum, üstünde beyaz bir örtü ve bir açık büfe: jambon, peynir, portakal -portakalları var!- ve taze pişmiş ekmekler ve pastalar. Bize gelince, süt ve sandviç verilecek bir tepsiyle, daha sonra. Ama onların kahve makinesi ve şarap şişeleri var, böylesi muhteşem bir günde Eşler neden biraz sarhoş olmasınlar ki? İlk önce sonucu bekleyecekler, sonra da şölen yapacaklar. Şimdi bu Komutan'ın Eşi'ni, Warren'in Eşi'ni, neşelendirmek üzere öteki yanındaki oturma odasında toplanmışlar. Ufak ince bir kadın, beyaz pamuklu geceliği içinde, yerde yatıyor, grileşmeye başlamış saçı halının üzerine küf gibi yayılıyor; beline masaj yapılıyor, sanki gerçekten doğum yapacak kendisiymiş gibi.

Komutan, elbette, hiçbir yerde gözükmüyor. Erkeklerin bu tür olaylarda gittikleri yere, bir tür kaçış yerine, gitmiş olsa gerek. Her şey yolunda giderse, terfisinin muhtemelen ne zaman ilan edileceğini hesaplıyordur. Kesin bir terfi alır artık.

Warreninki ana yatak odasında bulunuyor, oda için bu iyi bir ad; Komutan ve Karısı'nın geceleri yattıkları yer. Yastıklarla desteklenmiş bir durumda o devasa yatakta oturuyor: Janine, şişkin ama küçültülmüş, önceki adı kendisinden kırpılıp atılmış. Kalçaları üzerine toplanmış beyaz pamuklu bir giysi giymiş, uzun katırtırnağı rengindeki saçı kimsenin eline ayağına dolaşmasın diye arkaya taranıp topuz yapılmış. Gözleri sıkı sıkı kapalı, bu haliyle onu neredeyse sevebilirim. Ne de olsa, bizden biri; hayatını mümkün olduğunca iyi yaşamaktan başka ne istemiştir ki? Zaten herhangi birimiz başka ne ister ki? Yakalamak istediğimiz şey *mümkün olan*'dır. Bu şartlar altında iyi idare ediyor doğrusu.

Tanımadığım iki kadın Janine'in elini tutarak iki yanında duruyor ya da Janine onların elini tutuyor. Bir üçüncüsü geceliği kaldırıyor, karın tümseğine bebek yağı döküp aşağı doğru ovuyor. Ayak ucunda Elizabeth Teyze duruyor, askeri göğüs cepli haki giysisi içinde; Gyn

Ed[7] dersini veren oydu. Tüm görebildiğim başının yanı, profili, ama o olduğunu biliyorum; bu çıkıntılı burun ve düzgün sert çeneyi. Onun yanında oturacak iki yeri olan iki Doğum Koltuğu duruyor, arkadaki oturmalık bir taht gibi yukarıya yerleştirilmiş. Zamanı gelmeden Janine'i oraya oturtmayacaklar.

Çarşaflar, banyo için küçük küvet, Janine'in emeceği buzların bulunduğu kase hazır.

Diğer kadınlar bağdaş kurmuş halının üzerinde oturuyorlar; pek çok kadın var, bu bölgede bulunan herkesin burada olması gerekiyor. Yirmi beş, otuz kişi olmalı. Her Komutan bir Damızlık Kıza sahip değil. Eşler'in birkaçının çocuğu var. Kudretine göre her kadından, gereksinimine göre her erkeğe, diyor slogan. Bunu, üç kere, tatlıdan sonra ezbere okurduk, İncil'dendi ya da öyle söylüyorlardı. Aziz Paulus yine.

Siz geçiş neslisiniz, derdi Lydia Teyze. En güç durumda olan sizsiniz. Sizden beklenen fedakârlıkların farkındayız. Erkeklerin sizi aşağılamasına dayanmak zor. Sizden sonra gelenler için daha kolay olacak. Görevlerini gönül rızasıyla kabul edeceklerdir.

Söylemediği buydu: Çünkü başka anıları olmayacak.

Söylediği ise şu: Çünkü sahip olamayacakları şeyleri istemeyecekler.

Haftada bir, öğle yemeği sonrasında ve şekerleme öncesinde, film seyrederdik. Ev Bakımı odasında, yerde, küçük gri hasırlarımızın üstünde oturur ve Helena ve Lydia Teyzeler projeksiyon teçhizatıyla mücadele ederken beklerdik. Şanslıysak filmi ters yüz etmeden takarlardı. Binlerce yıl önce kendi lisemde, dünyanın geri kalanıyla ilgili filmler gösterdikleri coğrafya derslerini anımsatıyordu bana; çalı çırpı denkleri, sepetler, şu ya da bu nehirden su dolu plastik kovalar taşıyan, sırtlarında, şallarda ya da ağ askılarda asılı bebeklerle, ekrandan bize şaşı gözlüymüş ya da korkmuş gibi bakan, tek cam gözlü bir makineyle onlara bir şey yapıldığını sezip tam olarak ne

olduğunu kavrayamayan, uzun etekli ya da ucuz baskılı pamuklu elbise giymiş kadınlar. Bu filmler rahatlatıcı ama azıcık da sıkıcıydı. Uykumu getiriyorlardı, hatta ekrana ilkel çapa ve küreklerle kayalar taşıyıp sert toprağı kazan çıplak kaslı erkekler çıktığında bile. İçinde dans, şarkılar, törensel maskeler, müzik yapmak için yontulmuş sanat eserlerinin bulunduğu filmleri tercih ederdim: tüyler, pirinç düğmeler, helezoni sedef kabuklu istiridyeler, davullar. Mutlu olduklarında bu insanları seyretmek hoşuma giderdi, sefilken, açlık çekerken, bir deri bir kemikken, uygar insanların çok önce çözdüğü sorunlar için, bir kuyu kazmak, toprağı sulamak gibi basit şeyler için ölesiye çabalarken değil ama. Birisi onlara teknolojiyi verip uygulamaya bırakmalı diye düşünürdüm.

Lydia Teyze bu tür filmler göstermezdi.

Bazen gösterdiği film yetmişli ya da seksenli yıllardan kalma eski bir porno olurdu. Diz çöken, penis ya da silah emen kadınlar, bağlanmış ya da boyunlarına köpek tasması geçirilmiş kadınlar, ağaçlara asılı ya da baş aşağı, çıplak, bacakları ayrık tutulan kadınlar, ırzına geçilen, dövülen, öldürülen kadınlar. Bir keresinde yavaş yavaş parçalanan bir kadını seyretmek zorunda kalmıştık, parmakları ve göğüsleri bir bahçe makasıyla kesiliyor, karnı da yarılıp bağırsakları dışarı çıkarılıyordu.

Seçenekleri göz önüne getirin, derdi Lydia Teyze. İşlerin eskiden nasıl olduğunu görüyor musunuz? Kadınlar hakkında düşündükleri şey buydu işte, o zamanlar. Sesi öfkeyle titriyordu.

Moira daha sonra bunun gerçek olmadığını, bunların maketlerle yapıldığını söyledi; ama bunu anlamak güçtü.

Ancak kimi zaman, film Lydia Teyze'nin Gayrı-Kadın belgeseli dediği şey olurdu. Düşünün, derdi Lydia Teyze, yararlı bir şey yapmaları gerekirken zamanlarını bu biçimde boşa harcıyorlar. O sıralar, Gayrı-Kadınlar hep zamanlarını boşa harcarlardı. Bunu yapmaya teşvik edilirlerdi. Hükümet böyle davranmaları için onlara para verirdi. Bakın, kimi düşünceleri pek sağlamdı, diye devam ederdi Lydia Teyze, sesinde hüküm verme konumundaki birinin kendini beğenmiş yetkisiyle. Kimi düşüncelerine göz yummak

zorunda kalırdık, bugün bile. Ama ancak kimi düşüncelere, derdi koketçe, işaret parmağını kaldırıp bize doğru sallayarak. Ne var ki onlar Tanrısızdı ve bütün fark bundan kaynaklanıyor olabilir, sizce dc öyle değil mi?

Ellerimi kavuşturmuş hasırımın üzerinde oturuyorum, Lydia Teyze ekrandan uzaklaşıp yana doğru çekiliyor, ışıklar sönüyor, Karanlıkta görünmeden sağa doğru uzanıp uzanamayacağımı ve anımdaki kadına fısıldayıp fısıldayamayacağımı merak ediyorum. Ne fısıldayacağım ki? Moira'yı gördün mü? diyeceğim. Çünkü onu hiç kimse görmedi, kahvaltıda yoktu. Ancak oda, loş olmasına rağmen, pek karanlık değil, zihnimi dikkatin toplanması için verilen bekleme süresine yöneltiyorum. Bu tür filmleri sessiz oynatıyorlar, pornoları ise sesli. Ya aşırı acı ya aşırı zevk ya da ikisinin karışımı olduğu varsayılan şeye dair çığlıkları, homurtuları ve feryatları duymamızı istiyorlar, ama Gayrı-Kadınların söylediklerini değil.

İlk önce filmin başlığı ve birkaç isim geliyor, ama bizim okumamamız için bir bantla kapatılmışlar ve sonra annemi görüyorum. Genç annem, onu hatırladığımdan daha genç, ben doğmadan önce olması gerektiği kadar genç. O günlerde Lydia Teyze'nin anlattığı Gayrı-Kadınların tipik giysilerini giyiyordu, bir kot tulum, içinde yeşil ve leylak renkli ekose bir gömlek ve ayaklarında spor ayakkabılar; bir zamanlar Moira'nın giydiği şeyler, çok uzun zaman önce kendimin de giydiğini anımsadığım şeyler. Saçları, başının arkasına bağlı leylak rengi bir eşarbın içine tıkılmış. Yüzü çok genç, çok ciddi, hatta güzel. Annemin bir zamanlar bu kadar güzel ve ciddi olduğunu unutmuşum. Aynı tarzda giyinmiş başka bir kadınlar grubunun içinde; bir çubuk tutuyor, yo, bir bayrağın parçası, tutamağı. Kamera yukarı kalkıyor ve bir zamanlar herhalde bir çarşaf olan bir şeyin üzerine boyayla yazılmış yazıyı görüyoruz: GECEYİ GERİ ALIN. Bu yazı karartılmamış, okumamamız gerektiği halde. Etrafımdaki kadınlar iç çekiyorlar, odada bir hareketlenme var, otlar üzerinden esen rüzgarın yaptığı gibi. Bu bilmeden yapılan bir hata mı, yoksa çaktırmadan bir şey mi elde etmişti? Ya da görmemizi istedikleri bir şey mi bu, güvenliğin olmadığı o eski günleri anımsatmak için bize?

Bu sloganın arkasında başka sloganlar var, kamera kısaca yöneliyor onlara: SEÇME ÖZGÜRLÜĞÜ. HER BEBEK İSTENİLMİŞ BİR BEBEK OLSUN. BEDENLERİMİZİ GERİ VERİN. BİR KADININ YERİNİN MUTFAK MASASI OLDUĞUNA MI İNANIYORSUNUZ? Son sloganın altına bir masaya yatırılmış, kanlar içinde bir kadın çiziktirilmiş.

Şimdi annem öne doğru yürüyor, gülümsüyor, gülüyor, hepsi öne çıkıyor, şimdi de yumruklarını havaya kaldırıyorlar. Kamera iplerini sürükleyerek yüzlerce balonun havalandığı gökyüzüne çevriliyor: Kırmızı balonlar, üzerine bir daire boyanmış, elma sapma benzeyen bir sapın olduğu bir daire, sap da bir haç. Yeryüzüne dönüyoruz, annem şimdi kalabalığın bir parçası ve onu artık göremiyorum.

Otuz yedi yaşındayken doğurdum seni, derdi annem. Riskliydi, sakat ya da başka bir şey olabilirdin. Sen istenmiş bir çocuktun, evet, doğru, hem kimi kesimler felaket yüklendiler bana! En eski arkadaşım Tricia Foreman beni protanalist olmakla suçladı, kancık karı. Kıskançlığına verdim bunu. Kimi diğerleri yine de iyiydi. Ama hamileliğimin altıncı ayında, birçokları, sakat doğum oranının otuz beşten sonra nasıl arttığını anlatan yazılar göndermeye başladı. Tam da benim gereksindiğim şeydi yani. Ve tek ebeveyn olmanın ne kadar zor olduğu hakkında bir sürü saçmalık. Siktir edin bu boktan işleri, dedim onlara, bu işe başladım ve bitireceğim. Hastanede kartıma "İleri yaşta Primipara" diye yazdılar, onları bunu yaparken yakaladım. Otuzun üzerinde, tanrı aşkına otuzun üzerinde, ilk bebeğin olduğunda sana verdikleri ad bu. Zırva bunlar, dedim onlara, biyolojik olarak yirmi iki yaşındayım, her gün etrafınızda bir tur atabilirim. Siz hâlâ yatağınızdan çıkmaya çalışırken üçüzlerimi doğurup buradan yürüyüp gidebilirim.

Bunu söylediğinde, çenesini ileriye iterdi. Onu bu biçimde anımsıyorum, çenesi ileri çıkmış, mutfak masasında, önünde bir içki; filmdeki gibi genç ve ciddi ve güzel değil, ama ince, öfkeli, bir süper-

market sırasında kimseyi önüne geçirmeyen ihtiyar kadınlardan. Evime gelip Luke ve ben akşam yemeğini hazırlarken bir içki içip yaşamında nelerin yanlış olduğunu -bu da her zaman bizim yaşamımızda nelerin yanlış olduğu konusuna dönüşü verirdi- anlatmayı severdi. O sıralarda saçı griydi, elbette. Boyamazdı. Neden olduğumdan farklı görüneyim ki? derdi. Her neyse, niye ihtiyacım olsun ki, etrafımda erkek istemiyorum, on saniyede yarım bebek yapmaktan başka ne işe yararlar ki? Erkek dediğin başka kadınlar üretmek için kadının kullandığı bir araçtır sadece. Babanın hoş bir adam falan olmadığını söylemek istemiyorum, ama babalık için uygun değildi. Ben de ondan böyle bir şey beklemiyordum zaten. Sadece işini yap, sonra çekip gidebilirsin, dedim, iyi bir maaşım var, bir bakıcı tutabilirim. Böylece Pasifik sahiline gitti ve Noel kartları gönderdi. Yine de çok güzel mavi gözleri vardı. Ama onlarda bir şey eksik, hoş olanlarında bile. Sanki sürekli dalgınlar, sanki kim olduklarını tam anımsayamıyorlar. Gökyüzüne çok fazla bakıyorlar. Ayakları yere basmıyor. Bir kadına yapışamıyorlar, araba tamir etmek ve futbol oynamakta daha iyi olmaları bir yana, kadınların yansı kadar bile olamazlar, insan ırkının gelişmesi için tam da gereksindiğimiz şey bu işte, değil mi?

Böyle konuşurdu, Luke'un önünde bile. Luke önemsemezdi, bir maço gibi davranarak ona takdirdi, kadınların soyut düşünmekten yoksun olduklarını söylerdi ve annem bir içki daha alıp ona sırıtırdı.

Şoven domuz, derdi annem.

Ne antika, değil mi? derdi Luke bana doğru ve annem kurnaz, neredeyse sinsi gibi görünürdü.

Buna hakkım var, derdi. Yeteri kadar yaşlandım, payıma düşeni ödedim, antika olma zamanım geldi. Ağzın hâlâ süt kokuyor senin. Domuzcuk demeliydim.

Ve sana gelince, derdi bana, sen sadece tepki kumkumasısın. Kuru gürültü. Tarih beni haklı beni haklı çıkartacaktır.

Ama böyle şeyleri üçüncü içkiyi yuvarlayıncaya kadar söylemezdi.

Siz gençler hiçbir şeyin değerini bilmezsiniz, derdi annem. Sizi sadece bulunduğunuz yere getirmek için neler çektiğimizin farkında değilsiniz. Bak şuna, havuç doğruyor. Şu kadarcık yol almak için bile kaç tank kaç kadının yaşamını ve bedenini ezip geçti, biliyor musunuz?

Yemek pişirmek hobim, derdi Luke. Bundan hoşlanıyorum.

Hobi mobi, derdi annem. Bana mazeret göstermek zorunda değilsin. Bir zamanlar böyle bir hobiye sahip olmana izin verilmezdi, sana kılıbık derlerdi.

Bak, anne, derdim. Bir hiç üzerine tartışmayalım.

Hiç, derdi acıyla. Sen buna hiç mi diyorsun? Anlamıyorsun, değil mi? Neden bahsettiğimi hiç anlamıyorsun.

Bazen ağlardı. Öylesine yalnızdım ki, derdi. Ne kadar yalnız olduğumu bilemezsiniz. Arkadaşlarım vardı, şanslıydım, ama yine de yalnızdım.

Anneme kimi bakımlardan hayrandım, ilişkimiz hiç de kolay olmasa bile. Benden çok şey beklediğini hissederdim. Benden kendi için yaşamını ve yaptığı seçimleri haklı çıkartmamı bekliyordu. Hayatımı onun şartlarına göre yaşamak istemiyordum. Örnek evlat düşüncelerinin cisimleşmesi olmak istemiyordum. Bu konuda hep kavga ederdik. Varoluş nedenin değilim ben, demiştim ona bir keresinde.

Onu geri istiyorum. Her şeyi geri istiyorum, eskiden olduğu gibi. Ama bunun, bu isteğin, bir anlamı yok.

21

Burası sıcak ve çok gürültülü. Etrafımda kadınların sesleri yükseliyor, sessiz geçen onca günden sonra alçak sesle söylenen bir şarkı bile benim için çok gürültülü. Odanın köşesinde su kesesinin

boşalmasıyla kanlanmış bir çarşaf var, katlanıp oraya atılmış. Daha önce dikkatimi çekmemişti.

Odada bir de koku var, havasız kalmış, pencereyi açmalı. Koru kendi bedenimizden geliyor, terli ve çarşaftaki kandan dolayı demir renginde organik bir koku bu; Janine'den gelen, öyle olsa gerek, bir başka koku var, daha hayvansı: mağaraların, insanların mesken tuttuğu inlerin kokusu, bir zamanlar, kısırlaştırmadan önce kedinin üzerinde doğurduğu yatağın ekose battaniyesinin kokusu. Dölyatağının kokusu.

“Nefes al, nefes al,” diye şarkı söylüyoruz, bize öğretildiği gibi. “Tut, tut. Ver, ver, ver.” Beşe kadar sayarak şarkı söylüyoruz. Beş nefes al, beşe kadar tut, beşe kadar ver. Janine, gözleri kapalı, nefesini yavaşlatmaya ve Elizabeth Teyze de doğum kasılmalarını hissetmeye çalışıyor.

Şimdi Janine ikircikli, yürümek istiyor. İki kadın yataktan kalkmasına yardımcı oluyor, yürürken ona destek oluyorlar. Ani bir kasılma ve Janine iki büklüm oluyor. Kadınlardan biri diz çöküp sırtını ovuyor. Hepimiz iyiyizdir bu işte, dersini almıştık. Gleninki'nin, alışveriş ortağımın, benden iki kişi ötede oturduğunu fark ediyorum. Alçak sesle söylenen şarkı bir zar gibi sarıyor bizi.

Bir Martha elinde bir tepsiyle geliyor: üzüm suyuna benzeyen toz meyve suyu ve bir yığın kağıt bardak. Şarkı söyleyen kadınların önüne kilimin üzerine yerleştiriyor tepsiyi. Tek söz kaçırmadan Gleninki sürahiyi boşaltıyor ve kağıt bardakları sıra boyunca uzatıyor.

Bir bardak alıyor, uzatmak için yana eğiliyorum ve yanımdaki kadın sessizce kulağıma, “Birisini mi arıyorsun?” diye soruyor.

“Moira,” diyorum, onun kadar sessizce, “Koyu saçlı. Çilli.”

“Hayır,” diyor kadın. Bu kadını tanımıyorum, Merkez'de benimle değildi, ancak onu alışverişte görmüştüm. “Ama senin için sağa sola bakınırım.”

“Adın?” diyorum.

“Alma,” diyor. “Senin gerçek adın ne?”

Merkez'de benimle birlikte bir Alma olduğunu anlatmak istiyorum ona. Adımı söylemek istiyorum, ancak Elizabeth Teyze başını kaldırıp odaya göz gezdiriyor, şarkıda bir duraksama duymuş olmalı, bu nedenle artık buna zaman yok. Doğum Günleri'nde bir şeyler öğrenebilirsiniz bazen. Luke hakkında bir şey sormanın anlamı yok. Bu kadınlardan herhangi birinin onu görebilecekleri bir yerde bulunmamıştır nasılsa.

Şarkı devam ediyor, beni de etkilemeye başlıyor. Ağır iş bu, yoğunlaşmak zorundasınız. Kendinizi bedeninizle özdeşleştirin, derdi Elizabeth Teyze. Şimdiden karnımda hafif sancılar hissedebiliyorum ve göğüslerim ağırlaştı. Janine çığlık atıyor, hafif bir çığlık, çığlık ve homurtu arası bir şey.

“Kendinden geçmeye başlıyor,” diyor Elizabeth Teyze.

Yardımcılardan biri Janine'in alnını nemli bir bezle siliyor. Janine şimdi terliyor, saçı lastik banttan tutam tutam kayıyor, birkaç tutam da alnına ve boynuna yapışıyor. Eti nemli, kaygan ve parlak.

“Nefes al! Nefes al! Nefes al!” diye şarkı söylüyoruz.

“Dışarı çıkmak istiyorum,” diyor Janine. “Yürüyüş yapmak istiyorum. Kendimi iyi hissediyorum. Tuvalete gitmek istiyorum.”

Kendinden geçtiğini hepimiz biliyoruz, ne yaptığını bilmiyor. Bu ifadelerin hangisi doğru? Herhalde sonuncusu. Elizabeth Teyze işaret veriyor, taşınabilir tuvaletin yanında iki kadın duruyor ve Janine yavaşça üzerine yerleştiriliyor. Bir koku daha ekleniyor odadaki diğerlerine. Janine tekrar inliyor, başı öne eğik, bütün görebildiğimiz sadece saçı. Bu biçimde çömelirken bir oyuncak bebeğe benziyor, soyulup bir köşeye elleri böğründe atılmış eski bir oyuncak bebeğe.

Janine tekrar ayağı kalkıp yürüyor. “Oturmak istiyorum,” diyor. Ne zamandır buradayız? Dakikalar ya da saatlerdir. Şimdi terliyorum, elbisem koltuk altlarımda ıslanmış, üst dudağımda tuz tadı var, yalancı sancılar kavrıyor beni, diğerleri de böyle hissediyor, sallanmalarından anlıyorum bunu. Janine bir parça buz emiyor. Sonra, bundan sonra, bir santim ya da kilometrelerce uzaktan, “Hayır,” diye çığlık atıyor. “Ooo hayır, ooh hayır, ooo hayır.” Bu ikinci

bebeği, bir zamanlar bir çocuğu daha vardı, bunu Merkez'den biliyorum, gece onun için ağlıyordu, hepimiz gibi, sadece daha sesli. Bu nedenle bu olayı, neye benzediğini, onu neyin beklediğini anımsıyor olmalıydı. Ama bir kez geçti mi kim acıyı anımsayabilir ki? Ondan bütün geriye kalan bir gölge, zihninde bile değil, sadece bedende. Acı insanda iz bırakır, ancak görülmeyecek kadar derinde. Gözden ırak olan, gönülden de ıraktır.

Birisi üzüm suyuna alkol katmış. Birisi bir şişe aşırmış, aşağıdan. Böyle bir toplantıda bu ilk olmayacak; ama onlar bunu görmezden gelecekler. Biz de denetimsiz ve çılgın partiler gereksiniyoruz.

“Işıkları azaltın,” diyor Elizabeth Teyze. “Zamanın geldiğini söyleyin ona.”

Biri ayağa kalkıp duvara doğru hareketleniyor, odadaki ışık alacakaranlığa dönüşüyor, seslerimiz gece tarladaki çekirgelerinki gibi gıcırtılar, boğuk fısıltılar korosuna dönüşüyor. İki kişi odadan çıkıyor, diğer ikisi de Janine'i Doğum Sandalyesine götürüp iki oturmalığın altta olanına yerleştiriyor. Şimdi Janine daha sakin, düzgün bir biçimde havayı ciğerlerine çekiyor, öne eğiliyoruz, gerginiz, sırt ve karın kaslarımız gerilmeden dolayı sancıyor. Geliyor, geliyor, bir borazan gibi, silah başı çağrısı, düşen bir duvar gibi, aşağı inen, içimizde aşağı itilen ağır bir taş gibi hissedebiliyoruz onu, patlayacağımızı sanıyoruz. Birbirimizin elini kavrıyoruz, artık tek başımıza değiliz.

Komutan'ın Karısı, altından leylek bacaklarının dışarı çıktığı gülünç pamuklu beyaz geceliği içinde aceleyle içeri giriyor. Mavi elbiseli ve peçeli Eşler’den ikisi, sanki ihtiyacı varmış gibi, onu kollarından tutuyor; yüzünde küçük gergin bir gülümseme, vermemeyi tercih edeceği bir partideki ev sahibesi gibi. Onun hakkında ne düşündüğümüzü biliyor olmalı. Doğum sandalyesine tırmanıp Janine'in arkasında ve üzerindeki oturmalığa yerleşiyor, böylece Janine onun tarafından sarmalanıyor: sıska bacakları acayip bir sandalyenin kolları gibi her iki yandan aşağı iniyor. İşin garibi, bir de beyaz pamuklu çorap ve klozet örtülerinin yapıldığı tüylü

malzemeden mavi yatak odası terlikleri giymiş. Ama biz Kadın'a dikkat etmiyoruz, onu neredeyse görmüyoruz bile, gözlerimiz Janine'in üzerinde. Loş ışıkta, beyaz giysisi içinde bulutlar arasındaki ay gibi parlıyor.

Şimdi harcadığı çaba yüzünden inliyor. “Ikın, ıkın, ıkın,” diye fısıldıyoruz. “Rahatla. Nefes al. Ikın, ıkın, ıkın.” Onunlayız, onunla aynıyız, sarhoşuz. Elizabeth Teyze diz çöküyor, elinde bebeği yakalamak için gerilmiş bir havluyla; işte taç giyme töreni ve zafer, yoğurda bulanmış mor bir baş; bir başka itiş ve baş dışarıya, beklentimize doğru kayıyor, sıvı ve kanla parlak ve kaygan. Tanrıya şükür.

Elizabeth Teyze onu incelerken nefesimizi tutuyoruz: Bir kız; zavallı şey, ama şimdilik çok iyi, görünürde bir sakatlığı yok en azından, eller, ayaklar, gözler, sessizce sayıyoruz, her şey yerli yerinde. Bebeği tutan Elizabeth Teyze başını kaldırıp bize bakıyor ve gülümsüyor. Biz de gülümsüyoruz, tek bir gülümsemeyiz, yanaklarımızdan yaşlar süzülüyor, öylesine mutluyuz ki.

Mutluluğumuz biraz da anılardan kaynaklanıyor. Hatırladığım Luke, benimle hastanede ve başucumuzda durup elimi tutuyor ona verdikleri yeşil giysi içinde ve beyaz maskeyle. Oo, dedi, Oo, Tanrım, şaşkınlıkla nefes alıp veriyordu. O gece hiç uyuyamadığını söyledi, öylesine heyecanlıymış.

Elizabeth Teyze bebeği yavaşça yıkıyor, bebek pek ağlamadı, şimdi ise susuyor. Bebeği ürkütmemek için mümkün olduğunca sessiz ayağa kalkıp Janine'in etrafına toplanıyoruz, onu okşayıp hafifçe koluna vurarak. O da ağlıyor. Mavili iki Eş üçüncü Eş'in, evin Eşi'nin, Doğum Sandalyesinden inmesine yardım ediyor ve onu yatağa götürüyorlar, yatırıp üstünü örtüyorlar. Şimdi yıkanmış ve sessiz olan bebek törenle onun kollarına yerleştiriliyor. Alt kattaki Eşler şimdi içeri doluşuyorlar, bizi yarıp sağa sola iterek. Çok yüksek sesle konuşuyorlar, kimi hâlâ tabaklarını, kahve fincanlarını, şarap bardaklarını taşıyor, kiminin ağzı hâlâ dolu, cıvıldaşıp tebrik ederek yatağın, anne ve bebeğin etrafına toplanıyorlar. Kıskançlık yayılıyor onlardan, kokusunu alabiliyorum, parfümlerine karışmış belli belirsiz

asit parçacıkları. Komutan'ın Karısı bebeğe bir çiçek buketiymiş gibi bakıyor: kazandığı bir şey, bir övünç kaynağı.

İsim verme işine şahit olmak için bulunuyor Eşler burada. Buralarda isim verme işini Eşler yapıyor.

“Angela,” diyor Komutan'ın Karısı.

“Angela, Angela,” diye Eşler cıvıldaşarak tekrarlıyorlar. “Ne tatlı bir isim! Oh, mükemmel! Oh, harika!”

Janine ve yatak arasında duruyoruz, böylece bunu görmek zorunda kalmıyor. Birisi ona bir bardak üzüm suyu veriyor, umarım içinde şarap vardır, hâlâ sancıları var, plasentanın gelmesi için, çaresizce ağlıyor; yanık, perişan gözyaşları. Yine de, çok mutluyuz, bu bir zafer, hepimiz için. Bu işi biz yaptık.

Bebeği beslemesine izin verecekler, birkaç ay için, anne sütünün yararına inanıyorlar çünkü. Ardından da başka bir yere gönderilecek, ihtiyacı olan birisiyle bunu tekrarlayabilir mi diye görmek için. Ama asla Kolonilere gönderilmeyecek, asla Gayrı-Kadın ilan edilmeyecek. Onun da ödülü bu.

Doğum arabası dışarıda bizi kendi evlerimize götürmek için bekliyor. Doktorlar hâlâ minibüslerinin içindeler; yüzleri pencerede görünüyor, beyaz lekeler, eve kapatılmış hasta çocukların yüzleri gibi. İçlerinden biri kapıyı açıp bize doğru geliyor.

“Doğum yolunda gitti mi?” diye endişeyle soruyor.

“Evet,” diyorum. Sıkılıp tüketilmiş bir haldeyim artık. Göğüslerim sancılı, hafifçe süt sızdırıyorlar. Yalancı süt, kimimiz bu biçimde etkileniyoruz. Götürülürken birbirimize bakarak banklarımızda oturuyoruz; artık duygusuz bir haldeyiz, neredeyse hissiz, kırmızı kumaştan bir bohça da olabiliriz. Sancılıyız. Her birimiz kucağında bir hayali tutuyor, hayalet bir bebek. Şimdi heyecan geçtikten sonra karşı karşıya kaldığımız şey, kendi başarısızlığımız. Anne, diye düşünüyorum. Her neredeysen. Beni duyabiliyor musun? Bir kadın uygarlığı istiyordun. Evet, şimdi bir tane var. Senin dediğin bu değildi, ancak işte yine de var. Küçük inayetlere şükret.

22

Doğumarabası evin önüne geldiğinde vakit ikindiyi bulmuştu. Güneş bulutların arasından yorgun argın geçiyor ve ısınan nemli otların kokusu havada asılı duruyor. Bütün günü Doğum'da geçirmişim demek; insan zaman kavramını kaybediyor. Alışverişi Cora yapacak, bugün bütün görevlerden azledildim. Merdivenleri çıkıyorum, ağırlığımı bir ayağımdan diğerine dermansızca vererek ve tırabzana tutunarak. Günlerce uyanık kalmış ve alabildiğine koşmuş gibi hissediyorum kendimi, göğsüm ağrıyor; sanki şekersiz kalmış gibi kasılıyor kaslarım. Bu seferlik sessizliği hoşnutlukla kabulleniyorum.

Yataktayım. Dinlenmek, uyumak isterdim, ancak çok yorgunum, aynı zamanda çok da heyecanlı; gözlerim kapanmayacak. Çelengin yapraklarını izleyerek tavana bakıyorum. Bugün bir şapkayı hatırlatıyor bana, eski günlerin bir döneminde kadınların taktiği geniş kenarlı şapkaları: devasa haleleri andıran, meyve ve çiçeklerle ve egzotik kuşların tüyleriyle süslenmiş şapkaları; ete kemiğe bürünmüş bir düşünce gibi hemen başın üstünde yüzen bir cennet fikrini anıştıran şapkaları.

Birazdan çelenk renklenmeye ve ben de bir şeyler görmeye başlayacağım. Böylesine yorgunum işte: Birbirinizi öykülerle uyanık tutarak ve nöbetleşe direksiyona geçerek bütün gece boyunca, bir nedenle -şimdi bir neden uyduracak halim yok- taa tan ağarıncaya kadar araba sürdüğünüzde olduğu gibi; güneş doğmaya yüz tuttuğunda gözlerinizin kenarlarında bir şeyler görmeye başlarsınız: yolun yanındaki çalılarda mor hayvanlar, doğrudan baktığınızda kayboluverecek insanların belirsiz gölgeleri.

Bu öyküyü sürdüremeyecek denli yorgunum. Nerede olduğumu düşünemeyecek denli yorgunum. İşte size farklı, daha iyi bir öykü. Moira'nın başına gelenlerin öyküsü bu.

Bir bölümünü kendim tamamlayabiliyorum, bir bölümünü Alma'dan duydum, Alma Dolores'ten, Dolores de Janine'den, Janine de Lydia Teyze'den. Bu tür yerlerde ve bu tür şartlar altında bile yakınlaşmalar olabilir. Güvenebileceğiniz bir şeydir bu: Her zaman yakınlaşmalar olacaktır, şu ya da bu türden.

Lydia Teyze Janine'i bürosuna çağırdı.

Tanrı Meyveyi kutsasın, Janine, demiştir Lydia Teyze bir şeyler yazdığı masasından başını kaldırmadan. Her kuralın daima bir istisnası vardır: buna da güvenilebilir. Teyzeler'in okumalarına ve yazmalarına izin verilir.

Tanrı kabul etsin, diye yanıtlamıştır Janine, tondan yoksun şeffaf sesiyle, çiğ yumurta beyazı sesiyle.

Sana güvenebileceğimi hissediyorum, Janine, demiştir Lydia Teyze sonunda sayfalardan gözlerini kaldırarak ve gözlüklerinin ardından hem tehditkâr hem de yalvaran, hepsi birden olmayı başaran bakışıyla Janine'i yerine mıhlayarak. Bana yardım et, diyordu bu bakış, bu işte hepimiz beraberiz. Güvenilir bir kızsın sen, diye devam etti, kimi diğerlerine benzemiyorsun.

Janine'in bütün o salya sümük ağlamalarının ve pişmanlıklarının bir anlamı bulunduğunu, onun çözüldüğünü ve gerçek bir inanan olduğunu düşünüyordu. Ama o sıralar Janine çok kimse tarafından rasgele her önüne geldiğinde tekmelenmiş bir köpeciğe dönmüştü: sadece bir anlık takdir için herkesin önünde takla atar, her şeyi söylerdi.

Bu yüzden Janine şöyle demiştir: Umarım öyledir, Lydia Teyze. Umarım güveninize layık olmuşumdur. Ya da buna benzer bir şey.

Janine, dedi Lydia Teyze, çok korkunç bir şey oldu.

Janine yere baktı. Ne olursa olsun, bunun için suçlanmayacağını biliyordu, o suçsuzdu. Ama geçmişte ne yararı dokunmuştu ki bunun, suçsuz olmanın? Böylece aynı anda hem suçlu hem de cezalandırılmak üzere gibi hissetti kendini.

Bunun ne olduğunu biliyor musun, Janine? dedi Lydia Teyze yumuşak bir sesle.

Hayır, Lydia Teyze, dedi Janine. O anda başını kaldırıp doğrudan Lydia Teyze'nin gözlerinin içine bakması gerektiğini akıl etti. Bir an sonra bunu başardı da.

Çünkü biliyorsan, beni düş kırıklığına uğratmış olacaksın, dedi Lydia Teyze.

Tanrı şahidim olsun, dedi Janine ateşli bir edayla.

Lydia Teyze şu bildik konuşma aralarından birini verdi. Kalemiyle oynuyordu. Moira artık bizimle değil, dedi sonunda.

Aa, dedi Janine. Bu onu pek ilgilendirmemişti. Moira arkadaşı değildi. Öldü mü? diye sordu bir süre sonra.

Sonra da Lydia Teyze bu öyküyü anlattı ona. Egzersiz dersi sırasında Moira tuvalete gitmek için elini kaldırdı. Gitti. Tuvalet nöbeti Elizabeth Teyze'nindi. Elizabeth Teyze, her zamanki gibi, tuvalet kapısı dışında duruyordu; Moira içeri girdi. Bir süre sonra Moira Elizabeth Teyze'ye seslendi: tuvalet taşıyordu, acaba Elizabeth Teyze gelip düzeltebilir miydi? Tuvaletlerin bazen taştığı doğruydu. Bilinmeyen kişiler tomar tomar tuvalet kağıdı tıkıyorlardı tuvaletlere. Teyzeler bunu önlemek için kusursuz bir çözüm üzerinde çalışıyorlardı, ancak fonlar azdı ve şimdi ellerindekiyle idare etmek zorundaydılar ve tuvalet kağıdını kilitleme yolunu bulamamışlardı. Belki de kapının dışında bir masada bulundurup içeri girerken her kıza bir ya da birkaç tane vermeliydiler. Ancak bu gelecekte olacak bir şeydi. Yeni şeylerin pürüzlerini gidermek zaman alır.

Elizabeth Teyze hiçbir kötülükten şüphelenmeden banyoya girdi. Lydia Teyze doğrusu bunun biraz aptalca olduğunu kabul ediyordu. Diğer yandan, herhangi bir aksilik çıkmadan daha önceleri de defalarca tuvalet arızalarını gidermek için içeri girmişti.

Moira yalan söylemiyordu, her tarafı su basmıştı ve parçalanmış dışkılar etrafta yüzüyordu. Pek hoş değildi ve Elizabeth Teyze'nin canı sıkıldı. Moira kibarca yanda duruyordu ve Elizabeth Teyze Moira'nın göstermiş olduğu bölmeye aceleyle girdi, klozetin arka tarafına eğildi. Amacı porselen kapağı kaldırıp içindeki plastik küre ve tapa düzeneğini kurcalamaktı. Sert, keskin ve olası metalik

bir şeyin arkadan kaburgalarına batırıldığını hissettiğinde iki eli de kapağın üstündeydi. Kıpırdama, dedi Moira, yoksa sokarım dibine kadar, nereye biliyorum, akciğerlerini delerim.

Sonradan tuvalet sifonlarının birinin içini söktüğünü ve ince uzun uçlu lövyeyi, bir uçtan tutmaca ve diğer uçtan da zincire bağlı olan parçayı çıkardığını anlamışlardı. Nasıl yapılacağını bildikten sonra bu pek zor bir iş değildi ve Moira mekanik bir yeteneğe sahipti, kendi arabasının ufak tefek şeylerini tamir ederdi. Bundan bir süre sonra tuvaletlere üst kapakları açılmasın diye zincirler takılmıştı, taştıklarında onları açmak uzun zaman alıyordu. Böyle birkaç sel felaketi geçirdik.

Elizabeth Teyze sırtına neyin batırıldığını görmüyordu, dedi Lydia Teyze. Cesur bir kadındı...

Oh, evet, dedi Janine.

... ama çılgın değildi, dedi Lydia Teyze, kaşlarını biraz çatarak. Janine fazla ateşli konuşmuştu, kimi zaman yadsımaya denk düşer bu. Moira'nın söylediklerini yaptı, diye devam etti Lydia Teyze. Elizabeth Teyze'ye kayışından çıkarmasını emrederek dürteci ve düdüğüne el attı Moira. Sonra da Elizabeth Teyze'yi merdivenlerden aşağı bodrum katına aceleyle sürükledi. Üçüncü değil, ikinci kattaymışlar, bu yüzden hesaba katılması gereken sadece iki merdiven vardı. Sınıflar derste olduğundan koridorlarda hiç kimse yoktu. Aslında bir Teyze görmüşler, ama koridorun diğer ucunda ve onların tarafına bakmıyormuş. Elizabeth Teyze bağırabilirdi burada ancak Moira'nın dediğini yapacağını biliyordu; Moira'nın kötü bir şöhreti vardı.

Oh, evet, dedi Janine.

Moira Elizabeth Teyze'yi boş dolap koridorundan ve spor salonunun kapısından geçirip kazan dairesine götürdü. Elizabeth Teyze'ye bütün giysilerini çıkarmasını söyledi...

Oh, dedi Janine zayıfça, sanki bu saygısızlığı protesto eder gibi.

... ve Moira kendisinkilerini çıkarıp tam olmasa da yeterince uyan Elizabeth Teyze'nin giysilerini üstüne geçirdi. Elizabeth Teyze'ye fazla kaba davranmadı, kendi kırmızı elbisesini giymesine izin verdi. Peçeyi şeritler halinde yırtıp kazanın arkasında Elizabeth Teyze'yi bağladı. Bir parça kumaşı ağzına tıkıp bir başka şeritle bağladı. Bir şeridi de Elizabeth Teyze'nin boynuna dolayıp arkadan ayaklarına bağlamak için kullandı. Kurnaz ve tehlikeli bir kadın, dedi Lydia Teyze.

Janine: Oturabilir miyim diye sordu. Sanki bütün bunlar ona çok fazla gelmiş gibi. Sonunda pazarlayabilecek bir şey geçirmişti ele, en azından bir karne karşılığında.

Evet, Janine, dedi Lydia Teyze, şaşkın, ancak bu noktada reddedemeyeceğini de bilerek. Janine'in ilgisini, işbirliğini istiyordu. Köşedeki sandalyeyi işaret etti. Janine de öne çekti onu.

Seni öldürebilirdim, dedi Moira, Elizabeth Teyze'yi güvenle kazanın arkasında gözden uzağa yerleştirdiği zaman. Seni öyle kötü yaralayabilirdim ki bir daha asla düzelemezdin. Bununla seni kötekleyebilir ya da şu şeyle gözünü şişleyebilirdim. Bunları yapmadığımı sakın unutma, ola ki işler o noktaya gelirse.

Lydia Teyze, Janine'e bu bölümü hiç anlatmadı, ama eminim Moira buna benzer şeyler söylemiştir. Her neyse, Elizabeth Teyze'yi ne öldürdü ne de yaraladı, o da kazan arkasında geçirdiği yedi saatten ve muhtemel soruşturmadan kendine geldikten sonra -çünkü gerek Teyzeler’in gerekse başkalarının danışıklı dövüşü yapma olasılığını gözardı etmemişlerdir- Merkez'deki işinin başına döndü.

Moira doğrulup kararlılıkla öne baktı. Omuzlarını geri çekip sırtını dikleştirerek dudaklarını kıstı. Bu, bizim olağan duruşumuz değildi. Genelde bakışımız öne eğik, gözlerimiz ellerimizde ya da yerde yürürdük. Moira pek Elizabeth Teyze'ye benzemiyordu, kahverengi baş örtüsüyle bile, ancak dimdik duruşu, hiçbirimize, Teyzeler'e bile ve belki de özellikle onlara, asla dikkatle bakmayan Melekleri ikna etmeye yetti, çünkü Moira doğrudan ön kapıdan nereye gittiğini bilen bir kişinin tavrıyla çıktı; selamlandı, Elizabeth Teyze'nin kimliğini gösterdi, bunu kontrol etme zahmetine

katlanmadılar, çünkü kim bir Teyze'ye bu biçimde hakaret etmeyi göze alabilirdi ki? Ve kayboldu.

Oh, dedi Janine. Kim bilir ne hissetti? Belki de hoşuna gitti. Öyleyse, bunu saklamasını iyi başardı.

Bu durumda, Janine, dedi Lydia Teyze. İşte senden yapmanı istediğim şey.

Janine gözlerini kocaman açarak masum ve dikkatli görünmeye çalıştı.

Gözünü kulağını iyice açmanı istiyorum. Belki diğerlerinden biri de işin içindedir.

Peki, Lydia Teyze, dedi Janine.

Sonra da gel ve bana anlat, tamam mı, canım? Bir şeyler duyarsan.

Peki, Lydia Teyze, dedi Janine. Artık sınıfın önünde diz çökmek ve hepimizin ona kendi hatası olduğunu haykırmamızı dinlemek zorunda olmadığını anlamıştı. Şimdi, bir süre için, bunu başka birisi yapacaktı. O, geçici olarak, paçayı kurtarmıştı.

Lydia Teyze'nin bürosundaki bu karşılaşma ile ilgili her şeyi Dolores'e anlatması gerçeğinin hiçbir anlamı yoktu. Bu, eline fırsat geçtiğinde bizi, herhangi birimizi, ele vermeyeceği anlamına gelmiyordu. Bunu biliyorduk. O zamanlarda insanların eskiden köşe başlarında kalem satan, bacakları olmayan kimselere davrandıkları gibi davranıyorduk ona. Yapabilirsek ondan kaçıyor, bu mümkün olmayınca ona şefkatli davranıyorduk. Bizim için bir tehlikeydi, bunu biliyorduk.

Dolores, olası, Janine'in sırtını sıvazlayıp bunu bize anlatmakla dostluğunu kanıtladığını söylemiştir. Bu konuşma nerede mi gerçekleşti? Spor salonunda, yatmaya hazırlanırken. Dolores'in yatağı Janine'inkinin yanındaydı.

Öykü o gece, yarı karanlıkta, fısır fısır yataktan yatağa anlatıldı.

Moira orada, dışarda bir yerdeydi. Ya serbestti ya da ölü. Ne yapacaktı? Ne yapacağı düşüncesi odayı dolduruncaya dek

genişledi genişledi. Her an şangırtılı bir patlama olabilir, pencere camları içerilere saçılabilir, kapılar ardına dek açılabilirdi. ... Güç Moira'daydı artık, serbest bırakılmıştı, kendi kendini serbest bırakmıştı. Artık serbest bir kadındı.

Sanırım ürkütücü bulmuştuk bunu.

Moira yanları açık bir asansör gibiydi. Başımızı döndürüyordu. Özgürlük tadını kaybetmeye, bu duvarları güvenli bulmaya başlamıştık bile. Atmosferin üst katmanlarında parçalanır, buharlaşırsınız, sizi bir arada tutan bir basınç olmayacaktır.

Yine de, Moira hayalimizdi. Onu bağrımıza basmıştık, bizimle birlikteydi gizlice, bir kıkırdamaydı o; günlük yaşam kabuğunun altındaki lavdı. Moira'nın ışığı altında, Teyzeler daha az korkutucu ve daha saçmaydılar. Güçlerinde bir çatlak oluşmuştu. Tuvaletlerde haklarından gelinebilirdi. Söz konusu küstahlıktı hoşumuza giden.

Her an sürüklenerek getirilmesini bekliyorduk, daha önce olduğu gibi. Bu sefer ona ne yapabileceklerini hayal edemiyorduk. Her ne ise, çok kötü olacağı kesindi.

Ama hiçbir şey olmadı. Moira tekrar ortaya çıkmadı. Henüz çıkmadı.

23

Bu, bir tekrar canlandırma. Bunun tümü bir tekrar canlandırma. Bu, bir tekrar canlandırma şimdi, tek kişilik yatağımda dümdüz yatıp ne söyleyip ne söylememem, ne yapıp ne yapmamam, nasıl oynamam gerektiğini zihnimde prova ederken. Buradan çıkacak olursam eğer-

Orada keselim. Amacım buradan çıkmak. Sonsuza dek süremez bu. Başkaları böyle şeyleri düşünmüşlerdi, bundan önceki kötü zamanlarda, daima haklıydılar, şu ya da bu biçimde dışarı çıktılar ve bu sonsuza dek sürmedi. Gerçi bildikleri bütün sonsuzluklar kadar sürmüş olabilir onlar için.

Buradan çıktığımda, bir biçimde, bunu kaydedebilme olanağına sahip olursam, hatta birinden diğerine iletilen ses biçiminde olsa bile, bu yine bir tekrar canlandırma olacaktır, fazladan bir başka düzlemde. Bir şeyi tastamam gerçekleştiği biçimiyle anlatmak olanaksızdır, çünkü anlattığınız şey asla tam olamaz, daima bir şeyleri atlamak zorunda kalırsınız, bir alay ayrıntı, taraf, karşıt akım ve farklar vardır, şu ya da bu anlama gelebilecek bir alay tavır, asla tam olarak betimlenemeyecek bir alay biçim, havada ya da dilin üzerinde bir alay tat, yarı - renkler, bir alay. Ola ki bir erkeksiniz, gelecekte bir zaman ve buraya kadar geldiyseniz, lütfen şunu unutmayın: bir kadın olarak bir erkeği affetmeniz gerektiği duygusunun baştan çıkarıcılığına asla maruz kalmayacaksınız. İnanın bana, karşı koyması zordur. Ancak affetmenin de bir güç olduğunu unutmayın. Onun için dilenmek bir güçtür, onu elinde tutmak ya da devretmek bir güçtür, belki de en büyüğü.

Belki de bunun denetimle hiç ilgisi yoktur. Belki de bunun kimin kime sahip olabileceği, kimin kime ne yapabileceği, hatta ölüme varıncaya dek bununla nereye gidebileceğiyle de bir ilgisi yoktur aslında. Belki kimin oturabileceği ve kimin diz çökeceği, ayakta duracağı ya da bacakları açık yatmak zorunda olduğu ile de ilgisi yoktur. Belki de kimin kime ne yapabileceği ve bunun için affedilebileceği ile ilgilidir. Sakın bunların aynı kapıya çıktığını söylemeyin.

Beni öpmeni istiyorum, dedi Komutan.

Evet, elbette bundan önce bir şeyler olmuştu. Böyle istekler asla damdan düşercesine gelmez.

Yine de uykuya daldım, küpe taktığımı gördüm düşümde, bir tanesi kırıktı; bunun ötesinde bir şey yok, sadece beynin eski dosyalarını karıştırması; ve akşam yemeği tepsisiyle gelen Cora tarafindan uyandırıldım, zaman tekrar yoluna girdi.

“Bebek iyi mi?” diyor Cora tepsiyi bırakırken. Zaten biliyor olmalı, haberleri evden eve taşıyan bir tür ağızdan ağza telgraf sistemine sahipler; ancak bunu duymak hoşuna gidiyor, sanki benim söylediklerim bunu daha gerçek yapacakmış gibi. “Çok iyi,” diyorum. “Sağlıklı. Bir kız.”

Cora bana gülümsüyor, imalı bir gülümseme. Yaptıklarının ona değerli görünmesini sağlayan anlar olsa gerek bunlar.

“Güzel,” diyor. Sesi neredeyse özlem dolu ve düşünüyorum: elbet. Orada bulunmuş olmayı isterdi. Katılamadığı bir parti gibi bu.

“Belki bizimde bir tane olur, yakında,” diyor, çekingen. Biz derken beni kastediyor. Takımın yaptıklarının karşılığını ödemek, yemeğimi ve geçimimi hakketmek bana kalmış, yumurtaları olan bir kraliçe karınca gibi. Rita beni onaylamayabilir, ancak Cora öyle değil. Bunun yerine bana bağımlı. Umut besliyor ve ben, umudunun aracıyım.

Umudu en basit türden. Bir Doğum Günü istiyor, burada, misafirler, yemek ve hediyelerle, mutfakta şımartacak, elbiselerini ütüleyecek, kimse bakmadığında şekerlemeler verecek küçük bir çocuk istiyor. Bu mutlulukları ona sağlayacak olan benim. Onaylanmamayı tercih ederdim, kendimi daha çok buna layık görüyorum.

Akşam yemeğinde sığır güveci var. Onu bitirmekte güçlük çekiyorum, çünkü yansında günün aklımdan tamamen sildiği şeyi hatırlıyorum. Söyledikleri doğru, bir kendinden geçme durumu bu, doğurmak ya da orada bulunmak, yaşamınızın geri kalanıyla bağlantınızı kaybediyorsunuz, sadece bu biricik an üstünde yoğunlaşıyorsunuz. Ama şimdi bana geri dönüyor, hazır olmadığımı biliyorum.

Aşağıdaki holde saat dokuzu vuruyor. Ellerimi kalçalarıma bastırıyor, nefes alıyor, hol boyunca ve merdivenlerden yavaşça aşağı yürüyorum. Serena Joy Doğum'un olduğu evde olabilir hâlâ;

şans bu, bunu daha önceden bilemezdi. Böyle günlerde Eşler hediyeleri açmaya yardım ederek, dedikodu yaparak, sarhoş olarak saatlerce oyalanırlar. Kıskançlıklarını dağıtmak için bir şeyler yapılmalı. Alt kat koridorunu geriye doğru izleyip mutfağa giden kapıyı geçerek sonraki kapıya, onunkine, ulaşıyorum. Önünde duruyorum, okulda müdürün odasına çağrılmış bir çocuk gibi hissederek kendimi. Neyi yanlış yapmıştım?

Buradaki varlığım yasadışı. Komutanlarla yalnız kalmamız yasak. Üreme amaçları için varız biz: odalık, geyşa ya da fahişe değiliz. Tam tersine: bizi bu kategoriden çıkarmak için mümkün olan her şey yapılmış. Bize dair eğlendirici hiçbir şey olmamalı, gizli tutkuların serpilmesi ne hiç yer bırakılmamalı; ne onlar ne de biz özel ilişkiler için yaltaklanamayız, aşk için hiçbir dayanak bulunmamalı. Biz iki bacaklı rahimleriz, hepsi bu: kutsal tekneler, gezgin kadehler.

Peki, beni neden görmek istiyor, geceleyin, yalnız?

Yakalanırsam, Serena Joy'un acımasız ellerine teslim edileceğim. Bu tür ev içi disiplin sorunlarına Komutan'ın karışmaması beklenir, kadınların işidir bu. Bunun sonu tekrar sınıflamaya dek varırdı. Bir Gayrı-Kadın olabilirdim.

Ama onu görmeyi reddetmek daha kötü olabilirdi. Gerçek gücün kimde olduğuna hiç şüphe yok.

Yine de benden istediği bir şey olmalı. İstemek zayıflıktır. Beni ayartan da, her ne ise, bu zayıflık işte. Duvardaki küçük bir çatlak gibi, şimdiden kavranması olanaksız. Gözümü bu çatlağa iyice uydurursam, onun bu zayıflığına, yolumu açıkça görebilirim belki.

Ne istediğini bilmek istiyorum.

Elimi kaldırıyorum, asla bulunmadığım, kadınların girmediği bu yasak odanın kapısına vuruyorum. Serena Joy bile gelmez buraya ve temizlik Muhafızlar tarafindan yapılır. Hangi gizler, hangi erkeklik totemleri saklanır burada?

İçeri girmem söyleniyor. Kapıyı açıyorum, içeri adım atıyorum.

Kapının diğer tarafındaki şey normal yaşam. Şöyle söylemeliyim: Kapının diğer tarafındaki şey normal yaşama benziyor.

Bir masa var, elbette, üstünde de bir Kompükonuş, arkasında siyah deri bir koltuk. Masanın üzerinde saksı içinde bir bitki, bir yazı seti ve kağıtlar var. Yerde oryantal bir halı ve yanmayan bir şömine. Kahverengi pelüş kaplı küçük bir kanepe, bir televizyon, bir sehpa, bir çift de sandalye.

Bütün duvarlar kitap raflarıyla kaplı. Kitapla dolu raflar. Kitaplar, kitaplar ve kitaplar, tamamen açıkta, ne kilit ne kutu. Buraya giremeyişimiz şaşırtıcı değil. Yasak olanın vahası burası.

Etrafa ilgiyle bakmamaya çalışıyorum.

Komutan yanmayan şöminenin önünde, sırtı ona dönük, ayakta duruyor, bir dirseği oymalı tahta şömine rafında, diğer eli de cebinde. Çalışılmış bir poz bu, taşra efendiliğine dair bir şey, parlak erkeklerin çekiciliğinden kaynaklanan şu bildik baştan çıkarcılık. İçeri girdiğim zaman böyle durmaya daha önceden karar vermişti belki de. Kapıya vurduğumda şömineye koşup pozunu takınmıştır herhalde. Bir gözü üzerinde siyah bir bant, naili bir de kravatı olmalıydı.

Bütün bu şeyleri düşünmek benim için çok iyi, stakato kadar hızlı, beynin yalpalaması. İçten içe bir alay. Ama aynı zamanda panik bu. Gerçek şu, dehşet içindeyim.

Bir şey söylemiyorum.

“Kapıyı arkandan kapat,” diyor, yeterince sevecen. Kapatıp dönüyorum.

“Merhaba,” diyor.

Eski selamlama biçimi. Bunu uzun bir süredir, yıllardır duymamıştım. Bu şartlar altında yersiz görünüyor, hatta komik, zamanda geriye doğru bir sıçrama, bir duraklama. Karşılık olarak uygun hiçbir şey düşünemiyorum.

Sanırım ağlayacağım.

Bunu fark etmiş olmalı, çünkü bana bakıyor, şaşkın, ilgi olarak yorumlamayı seçtiğim hafif bir kaş çatış, gerçi salt rahatsızlık da olabilir. “Buraya,” diyor. “Oturabilirsin.” Benim için bir sandalye çekip masasının önüne yerleştiriyor. Sonra da masasının arkasına geçip

oturuyor, yavaş yavaş, bana fazla özenli gibi geliyor. Bu hareketten, isteğim dışında bana hiçbir şekilde dokunmayacağı anlamını çıkarıyorum. Gülümsüyor. Ne kötücül ne de yabanıl bu gülümseme. Salt bir gülümseme, resmi bir gülümseme, dostça fakat biraz mesafeli, vitrindeki kedi yavrusuymuşum gibi. Seyrettiği fakat satın almayı düşünmediği.

Sandalye üzerinde dik, ellerimi kucağımda kavuşturmuş, oturuyorum. Sanki kırmızı düz ayakkabıların içindeki ayaklarım yere pek basmıyorlar gibi geliyor bana. Ancak elbette doğru değil.

“Bu sana garip geliyor olmalı,” diyor.

Öylece bakıyorum ona. Yılın lafı; annemin kullandığı bir ifade. Kullanmış olduğu.

Pamuk helva gibi hissediyorum kendimi: şeker ve hava. Sıkmaya görün beni, küçük, hastalıklı ve ağlamaklı pembe - kırmızı, nemli bir topağa dönüşüveririm.

“Sanırım bu biraz garip,” diyor, sanki ben yanıt vermişim gibi.

Bir şapka giymeliydim sanırım, çenemin altından bir fiyonkla bağlanmış.

“İstediğim...” diyor.

Öne eğilmemek için kendimi tutuyorum. Evet? Evet, evet? Sonra ne? Ne istiyor? Ama bunu göstermeyeceğim, duyduğum hevesi. Pazarlık dönemi bu, bir şeyler değiş tokuş edilmek üzere. Beklemeyen kadın yitirir. Hiçbir şeyi açığa vurmuyorum: satıyorum sadece.

“İsterdim ki...” diyor. “Bu aptalca gelecek ama.” Ve gerçekten sıkılmış gibi görünüyor, tam sözcüğü koyun gibi aslında; erkekler eskiden böyle görünürlerdi. Bu biçimde nasıl görüneceğini bilecek ve kadınların bir zamanlar bunu ne kadar çekici bulduklarını anımsayacak yaşta o. Gençler bu numaraları bilmezler. Bunları kullanmak zorunda kalmadılar hiç.

“Benimle bir el Scrabble[8] oynamanı isterdim,” diyor.

Kendimi tümüyle kaskatı tutuyorum. Yüzümü de hareketsiz. Demek yasak odada bulunan şey bu! Scrabble! Gülmek istiyorum, katıla katıla gülmek, sandalyemden düşecek kadar. Bu, bir zamanlar, yazı ya da emekliliklerini geçirdikleri villalarında, televizyonda iyi bir şey olmadığı zamanlar ihtiyar kadın ve erkeklerin oynadıkları bir oyundu. Ya da yetişkinlerin, bir zamanlar, çok uzun zaman önce. Annemde de vardı bir tane, karton kutular içindeki Noel ağacı süsleriyle birlikte holdeki dolabın dibinde dururdu. Bir keresinde bu oyuna ilgimi çekmek için çaba göstermişti, ben on üç yaşında ve sefil ve mutsuzken.

Şimdi kuşkusuz daha değişik bir şey bu. Şimdi bize yasak. Şimdi tehlikeli. Şimdi ahlakdışı. Şimdi Karısı'yla birlikte yapamayacağı bir şey. Şimdi arzu edilir bir şey. Şimdi kendisini tehlikeye atmış halde. Sanki bana uyuşturucu önermiş gibi.

“Olur,” diyorum, kayıtsızca. Aslında güçlükle konuşabiliyorum.

Benimle neden Scrabble oynamak istediğini söylemiyor. Ben de sormuyorum ona. Sadece masasının çekmecelerinin birinden bir kutu çıkarıyor ve onu açıyor. İşte anımsadığım sert plastikten taşlar, karelere bölünmüş oyun tahtası, harfleri yerleştirmek için küçük ıstakalar. Taşları masasının üstüne boşaltıyor ve onları ters çevirmeye başlıyor. Bir an sonra ben de katılıyorum.

“Nasıl oynandığını biliyor musun?” diyor.

Başımı sallıyorum.

İki el oynuyoruz. *Larynx* diye heceliyorum. *Valance. Quince. Zygote*[9]. Parlak taşları düz kenarlarından tutup harflere dokunuyorum. Bu çok şehvetli bir duygu. Özgürlük bu. Özgürlüğün göz kırpışı. *Limp*[10], diye heceliyorum. *Gorge*. Ne lüks. Taşlar şekerleme gibi, naneli, serinletici. Naneli karamela denirdi bunlara. Ağzıma atmak isterdim onları. Limon tadı da verirler. K harfi. Keskin, dil üstünde hafifçe ekşi, leziz.

İlk oyunu ben kazanıyorum, ikinciyi kazanmasına izin veriyorum: Şartların ne olduğunu hâlâ keşfedemedim, karşılığında ne isteyebileceğimi.

Sonunda eve gitme zamanının geldiğini söylüyor bana. Kullandığı sözcükler bunlar: eve gitmek. Odamı kastediyor. Tek başıma gidip gidemeyeceğimi soruyor, sanki merdivenler karanlık bir sokakmış gibi. Gidebilirim, diyorum Çalışma odasının kapısını açıyoruz, hafif bir çatırtı, holden gelebilecek seslere kulak kabartıyoruz.

Bu, biriyle çıkmak gibi. Saatler sonra yatakhaneye gizlice girmek gibi.

Entrika bu.

“Teşekkürler,” diyor. “Oyun için.” Sonra da, “Beni öpmeni istiyorum,” diyor.

Tuvaletin arkasını, kendi banyomdaki tuvaletin, bir banyo gecesinde, hızlı ve sessizce nasıl çıkartabileceğimi düşünüyorum, öyle ki dışarda oturan Cora beni duymasın. Keskin lövyeyi çıkartabilir, elbise kolumun içine saklayabilir ve Komutan'ın çalışma odasına gizlice sokabilirdim, bir dahaki sefere, çünkü bu tür bir istekten sonra bir sefer daha gelir mutlaka, ister evet ister hayır deyin. Komutan'a yaklaşabileceğimi, burada yalnızken, onu öpmek için, ceketini nasıl çıkartabileceğimi, daha başka bir şeye izin verecek ya da davet edecekmiş gibi, gerçek aşka bir tür yaklaşım, kollarımı ona nasıl sarabileceğimi ve elbise kolumdan lövyeyi kaydırıp keskin ucu aniden ona, kaburgalarının arasına nasıl sokabileceğimi düşünüyorum. Ondan fışkıracak kanı düşünüyorum, çorba kadar arak, şehevi ellerimin arasından.

Aslında hiç de bu tür bir şey düşünmüyorum. Sadece sonradan ekledim bunları. Belki de o zaman bunları düşünmeliydim, ancak düşünmedim. Söylediğim gibi, bu bir tekrar canlandırma.

“Olur,” diyorum. Ona yaklaşıp dudaklarımı kapalı olarak onunkilerin üstüne koyuyorum. Bildik türden traş losyonu, yeterince alışkın olduğum naftalin toplarını çağrıştıran o kokuyu duruyorum. Ancak, daha yeni karşılaştığım biri gibi o.

Uzaklaşıp bana bakıyor. İşte yine o gülümseme, koyun gibi olan. Ne samimiyet. “Böyle değil,” diyor. “Gerçekten istiyormuşsun

gibi olsun.”

Öylesine üzgündü ki.

Bu da bir tekrar canlandırma.

IX
GECE

24

Loş hol boyunca ve halı kaplı merdivenlerden yukarı gidiyorum, odama, gizlice. Orada sandalyeye oturuyorum, ışıklar kapalı, kırmızı elbisem üstümde, bağlı ve düğmeli. Ancak elbiseleriniz üstünüzdeyken sağlıklı düşünebilirsiniz.

Gereksindiğim şey bir bakış açısı. Bir çerçevenin yarattığı derinlik imgelemi, düz bir yüzeyde biçimlerin düzenlenişi. Bakış açısı gerekli. Yoksa sadece iki boyutla kalırsınız. Yoksa yüzünüz bir duvara bastırılmış yaşarsınız, her şey devasa bir önplan oluverir, ayrıntılar, yakın planlar, saçlar, çarşafın dokuması, yüzün molekülleri. Deriniz, hiçbir yere varmayan ince yollarla çaprazlanmış bir harita, bir yararsızlık diyagramı gibi. Yoksa o anın içinde yaşarsınız. Bu da olmak istediğim yer değil.

Ne var ki, bulunduğum yer burası, bundan kaçış yok. Zaman bir tuzak, ben de içine düştüm. Gizli ismimi ve bütün dönüş yollarını unutmalıyım. İsmim şimdi Fredinki ve burası yaşadığım ver.

Şimdiki zamanda yaşa, tadını çıkart, sahip olduğun her şey bu.

Hesap kitap zamanıdır.

Otuz üç yaşındayım. Kahverengi saçlıyım. Ayakkabısız boyum 1.70 m. Eskiden neye benzediğimi anımsamakta zorluk çekiyorum. Uygun yumurtalıklarım var. Bir şansım daha var.

Ama bir şey değişti, şimdi, bu gece. Şartlar farklılaştı.

Bir şey isteyebilirim. Olası pek fazla değil; ama bir şey.

Erkekler seks makineleridir, derdi Lydia Teyze, hepsi bu. Tek bir şey isterler. Kendi iyiliğiniz için, onları idare etmeyi öğrenmelisiniz. Onları parmağınızda oynatın; bu bir eğretileme. Doğanın yolu yöntemi bu. Tanrı'nın buluşu. Bu işler böyle yürür.

Lydia Teyze bunları söylemedi aslında, ama söylediklerinden bunlar anlaşılıyordu. Başı üzerinde uçuşuyorlardı, tıpkı daha karanlık

çağların azizlerinin üzerindeki altın özdeyişler gibi. Onlar gibi, Lydia Teyze de kemikli ve etsizdi.

Ancak Komutan'ı nasıl oturtmalı bu çerçeveye, çalışma odasında varolurken, sözcük oyunlarıyla ve arzulayarak, kim bilir neyi? Oyununa eşlik ettirmek, kibarca öpülmek, gerçekten istiyormuşum gibi.

Bunu, onun bu arzusunu, ciddiye almam gerektiğini biliyorum. Önemli olabilir bu, bir pasaport olabilir, düşüşüm olabilir. Bunu ciddiye almam, üstünde kafa yormam gerek. Ancak ne yaparsam yapayım, burada karanlıkta otururken, dışarıdan, bir gelinlik kadar, dış plazma kadar şeffaf olan perdelerden geçerek penceremin dörtgenini aydınlatan projektörlerle, bir elim diğerini tutarken, hafifçe ileri geri sallanırken, ne yaparsam yapayım bunda delicesine gülünç bir şeyler var.

Onunla Scrabble oynamamı ve onu gerçekten istiyormuşum gibi öpmemi istedi.

Bu şimdiye kadar başıma gelen en tuhaf şeylerden biri. Her şeydir bağlam.

Bir zamanlar gördüğüm bir televizyon programını anımsıyorum; bir tekrar, yıllar önce yapılmış. Yedi ya da sekiz yaşlarında olmalıydım, bunu anlamayacak kadar küçük. Annemin seyretmekten hoşlandığı türden bir şeydi: tarihsel, eğitsel. Sonradan bana açıklamaya, içindeki şeylerin gerçekten olduğunu anlatmaya çalışmıştı, ama benim için sadece bir öyküydü. Birisinin bunu uydurduğunu düşünmüştüm. Sanırım bütün çocuklar kendilerinkinden önceki zaman için böyle düşünürler. Sadece bir öyküyse, daha az korkutucu olur.

Program bir belgeseldi, şu savaşlardan biri hakkında. İnsanlarla görüşüyor ve o zamanın siyah beyaz filmlerinden parçalar ve fotoğraflar gösteriyorlardı. Pek bir şey anımsamıyorum, ancak resimlerin kalitesini, içindeki her şeyin gün ışığı ve toz karışımıyla

nasıl kaplandığını ve insanların kaşları altındaki ve yanak kemikleri üzerindeki gölgelerin ne kadar koyu olduğunu anımsıyorum.

O zaman hâlâ yaşayan insanlarla yapılan görüşmeler renkliydi. En iyi anımsadığım, öldürmeden önce Yahudileri kapattıkları kamplardan birini yöneten bir adamın metresi olmuş kadınla yapılandı. Onları fırınlara koyarlardı, dedi annem; ancak fırınlarla ilgili hiçbir resim yoktu, böylece bu ölümlerin mutfaklarda gerçekleştiğine dair karmaşık bir fikre kapıldım. Bu fikirde bir çocuk için özellikle korkutucu bir şey vardır. Fırın yemek pişirmek demektir ve pişirmek, yemekten önce gelir. Bu insanların yenildiğini düşünüyordum. Ve sanırım bir biçimde öyleydi de.

Anlattıklarına göre, bu adam acımasız ve vahşiydi. Metres - annem metresin ne olduğunu açıkladı, gizliliğe inanmıyordu, daha dört yaşındayken cinsel organları anlatan bir kitabım vardı- bir zamanlar çok güzelmiş. Onun ve başka bir kadının siyah beyaz resmi vardı, o zamanın iki parçalı mayoları ve yüksek ayakkabıları ve geniş kenarlı şapkalarıyla; kedi gözü güneş gözlükleri takmış, bir yüzme havuzunun yanında şezlonglarda oturuyorlardı. Yüzme havuzu evlerinin yanındaydı, ev de fırınların bulunduğu kampın yakınında. Kadın kendisine olağandışı gelen pek bir şey fark etmediğini söyledi. Fırınları bildiğini yadsıyordu.

Röportaj sırasında, kırk ya da elli yıl sonra, amfizemden ölmek üzereydi. Çok öksürüyordu ve çok zayıftı, neredeyse bir deri bir kemik; ama hâlâ görünüşüyle gurur duyuyordu. (Şuna bak, dedi annem, yarı kızgın, yarı hayranlık duyarak. Hâlâ görünüşüyle gurur duyuyor.) Özenle makyaj yapmıştı, kirpiklerinde koyu bir maskara, derisi sıkıca çekilmiş bir lastik eldiven kadar gerili olan elmacık kemikleri üzerinde allık vardı. İnci takıyordu.

Adam bir canavar değildi, dedi kadın. İnsanlar onun bir canavar olduğunu söylüyorlar, ama değildi.

Ne düşünüyor olabilirdi ki? Pek bir şey değil, sanırım; o zaman ve o anda değil. Nasıl düşünmemek gerektiğini düşünüyordu. O dönemler anormaldi. Kendi görünüşüyle gurur duyuyordu. Adamın bir canavar olduğuna inanmıyordu. Adam bir canavar değildi, onun

için. Belki de adamın sevilecek bir özelliği vardı: duş altında ıslık çalar, yer mantarı sever, köpeğini Liebchen diye çağırıp küçük çiğ et parçaları için arka ayaklarının üstüne kaldırırdı. Herhangi bir kimsede insancıl bir yön bulmak ne de kolay. Ne de işe yarar bir tahrik. Ona, koca çocuk, demiş olmalı kadın kendi kendine. Kalbi yumuşar, adamın alnına düşen saçı geriye doğru iter, kulağını öper ve bunu ondan salt bir şey koparmış olmak için yapmazdı. Yatıştırma, daha iyiye götürme dürtüsü. Hadi, hadi, derdi, adam bir kabustan uyandığında. Her şey senin için o kadar güç ki. Bütün bunlara inanmış olmalıydı, yoksa yaşamaya nasıl devam edebilirdi? Çok sıradandı, o güzelliği altında. Nezakete inanıyordu, Yahudi hizmetçiye karşı nazikti ya da yeterince nazik, gerektiğinden daha nazik.

Bu röportaj çekildikten birkaç gün sonra, kendini öldürdü. Bunu doğrudan televizyonda söylediler.

Kimse o adamı sevip sevmediğini sormadı.

Şimdi en çok hatırladığım şey makyajı.

Karanlıkta ayağa kalkıyor düğmelerimi açmaya başlıyorum. Sonra bir şey duyuyorum, bedenimin içinde bir yerlerde. Bir şey kırdım, bir şey çatladı, böyle olmalı. Yüzümde kırılan yerden yükseliyor gürültü, dışarı uğruyor. Uyarmaksızın: Burayı, orayı ya da herhangi bir şeyi düşünmüyordum. Gürültünün dışarı çıkmasına izin verirsem bu gülmeye dönüşecek, aşırı yüksek, çok fazla, birisi mutlaka duyar, ardından aceleyle koşan ayak sesleri ve emirler ve kim bilir başka neler olacak! Hüküm: duruma uymayan coşku. Gezgin rahim, diye düşünürlerdi eskiden. Histeri. Ardından bir iğne, bir hap. Ölümcül olabilirdi.

İki elimi ağzımın üzerine kapıyorum kusacak gibiyim, dizlerimin üstüne çöküyorum, gülme boğazımda lav gibi kaynıyor. Dolabın içine doğru sürünüyorum, dizlerimi çekiyorum, gülmeyi bastıracağım. Kendimi tutmaktan kaburgalarım sancıyor, sarsılıyorum,

kabarıyorum, sismik, volkanik, patlayacağım. Dolap tümüyle kırmızıya kesmiş, doğumla boğum uyak yapar, aman tanrım gülmekten öleceğim.

Asılı pelerinin katları arasında boğuyorum gülmeyi, yaşların sızdığı gözlerimi yumuyorum. Kendimi toplamaya çalışıyorum.

Bir süre sonra geçiyor, sara nöbeti gibi. Buradayım, işte dolabın içinde. *Nolite te bastardes carborundorum.* Karanlıkta göremiyorum ancak Körler Alfabesinde yazılmış gibi parmak uçlarımla hissediyorum kazınmış yazıyı. Artık bir dua değil de daha çok bir emir gibi hissediyorum onu zihnimde; iyi de, ne yapmak için? Ne olursa olsun, yararsız, anahtarı kaybolmuş eski bir hiyeroglif bu benim için. Neden yazdı bunu, neden dert etti bunu? Çıkış yok buradan.

Yerde yatıyorum, çok hızlı soluyarak, sonra daha yavaş, nefes alışımı düzelterek, doğum için yapılan alıştırmalardaki gibi. Şimdi bütün duyduğum kendi kalbimin sesi, açılan ve kapanan, açılan ve kapanan, açılan.

X
DUA SILINDIRLERI

25

Ertesi sabah ilk duyduğum şey bir çığlık ve ardından bir şangırtı oldu. Kahvaltı tepsisini düşüren Cora'ydı bu. Beni uyandırdı. Başım bohçalınmış pelerinin üstünde, yarı yarıya dolabın içindeydim hâlâ. Pelerini askıdan çekip orada uyuyakalmış olmalıydım; bir an için nerede olduğumu anımsayamadım. Cora yanıma diz çökmüştü, elinin sırtıma dokunduğunu hissettim. Hareket ettiğimde bir çığlık daha attı.

Mesele nedir? dedim. Dönüp doğruldum.

Oh, dedi. Sandım ki.

Ne sanmıştı acaba?

Sanki... dedi.

Yere düşen yumurtalar kırılmıştı, portakal suyu ve cam parçaları vardı yerde.

Başka bir tane getirmek gerek, dedi. Yazık oldu. Yerde böyle ne yapıyordun ki? Beni kaldırmak için saygılı bir biçimde elini uzatıyordu.

Ona, yatağa hiç girmediğimi söylemek istemedim. Bunun hiçbir açıklaması olamazdı. Bayılmış olmam gerektiğini söyledim. Bu da diğeri denli kötüydü neredeyse, çünkü hemen takıldı.

İlk belirtilerden biri, dedi memnun memnun. Bu ve kusmalar. Yeterince zaman geçmediğini biliyor olmalıydı; yine de çok umutluydu.

Hayır, bu değil, dedim. Sandalyede oturuyordum. Bu olmadığına eminim. Sadece başım dönüyordu. Burada dururken her şey kararıverdi birden.

Nedeni dünün ve her şeyin gerginliği olmalı, dedi. Acısı şimdi çıkıyor.

Doğum'u kastediyordu, ben de doğruladım. Bu arada bej sandalyede oturuyordum, o da yere eğilmiş, kırık cam ve yumurta

parçalarını toplayıp tepsiye koyuyordu. Portakal suyunun bir kısmını kağıt peçeteye emdirdi.

Bir bez getirmeliyim, dedi. Fazla yumurtaların nedenini bilmek isteyecekler. İstemezsen başka tabii. Başını kaldırıp yan yan ve kurnazca bana baktı, ikimiz de kahvaltımı etmişim gibi yapabilirsek daha iyi olacağını anladım. Beni yerde yatarken bulduğunu söylese, bir alay soru sorulacaktı. Kırılan bardağın hesabını vermek zorunda kalacaktı yine de; ancak ikinci bir kahvaltı hazırlaması gerekirse, Rita huysuzlanacaktı.

Kahvaltısız idare ederim, dedim. O kadar aç değdim. İyiydi bu, baş dönmesine uyuyordu. Yine de kızarmış ekmeği yiyebilirim, dedim. Hiçbir şey yemeden de durmak istemiyordum.

Yere düştü ama, dedi.

Boş ver, dedim. O, banyoya gidip artık işe yaramayacak bir avuç dolusu yumurtayı tuvalete atıp üstüne su dökerken, orada oturup kahverengi ekmek dilimini yemeye koyuldum. Biraz sonra geri geldi.

Tepsiyi çıkarken düşürdüğümü söyleyeceğim, dedi.

Bu denli basit bir konuda ve kendi yararına olsa bile, benim için yalan söylemeye niyetlenmesi hoşuma gitmişti. Bir bağdı bu aramızda.

Ona gülümsedim. Umarım kimse duymamıştır seni, dedim.

Tepsiyle kapı aralığında dikilirken, aklımı başımdan aldı, dedi. Başta sadece elbiselerindir, diye düşündüm. Sonra orada yerde ne işleri var diye sordum kendime. Düşündüm ki, belki de sen...

Kaçmış..., dedim.

Şey, ama, dedi. Ama sendin.

Evet, dedim. Bendim.

Bendim ya; tepsiyle çıkıp portakal suyundan kalanları toplamak üzere bir parça bezle döndü. O öğle sonrası Rita, kimilerinin beceriksizliği hakkında iğneleyici bir laf etti. Akılları bir karış havada

nereye gittiklerine bakmıyorlar, dedi ve hiçbir şey olmamış gibi. Kaldığımız yerden devam ettik.

Mayıs'ta olmuştu bu. İlkbaharı geçirmiştik. Laleler günlerini yaşamış, çiçek yapraklarını diş gibi birer birer dökerek soluyorlardı şimdi. Günün birinde, bahçede bir yastığın üstüne diz çökmüş, bastonu yanında çimenlerin üstünde duran Serena Joy ile karşılaştım. Bir makasla tohum zarflarını kesiyordu. Portakal ve kuzu pirzolası bulunan sepetimle geçerken yandan seyrettim onu. Makasın bıçaklarını ayarlayarak nişan alıyor ve ellerini sertçe bastırarak kesiyordu. Arteriti mi ilerliyordu acaba? Yoksa, çiçeklerin kabarmış cinsel organlarına yöneltilmiş bir yıldırım saldırı, bir tür kamikaze miydi bu yaptığı? Meyve veren gövde. Tohum zarflarını kesmekle çiçek soğanın enerji depolamasının sağlandığı varsayılır.

Azize Serena, dizlerinin üstünde günah çıkarıyor.

Onun hakkında, sığ, acı şakalar yaparak eğlendirirdim kendimi çoğu kere; ancak fazla uzatmadan. Serena Joy'u arkadan seyrederek oyalanmaya gelmez pek.

Benim imrendiğim şey makastı.

Pekâlâ. O zamanlar, açık mavi, açık leylak rengi, daha koyu olanlar, kadife ve mor renklerde, parçalanmış cam, sıçrarken bir anda donmuş pastel su gibi uzun sapları üstünde güzel ve serin yükselen irislerimiz vardı; güneş altındaki kedi kulakları, çivit gölgesi ve kız kalpleri: Biçimleri öylesine kadınsıydı ki şimdiye dek köklerinden sökülüp atılmamaları şaşırtıcıydı. Serena'nın bahçesinde yıkıcı bir şey vardı, gömülü şeylerin, tek söz söylemeden, kendilerini ışığa attıklarına dair bir sezgi; sanki şöyle söylüyorlardı: Susturulanlar duyulmak için yaygara koparacaklardır, sessizce de olsa. Kokularla ağırlaşmış ve baygın bir Tennyson bahçesi; *bihuş* sözcüğünün geri dönüşü. Üstlerine güneşten ışık yayıldığı doğru, ancak ısı da yükseliyor çiçeklerden, hissedilebiliyor bu: elini bir

kolun, bir omuzun bir santim üstünde tutar gibi. Sıcağın içinde nefes alıyor, kendini içine çekerek. Bu günlerde bahçede, şakayık, pembe ve açık kırmızı karanfiller arasında dolaşmak başımı döndürüyor.

Söğüt çiçek açmış ve hiç de yardımcı olmuyor, imleyici fısıltılarıyla. *Randevu* diyor *teraslar*, sesli harfler omuriliğimi gıcıklıyor, ateşim varmış gibi bir titreme geliyor. Yazlık giysi kalçalarımın etine çarpıp hışırdıyor, ayaklarımın altında otlar büyüyor, göz ucumla birtakım kıpırtılar fark ediyorum, dallarda; tüyler, çırpınmalar, saplama notalar, kuş oluveren ağaçlar, başkalaşım çılgınca koşuşturuyor. Artık tanrıçalar olası ve hava arzuyla kaplanıyor. Evin kiremitleri bile yumuşuyor, dokunabilir hale geliyor, onlara dayanırsam ısınır ve bel verirler. Arzuların bastırılmasının yapabilecekleri şaşırtıcı. Dün kontrol noktasında kimliğimi düşürdüğümde ve benim için almasına izin verdiğimde ayak bileğimi görmesi başını döndürüp sersemletti mi onu acaba? Ne mendil, ne yelpaze, elimin altında olanı kullanırım ben.

Kış o kadar tehlikeli değil. Sertliğe, soğuğa, kımıltısızlığa gereksinim duyuyorum, saptaki bir karpuzmuşum gibi, bu sıvısal olgunluğa, bu ağırlığa değil.

Komutanla aramda bir anlaşma var. Tarihin bu türden ilk anlaşması değil gerçi, yine de aldığı biçim olağandışı.

Komutanı haftada iki ya da üç gece ziyaret ediyorum, hep akşam yemeğinden sonra, ancak sadece işareti aldığım zaman. İşaret Nick. Alışverişe gittiğimde ya da döndüğümde arabayı parlatıyorsa ve şapkası başında eğri duruyorsa ya da hiç takmadıysa, gidiyorum. Orada değilse ya da şapkası düzgünse, her zamanki gibi odamda kalıyorum. Ayin gecelerinde, elbette, bunların hiçbiri uygulanmıyor.

Sorun Karısı, her zamanki gibi. Akşam yemeğinden sonra, çok sessiz olmaya özen göstermeme rağmen holden yavaşça sürünerek geçerken beni belki de duyabileceği yatak odalarına gidiyor. Ya da

oturma odasında kalıyor, metrelerce karmaşık ve yararsız yünden insanlar oluşturup sonu gelmez Melek atkıları örmeye devam ederek: Onun üretim biçimi de bu olmalı. İçerde olduğu zaman oturma odası kapısı genellikle aralık bırakılır, ben de oradan geçmeye cesaret edemem. Bana işaret verilip de buna uyamadığımda, merdivenlerden aşağı inemeyip oturma odasının önünden holü geçemediğimde, Komutan anlayışla karşılıyor bunu. Durumumu biliyor, hiç yoktan. Bütün kuralları biliyor.

Yine de zaman zaman, Serena Joy dışarıda oluyor, başka bir Komutan'ın Karısı'nı ziyaret ediyor, hasta olan birini; akşamları belki de kendi başına gidebileceği tek yer. Yiyecek alıyor yanına, Rita'nın pişirdiği bir kek ya da börek ya da bir somun ekmek ya da bahçesinde yetişen nane yapraklarından yapılmış bir kavanoz marmelat. Komutanların Eşleri biraz sıkça hasta oluyorlar. Bu, yaşamlarına önem kazandırıyor. Bize gelince, Damızlık Kızlar ve hatta Martha'lar, hastalıktan kaçınıyoruz. Martha'lar emekli olmaya zorlanmak istemiyorlar, çünkü kim bilir nereye giderler? Artık pek fazla yaşlı kadın görünmüyor ortalıkta. Bize gelince, herhangi bir gerçek hastalık, zayıflatıcı herhangi bir şey, kilo ya da iştah kaybı, saç dökülmesi, bezelerin çalışmaması ölümcül olurdu. İlkbahar başlarında grip olmasına rağmen etrafta sendeleyerek yürüyen, kimsenin bakmadığını düşündüğünde kapı çerçevelerine tutunan ve öksürmemeye özen gösteren Cora'yı anımsıyorum. Serena sorduğunda da, biraz üşütmüşüm, demişti.

Serena'nın kendisi birkaç günlüğüne izin alır. Bu durumda, eşlik edilmesi gereken o olur ve diğer Eşler merdivenlerden yukarıya, gıdaklayarak ve neşeyle, hışır hışır çıkarlar; bu sefer kekleri ve börekleri, marmelatları, onların bahçelerinden gelen çiçek buketlerini alan o olur.

Sırayla yaparlar bunu. Bir tür liste var, görünmeyen, ifade edilmeyen. Her biri ilginin kendi payına düşeninden fazlasına saldırmamaya özen gösterir.

Serena'nın dışarıda olması gerektiği gecelerde benim çağrılacağım kesindir.

İlk seferinde aklım karışmıştı. Gereksinimleri benim için belirsizdi ve algılayabildiklerim, bağcıklı ayakkabı fetişi gibi aptalca, gülünç gelmişti bana.

Öte yandan, düş kırıklığına uğramıştım. İlk seferinde, o kapalı kapının ardında ne bekliyormuşum acaba? Sözcüklerle ifade edilemez bir şey: dört ayak üstünde yerde sürünmeler, sapıklıklar, kamçılar, kesip biçmeler? En azından kimi küçük çaplı cinsel zorlamalar, şimdi mahrum bırakıldığı geçmişte kalmış kimi küçük suçlar, yasalarca yasaklanmış ve bir uzvun kesilmesiyle cezalandırılabilir şeyler. Bunların yerine, yaşlı evli bir çift ya da iki çocukmuşuz gibi Scrabble oynamamın istenmesi aşırı derece tuhaf, kendi tarzında bir tecavüz gibi gelmişti bana. Bir rica olarak belirsizdi.

Bu yüzden, odayı terk ettiğimde, Onun neyi neden istediği ya da bunlardan herhangi birini Onun için yerine getirip getiremediğim benim için hâlâ açık değildi. Bir pazarlık olacaksa, alışveriş şartları ortaya konmalı. Bunu yapmamış olduğu kesindi. Benimle kedinin fareyle oynaması gibi oynuyor olabileceğini düşünmüştüm, ancak şimdi düşünüyorum da dürtüleri ve arzuları kendisi için bile açık değildi. Henüz sözcük düzeyine ulaşmamışlardı.

İkinci akşam tıpkı birincisi gibi başladı. Kapalı kapıya gittim, çaldım, içeriye girmem söylendi. Bunu pürüzsüz bej taşlarla oynanan iki el Scrabble izledi. *Prolix, quartz, quandary, sylph, rhythm*[11], ünsüz harflerle anımsayabildiğim bütün o eski numaralar. Heceleme çabasıyla şişmişti dilim. Bir zamanlar bildiğim ancak neredeyse unuttuğum bir dili kullanmak gibiydi, bu dünyadan kalkalı çok olmuş âdetlerle ilgili bir dili. Bir balkon masası üstünde *café au lait*, yanında bir *briyoş*[12], uzun bir bardağın içinde apsent ya da bir gazete parçasından yapılmış külahın içinde karides; bir zamanlar haklarında okuduğum ancak hiç görmediğim şeyler. Eski TV filmlerindeki düzmece sahneler gibi, koltuk değneksiz yürümeye çalışmak gibiydi:

Yapabilirsin. Yapabileceğini biliyorum. Zihnim, yuvarlak ünlülerin üstünde çakıl taşları üstündeymiş gibi kayarak, keskin r ve t'lerin arasında, işte böyle sendeliyor ve tökezliyordu.

Duraksadığım ya da doğru yazılım için ona danıştığımda sabırlı davranıyordu Komutan. Her zaman sözlüğe bakabiliriz, diyordu. Biz, diyordu. Kazanmama izin vermiş olduğunun ilk kez ayırdına vardım.

O gece her şeyin aynı olmasını bekliyordum, iyi geceler öpücüğü dahil. Ancak ikinci oyunu bitirdiğimizde koltuğunda geriye doğru yaslandı. Dirseklerini koltuğun kenarlarına, parmak uçlarını birleştirerek koydu ve bana baktı.

Senin için küçük bir hediyem var, dedi.

Hafifçe gülümsedi. Sonra masasının üst çekmecesini açıp bir şey çıkardı. Bana verip vermemeyi düşünüyormuş gibi, iki parmağı arasında, yeterince ilgisizce, tuttu bir an. Oturduğum yere göre baş aşağı da olsa tanıdım onu. Bir zamanlar pek yaygındılar. Bir dergiydi, resme bakılırsa bir kadın dergisi, parlak kağıt üstünde, saçı uçuşan, boynu eşarplı, dudakları boyalı bir fotomodel; güz modası. Bu tür dergilerin hepsinin yok edildiğini sanıyordum, ancak bir tane kalmıştı işte, böylesi bir şeyi bulmayı hiç ummayacağınız bir yerde, bir Komutan'ın özel çalışma odasında. Ona göre düz durumda olan fotomodele baktı; hâlâ gülümsüyordu, onun şu arzulu gülümsemesi. Hayvanat bahçesinde nesli neredeyse tükenmiş bir hayvana yöneltebileceğiniz bir bakıştı.

Komutan balık yemi gibi önümde sallarken arzuladım bu dergiyi. Parmak uçlarımı sızlatan bir güçle arzuladım onu. Aynı zamanda bu arzumu gereksiz ve saçma buldum, çünkü bu tür dergileri bir zamanlar pek hafife almıştım. Dişçilerin bekleme odalarında, bazen de uçaklarda okurdum, otel odalarına götürmek için satın alırdım. Luke'u beklerken boş zamanı doldurmaya yarayan bir araç. Onları karıştırdıktan sonra atardım, çünkü son derece atılabilir şeylerdi ve bir iki gün sonra içlerinde ne olduğunu anımsayamazdım.

Oysa şimdi anımsıyordum. İçlerinde olan şey vaatti. Dönüşümlerin ticaretini yaparlardı; yüz yüze bakan iki aynadaki

yansılar gibi genişleyen, kaybolma noktasına dek suret suret üstüne uzayıp giden, sonsuz bir olasılıklar dizisi önerirlerdi: Macera macera üstüne, gardrop gardrop üstüne, gelişme gelişme üstüne, erkek erkek üstüne. Yeniden gençleşme, üstesinden gelinip aşılan acı ve sonsuz aşktı önerdikleri. Sundukları gerçek vaat, ölümsüzlüktü.

Farkında olmaksızın elinde tuttuğu şey buydu. Sayfaları şöyle bir karıştırdı. İleri doğru eğildiğimi hissettim.

Eski bir şey, dedi, nadir bir parça. Yetmişlerden, sanırım. Bir Vogue. Bir adı ünleyen şarap uzmanı gibi. Bir göz atmak isteyebileceğini düşünmüştüm.

Duraksadım. Doktriner bağlılığımın ne kadar derine gittiğini anlamak için beni deniyor olabilirdi. Yasak bu, dedim.

Burada değil, dedi sakince. Durumu kavradım. Temel tabuyu kırdığıma göre, daha küçük bir başkasının üstüne gitmekte neden duraksayacaktım ki? Ya da bir başkasının, sonra bir başkasının daha; nerede duracağını kim bilebilirdi? Bu özel kapının ardında, tabu çözülüyordu.

Dergiyi ondan alıp kendime uygun çevirdim. İşte yine oradaydılar, çocukluğumun imgeleri: cüretkâr, uzun adımlarla yürüyen, güvenli, kolları havada hak iddia eder gibi savrulmuş, bacakları ayrık, ayakları yere sağlam basan. Rönesans havası vardı bu pozda, yine de aklımdan geçen prenseslerdi, yoksa saçları lüle lüle kıvrılan kadınlar değil. Şu, makyajla gölgelenmiş içten gözler tamam ama avının üstüne atılmak için taş kesilmiş kedilerin gözlerine benziyorlar. Bu pelerinlerde ve kaba tüvitlerde, dizlere dek gelen şu çizmelerde sinmişlikten, kendine güvensizlikten eser yok. Ganimetlerini taşımaya yarayan kadınsı evrak çantaları ve atsı, açgözlü dişleriyle korsan bu kadınlar.

Sayfaları çevirirken Komutan'ın beni izlediğini hissediyordum. Yapmamam gereken bir şey yapıyor olduğumu ve onun beni izlemekten zevk aldığını biliyordum. Kendimi günahkâr hissetmeliydim; Lydia Teyze'nin idrakine göre günahkârdım. Ne var ki, öyle hissetmiyordum. Bunun yerine, eski bir Edwards'ı deniz

manzarası kartı gibi hissediyordum kendimi: ahlaksız. Bundan sonra ne verecekti bana acaba? Bir korse mi?

Neden saklıyorsunuz bunu, diye sordum.

Kimilerimiz, dedi, eski şeylere değer veriyoruz hâlâ.

Yine de bunların yakılmış olmaları gerekirdi, dedim. Ev ev aramalar vardı, şenlik ateşleri...

Yığınların elinde tehlikeli olabilecek şeyler, dedi, ironi ya da değil, bizlerin elinde güvendedir, dürtüleri...

Kusursuz olanların, dedim.

Sıkıntıyla başını salladı. Bunu içten yapıp yapmadığını söylemek olanaksızdı.

İyi de, neden bana gösterdiniz? diye sordum ve aptal gibi hissettim kendimi. Ne diyebilir ki? Bana zarar vermek pahasına kendisini eğlendirdiğini mi? Ne de olsa, eski zamanları anımsamanın benim için ne denli acı verici olduğunu bilmeliydi.

Gerçekten söylediği şeye hiç de hazır değildim. Başka kime gösterebilirdim ki? dedi, yine aynı üzgün ifade yerleşti yüzüne.

Daha ileri gitsem mi? diye düşündüm. Onu çok fazla ve çok hızlı zorlamak istemiyordum. Eninde sonunda vazgeçilebilir bir şeydim ben. Yine de kendimi tutamayıp çok yumuşak bir tonda, Peki, ya Karınız? dedim.

Bunu düşünür gibi göründü bir süre. Hayır, dedi sonra. O, anlamazdı. Her neyse, artık pek konuşmuyor benimle. Bu günlerde pek ortak yönümüz var gibi görünmüyor.

İşte çıkmıştı, apaçık ortadaydı: Karısı onu anlamıyordu.

O halde, orada bulunmamın nedeni buydu. Yine o eski, bildik şey. Gerçek olamayacak denli banaldi.

Üçüncü gece, biraz el losyonu istedim ondan. Dilenir gibi görünmek istemiyordum, ancak elde edebileceğim şeyleri istiyordum.

Biraz ne? diye sordu, her zamanki gibi kibar. Bana göre masanın çaprazındaydı. O tek, zorunlu öpücük dışında, pek dokunmuyordu bana. Ne kaba ellemeler ne de sıklaşan nefes alıp vermeler, bunlardan eser yoktu; onun için olduğu denli benim için de, bir biçimde, yersiz olurdu.

El losyonu, dedim. Ya da yüz losyonu. Derimiz çok kuruyor. Bir nedenle, benim yerine bizim demiştim. Eskiden kolaylıkla alabileceğiniz ve evde, annemin banyosunda yuvarlak cam kase içinde varoldukları zamanlar bana sihir gibi gelen şu küçük renkli toplardaki banyo yağlarından da istemeyi dilerdim. Ancak ne olduklarını anlamayacağını düşündüm. Hem, artık yapılmıyorlardı belki de.

Kuruyor mu? dedi Komutan, daha önce hiç aklına gelmemiş gibi. Ne yapıyorsunuz bu konuda?

Tereyağ kullanıyoruz, dedim. Ele geçirebildiğimiz zaman. Ya da margarin. Sıklık margarin kullanırız.

Tereyağ, dedi, düşünceli. Çok zekice. Tereyağ. Güldü.

Onu tokatlayabilirdim.

Biraz elde edebilirim sanırım, dedi, bir çocuğun sakız dileğine göz yumar gibi. İyi de, karım kokusunu alabilir.

Bu korkusunun geçmiş deneyimlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığını merak ettim. Uzun geçmiş: gömlek yakasında ruj izleri, manşetlerde parfüm kokusu, bir sahne, gece geç vakit, bir mutfak ya da yatak odasında. Böylesi deneyimlerden yoksun bir erkek bunu düşünmezdi. Göründüğünden daha kurnaz değilse tabii.

Dikkat ederim, dedim. Hem, hiç bu kadar yaklaşmaz bana.

Kimi zaman yaklaşıyor ama, dedi.

Bakışlarımı indirdim. Bunu unutmuştum. Kızardığımı hissedebiliyordum. O gecelerde kullanmam, dedim.

Dördüncü akşam, etiketsiz plastik bir şişe içinde el losyonunu verdi. Çok iyi kalite değildi; az da olsa bitki yağı kokuyordu. Bana Vadinin Zambağı verecek hali yoktu herhalde. Hastanelerde, yatak

yarası için kullanılmak üzere yaptıkları bir şey olabilirdi. Yine de, teşekkür ettim ona.

Sorun, dedim, bunu saklamak için bir yerimin olmaması.

Odanda sakla, dedi, pek açık bir şeymiş gibi.

Bulurlar, dedim. Birisi bulur.

Neden ki? diye sordu, gerçekten bilmez gibi. Belki de bilmiyordu. İçinde yaşadığımız asıl koşullardan gerçekten habersiz oluşana dair verdiği ilk kanıt bu değildi.

Bakarlar, dedim. Odamızın her yerine bakarlar.

Ne için? diye sordu.

O anda sanırım bir parça yitirdim kontrolümü. Jilet, dedim. Kitap, yazı, karaborsa malları. Sahip olmamamız gereken her şey. Ulu Tanrım, bunları biliyor olsanız gerek. İstediğimden daha öfkeli çıkmıştı sesim, ancak kılı bile kıpırdamadı.

Bu durumda onu burada saklaman gerekecek, dedi.

Yaptığım da bu oldu zaten.

Losyonu elime ve sonra da yüzüme sürüşümü, yine aynı demir parmaklıklardan içeri bakar havasıyla seyretti. Ona sırtımı dönmek geçti içimden -benimle birlikte banyodaydı sanki- ancak, cesaret edemedim.

Onun için gelgeç bir heves olduğumu aklımdan çıkarmamalıydım.

26

İki ya da üç hafta sonra, yine Ayin gecesi geldiğinde, bir şeylerin değişmiş olduğunu gördüm. Daha önce olmayan bir beceriksizlik vardı. Önceleri, bir iş gibi ele alırdım bunu, mümkün olduğunca çabuk bitirilmesi gereken, ancak böylece üstesinden gelinebilir tatsız bir iş gibi. Çelikleştir kendini, derdi annem eskiden,

girmek istemediğim sınavlardan ya da soğuk suda yüzmeden önce. O zamanlar, bu ifadenin anlamı üstüne pek kafa yormamıştım, metallerle, zırhlarla ilgili bir şeydi olsa olsa; eh, yaptığım da buydu, kendimi çelikleştirirdim. Yokmuşum, bedenimin içinde değilmişim gibi yapardım.

Bu yokoluş, bedenden ayrı var olma Komutan için de geçerliydi, bunu şimdi biliyorum. Benimle birlikte olduğu bütün o zaman boyunca olası hep başka şeyler düşünüyordu; bizimle yani, çünkü o gecelerde kuşkusuz Serena Joy da orada olurdu. Gün boyunca neler yaptığını, golf oynamayı ya da akşam yemeğinde ne yemiş olduğunu düşünüyor olabilirdi. Cinsel eylem, kaldı ki mekanik bir biçimde yapıyordu, kaşınmak gibi, büyük oranda bilinçdışı bir şey olmalıydı onun için.

Ancak o gece, aramızdaki bu yeni düzenlemenin adı her neyse -buna bir ad koyamıyordum- onun başlangıcından sonraki ilk seferde, Komutan'dan utandım. Bir yönden, bana gerçekten baktığını hissettim ve bundan hoşlanmadım. Serena Joy, ne denli belirsiz olsa da, romantik ya da erotik bir hava yaratacak her şeyden kaçındığı için, ışıklar her zamanki gibi yanıyordu: gölgeliğe karşın güçlü tavan lambaları. Göz kamaştırıcı ışık altında bir ameliyat masasında yatmak gibiydi; sahnede olmak gibi. Bacaklarımın kıllı olduğunun bilincindeydim, bir zaman traş edilmiş ancak sonra tekrar dağınık olarak büyümüş biçimiyle; kuşkusuz görmesine olanak yoksa da, koltuk altlarımın da bilincindeydim. Kendimi kaba saba hissettim. Bir arının çiçeğe olduğundan fazla bir şey ifade etmemesi gerekirken, bu çiftleşme, belki de dölleme eylemi, daha önce olmadığı halde, şimdi uygunsuz bir şey, adetlere aykırı, utandırıcı bir hareket haline gelmişti benim için.

Komutan, cansız bir şey olmaktan çıkmıştı artık gözümde. Sorun da buydu. O gece ayırdına vardım bunun ve içimde yer etti. Gitgide karmaşıklaştı.

Serena Joy da değişmişti benim için. Bana yapılan şeydeki rolünden dolayı, bir zamanlar sadece nefret ederdim ondan; dahası, o da benden nefret ettiği ve varlığımdan rahatsız olduğundan, benim

çocuğumu büyütecek ve her şeyin ötesinde bir çocuğa sahip olabilecek biri olduğundan dolayı nefret ederdim. Ancak, şimdi, hâlâ ondan nefret etsem de, yüzükleri derime geçecek denli elimi sıkı tuttuğunda ya da aynı biçimde onlara asıldığında olduğundan daha fazla değildi nefretim; elinden geldiğince beni rahatsız etmek için bilerek yapıyor olsa gerekti bunları, nefretim artık katışıksız ve sıradan değildi. Kısmen, onu kıskanıyordum; ancak bu denli açık biçimde tükenmiş ve mutsuz bir kadını nasıl olur da kıskanabildim? Ancak kendinde olması gerektiğini düşündüğü bir şeye sahip olan birini kıskanabilir insan. Neyse ne, kıskanıyordum işte.

Öte yandan, kendimi suçlu da hissediyordum. Onun olması gereken bir alana izinsiz girmiş biri gibi duyumsuyordum kendimi. Salt oyunlarını oynamak ve konuşmasını dinlemek için olsa da, Komutan ile gizli gizli buluştuğumuzdan, işlevlerimiz kuramsal bağlamda olması gerektiği denli ayrı değildi artık. Bilmese de, ondan bir şeyler alıyordum. Aşırıyordum açıkçası. Kesinlikle istemediği ya da işine yaramayan, hâlâ onundu bu, tam olarak tanımlayamadığım bu gizemli “bu”yu da alırsam -ne de olsa Komutan bana aşık değildi, benim için bu denli aşırı bir şey hissettiğine inanmayı yadsıyordum- ona ne kalacaktı ki?

Neden aldıracakmışım ki? dedim kendi kendime. Benim içi bir hiç; benden hoşlanmıyor, bir bahane bulsa anında beni evden attırır ya da daha kötüsünü yapar. Bizi yakalayacak olsa, örneğin. Beni kurtarmak için araya giremezdi Komutan; Martha ya da Damızlık Kız olsun, evdeki kadınların suçları sadece Eşler’in yargısına bağlı kabul edilir. Kötü niyetli ve kindar bir kadındı, bunun farkındaydım. Yine de, atamıyordum içimden ona karşı duyduğum bu küçük vicdan azabını.

Dahası: Farkında olmasa da, onun üstünde bir tür hakimiyef kurmuştum şimdi. Ve bundan zevk alıyordum. Niye kıvırayım ki: Felaket zevk alıyordum.

Ne var ki, çok kolay ele verebilirdi beni Komutan, bir bakış, bir jest, izleyen birine şimdi aramızda bir şeyler olduğunu açık edebilecek küçük bir hata ile. Ayin gecesi handiyse yaptı da. Yüzüme dokunacakmış gibi elini kaldırdı; Serena Joy'un fark

etmediğini umarak, onu uyarmak için başımı çevirdim ve elini geri çekerek yine kendi içine, tek-amaçlı yolculuğuna döndü.

Bir daha yapmayın bunu, dedim bir sonraki sefer yalnız kaldığımızda.

Neyi? diye sordu.

Bana öyle dokunmaya kalkışmayın, biz şey yaparken,... o oradayken.

Yaptım mı gerçekten? dedi.

Gönderilmeme neden olabilirdiniz, dedim. Kolonilere. Biliyorsunuz bunu. Ya da daha kötüsü olabilirdi. Başkalarının yanında, büyük bir vazo ya da pencereymişim gibi, rol yapmayı sürdürmesi gerektiğini düşünüyordum; art - alanın bir parçası, cansız ya da saydam bir şeymişim gibi.

Üzgünüm, dedi. Bilerek yapmadım. Ancak bu bana...

Ne? dedim, devam etmeyince.

Duygudan yoksun bir şey gibi geliyor, dedi.

Bunu anlamanız ne kadar sürdü? diye sordum. Onunla kokuşma biçimimden, daha şimdiden ilişkimizin farklılaştığını görebilirsiniz.

Lydia Teyze, sonraki nesiller için, derdi, her şey çok daha iyi olacak. Kadınlar birlikte uyum içinde yaşayacaklar, herkes bir aile olacak; onlar için kalan gibi olacaksınız, nüfus düzeyi tekrar yükseldiği zaman, sizleri evden eve yollamak zorunda kalmayacağa artık, çünkü idare edecek kadarı olacak. Bu koşullar altında, derdi kendisini sevdirmek ister gibi göz kırparak, gerçek sevgi bağları kurulabilir. Ortak bir amaç uğruna birleşen kadınlar! Her biri kendisine verilen görevi yerine getirirken, yaşam yolunu omuz omuza katederken, gündelik işlerde birbirlerine yardım eden kadınlar. Ev işlerinin uygun yönetimi için gerekli bütün işlevleri tek bir kadından beklemek niye? Ne akılcı ne de insanca bu. Sizin kazlarına

daha fazla özgürlüğe sahip olacaklar. Tek tek her biriniz için küçük bir bahçe hedefine ulaşmaya çabalıyoruz -yine kavuşturulmuş eller, o nefes nefese ses- şu an için hedeflerimizden sadece biri bu. Bize doğru sallanan o kalkmış parmak. İyi de, aç gözlü domuzlar gibi vaktinden önce çok fazla şey talep edemeyiz, değil mi ya?

Gerçek şu ki, ben onun metresiyim. Zirvedeki erkeklerin her zaman metresleri olmuştu, bu durum şimdi neden değişsindi ki? Tamam, düzenlemeler pek aynı değil. Eskiden metresler küçük bir evde ya da kendilerine ait bir katta muhafaza edilirlerdi, şimdi ise her şeyi birbirine yapıştırdılar. Ancak temelde ikisi de aynı kapıya çıkıyor. Şöyle ya da böyle. Kimi ülkelerde, *dışarlık kadın* derlerdi eskiden. Ben dışarlık kadınım. Başka türlü eksik kalacak şeyleri sağlamak için, Scrabble'ı bile. Aşağılık olduğu denli saçma bir konum bu.

Bazen bildiğini düşünüyorum. Bazen danışıklı dövüş içinde oldukları geliyor aklıma. Bazen, onu bu işe Serena Joy'un sürüklediğini ve benimle dalga geçtiğini kuruyorum zihnimde; zaman zaman ve alayla, kendimle dalga geçtiğimde. Kendi kendisine, bırak yükü omuzlarına alsın, diyor olabilir. Handiyse, tümüyle ondan elini çekmiştir belki de; belki de, onun özgürlük anlayışı budur.

Ancak böyle bile olsa, aptalca ya, önceleri olduğumdan daha mutluyum. Bir bakıma, yapacak bir iş bu. Geceleri, odamda yapayalnız oturmak yerine, vakit geçirecek bir şey. Hakkında düşünülecek bir başka şey. Komutanı ne seviyorum ne de buna benzer bir şey hissediyorum ona karşı; yine de benim için ilgi kaynağı, uzayda bir yer kaplıyor, salt bir gölge değil artık.

Ben de onun için böyleyim. Onun için salt kullanılacak bir beden değilim artık. Yüksüz bir tekne, içinde şarap olmayan bir kadeh -kabaca ifade etmek gerekirse- çöreksiz bir tava değilim onun gözünde artık. Onun için salt boş bir şey değilim.

Yaz caddesi boyunca Gleninki ile birlikte yürüyorum. Hava sıcak ve nemli; bir zamanlar yazlık-elbise-ve-sandalet havası olurdu bu. Her ikimizin sepetlerinde de çilekler ve -şimdi çilek mevsimi olduğundan, çatlayıncaya dek yiyeceğiz- paketlenmiş birkaç balık var. Üstünde gülümseyen ve kirpikli bir balık resmi olan ahşap tabelalı Ekmek ve Balıklar'dan aldık balıkları. Gerçi ekmek satmıyorlar. Çok gerekirse, Günlük Ekmek'ten küçük, kuru ekmekler ve pörsük gözlemeler alınabilirse de, çoğu evler ekmeklerini kendileri pişirirler. Ekmek ve Balıklar, nadiren açıktır. Satacak bir şey yokken neden açmak zahmetine katlansınlar ki? Balık tarlaları yıllar önce yok olmuştu, şimdi varolan birkaç balık türü de çiftliklerden geliyor ve çamur tadı veriyor insana. Haberler, sahil alanlarının "dinlenmeye" alındığını söylüyor. Dilbalığını anımsıyorum ve mezgit balığını, kılıçbalığı, tarak ve tuna balığını; dolması yapılmış ya da kızartılmış ıstakozları, pembe ve şişman, dilimler halinde kızartılmış som balığımda. Hepsinin nesli tükenmiş olabilir mi, balinalar gibi? Vitrindeki dolgun ve kılçıksız beyaz etlerin resmi ağzımızı sulandırırken, dükkanın açılması için dışarıdaki kuyrukta dikilip beklerken duydum bu söylentiyi, neredeyse kımıldamayan dudaklar, sessiz sözcüklerle bana dek taşıdı onu. Vitrindeki resmi bir şeyleri olduğu zaman koyup tükendiğinde kaldırıyorlar, işaret dili.

Gleninki ve ben bugün yavaş yürüyoruz; uzun elbiselerimizin altında bunalıyoruz, koltuk altlarımız ıslak, yorgunuz. Hiç olmazsa bu sıcakta eldiven giymiyoruz. Eskiden, bu blokta bir yerlerde dondurmacı vardı. Adını anımsayamıyorum. Her şey çok çabuk değişebiliyor, binalar yerle bir edilip başka bir şeye dönüştürülebiliyor, insanın eskiden oldukları haliyle onları zihninde tutabilmesi güç. İki top dondurma atabilirdiniz, isterseniz üstüne çikolata parçaları da serperlerdi. Bir adamın adını taşıyorlardı, Johnnies miydi? Jackies mi? Anımsayamıyorum.

Kızım küçükken giderdik oraya, tezgahın camlı bölümünden sergilenen dondurma teknelerini görebilsin diye kaldırırdım onu; oldukça zarif renkleri vardı, solgun portakal rengi, solgun yeşil, solgun pembe, seçebilsin diye adlarını okurdum. Gerçi, adlarından

değil de, renklerinden seçerdi. Elbiseleri ve tozlukları da bu renklerdeydi. Dondurma pastelleri.

Jimmies, isim buydu.

Gleninki ile ben, daha rahatız birlikte şimdi, ne de olsa alıştık birbirimize. Siyamlı ikizler. Birbirimizi selamlarken artık formalitelere pek aldırmıyoruz; gülümseyip ardarda koşulmuş atlar gibi yolumuza koyuluyoruz dosdoğru. Zaman zaman rotayı değiştiriyoruz; barikatların çizdiği sınırın içinde kaldığımız sürece, bunda bir sakınca yok. Labirentin içinde kaldığı sürece, bir fare de istediği yere gitmekte özgürdür.

Dükkanlara gitmiştik çoktan, kiliseye de; şimdi ise Duvar'ın oradaydık. Bugün üstünde hiçbir şey yoktu, sinekler ve koku yüzünden kışın yaptıkları denli uzun süre asılı bırakmıyorlardı bedenleri. Bir zamanlar spreyler ülkesiydi burası. Pine and Floral, insanlar tadını hâlâ unutmadılar; özellikle de her şeyde saflığı telkin eden Komutanlar.

“Listendeki her şeyi aldın mı?” diye soruyor şimdi Gleninki, gerçi biliyor aldığımı. Listelerimiz hiçbir zaman uzun değildir. Son zamanlarda, pasifliğinin ve melankolisinin bir kısmından vazgeçmişti. Çoğu zaman, ilk o konuşuyor benimle.

“Evet,” diyorum.

“Şöyle bir dolaşalım,” diyor. Aşağıya, nehre giden yolu kastediyor. Bir süredir oralara uğramamıştık.

“İyi,” diyorum. Yine de hemen dönmeyip olduğum yerde kalıyorum, Duvar’a son bir bakış fırlatıyorum. Kırmızı kiremitler yerinde, projektörler, dikenli teller ve çengeller de. Böyle boş olduğunda, Duvar her zamankinden daha çok sezdiriyor kötü bir şey olacağını. Üstünde biri asılıyken, en kötüsünün ne olduğunu biliyorsunuz en azından. Ancak boşken, aynı zamanda olasılıkları da barındırıyor, yaklaşan bir fırtına gibi. Bedenleri, gerçek bedenleri görebildiğim zaman, ölçülerinden ve biçimlerinden hiç birinin Luke

olmadığını tahmin edebildiğimde, onun hâlâ canlı olduğuna da inanabiliyorum.

Onun bu duvarda ortaya çıkmasını neden beklediğimi bilmiyorum. Onu öldürmüş olabilecekleri başka yüzlerce yer daha var oysa. Ne var ki, şu anda orada, boş, kırmızı tuğlaların ardında olduğu fikrini atamıyorum içimden.

Hangi binanın içinde olduğunu düşlemeye çalışıyorum. Duvar'ın öbür tarafındaki binaların yerlerini anımsayabiliyorum; bir üniversite olduğu zamanlarda, özgürce gezinebiliyorduk orada. Arada bir gidiyoruz hâlâ, Kadınlar'ın Kurtuluş Töreni için. Binaların çoğu da kırmızı tuğladan; kimilerinin kemerli girişleri var, on dokuzuncu yüzyıldan kalma Roma etkisi. Artık binaların içine girmemize izin verilmiyor; iyi de, zaten kim ister ki girmeyi? Bu binalar Gözleri ait.

Belki, kütüphanededir Luke. Kubbelerin altında bir yerlerde. Rafların.

Kütüphane bir tapınağa benzer. Sıra sıra kapılara yol veren uzun, beyaz bir merdiven dizisi vardır. Sonra, içeride, yukarıya çıkan bir başka beyaz merdiven dizisi. Her iki yanında, duvarda, melekler bulunur. Kirli, kana bulanmış ve kokmuş değil de, görünmeleri gerektiğince temiz ve soylu görünen, dövüşen ya da dövüşmek üzere olan erkekler de vardır, içteki holün bir yanında onları teşvik eden Zafer, diğer yanda ise Ölüm yer alır. Şu ya da bu savaşın şerefine yapılmış bir duvar resmidir bu. Ölümün tarafındaki adamlar hâlâ canlıdır. Cennete gitmektedirler. Kanatları ve neredeyse çıplak bir göğsüyle Ölüm, bir kadındır; yoksa Zafer miydi? Anımsayamıyorum.

Bunu tahrip etmiş olmayacaklar.

Duvar'a sırtımızı dönüp sola yöneliyoruz. Burada birçok boş dükkan vitrini var, camları sabunla karalanmış. Bir zamanlar oralarda neler satıldığını anımsamaya çalışıyorum. Kozmetikler mi? Yoksa

mücevherler mi? Erkekler için bir şeyler bulunduran dükkanların çoğu hâlâ açık; boş işler dedikleri şeylerle uğraşan dükkanlardı kapatılanlar.

Köşede Dua Silindirleri diye bilinen dükkan var. Bir acenta: her şehir merkezinde, her banliyöde var Dua Silindirleri, en azından öyle söylüyorlar. Çok kâr ediyor olmalı.

Dua Silindirleri'nin vitrin camları kırılmaz cinsten. Camların ardında dizi dizi baskı makineleri; bu makineler Kutsal Merdaneler olarak bilinir, ama sadece bizim aramızda, rulolar halinde, sonu gelmez halde çıkan dualar. Kompütelefon aracılığıyla ısmarlanırlar, Komutan'ın Karısı bunu yaparken kulak misafiri olmuştum. Dua Silindirleri'nden dua ısmarlamak dindarlığın ve rejime bağlılığın bir işareti olarak kabul edildiğinden Komutanların Eşleri bu işi sıkça yaparlar şüphesiz. Kocaları'nın kariyerlerine yardımı dokunur.

Beş tür dua vardır: sağlık ve refah, bir ölüm, bir doğum, bir de günahlar için. İstediğiniz seçer ve numarasını, sonra hesabınızdan düşülsün diye kendi numaranızı ve sonunda da duanın tekrarlanmasını istediğiniz sayıyı girersiniz.

Duaları basarken makineler konuşur; canınız isterse içeri girip dinleyebilirsiniz, aynı şeyi tekrar tekrar yineleyen tonsuz metalik sesleri. Duaların okunması ve basılması bittiğinde, kağıt bir başka yarıktan geri sarılıp temiz kağıt gelir yeniden. Binanın içinde insan yoktur: makineler kendi kendilerine çalışırlar. Sesleri dışarıdan duyamazsınız; salt bir mırıltı, bir vızıltı, dizlerinin üstüne çökmüş bir sofu yığını gibi. Her makinenin bir yanında yaldızla boyanmış ve her iki tarafı küçük altın kanatlarla desteklenmiş gözler bulunur.

Dua Silindirleri'ne çevrilmeden önce, bir dükkan olduğu zamanlar burada ne satıldığını anımsamaya çalışıyorum. Kadın iç çamaşırları satan bir yerdi sanırım. Pembe ve gümüş kutular, renkli külotlu çoraplar, dantelli sutyenler, ipek eşarplar? Yitirilmiş şeyler.

Gleninki ve ben, Dua Silindirleri'nin dışında dikilip kırılmaz camlardan içeriye bakarak duaların makinelerin epeyce dışına çıkmasını ve sonra yarıktan içeri, söylenmemişler diyarına doğru kayboluşunu izliyoruz. Birden bakışımı kaydırıyorum. Gördüğüm

makineler değil de Gleninki, dükkanın camındaki yansısı. Dosdoğru bana bakıyor.

Birbirimizin gözlerinin içini görebiliyoruz. Gleninki'nin gözlerini ilk görüşüm bu, doğrudan, sabit, yandan değil. Yüzü oval, pembe, dolgun ama şişman değil, gözleri değirmi.

Düz, değişmez biçimde camın üstünde tutuyor bakışımı. Şimdi başka bir yana bakmak güç. Bu görüşte sarsıcı bir şey var; birisini ilk kez çıplak görmek gibi bir şey bu. Daha önce hiç olmadığı halde, şimdi bir risk oluştu aniden, aramızdaki boşlukta. Bakışların bu birleşmesi bile tehlikeye gebe. Yakında hiç kimse yoksa da.

Sonunda Gleninki konuşuyor. “Sence Tanrı dinliyor mu,” diyor, “bu makineleri?” Fısıldıyor: Merkez'deki alışkanlığımız bu.

Geçmişte, oldukça önemsiz bir belirleme sayılırdı bu, bir tür feilimsel spekülasyon. Şimdi ise ihanet.

Çığlığı basabilirdim. Kaçıp gidebilirdim. Yanımda bu tür konuşmaların yapılmasına müsamaha göstermeyeceğimi anlatmak üzere, yavaşça öbür tarafa dönebilirdim. Fesat, ifsat, küfür, sapkınlık, hepsi tekerlenip bir olmuştu.

Kendimi çelikleştiriyorum. “Hayır,” diyorum.

Nefesini bırakıyor, rahatlama bildiren derin bir iç çekişle. Görünmez sınırı birlikte geçmiştik. “Bence de,” diyor.

“Yine de, bir tür inanç sanırım,” diyorum. “Tibet dua çarkları gibi.”

“Onlar da ne ki?” diye soruyor.

“Sadece haklarında bir şeyler okumuştum,” diyorum. “Rüzgar tarafından döndürülürlerdi. Yoklar şimdi.”

“Her şey gibi,” diyor. Ancak şimdi birbirimize bakmayı bırakıyoruz.

“Burası güvenli mi?” diye fısıldıyorum. “Bana kalırsa en güvenli yer,” diyor. “Dua eder gibi görünüyoruz, hepsi bu.” “Ya onlar?”

“Onlar mı?” diyor, hâlâ fısıldayarak. “Dışarısı her zaman en güvenli yerdir, mikrofon yoktur, neden koysunlar ki buraya? Kimsenin cesaret edemeyeceğini sanıyorlar. Ancak yeterince oyalandık. Geri dönmekte geç kalmanın bir anlamı yok.” Birlikte dönüyoruz. “Yürürken başını eğ,” diyor, “ve biraz da bana doğru eğil. Böyle seni daha iyi duyabilirim. Birisi gelirken de sakın konuşma.”

Başlarımız her zamanki gibi yere eğik, yürüyoruz. O denli heyecanlıyım ki, güçlükle nefes alabiliyorum, yine de düzenli adım atıyorum. Şimdi dikkat çekmekten her zamankinden fazla kaçınmalıyım.

“Senin gerçek bir inanan olduğunu sanmıştım,” diyor Gleninki.

“Ben de senin,” diyorum. “Kokuşmuş bir sofü gibiydin hep.”

“Sen de öyleydin,” diye yanıtlıyorum. Gülmek, haykırmak, onu sımsıkı kucaklamak istiyorum. “Bize katılabilirsin,” diyor.

“Bize mi?” diyorum. Demek bir *bize* var, bir *biz* var demek. Biliyordum.

“Bir tek benim olduğumu sanmıyordun herhalde,” diyor.

Sanmamıştım ya. Onun bir casus, beni içine düşürmek için kurulmuş bir tuzak olduğu geliyor aklıma; içinde büyüdüğümüz toprak böyle işte. Yine de, buna inanamıyorum; umut büyüyor içimde, ağacın özü gibi. Yaradan akan kan gibi. Bir giriş yapmıştık.

Moira'yı görüp görmediğini, Luke'a, çocuğuma, hatta anneme neler olduğunun öğrenilip öğrenilemeyeceğini sormak istiyorum ona, ancak fazla zaman yok; ana caddenin ilk barikattan önceki köşesine geleceğiz az sonra. Çok fazla insan olacak.

“Tek bir laf etme,” diye uyarıyor Gleninki, gerçi buna gerek yok. “Hiçbir şekilde.”

“Elbette söylemem,” diyorum. Kime söyleyebilirdim ki?

Zambaklar'ı, Bilumum Etler'i geçerek, hiç konuşmadan ana caddede yürüyoruz. Bu öğle sonrası her zamankinden daha çok insan var kaldırımlarda; sıcak hava dışarı çıkarmış olmalı onları. Yeşil, mavi, kırmızı ve çizgili elbiseleriyle kadınlar; tabii erkekler de, kimisi üniformalı, kimisi salt sivil giysileriyle. Güneş bedava, zevk almak için orada hâlâ. Yine de, artık kimse güneş banyosu almıyor, en azından herkesin gözü önünde.

Araba sayısı da fazla, şoförleri ve yastıklara gömülmüş yolcularıyla Whirlwind'ler, daha düşük seviyeli adamlar tarafından sürülen daha düşük seviyeli arabalar.

Bir şeyler oluyor: araba sürüleri arasında bir karışıklık, bir telaş var. Kimileri arabalarını kenara çekiyor, yoldan kaçınmak ister gibi. Başımı kaldırıp çabucak bakıyorum: Bir tarafındaki beyaz kanatlı gözle, siyah bir mbibüs bu. Sirenleri açık değil, ancak diğer arabalar ybe de kaçıyor. Bir şey ararmış gibi, cadde boyunca yavaş yavaş ilerliyor: firsat kollayan bir köpekbalığı.

Donuyorum, soğuk baştan aşağı dolaşıyor içimde. Mikrofonlar vardı demek, bizi duydular işte.

Glenbki, elbise kolunun altından, dirseğimi sıkıyor. "Yürümeye devam et," diye fısıldıyor. "Görmemiş gibi yap."

Ancak görmeden yapamıyorum. Hemen önümüzde duruyor minibüs. Gri elbiseli iki Göz, arkada açılan çift kapıdan aşağı atlıyor. Yolda yürüyen evrak çantalı, sıradan görünüşlü bir adamı yakalayıp mbibüsün siyah yanına yapıştırıyorlar. Bir an asılı kalıyor adam, metale yapışıkmış gibi öylece yayılıyor; sonra Gözler'den biri ona doğru gidip sert ve acımasa bir hareket yapıyor ve adam yumuşak bir kumaş tomarı gibi ikiye katlanıyor. Onu kaldırıp bir posta paketiymiş gibi mbibüsün arkasına karga tulumba atıyorlar. Sonra onlar da giriyor, kapılar kapanıyor ve mbibüs hareket ediyor.

Birkaç saniyede her şey sona eriyor ve caddedeki trafik sanki hiçbir şey olmamış gibi normal akışına dönüyor.

Hissettiğim şey rahatlama. Aranan ben değildim.

Bu öğle sonrası şekerleme yapacak gibi hissetmiyorum kendimi, hâlâ çok fazla adrenalin var kanımda. Perdelerin yarı şeffaflığından dışarıya bakarak pencere pervazında oturuyorum. Beyaz gecelik. Pencere olabildiğince açık, güneş ışığı altında sıcak bir esinti var ve beyaz perde yüzüme doğru havalanıyor. Dışarıdan bir koza, bir hayalet gibi gözüküyor olmalıyım; böylesine örtülmüş bir yüz, sadece dış hatları belirli, burun, bandajlanmış ağız, boş gözler. Buna karşın, bu duyum hoşuma gidiyor, yumuşak kumaşın yüzüme sürtünmesi. Bir bulutun içinde olmak gibi bir şey bu.

Küçük bir elektrikli vantilatör verdiler bana, bu nemli havada yardımcı oluyor. Köşede, kanatları bir kafesin içine yerleştirilmiş, dönüp duruyor yerde. Moira olsaydım, onu nasü açacağımı, kesici kenarlarını nasıl açıkta bırakacağımı bilirdim. Tornavidam yok, ancak Moira olsam, onsuz da becerebilirdim bu işi. Ben, Moira değilim.

Burada olsa, Komutan hakkında neler söylerdi acaba? Olası, onaylamazdı. Geçmişte, Luke'u da onaylamamıştı. Luke'un kendisi değil de evli olduğu gerçeği yüzünden. Bir başka kadının bölgesinde yasadışı avlandığımı söylerdi. Luke'un bir balık ya da bir toprak parçası olmadığını, bir insan olduğunu, bu yüzden kararlarını kendisinin verebileceğini söylerdim ben de. Durumu ussallaştırdığımı savlardı. Sevdiğimi söylerdim. Bunun bir mazeret olmadığını söylerdi. Moira her zaman benden daha mantıklıydı.

Tercihini kadınlardan yana kullanmaya kara verdiğinden bu yana kendisinin böyle bir derdi kalmadığını ve görebildiğim kadarıyla canı çektiğinde o kadınları çalmakta ya da ödünç almakta hiç duraksamadığını söylerdim. Bunun farklı olduğunu, çünkü güç dengesinin kadınlar arasında eşit olduğunu, böylece seksin al-gülüm ver-gülüm alış veriş haline geldiğini anlatırdı. Ben ise “al-gülüm ver-gülüm”ün cinsçi bir ifade olduğunu, kendisi eğer böyle olacaksa, tartışmanın baştan geçersiz olacağını iddia ederdim. Meseleyi

sıradanlaştırdığımı ve bunun geçersiz olduğunu düşünüyorsam, başım kuma gömülü yaşadığımı söylerdi.

Tüm bunları, kahvelerimizi içer, mutfak masamda otururken, yirmi yaşlarımızın başındayken bu tür tartışmalar için kullandığımız şu alçak ve yoğun tonlarda söylerdik birbirimize; kolejden beri sürdürdüğümüz bir gelenek. Mutfak, nehrin yakınında, dış cephesi tahta kaplı, her katta üç odalı ve arkada sarsak bir dış merdiveni olan türden bir binanın bir katındaydı. Ben ikinci kattaydım, hem yukarıdan hem de aşağıdan gürültüye maruz kaldığım anlamına geliyordu bu, gecenin bir yarısına kadar bas bas bağıran, istenmeyen iki stereo diskçalar. Öğrenci olduklarını biliyordum. Hâlâ ilk işimde çalışıyordum, pek fazla gelir getirmiyordu: bir sigorta şirketinde bilgisayar çalıştınyordum. Bu yüzden, Luke ile yaptığım otel buluşmaları sadece aşk ya da sadece seks anlamına bile gelmiyordu benim için. Hamam böceklerinden, damlayan lavabolardan, şeritler halinde döşemelerden soyulan linolyumdan, hatta duvarlara posterler yapıştırıp camlara prizmalar asarak ortalığı canlandırma çabalarımdan kaçış anlamına da geliyordu bu buluşmalar. Çiçeklerim de vardı; ne var ki, ya örümcek kenesi musallat olurdu ya da sulanmadıklarında kuruyup giderlerdi. Luke'la çıkıp gider ve onları ihmal ederdim.

Başı toprağa gömülü yaşamanın birden fazla yolu olduğunu ve kendisini sadece kadınlara mahsus özel bir dünyaya kapatarak bir ütopya yaratabileceğini sanıyorsa, fena halde aldandığını söylerdim Moira'ya. Erkekler öylesine çekip gitmezler, derdim. Onlara kayıtsız kalamazsın.

Git frengiye yakalan çünkü frengi diye bir şey var demeye benzedi bu, derdi Moira.

Luke'a sosyal bir salgın mı demek istiyorsun? diye sorardım.

Gülerdi. Moira. Neler konuştuğumuza bak, derdi. Sıçarım içine. Annene benzedik.

Buna ikimiz de gülerdik, giderken her zamanki gibi kucaklaşırdık. Bana eşcinsel olduğunu söyledikten sonra kucaklaşmadığımız bir dönem olmuştu; ancak sonra, onu kızıştırmadığımı söyleyip güvence verdi bana ve tekrar kucaklaşmaya başladık. Kavga edebilir, ağız dalaşı yapabilir ve birbirimize kötü adlar takabilirdik, ancak temelde hiçbir şeyi değiştirmezdi bu. O, hâlâ benim en iyi dostumdu.

Şimdi de öyle.

Bundan sonra Luke'un karısından kurtulmanın yollarını aradığım iki yıl boyunca yaşadığım daha iyi bir kata taşındım. Kirasını kendim ödüyordum, yeni işimle. Bir kütüphanedeydi işim, Ölüm ve Zafer'li şu büyük olanda değil, daha küçük birinde.

Kitapları bilgisayar disklerine geçirme işlemini yapıyordum, depolama ve yenileme masraflarını azaltmak için olduğunu söylüyorlardı. Diskçiler diyorduk kendimize. Kütüphaneye de diskotek adını takmıştık, aramızdaki bir şakaydı bu. Disklere geçirildikten sonra kitapların öğütücüye gitmesi gerekirdi, ancak kimi zaman eve götürürdüm onları. Onlara dokunmaktan ve görünüşlerinden zevk alıyordum. Luke, bir antikacının kafasına sahip olduğumu söylüyordu. Bundan hoşlanıyordu, eski şeyleri o da severdi.

Bir işe sahip olmayı düşünmek bana tuhaf geliyor şimdi. *İş.* Komik bir sözcük bu. Iş, artık erkekler için. Yap bir işçilik, derlerdi çocuklara, tuvalet terbiyesi verilirken. Ya da köpekler için: hal nın üstüne iş yaptı. Gazete rulosuyla vurman gerekir onlara, del di annem. Gazetelerin bulunduğu zamanları anımsayabiliyorum, gerçi hiç köpeğim olmadı, sadece kediler.

Job'un Kitabı.[13]

Bütün o kadınların iş sahibi olmaları: şimdi inanması zor, ancak binlercesinin işi vardı o zamanlar, milyonlarcasının. Normal bir şey gözüyle bakılırdı buna. Şimdi, hâlâ varoldukları zamanlardaki kağıt paraları anımsamak gibi bir şey. Annem, eski fotoğraflarla birlikte albümüne yapıştırarak bir kısmını saklamıştı. O zamana radar yürürlükten kaldırılmıştı, onlarla hiçbir şey satın alamazdınız. Kalınca kağıt parçaları, dokununca yağlıymış hissi veren, yeşil renkli, her iki tarafta resimler, kimi peruklu yaşlı adamlar ve öbür arafta da üstünde bir göz olan bir piramit. *Tanrıya Güveniyoruz* yazardı üstünde. Şaka için insanların yazar kasalarının yanında levhalar bulundurduklarını söylerdi annem: *Tanrıya Güveniyoruz. Diğer Herkes Nakit Ödemeli.*

Bu küfür olurdu şimdi.

Bu kağıt parçalarını alışverişe giderken yanınıza almak zorundaydınız, gerçi ben dokuz ya da on yaşındayken çoğu insan plastik kartlar kullanırdı. Yine de kartlar bakkalda geçmezdi, bu daha sonraları oldu. Öylesine ilkel, neredeyse totemcilik görünüyor au, tıpkı kauri' gibi. Bu tür parayı kendim de biraz kullanmış olmalıyım, her şey Kompübankası'na girmeden önce.

Sanırım kimse önceden anlamaksızın bu işi öyle birdenbire yapabilmelerinin nedeni o kartlardı. Hâlâ nakit para olsaydı, daha zor olurdu bunu yapmaları.

Felaketten sonraydı, Başkan vurulup öldürüldükten, Kongre makineli tüfekle tarandıktan ve ordu sıkıyönetim ilan ettikten sonra yani. O zamanlar, Müslüman fanatikleri sorumlu tuttular. Sakin olun, dediler televizyonda. Her şey kontrol altında. Şoke olmuştum. Herkes öyleydi, bunu biliyorum. İnanması zordu. Bütün hükümet, bu biçimde yok olmuştu. İçeri nasıl girmişlerdi, bu nasıl meydana gelmişti?

Anayasa'yı askıya aldıklarındaydı bu. Bunun geçici olacağını söylediler. Caddelerde herhangi bir ayaklanma bile yoktu. İnsanlar televizyon seyredip bir yöneltim arayarak akşamları evde oturuyorlardı. Parmağınızla gösterebileceğiniz bir düşman bile yoktu.

Dikkat et, dedi Moira bana, telefonda. İşte geliyor.

Ne geliyor, dedim.

Bekle, dedi. Adım adım bu sonuca doğru gidiyorlar. Şimdi duvara tosladık işte, sen ve ben, bebeğim. Annemin'bir sözünü alıntılıyordu, ancak amacı komik olmak değildi.

İşler haftalar boyu en ufak bir canlılık belirtisi göstermeden sürüp gitti, gerçi arada bir şeyler olmadı da değil. Gazeteler sansür edilmiş ve birkaçı kapatılmıştı, güvenlik nedenleriyle dediler. Barikatlar görülmeye başlandı ve Kimlik Kartları da. Herkes bunu onayladı, çünkü yeterince dikkatli olamayacağınız açıktı. Yeni seçimlerin yapılacağını, ancak bunlara hazırlanmak için zaman gerekeceğini söylediler. Yapılacak şey, dediler, her zamanki gibi devam etmek.

Porno dükkanları kapatıldı ve artık Meydan'da tur atan *Feels on Wheels* minibüsleri ile *Bun Dle Buggies*'lerden eser yoktu. Ama onların gittiğini görmek üzmedi beni. Onların ne bela olduğunu hepimiz biliyorduk.

Birinin bir şeyler yapmasının zamanı geldi de geçti, dedi genellikle sigara aldığım dükkandaki tezgahın ardında duran kadın. Köşedeydi, bir gazete bayii: gazeteler, şekerlemeler, sigaralar. Kadın yaşlıca ve gri saçlıydı, annemin kuşa¿.

Öylesine kapattılar mı onları, yoksa başka bir şey mi yaptılar? diye sordum.

Omuz sükti. Kim bilir, kimin umurunda, dedi. Belki de onları başka bir yere taşıdılar. Onlardan tamamen kurtulmaya çalışmak farelerin kökünü kazımaya kalkışmak gibidir. Kompünumaramı kasaya girdi, hemen hiç bakmadan: Düzenli bir müşteriydim, o sıralar. İnsanlar onlardan yakınıyorlardı, dedi.

Sonraki sabah kütüphaneye çalışmaya giderken, aynı dükkana bir paket sigara daha almak için uğradım, çünkü hiç kalmamıştı. O günlerde daha çok sigara içiyordum, nedeni gerilimdi, hissedebiliyordunuz onu, tıpkı yeraltından gelen bir uğultu gibi, her

şey çok sakin görünmesine rağmen. Ayrıca daha çok kahve de içiyor ve uyumakta zorluk çekiyordum. Herkes biraz kuşkuluydu. Genelde olduğundan daha çok müzik vardı radyoda ve daha az konuşma.

Biz evlendikten sonraydı bu, yıllardır evliydik sanki; kız üç ya da dört yaşındaydı, anaokula gidiyordu.

Hepimiz her zamanki gibi kalkmış ve kahvaltı etmiştik, granóla vardı, diye anımsıyorum, sonra Luke ona okula bırakmıştı; üstünde sadece birkaç hafta önce aldığım çizgili tulum ve mavi bir tişört vardı. Aylardan neydi acaba? Eylül olmalıydı. Onları toplayacak bir Okul Servisi vardı, ancak bir nedenle bunu Luke'un yapmasını istemiştim, Okul Servisi'nden bile endişelenmeye başlamıştım. Okula yürüyerek giden çocuk yoktu artık, çok fazla çocuk kaybolmuştu.

Köşedeki dükkana geldiğimde, her zamanki kadın orada değildi. Onun yerine bir adam vardı, genç bir adam, yirmiden fazla olamazdı.

Hasta mı? dedim, ona kartımı verirken.

Kim? dedi, tavrı saldırgan gibi gelmişti bana.

Her zaman burada bulunan kadın, dedim.

Nereden bileyim, dedi. Numaramı giriyordu, her rakama bakıp tek parmakla tuşlara basarak. Bu işi daha önce yapmadığı açıktı. Parmaklarımı tezgahın üstünde tıpırdatıyordum, sigara almak için sabırsızlanarak, ensesindeki şu sivücelere bir şeyler yapılabileceğini ona birisinin söyleyip söylemediğini merak ederek. Nasıl göründüğünü çok iyi anımsıyorum: uzun boylu, hafif kambur, kısa kesilmiş koyu renk saçlar, burnumun köprüsünün beş santimetre ardına odaklanmış görünen kahverengi gözler ve şu ergenlik sivilceleri. Onu bu kadar iyi anımsamamın nedeni sonradan söyledikleri olsa gerek.

Üzgünüm, dedi. Bu numara geçerli değil.

Saçma, dedim. Geçerli olmalı, hesabımda binlerce dolar var. Hesap raporunu daha iki gün önce aldım. Bir daha deneyin.

Geçerli değil, diye inatla tekrarladı. Şu kırmızı ışığı görüyor musun? Geçerli değü demek.

Bir hata yapmış olmalısınız, dedim. Tekrar deneyin.

Omuz sükip usançla gülümsedi, yine de numarayı tekrar denedi. Bu sefer parmaklarını dikkatle izledim, her rakamı ve ekranda görünen numaraları kontrol ettim. Evet benim numaramdı, ancak kırmızı ışık yine vardı işte.

Gördün mü? dedi tekrar, hâlâ şu gülümsemeyle, sanki bana anlatmayacağı özel bir fıkra büiyormuş gibi.

Onlara bürodan telefon edeceğim, dedim. Sistem önceleri de karışmıştı, ancak birkaç telefon görüşmesi genellikle hallediyordu sorunu. Hâlâ kızgındım, hiç haberim bile olmayan bir şeyle haksız yere suçlanmışım gibi. Sanki hatayı kendim yapmıştım.

Yapın bunu, dedi kayıtsızca. Sigaraları tezgahta bıraktım, ne de olsa parasını ödememiştim. İş yerinde birkaç tane ödünç alabilirim, diye düşündüm.

Bürodan telefon ettim, ancak bütün elde ettiğim, bir bant kaydıydı. Hatlar aşırı yüklü, diyordu bant kaydı. Lütfen tekrar arayabilir miydim?

Hatlar bildiğim kadarıyla sabah boyunca yüklü kaldı. Birkaç kere daha telefon ettim, ama şansım yoktu. Bu bile çok olağandışı değildi.

Öğle yemeğinden sonra saat iki civan, müdür diskleme odasına geldi.

Sizlere söyleyeceklerim var, dedi. Korkunç görünüyordu; saçları karmakarışık, gözleri kızarıktı ve sallanıyordu, içmiş gibiydi.

Hepimiz başımızı kaldırdık ve makineleri kapattık. Odada sekiz ya da on kişi olmalıydık.

Üzgünüm, dedi, ama yasa böyle. Gerçekten üzgünüm.

Ne için? dedi biri.

Sizleri göndermek zorundayım, dedi. Yasa böyle, mecburum. Hepinizi göndermek zorundayım. Bunu neredeyse şefkatle söylüyordu, sanki vahşi hayvanlardık, yakalayıp bir kavanoza kanattığı kurbağalardık, o da bize insancıl davranıyordu sanki.

Atılıyor muyuz? dedim. Ayağa kalktım. Ama neden?

Atılmıyorsunuz, dedi. Gönderiliyorsunuz. Artık burada çalınmazsınız. Yasa böyle. Ellerini saçlarının arasından geçirdi, çıldırmış, diye düşündüm. Gerginlik ona fazla geldi ve keçileri kaçırdı.

Bunu öylece *yapamazsınız*, dedi yanımda oturan kadın. Bu, Lhte ve umulmaz geliyordu kulağa, televizyonda söylenecek bir revgibi.

Ben yapmıyorum, dedi müdür. Anlamıyorsunuz. Lütfen gidin, şimdi. Sesi yükseliyordu. Sorun istemiyorum. Sorun çıkarsa kitaplar yok olabilir, işler bozulacak... Omuzu üzerinden arkaya baktı. Dışarıdalar, dedi, büromda. Şimdi girmezseniz, kendileri içeri gelecekler. Bana on dakika verdiler. Artık her zamankinden fazla çıldırmış görünüyordu.

Delirmiş, dedi biri yüksek sesle, hepimiz böyle düşünmüş olmalıyız.

Ancak ben koridoru görebiliyordum ve orada duran iki adam vardı, üniformalı, makineli tüfekli. Bu gerçek olamayacak kadar teatraldi, yine de işte oradaydılar: birden ortaya çıkıveren hayaletler, Merihliler gibi. Düşsel bir nitelikleri vardı; aşırı canlı, çevrelerle aşırı uyumsuzdular.

Makineleri bırakın, dedi müdür eşyalarımızı toplayıp sırayla dışarı çıkarken. Sanki onları yanımızda götürebilirmişiz gibi.

Kütüphanenin dışındaki merdivenlerde toplaştık. Birbirimize fee söyleyebileceğimizi bilmiyorduk. Hiçbirimiz ne olduğunu anlamadığımız için, söyleyebileceğimiz pek bir şey yoktu. Birbirimizin vüzüne baktık, ürkmüşlüğü, belirgin utancı gördük, sanki yapmamamız gereken bir şeyi yaparken yakalanmışız gibi.

Rezalet bu, dedi kadının biri pek de inanmadan. Bizi bunu hakkettiğimize inandıran şey neydi acaba?

Eve geri döndüğümde kimse yoktu. Luke hâlâ işte, kızım okuldaydı. Yorgun hissediyordum kendimi, iliklerime kadar yorgun, ama oturur oturmaz tekrar ayağa kalktım, yerimde duramıyordum. Evin içinde dolaştım, odadan odaya geçerek. Eşyalara dokunduğumu, öyle pek bilinçli değil, sadece parmaklarımı şöyle bir sürdüğümü anımsıyorum, ekmek kızartıcısı, şeker küpü, oturma odasındaki kül tablası gibi eşyalara. Bir süre sonra kediyi kucağıma alıp onu da benimle birlikte dolaştırdım. Luke'un eve gelmesini istiyordum. Bir şeyler yapmam, adım atmam gerektiğini düşünüyordum; ama hangi adımları atabileceğimi bilmiyordum.

Bankaya tekrar telefon etmeyi denedim, ancak sadece aynı kaydı duyabildim. Bir bardak süt koydum kendime -bir başka kahve için fazla sinirli olduğumu söyledim kendi kendime- ve oturma odasına gidip kanepeye oturdum ve süt bardağını sehpaya koydum, dikkatlice, bir yudum bile almadan. Kediyi göğsüme bastırdım, böylece gırtlağımda hissedebildim mırlamasını.

Bir süre sonra annemi evinden aradım, ancak yanıt yoktu. O sıralar daha bir yerleşikti, birkaç yılda bir taşınmaktan vazgeçmiş; nehrin ötesinde, Boston'da yaşıyordu. Biraz bekledim ve Moira'ya telefon ettim. O da evde değildi, ama yarım saat sonra tekrar aradığımda evdeydi. Bu telefonlar arasında geçen süre boyunca öyle oturdum kanepede. Düşündüğüm şey kızımın okuldaki öğle yemekleriydi. Belki de ona çok fazla findik ezmeli sandviçler verdiğimi düşünüyordum.

İşten kovuldum, dedim Moira'ya onu telefonda yakaladığımda. Geleceğini söyledi. O sıralar bir kadınlar birliğinin yayın bölümünde çalışıyordu. Doğum kontrolü, tecavüz ve buna benzer şeylerle ilgili kitaplar çıkarıyorlardı, gerçi bu tür şeylere karşı eskisi kadar çok talep yoktu.

Geliyorum, dedi. Sesimden istediğimin bu olduğunu anlamış olmalı.

Bir süre sonra geldi. İşte, dedi. Ceketini çıkarıp attı, büyük Koltuğa yayıldı. Anlat bana. İlk önce kendimize birer kadeh içki koyalım.

Kalktı, mutfağa gitti ve bize bir duble Scotch doldurdu, geri seldi, oturdu ve ona başıma gelenleri anlatmaya çalıştım. Bitirdiğimde, Bugün Kompükartınla bir şey almaya çalıştın mı? dedi.

Evet, dedim. Bunu da anlattım ona.

Onları dondurdular, dedi. Benimkini de. Birliğinkini de. E değil de K kodlu hesapların her birini. Bütün yapmaları gereken şey birkaç düğmeye basmak. Defterimiz dürülüverdi.

Ama bankada iki bin dolardan fazla param var, dedim, sanki önemli olan sadece benim hesabımmış gibi.

Kadınlar artık servet edinemezler, dedi. Yeni yasa böyle. Bugün televizyonu açtın mı hiç?

Hayır, dedim.

Orada söylüyorlar, dedi. Her yerde. O benim gibi şaşkın değildi. Garip bir biçimde neşeliydi, sanki bu bir süredir beklediği bir şeydi ve şimdi de haklı çıkmıştı. Hatta daha enerjik bile görünüyordu, daha kararlı. Luke, Kompühesabını senin için kullanabilir, dedi. Senin numaranı onunkine transfer edecekler ya da söyledikleri bu. Kocanın ya da en yakın erkek akrabanınkine.

Ama ya sen? dedim. Onun hiç kimsesi yoktu.

Ben yeraltına ineceğim, dedi. Homolardan biri hesaplarımızı üstüne geçirip ihtiyacımız olan şeyleri satın alabilir.

Ama neden? dedim. Neden yaptılar?

Bizim işimiz nedenini anlamak değil, dedi Moira. Bu biçimde halletmeleri gerekiyordu, Kompühesapları ve işleri, ikisini birden. Havaalanlarını gözünün önüne getirebiliyor musun, öbür türlü? Bizim bir yere gitmemizi istemiyorlar, bundan emin olabilirsin.

Kızımı okuldan almaya gittim. Abartılı bir dikkatle sürdüm arabayı. Luke eve geldiği zaman mutfak masasında oturuyordum. Kızım, buzdolabının yanında resimlerinin yapıştırıldığı köşedeki kendi küçük masasında keçeli kalemleriyle resim çiziyordu.

Luke yanıma diz çöktü ve kollarıyla beni sardı. Araba radyosunda eve gelirken duydum, dedi. Üzülme, eminim geçicidir.

Nedenini söylediler mi? dedim.

Yanıtlamadı. Bunu atlatacağız, dedi, bana sarılarak.

Bunun neye benzediğini bilmiyorsun, dedim. Sanki birisi ayaklarımı kesmiş gibi hissediyorum kendimi. Ağlamıyordum.

Alt tarafi bir iş, dedi, beni sakinleştirmeye çalışarak.

Sanırım bütün paramı alacaksın, dedim. Ölmüş bile değilim. Şaka yapmaya çalışıyordum, ancak dehşetli çıktı sesim.

Sus, dedi. Hâlâ diz çökmüş duruyordu yerde. Her zaman sana bakacağımı büiyorsun.

Şimdiden bana üstünlük taslamaya başladı bile, diye düşündüm. Hemen sonra da, sen de şimdiden paranoyak olmaya başlıyorsun, diye düşündüm.

Biliyorum, dedim. Seni seviyorum.

Daha sonra, kız yattıktan ve biz akşam yemeğini yedikten sonra, kendimi o kadar sarsılmış hissetmiyordum, ona akşam üstü olanları anlattım. Müdürün içeri gelişini, pat diye açıklama yapışını tarif ettim. Bu kadar korkunç olmasaydı gülünç olurdu, dedim. Onun sarhoş olduğunu düşünmüştüm. Belki de öyleydi. Ordu mordu, herkes oradaydı.

Sonra da o sıralar gördüğüm ve dikkat etmediğim bir şeyi anımsadım. Bildiğimiz ordu değildi. Başka bir tür orduydu.

Yürüyüşler yapıldı, elbette, bir alay kadın ve birkaç erkek. Ancak sayıları düşünebileceğinizden daha azdı. Sanırım insanlar

korkmuştu. Polisin ya da ordunun ya da her kimseler, yürüyüşler daha başlar başlamaz ateş açacağı duyulunca, yürüyüşler durdu. Birkaç ver havaya uçurulmuştu, postaneler, metro istasyonları. Ancak bunu kimin yaptığından bile emin olamıyordunuz. Ordu olabilirdi, bilgisayarla ve ev ev yaptıkları diğer aramalarını haklı çıkarmak için.

Yürüyüşlerin hiç birine katılmadım. Luke bunun boşuna olacağını ve onları, ailemi, onu ve kızımı düşünmem gerektiğini söyledi. Ben de ailemi düşündüm. Daha fazla ev işi yapmaya, daha fazla yemek pişirmeye başladım. Yemek saatlerinde ağlamamaya çalıştım. O sıralar durduk yerde ağlamaya ve dışarı bakarak yatak odasın penceresinde oturmaya başlamıştım. Komşulardan pek kimseyi tanımıyordum ve sokakta karşılaştığımızda, olağan merhabalaşmalar dışında pek fazla bir şey konuşmamaya özen gösteriyorduk. Kimse ihanet gerekçesiyle ihbar edilmek istemiyordu.

Bunu anımsarken annemi de anımsıyorum, yıllar öncesini. On dört, on beşinde olmalıydım, kızların annelerinden en çok sıkıldıkları yaşta. Onun, sürekli değiştirdiğimiz evlerimizden birine bir grup başka kadınla, sürekli değişen arkadaş çevresinin bir kısmıyla geldiğini anımsıyorum. O gün bir yürüyüşe katılmışlardı; porno karşıtı ayaklanmalar zamanıydı, yoksa kürtaj ayaklanmaları mıydı, öylesine yakındılar ki birbirlerine. Birçok bombalama olmuştu o zaman: klinikler, video dükkanları; takip etmek zordu.

Annemin yüzünde bir çürük, biraz da kan vardı. Hamama giden terler, bütün dediği buydu. Kahrolası domuzlar.

Kahrolası *kanamacılar*, dedi arkadaşlarından biri. Karşı tarafa *kanamacılar* diyorlardı, taşıdıkları sloganlara göre: *Bırakın kanasınlar.* Demek ki kürtaj ayaklanmaları olmalıydı.

Yatak odama gittim, ayak altında olmamak için. Çok fazla ve çok gürültülü konuşuyorlardı. Beni yok sayıyorlardı, ben de onlara içerliyordum. Annem ve onun kabadayı arkadaşları. Neden, sanki

gençmiş gibi, bu biçimde giyinmek, tulumla dolaşmak zorunda olduğunu anlamıyordum; ya da neden bu kadar çok sövmek zorunda olduğunu.

Amma erdemlilik taslıyorsun, derdi bana, genelde hoşnut bir ses tonuyla. Benden daha sıradışı, daha asi olmaktan hoşlanıyordu. Gençler hep böyle erdemlilik taslarlar.

Eminim karşı çıkışımın bir kısmı buna dayanıyordu: kayıtsızlık, rutin. Hem ondan daha törensel, gelgeç önlemlere ve kaçışlara daha az bağlı bir yaşam istiyordum.

Sen istenmiş bir çocuktun, Tanrı biliyor, derdi başka zamanlarda, beni çerçevelediği fotoğraf albümlerinin sayfalarında oyalanırken; bu albümler bebek resimleriyle şişkindi, ancak yaşım ilerledikçe suretlerim azalıyordu, sanki bir çeşit salgın hastalık yüzünden sayısına kıran girmiş gibi. Bunu biraz kederle söylerdi, sanki ben tam beklediğince çıkmamışım gibi. Hiçbir anne, tam olarak bir çocuğun anne fikrine uymaz, sanırım tersi de geçerli. Ancak her şeye rağmen, biz birbirimizle kötü değildik. Çoğu insan gibiydik.

Keşke burada olsaydı, böylece sonunda bunu anladığımı söyleyebilirdim ona.

Biri evden dışarı çıktı. Uzaktan bir kapının kapandığını, yan taraflarda bir yerlerde, yürüyüş yolunda ayak sesleri duyuyorum. Nick bu, şimdi görebiliyorum onu; yoldan çimenliğe çıktı, çiçeklerin, özlü gelişmenin, denize dökülen istiridyeler gibi, rüzgara firlatılan avuçlar dolusu polenin kokusuna kesmiş nemli havayı için çekmek için. Hep şu savurgan üreme. Güneşte geriniyor Nick, kaslarının bedeni boyunca dalgalandığını hissediyorum, tıpkı bir kedinin kabaran sırtı gibi. Gömleği var üstünde, çıplak kolları kıvrılmış kumaştan utanmazca dışarı çıkıyor. Teninin bronzluğu nerede sona eriyor acaba? Şu geceden, ayın doldurduğu oturma odasındaki düşsel sahneden bu yana onunla konuşmadım. Benim bayrağım o sadece, semaforum. Beden dili.

Tam şu an kepi yana eğik. Demek ki çağrılıyorum.

Haberci çocuk rolü karşılığında ne alıyor? Komutan için bu belirsiz biçimde pezevenklik ederken neler hissediyor? Bu içini tiksintiyle mi dolduruyor, yoksa beni daha çok istemesine mi neden oluyor? Çünkü orada, kitaplar arasında, gerçekten neler olduğu hakkında hiçbir fikri yok. Sapıkça eylemler, ne kadar az şey bildiği düşünülürse. Komutan ve ben, birbirimizi mürekkebe bulayarak, sonra da bunu yalayan ya da yasak gazete yığınları üstünde sevişen. Hoş, bunda pek yanılıyor da sayılmazdı.

Ama şuna inanın, bu ilişkide onun için de bir şeyler var. Şu va da bu biçimde, herkesin bir bedeli vardır. Fazladan sigara mı alıyor? Çoğunluğa verümeyen fazladan özgürlükler mi? Her neyse, neyi kanıtlayabilir ki? Komutan'ınkine karşı onun sözü, peşine bir polis müfrezesi takıp gelmedikçe. Basın tekmeyi kapıya, aha size ne demiştim? Suçüstü yakalandılar işte, günahkârca Scrabble oynarken. Çabucak, yiyin şu sözcükleri.

Belki de gizli bir şeyi bilmenin doyumu hoşuna gidiyor sadece. Bana karşı kozu olmasının, eskiden dedikleri gibi. Sadece tek bir kez kullanılabilecek türden bir güç bu.

Onun hakkında daha iyi düşünmek isterdim.

O gece, işimi kaybettikten sonra, Luke benimle sevişmek istedi. Acaba ben neden istemiyordum? Tek başına umutsuzluk bile ateşlemeliydi beni. Ancak hâlâ uyuşmuş hissediyordum kendimi. Ellerini bile güçlükle hissediyordum üstümde.

Sorun ne? dedi.

Bilmiyorum, dedim.

Hâlâ bir şeylere sahibiz... dedi. Ama hâlâ sahip olduğumuz şeylerin ne olduğunu söylemedi. Biz dememesi gerektiğini düşündüm, çünkü ondan bildiğim hiçbir şey alınmamıştı.

Hâlâ birbirimize sahibiz, dedim. Bu doğruydu. O zaman neden sesim, kendime bile, böylesine kayıtsız geliyordu?

Ve beni öptü, sanki şimdi bunu söylediğim için işler normale dönebilecekti. Ama bir şey değişmişti, bir denge. Kendimi büzüşmüş

hissediyordum, öyle ki beni sararak kollarını doladığında, bir bebek kadar küçüktüm. Aşkın bensiz ilerlediğini hissediyordum.

Bunu önemsemiyor, diye düşündüm. Hiç önemsemiyor, hem de. Belki hoşuna bile gidiyor. Birbirimize ait değiliz artık. Bunun yerine, benonaaitim.

Değersiz, haksız, gerçekdışı. Ama olan biten bu.

Evet Luke: Şimdi sana sormak istediğim, bilmem gereken şey: Ben haklı mıydım? Çünkü asla bunu konuşmadık. Bunu yapabileceğim sırada, korktum. Seni kaybetmeyi göze alamazdım.

29

Komutan'ın odasında oturuyorum, masasının karşısında, müşteri konumunda, sanki yüklü bir krediyi tartışan bir banka müşterisiyim. Ancak odadaki yerleşimim dışında, bu formaliteden pek bir şey kalmıyor aramızda. Artık boynum ve sırtım dik, ayaklar yerde yanyana düzenlenmiş, saygılı bakışlarla oturmuyorum. Bunun yerine bedenim gevşek, hatta neredeyse rahat. Kırmızı ayakkabılarımı çıkarmışım, koltukta bacaklarımı altıma almışım, gerçi kırmızı etekten bir payanda ile çevrelenmişler, ancak yine de altımdalar işte, önceki piknik günlerine ait bir kamp ateşi etrafındaymışım gibi. Şöminede ateş olsaydı, ışığı cilalı yüzeylerde ışıldar, ten üzerinde sıcakça parlardı. Ateş ışığını da ben ekliyorum.

Komutan'a gelince, bu gece son kerte rahat. Ceketini çıkarmış, dirseklerini masaya dayamış. Bir madeni kalıptaki gibi, kırsal demokrasiye dair bir reklam figürü olmak için tek eksiği dudaklarının arasında bir kürdan. Sinek pisliğine bulanmış, eski, yakılmış bir kitap.

Önümdeki tahtanın kareleri dolmaya başladı: Gecenin sondan bir önceki oyununu yapıyorum. *Zilch*[14] yazıyorum, puanı yüksek “Z”li uygun tek heceli bir sözcük.

“Bir sözcük mü bu?” diyor Komutan.

“Sözlüğe bakabiliriz,” diyorum. “Arkaik.”

“Senin olsun,” diyor. Gülümsüyor. Apartta, kulakları dikili ve numara yapmaya hevesli evcil bir hayvan gibi acar gelişmeler gösterip öne çıktığımda, Komutan'ın hoşuna gidiyor. Onayı beni sıcak bir banyo gibi sarıyor. Erkeklerde, ara sıra Luke'da bile, eskiden sezdiğim düşmanlığın zerresini sezmiyorum onda. Aklından orospu diye geçirmiyor. Gerçekte olumlu bir biçimde babacü. Eğlendirdiğimi düşünmekten hoşlanıyor; ve evet eğleniyorum, eğleniyorum.

Son puanlarımızı ustaca cep bilgisayarında topluyor. “Başını almış gitmişsin,” diyor. Beni pohpohlamak, neşelendirmek amacıyla hile yaptığından şüpheleniyorum. Ama neden? Bu bir soru olarak kalıyor. Bu pohpohlamadan ne kazanacak ki? Bir şey olmalı.

Arkaya yaslanıyor, parmak uçları birleşik, artık bana aşina bir hareket bu. Bu tür hareketler, bu tür aşinalıklardan derleme bir repertuar oluşturduk aramızda. Bana bakıyor, kötülükle değil fakat merakla, sanki çözülmesi gereken bir bulmacayım.

“Bu gece ne okumak isterdin?” diyor. Bu da bir alışkanlık haline geldi. Şimdiye kadar bir *Mademoiselle* dergisi, seksenlerden kalma eski bir *Esquire*, bir *MS*, yetişirken annemin değişik apartmanlarında gördüğümü belli belirsiz anımsadığım bir dergi ve bir *Reader's Digest* okumuştum. Romanları bile var. Raymond Chandler’in bir eserini okumuş ve tam şimdi Charles Dickens'in *Zor Yollar’*ını yarılamıştım. Bu firsatlarda hızla, oburcasına, neredeyse tarayarak bir sonraki açlık döneminden önce mümkün olduğunca çok şeyi zihnime atmaya çalışarak okuyorum. Yemek olsaydı bu, açların oburluğu; seks olsaydı, arka sokaklarda bir yerde hırsızlama ayakta sevişme olurdu.

Ben okurken Komutan oturup okumamı seyrediyor, konuşmadan, ancak gözlerini de benden ayırmadan. Bu seyretme tuhaf bir cinsel eylem ve o bunu yaparken kendimi çıplak hissediyorum. Arkasını dönmesini, odada dolaşmasını, kendi kendine bir şeyler okumasını isterdim. Böylece daha da

rahatlayabilirdim, acele etmem gerekmezdi. Şimdiki durumuyla, benim bu yasadışı okumam bir tür gösteri gibi görünüyor.

“Sanırım konuşmayı yeğlerdim,” diyorum. Bunu söylediğimi duymak şaşırtıyor beni.

Tekrar gülümsüyor. Şaşırmış görünmüyor. Belki de bunu ya da buna benzer bir şeyi bekliyordu. “Ya?” diyor. “Ne hakkmda konuşmak isterdin?”

Duraksıyorum. “Herhangi bir şey, sanırım. Şey, siz, mesela.”

“Ben mi?” Gülümsemeye devam ediyor. “Eh, benim hakkımda söylenecek pek fazla bir şey yok. Sadece sıradan bir herifim işte.”

Bunun ve hatta diksiyonunun gerçekdışılığı - “herif?”- beni birdenbire çarpıyor. Sıradan herifler Komutan olmazlar. “İyi yaptığınız bir şey olmalı,” diyorum. Onu tahrik ettiğimi, ona yağ çektiğimi, onu konuşmaya ayarttığımı biliyorum, bundan dolayı kendimden nefret ediyorum, tiksindirici bir şey bu aslında. Ancak kaçamak kaçamak konuşuyoruz. Ya o konuşur ya da ben konuşacağım. Büiyorum bunu, konuşmak için içim içimi yiyor, hissediyorum, biriyle gerçekten konuşalı o kadar uzun bir zaman oldu ki. Gleninki ile yaptığımız kısa, fisıltılı konuşma, bugünkü yürüyüşümüzde, pek sayılmaz; ancak bu bir yumuşama, bir başlangıçtı. Bu kadarcık konuşmanın bile verdiği ferahlığı hissettikten sonra fazlasını istiyorum.

Ve onunla konuşursam yanlış bir şey söyleyebilir, bir sır verebilirim. Olacağını hissedebiliyorum, kendime ihaneti. Çok fazla şey bilmesini istemiyorum.

“Oh, başlangıç olarak, piyasa araştırma işindeydim,” diyor utangaççа. “Bundan sonra başka alanlara yayıldım.”

Onun bir Komutan olduğunu bilmeme rağmen, neyin Komutanı olduğunu bilmediğimi anlıyorum birden. Neyi kontrol ediyor, alanı ne, eskiden dedikleri gibi? Özel unvanları yok.

“Oh,” diyorum, anlıyormuşum gibi görünmeye çalışarak.

“Bir tür bilim adamı olduğumu söyleyebilirsin,” diyor. “Sınırlı anlamda, elbette.”

Bundan sonra bir süre bir şey söylemiyor, ben de öyle. İkimiz de birbirimizi bekliyoruz.

İlk konuşan benim. “Eeh, belki epeydir merak ettiğim bir şeyi açıklayabilirsiniz bana.”

İlgileniyor. “Ne olabilir bu?”

Tehlikeye atılıyorum, ancak kendimi tutamıyorum. “Bir yerlerden anımsadığım bir tümce.” Nereden olduğunu söylememek en iyisi. “Sanırım Latince, belki diye düşündüm, belki...” Bir Latince sözlüğü olduğunu biliyorum. Çeşit çeşit sözlükleri olduğunu biliyorum, şöminenin solundaki en üst rafta.

“Söyle,” diyor. Mesafeli, fakat tetikte, yoksa bana mı öyle geliyor?

“*Nolite te bastardes carborumdorum*,” diyorum.

“Ne ?” diyor.

Doğru olarak telaffuz etmemiştim. Nasıl olduğunu bilmiyorum. “Heceleyebilirim,” diyorum. “Yazabilir de.”

Bu yeni fikir üzerine duraksıyor. Belki de bunu yapabildiğimi anımsamıyor. Asla bir dolma ya da kurşun kalem elime almadım, bu odada, puanları toplamak için bile. Kadınlar toplama yapamaz, demişti bir kez, şaka yollu. Ne demek istediğini sorduğumda, | dedi ki, Onlar için bir artı bir artı bir artı bir, dört etmez.

Ne eder? demiştim, beş ya da üç cevabını bekleyerek.

Sadece bir artı bir artı bir artı bir eder.

Ama şimdi “Tamam,” diyor ve tükenmez kalemini masanın üstünden neredeyse küstahça bana itiyor, bir meydan okumayı karşılar gibi. Yazmak için bir şey aranıyorum ve bana skor bloknotunu, smile resimli bir masa üstü bloknotu uzatıyor. Hâlâ bunları yapıyorlar demek.

Tümceyi dikkatlice yazıyorum, zihnimin içinden, dolabımın içinden kopyalayarak. *Nolite te bastardes carborundorum.* Burada, bu bağlamda, ne bir dua bu ne de bir emir, ancak salt üzgün bir grafiti, bir zamanlar çiziktirilip sonra terk edilmiş. Parmaklarımın

arasındaki kalem duyusal, neredeyse canlı, gücünü hissedebiliyorum, içerdiği sözcüklerin gücünü. Kalem kıskançlıktır, derdi Lydia Teyze, Merkez'in bir başka sloganını alıntılayarak, bu tür nesnelerden uzak durmamız için bizi uyararak. Ve haklıydılar, kıskançlık bu. Sadece onu elde tutmak bile, kıskançtık. Komutan'dan kalemini kıskanıyorum. Çalmak istediğim bir şey daha…

Komutan gülümseyen yüzlü sayfayı benden alıp bakıyor. Sonra da gülmeye başlıyor, kızarıyor mu ne? “Bu gerçek Latince değil,” diyor. “Bu sadece bir şaka.”

“Bir şaka mı?” diyorum, şimdi hayrete düşerek. Bu sadece bir şaka olamaz. Sadece bir şaka için mi bunu risk ettim, bilgiye uzandım? “Ne tür bir şaka?”

“Erkek öğrencilerin nasıl olduğunu bilirsin,” diyor. Gülmesi nostaljik, bunu görebiliyorum şimdi, önceki özüne doğru bir hoşgörü gülmesi. Ayağa kalkıyor, kitap raflarına doğru yürüyor, definesinden bir kitap alıyor; ancak sözlüğü değil. Eski bir kitap, bir ders kitabına benziyor, sayfa köşeleri kıvrık ve mürekkepli. Bana göstermeden önce sayfalarını çeviriyor, dalgın, anımsayarak; sonra “İşte,” diyor, önüme kitabı açık olarak koyarak.

İlk gördüğüm bir resim: Milos'lu Venüs[15], siyah-beyaz bir fotoğraf, üstüne beceriksizce çizilmiş bir bıyık ve siyah bir sutyen ve koltukaltı kıllanyla. Karşı sayfada İngilizce alt yazılı Roma'daki Koloseyum ve altında da bir tümce: *sum, es, est, sumus, estis, sunt*[16]. “İşte,” diyor, işaret ederek, Venüs üzerine çizilen saçın mürekkebiyle sayfa kenarında yazılmış görüyorum onu: *Nolite te bastardes carborundorum.*

“Latince bilmedikçe neden komik olduğunu açıklamak çok zor,” diyor. “Böyle bir alay şey yazardık eskiden. Onları nereden bulduğumuzu bilmiyorum, belki de daha büyük çocuklardan.” Beni ve kendini unutarak sayfaları çeviriyor. “Buna bak,” diyor. Resmin adı *Sabine'li Kadınlar*[17] ve sayfa kenarına şunlar çiziktirilmiş*: pim pis pil, pimus, pistis pants*. “Bir tane daha vardı,” diyor. *“Cim cis cit...”* Duruyor, bu ana dönerek, şaşkın. Tekrar gülümsüyor; bu sefer buna

bir sırıtış denilebilir. Çilli olduğunu düşlüyorum, inatçı bir tutam saç. Şu an ondan neredeyse hoşlanıyorum.

“Ama anlamı neydi? diyorum.

“Hangisinin?” diyor. “Oh. Anlamı şuydu: 'O piçlerin seni unufak etmesine izin verme.' Sanırım o zamanlar pek zeki olduğumuzu düşünüyorduk.”

Gülümsemeye zorluyorum kendimi, ancak artık her şey gözümün önünde. Bunu benden öncekinin neden yazdığını anlayabiliyorum, dolabın duvarına, ancak bunu, burada, bu odada, öğrenmiş olduğunu da anlıyorum. Başka nerede olabilir ki? O asla bir erkek öğrenci olmadı. Komutan'la, çocukluk anıları ve güven değiş tokuşu sırasında. Demek ki ben ilk değildim, sessizliğine giren, onunla çocukların sözcük oyunlarını oynayan.

“Ne oldu ona?” diyorum.

En ufak bir ayrıntı bile kaçırmaz. “Onu tanıyor muydun?”

“Bir biçimde,” diyorum.

“Kendini astı,” diyor; üzgün değil, düşünceli. “Işık tesisatını bu nedenle kaldırdık. Odandakini.” Duraksıyor. “Serena anlamıştı,” diyor, sanki bu, olayı açıklarmış gibi. Ve açıklıyor da.

Köpeğin ölürse, bir başkasını al.

“Neyle?” diyorum.

Bana herhangi bir fikir vermek istemiyor. “Bu önemli mi?” diyor. Yırtılmış çarşaflarla, diye düşünüyorum. Olasılıkları ben de gözden geçirmiştim.

“Sanırım onu bulan Cora'ydı,” diyorum. Bağırmasının nedeni buydu demek.

“Evet,” diyor. “Zavallı kız.” Cora'yı kastediyor.

“Belki de buraya artık gelmemeliyim,” diyorum.

“Bunun hoşuna gittiğini düşünüyordum,” diyor hafifçe, yine de dikkatli parlak gözlerle beni izleyerek. Yeterince aklım olmasa bunun korku olduğunu sanırdım. “Gelmeni isterim.”

“Hayatımın benim için katlanabilir olmasını istiyorsunuz,” diyorum. Bu bir soru olarak değil de düz bir ifade olarak çıkıyor ağzımdan; düz ve boyutsuz. Hayatım katlanılabilir olsa, belki de yaptıkları şeye aldırmazdım.

“Evet,” diyor. “Öyle. Bunu tercih ederdim.”

“İyi o zaman,” diyorum. İşler değişti. Şimdi, ona karşı bir şey var elimde. Ona karşı elimde olan şey kendi ölüm olasılığım. Ona karşı olan şey kendi suçluluğu. Sonunda.

“Ne isterdin?” diyor, hâlâ şu hafiflikle, sanki olay sadece bir para transferi, hatta bundan da küçük bir şeymiş gibi: şekerleme, sigaralar.

“El losyonu dışında mı, demek istiyorsunuz?” diyorum.

“El losyonu dışında,” diye katılıyor.

“İsterdim ki...” diyorum. “Bilmek isterdim.” Bu kararsız, hatta aptalca görünüyor, düşünmeden söylüyorum bunu. “Neyi bilmek?” diyor.

“Bilinecek ne varsa,” diyorum; ancak bu çok saygısızca. “Olup biten her şeyi.”

XI
GECE

30

Karanlık çöküyor. Ya da çökmüş. Güneş gibi yükseliyor demek yerine neden karanlık çöküyor denilir? Yine de doğuya bakarsanız, günbatımında, karanlığin çökmek yerine yükseldiğini görebilirsiniz; ufuk çizgisinden yukarı, bir bulut örtüsü ardındaki kara bir güneş gibi gökyüzünde yükselen karanlık. Görünmeyen bir ateşten çıkan duman gibi, ufuk çizgisinin hemen altında ateşten bir hat, orman yangını ya da yanan bir kent. Karanlık çöküyordur belki de, çünkü ağırdır, gözler üzerine çekilen kalın bir perde gibi. Pamuklu battaniye gibi. Karanlıkta görebilmeyi isterdim, şimdikinden daha iyi.

Karanlık çökmüş olsun, o halde. Bir taş gibi üstüme yüklendiğini hissediyorum. Esinti yok. Yarı açılmış pencerede oturuyorum, dışarıda kimse olmadığı için perdeler geriye çekilmiş, namusluluk taslamaya gerek yok, geceliğim üstümde, yazın bile uzun kollu, kendi bedenimizin bizi baştan çıkarmasından, çıplak kollarımızla kendimizi kucaklamaktan korumak için bizleri. Projektörlü ay ışığında hiçbir şey hareket etmiyor. Bahçeden gelen koku bir bedenden yaydan ısı gibi yükseliyor, gece açan çiçekler olmalı, öyle güçlü ki bu koku. Neredeyse görebiliyorum onu, öğle vakti anayol asfaltı üzerindeki titrek pardtdar gibi dalga dalga yükselen kırmızı ışımayı.

Aşağıda çimenlikte, söğüdün saçaklı karanlığından birisi çıkıp ışıktan geçiyor, uzun gölgesi topuklarına yapışık. Nick mi bu, yoksa başka birisi mi, önemsiz birisi? Durup yukarı bu pencereye bakıyor ve yüzünün beyaz dörtgenini görebiliyorum. Nick. Birbirimize bakıyoruz. Atacak bir gülüm yok, onun da lavtası. Yine de, aynı açlık bu.

Bu açlığa kaptıramam kendimi. Soldaki perdeyi çekiyorum, böylece yüzümü örterek aramıza giriyor ve Nick hemen sonra yürümeye devam ediyor, köşeyi dönerek görünmezliğe doğru.

Komutan'ın dediği doğru. Bir artı bir artı bir artı bir dört etmiyor. Her biri tek kalıyor, onları birleştirmenin yolu yok. Biri diğeriyle değiş

tokuş edilemez. Birbirlerinin yerine geçemezler. Nick Luke'un veya Lue Nick'in yerine. *Zorunluluk* işlemez burada.

Duygularını dizginleyemezsin, demişti Moira bir zamanlar, ama davranışlarını ayarlayabilirsin.

Söylemesi kolay tabii.

Bağlam, her şeydir; yoksa olgunluk mu? Biri ya da diğeri.

Evi terk etmemizden önceki gece, son kez odalarda dolaşıyordum. Hiçbir şey toplanmamıştı, çünkü yanımızda pek fazla bir şey götürmüyorduk ve o zaman bile temelli gidiyor görüntüsü bırakmayı göze alamazdık. Bu nedenle, sadece öylesine dolaşıyordum, orada burada, eşyalara, ortak yaşamımız için gerçekleştirdiğimiz düzenlemelere göz gezdirerek. Sonradan neye benzediğini anımsayabilecekmişim gibi bir düşünceye sahiptim.

Luke oturma odasındaydı. Kollarıyla sardı beni. İkimiz de perişan hissediyorduk kendimizi. Mutlu olduğumuzu başka nasıl bilecektik, o zaman bile? Çünkü en azından biz buna sahiptik: bizi saran kollara.

Kedi; dediği buydu.

Kedi mi? dedim süveterinin yününe doğru. Onu böylece burada bırakamayız.

Kediyi düşünmemiştim. İkimiz de düşünmemiştik. Kararımız ani olmuştu, ardından da bunu gerçekleştirmek için planlama yapılmıştı. Kedinin bizimle geleceğini düşünmüş olmalıyım. Ama gelemezdi, sınır ötesine günübirlik bir gezi için yanına bir kedi almaz kimse.

Niye dışarı bırakmıyoruz? dedim. Onu serbest bırakabiliriz. Etrafta dolanır ve kapıda miyavlardı. Birisi de gittiğimizin farkına varırdı.

Onu birine verebiliriz, dedim. Komşulardan birine. Bunu söyler söylemez, ne kadar aptalca bir şey olacağını anladım.

Ben hallederim onu, dedi Luke. *Onu* demekle *öldürmeyi* kastettiğini anlamıştım. Öldürmeden önce yapmak zorunda olduğunuz şey bu, diye düşündüm. Daha önce olmadığı yerde bir “o” yaratacaksınız. Bunu ilk önce zihninizde hallediyorsunuz ve ardından da gerçekleştiriyorsunuz. İşte, demek böyle yapıyorlar, diye düşündüm. Bunu daha önce hiç bilmiyormuşum gibi geldi bana.

Luke yatağımızın altında saklanan kediyi bulmuştu. Her zaman anlarlar. Onunla garaja gitti. Ne yaptığını bilmiyorum ve hiç de sormadım. Oturma odasında ellerim kucağımda oturdum. Dışarı çıkmalıydım onunla birlikte, bu küçük sorumluluğu paylaşmalıydım. En azından sonradan ona sormalıydım, böylece tek başına bu yükü taşımak zorunda kalmazdı; çünkü bu küçük fedakârlık, sevgi uğruna bir yaşamın söndürülmesi, benim iyiliğim için de yapılmıştı.

İşte, yaptıkları şeylerden biri bu. Seni öldürmeye zorluyorlar, kendi içinde.

Gereksizdi, sonradan ortaya çıktığı gibi. Onlara kimin söylediğini merak ediyorum. Bir komşu olabilirdi, sabah arabamızın caddeye çıkışını izleyen, önseziyle, birilerinin gözüne girme için ihbar eden. Bize pasaportları bulan adam bile olabilirdi; neden iki kere para almasın ki? Sahte pasaport yapanları oralara yerleştirmek onların işi bile olabilir; dikkatsizleri avlayan bir şebeke. Tanrı'nın Gözleri yeryüzünün her köşesine uzanır.

Çünkü hazır bizi bekliyorlardı. İhanet anı en kötüsüdür, şüphe götürmeksizin ihanete uğradığını anladığın an: bir başka insanın senin için bunca kötülük istediğini.

En tepeden kablosu kesilen bir asansörde bulunmak gibiydi. Düşmek, düşmek ve ne zaman çarpacağını bilmemek.

Her neredeyseler, kendi hayaletlerimi canlandırıp çağırmaya çalışıyorum. Neye benzediklerini anımsamaya ihtiyacım var. Gözlerimin ardında hareketsiz tutmaya çalışıyorum onları, yüzlerini, bir albümdeki fotoğraflar gibi. Ancak benim için hareketsiz

kalmayacaklar, hareket ediyorlar, bir gülümseme var ve işte gitti, yanan bir kağıt gibi hatları kıvrılıp bükülüyor, karanlık yutuyor onları. Bir anlık görüntü, havada soluk bir parlaklık; bir parıltı, renkli ışıklar, elektronların dansı, ardından tekrar bir yüz, yüzler. Ne var ki yitiyorlar, kollarımı onlara doğru uzatmama karşın, benden kayıp gidiyorlar, şafak vakti hayaletleri. Geriye, bulundukları yere. Benimle kalın, demek istiyorum. Ama kalmayacaklar. Benim hatam. Çok şeyi unutuyorum.

Bu gece dua edeceğim.

Yatağın ayak ucunda spor salonunun sert tahtası üstünde diz çökmek, Lydia Teyze kamburumuzu çıkarır ya da gevşersek, ya sırtlarımıza ya ayaklarımıza ya popolarımıza ya da kollarımıza tahta dürteci ile hafifçe vurarak -sadece bir fiske, bir dokunuş- diz çöken gecelikli kadın safları arasında dolaşırken, kollarını kavuşturmuş, dürteci kemerinde asılı Elizabeth Teyze'nin çift kapıların yanında dikilmesi yok artık. Başlarımızı düzgün eğmemizi, ayaklarımızın bitişik ve düz, dirseklerimizin uygun açıda olmasını isterdi Lydia Teyze. Bu kadar üstüne düşmesinin nedeni estetik tutkusuydu: Bu görüntü hoşuna gidiyordu. Bir mezar taşına kazınmış Anglo-Sakson bir şey gibi görünmemizi istiyordu; ya da Noel kartı melekleri gibi, iffet giysilerimizle dizilmiş halde. Ancak bedensel katılığın, kas gerginliğinin tinsel değerini de biliyordu: Biraz acı zihni temizler, derdi.

Dualarımız boşluk içindi, böylece doldurulmaya hak kazanacaktık: Zarafet, aşk, özveri, sperm ve bebeklerle.

Oh Tanrım, Kainatın Kralı, beni bir erkek olarak yaratmadığın için şükürler olsun sana.

Oh Tanrım, arındır beni. Verimli kıl. Nefsimi körelt ki üreyebileyim. Tatminkâr kıl beni...

Kimi bunlarla kendinden geçerdi. Aşağılanmanın esrimesi. Kimi inleyip ağlardı.

Kendini maskara etmenin anlamı yok, Janine, derdi Lydia Teyze.

Olduğum yerde dua ediyorum, pencerede oturur, perdeden boş bahçeye bakarken. Gözlerimi bile kapatmıyorum. Orada, dışarıda ya da kafamın içinde, aynı karanlık var. Ya da ışık.

Tanrım. İçerde olan, Gökyüzünün Krallığında bulunan sen.

Keşke söylesen bana adını, gerçek adını yani. Ancak *Sen* de bu işi görebilir.

Amacının ne olduğunu bilmek isterdim. Ancak ne olursa olsun, buna dayanmam için yardım et bana, lütfen. Senin işin olmasa bile; bir an için bile orada, dışarıda olup bitenlerin senin istediğin bir şey olduğuna inanmıyorum.

Yeterince günlük rızkım var, bu nedenle bunun için zaman harcamayacağım. Esas sorun bu değil. Sorun, boğulmadan onu yutabilmekte.

Şimdi sıra bağışlamada. Şimdi beni bağışlamakla uğraşma. Daha önemli şeyler var. Örneğin: diğerlerini koru, eğer güvenlikteyseler. Çok fazla acı çekmelerine izin verme. Ölmeleri gerekiyorsa, ölümleri çabuk olsun. Onlar için bir cennet bile sağlayabilirsin. Bunun için Sana ihtiyacımız var. Cehennemi kendi başımıza da yapabiliriz.

Sanırım, bunu yapanlar her kimse ve şu an her ne yapıyorlarsa, onları bağışladığımı söylemem gerek. Deneyeceğim, fakat kolay olmayacak bu.

Sıra baştan çıkmada. Merkez'de, baştan çıkma, yemek ve uyumanın çok daha ötesindeydi. Bilmek baştan çıkmaktı. Bilmediğiniz şey sizi baştan çıkaramaz, derdi Lydia Teyze eskiden.

Belki de olup biteni bilmeyi gerçek anlamda istemiyorum. Belki de bilmemeyi yeğliyorum. Belki bilmeye dayanamazdım, insanoğlunun Düşüşü; masumiyetten bilgiye düşüştü.

Artık orada olmamasına rağmen avizeyi çok fazla düşünüyorum. Ama tuvaletteki bir çengel kullanılabilir. Olasılıkları inceledim. Bütün yapılması gereken, kendini çengele taktıktan sonra, ağırlığı öne vermek, mücadele etmemek.

Bizi kötülükten kurtar.

Sonra sırada Krallık, güç ve zafer var. Şu an bunlara inanmak çok zor. Ama yine de bunu deneyeceğim. *Umutla*, mezar taşlarında dedikleri gibi.

Kendini soyulmuş gibi hissediyor olmalısın. Sanırım bu ilk değil.

Senin yerinde olsam bezmiş olurdum. Bundan gerçekten bıkmış olurdum. Sanırım aramızdaki fark bu.

Seninle bu biçimde konuşurken kendimi pek gerçekdışı hissediyorum. Bir duvara konuşur gibi. Keşke cevap verseydin. Öylesine yalnız hissediyorum ki kendimi.

Telefonun yanında yapayalnız. Ancak telefonu kullanamıyorum. Hem kullanabilsem, kimi arayabilirim ki?

Ulu Tanrım. Bu bir şaka değil. Ulu Tanrım, Ulu Tanrım. Nasıl devam edebilirim yaşamaya?

XII
JEZEBEL'IN YERI

31

Her gece yatağa girdiğimde, Sabah kendi evimde uyanacağım ve her şey eski haline dönecek, diye düşünürüm. Bu sabah da gerçekleşmedi bu.

Elbiselerimi giyiyorum, yazlık elbiselerimi, hâlâ yaz, mevsim yazda durmuş gibi sanki. Temmuz, nefessiz günler ve hamam gibi sıcak geceler, uyumak zor. Zamanla bağımı koparmamaya özen gösteriyorum. Duvara çentikler atmalıydım, haftanın her bir günü için bir tane ve yediye ulaştığımda üstlerine çaprazlamasına bir çizgi. Ancak bunun ne yaran olurdu ki, bu bir hapis cezası değil; burada geçirilip sonunda bitirilecek belli bir süre yok. Yine de, bütün yapmam gereken sormak, hangi gün olduğunu bulmak için. Dün 4 Temmuz'du, eskiden Bağımsızlık Günü'ydü, iptal etmelerinden önce. 1 Eylül Doğum Bayramı[18] olacak, bunu kutluyorlar. Eskiden annelerle ilgili olmamasına rağmen.

Ancak zamanı aya bakarak anlıyorum. Ay yılını kullanıyorum, güneş yılını değil.

Kırmızı ayakkabılarımı giymek için öne eğiliyorum; şimdilerde daha hafif yapılıyorlar, üzerlerinde göze batmayan kesikler var, gerçi sandaletler kadar da cüretkâr değiller. Eğilmek çaba gerektiriyor; alıştırmalara rağmen, bedenimin gitgide ağırlaştığını ve karşı koyduğunu hissedebiliyorum. Böyle bir kadın olmak, eskiden çok yaşlı olmanın nasıl olacağına dair düşüncemle aynı. Hatta öyle yürüyor gibi hissediyorum kendimi: Öne doğru eğilmiş, bel kemiğim bir soru işaretine dönüşmüş, kalsiyum süzülüp akmış kemiklerimden ve kireçtaşı gibi delikliler. Ben gençken ve düşleme çağındayken, fazla zamanı kalmadığında insan her şeyin değerini daha iyi anlar belki, diye düşünürdüm. Enerji kaybını eklemeyi unutmuşum. Bazı günler bazı şeylere, yumurtalara, çiçeklere, daha çok değer veririm,

ancak ardından da sadece bir duygusallık saldırısına uğradığıma karar verir ve beynim pastel Technicolor renklerine bürünür, Kaliforniya'da eskiden yaptıkları o sayısız güzelim günbatımı tebrik kartları gibi. Aşırı parlak kalpler. Tehlike, görüşünü yitirmekte.

Keşke Luke burada olsaydı, bu yatak odasında, ben giyinirken, böylece onunla kavga edebilirdim. Saçma, ama istediğim bu. Bir tartışma, bulaşıkları makineye kim koyacak, çamaşırları düzeltme ve tuvaleti temizleme sırası kimde; genelde olayların gidişi göz önüne alındığında gündelik ve önemsiz bir şey. Hatta bunun hakkında, önemliydi, önemsizdi diye bile kavga edebilirdik. Ne büyük bir lüks olurdu bu. Çok kavga ettiğimizden değil. Bu günlerde büyük kavgalar senaryolaştırıyorum zihnimde, sonraki barışmaları da.

Sandalyemde oturuyorum, tavandaki çelenk başımın üzerinde yüzüyor, donmuş bir hale, bir sıfır gibi. Uzayda bir yıldızın patladığı yerde açılan delik. Suda bir taşın atıldığı yerde oluşan halka. Her şey beyaz ve dairesel. Amansız saatin yuvarlak yüzüne göre günün açılmasını, dünyanın dönmesini bekliyorum. Pürüzsüz ve yağlanmış, dönüp duran geometrik günler. Üst dudağımda ter birikmiş şimdiden, odanın sıcaklığı denli ılık ve sarısı üzerinde yeşil bir tabaka oluşmuş ve hafiften kükürt tadı verecek kaçınılmaz yumurtanın gelişini bekliyorum.

Bugün, daha sonra, Gleninki ile alışveriş yürüyüşümüzdeyiz.

Her zamanki gibi, kiliseye gidiyor ve mezarlara bakıyoruz. Ardından da Duvar’a. Bugün sadece iki tane asılı: biri Katolik, ancak bir papaz değil, baş aşağı bir haçla yaftalanmış, diğeri de çıkaramadığım bir mezhepten. Beden sadece kırmızı bir J[19] ile işaretlenmiş. Yahudi değil, onlarınki sarı yıldız. Gerçi, onlardan pek kalmamıştı. Çünkü Yakup'un oğulları olarak ilan edilmişlerdi ve bu nedenle özeldiler, onlara bir seçme şansı verilmişti. Din değiştirebilir

ya da Israil'e göç edebilirlerdi. Birçoğu göç etti, haberlere inanabilirseniz tabii. Onlardan bir gemi dolusu gördüm, televizyonda, siyah palto ve şapkaları ve uzun sakallarıyla parmaklıkların üzerinden eğilip mümkün olduğunca Yahudi görünmeye çalışarak; geçmişten avlanmış kostümler içinde, gülümseyen ve el sallayan kadınların başlarında şallar vardı. Doğru, bu biraz zorlamaydı sanki, poz veriyorlarmış gibiydiler; ardından bir başka görüntü, daha zenginlerin uçaklara binmek için sıraya girmeleri. Gleninki başkalarının da Yahudiymiş gibi davranarak bu yolla dışarı çıktıklarını söylüyor, ancak uyguladıkları testler yüzünden bu pek kolay değildi, hem şimdi daha da zorlaştırdılar.

Yine de salt Yahudi olduğunuz için asılmazsınız. Doğru seçimi yapmayıp olay çıkartan bir Yahudi olduğunuz için asılırsınız ya da din değiştirmiş gibi yaptığınız için. Bu da televizyonda gösterilmişti: gece baskınları, yatak altlarından çıkarılan gizli Yahudi stokları, Tevrat'ları, ibadet atkıları, Davut Yıldızları. Ve spikerin hüzünlü sesi ihanetleri ve nankörlüklerini anlatırken bizlere, Gözler tarafından yatak odalarının duvarlarına yapıştırılan asık yüzlü iflah olmaz sahipleri.

Bu nedenle J, Yahudi anlamına gelmiyor. Ne olabilirdi? Yehova Şahitleri mi? Cizvit mi? Ne anlama gelirse gelsin, basbayağı ölü işte.

Bu törensel seyirden sonra yolumuza devam ediyoruz, her zamanki gibi geçebileceğimiz açık bir alana doğru, böylece konuşabiliriz. Buna konuşma denebilirse tabii, beyaz kanatlarımızın kanalından çıkan bu kesik Asıltılara. Daha çok bir telgrafa, sözlü bir semafora benziyor bu. Budanmış bir konuşmaya.

Bir yerde asla pek uzun kalmayız. Başıboş dolaşmak gerekçesiyle yakalanmak istemiyoruz.

Bugün Dua Silindirlerinin tam tersi istikametine dönüyoruz, içinde geç Viktoryen tarzında, renkli camla süslenmiş, büyük, eski bir binanın bulunduğu açık bir park var. Eskiden adı Memorial Hall'dü, ancak neyin anıtı olduğunu hiç bilmiyordum. Ölü insanların.

Moira bir keresinde, buranın üniversitenin ilk yıllarında, öğrencilerin yemekhanesi olarak kullanıldığını söylemişti. İçeri bir kadın girerse, ona ekmek atarlardı, demişti.

Neden? demiştim. Moira, yıllar geçtikçe, bu tür öykülerde gitgide daha ustalaşıyordu. Pek hoşuma gitmezdi bu, geçmişe bu denli kin duymak.

Kadını dışarı çıkarmak için, demişti Moira.

Belki daha çok fillere fiştik atmak gibi bir şeydi, demiştim.

Moira gülmüştü; her an gülebilirdi. Egzotik canavarlar, demişti.

Biçim olarak az çok bir kiliseyi, bir katedrali andıran bu binaya bakarak duruyoruz. Gleninki "Buranın Gözleri'in ziyafetlerini verdikleri yer olduğunu duydum," diyor.

"Kim söyledi bunu sana?" diyorum. Yakınlarda kimse yok, daha özgürce konuşabiliriz, ancak alışkanlıktan alçak sesle konuşuyoruz.

"Ayaklı bir haber gazetesi," diyor. Duraksıyor, bana yandan bakıyor, kanatlar hareket edince beyazlığı algılayabiliyorum. "Bir parola var," diyor.

"Bir parola mı?" diye soruyorum. "Ne için?"

"Kimin bizden olduğunu ve kimin olmadığını anlayabilmek için," diyor.

Bunu bilmenin ne işime yarayacağını anlamamama karşın, soruyorum: "Neymiş?"

"Mayday," diyor. "Sende bir kere denemiştim."

"Mayday," diye tekrarlıyorum. O günü anımsıyorum. M'aidez.

"Mecbur kalmadıkça kullanma," diyor Gleninki. "Diğerlerinden, yani şebekedekilerden, çok kişiyi tanımak bizim için iyi değil. Yakalanmamız durumunda."

Bu fısıldamalara, bu açıklamalara inanmak zor geliyor bana, gerçi o an hep inanıyorum. Ancak sonradan bunlar olanak dışı, hatta çocuksu, eğlence olsun diye yapılan bir şey gibi görünüyor; tıpkı bir kızlar kulübü gibi, okuldaki sırlar gibi. Ya da eskiden hafta sonlarında, ödevimi bitiriyor olmam gerekirken okuduğum casus romanları gibi ya da gece geç vakit seyrettiğim televizyon programları gibi. Parolalar, anlatılamayan şeyler, gizli kimlikleri ve karanlık bağlantıları olan insanlar: Dünyanın gerçek biçimiymiş gibi görünmüyor bu. Ancak bu benim kendi yanılsamam, önceki zamanda öğrendiğim gerçeklik yorumundan kalma bir şey.

Ve şebekeler. *Şebekelenme*, annemin eski ifadelerinden biri, geçen yılın köhne argosu. Altmışında bile böyle adlandırdığı şeyler yapardı hâlâ, gerçi bana göre bunun anlamı başka bir kadınla öğle yemeği yemekti sadece.

Gleninki'yi köşede bırakıyorum. “Sonra görüşürüz,” diyor. Yavaş yavaş kaldırımda uzaklaşıyor ve ben de eve giden yolda yukarıya doğru yürüyorum. İşte Nick, şapkası eğri; bugün bana bakmıyor bile. Yine de, beni beklemiş olmalı, sessiz mesajını iletmek için, çünkü onu gördüğümü anlar anlamaz elindeki güderiyle Whirlwind'i son bir kez siliyor ve garaj kapısına doğru hızla uzaklaşıyor.

Aşırı yeşil çimenliği bölen çakıllı yolda yürüyorum. Serena Joy söğüt ağacı altında koltuğunda oturuyor, bastonu dirseğine asılı. Elbisesi serin tutan pamukludan. Mavi, su renginde, benimki gibi ısıyı çeken ve aynı zamanda alev alev yanan kırmızı renkte değil. Yandan görüyorum onu, örgü örüyor. Yüne dokunmaya nasıl dayanabiliyor, bu sıcakta? Ama belki de derisi duyarsızlaştı; belki de hiçbir şey hissetmiyor, geçmişte kaynar suyla haşlanmış biri gibi.

Bakışlarımı patikaya indiriyorum, görünmez olmayı umarak, görmezden gelineceğimi bilerek, yanından kayıp geçiyorum. Ancak bu kez olmuyor.

“Fredinki,” diyor.

Duruyorum, kararsız.

“Evet, sen.”

Siperlenmiş bakışımı ona çeviriyorum. “Buraya gel. Seni istiyorum.”

Çimenliği geçip yürüyor ve önünde duruyorum, önüme bakarak.

“Oturabilirsin,” diyor. “İşte, al şu yastığı. Yünü tutman için sana ihtiyacım var.” Bir sigarası var, kül tablası yanında çimenlikte ve bir fincan çay ya da kahve. “Orası lanet boğucu. Biraz havaya ihtiyacın var,” diyor. Oturuyorum, sepetimi yere koyarak, içinde yine çilek, yine tavuk var ve küfürü farkediyorum: yeni bir şey. Yün çilesini uzattığım iki koluma yerleştiriyor, sarmaya başlıyor. Görünüşe bakılırsa, tasmalandım, kelepçelendim; örümcek ağına takıldım, bu daha doğru. Yün, gri renkli ve havadaki nemi içine çekmiş, çişlenmiş bir bebek battaniyesi gibi ve hafifçe, ıslak koyun kokuyor. Hiç olmazsa ellerim lanolinlenecek.

Serena yünü sarıyor, ağzının köşesindeki sigara ayartıcı bir duman yollayarak için için yanarken. Yavaş yavaş felç olan ellerinden dolayı ağır ağır ve güçlükle, ancak kararlılıkla sarıyor. Örgü, onun için, bir şekilde irade gücünü sınamak anlamına geliyor belki de; ola ki acı bile veriyordur. Belki de sağlık açısından önerilmiştir: günde on sıra düz, on sıra ters. Gerçi bundan fazlasını yapıyor olmalı. Şu sürekli yeşil ağaçları ve geometrik erkek ve kız çocuklarını değişik bir açıdan görüyorum: tümüyle küçümsenemez dikbaşlılığının kanıtı.

Annem örgü işlemez ya da ona benzer şeyler yapmazdı. Ancak ne zaman temizleyiciden bir şeyler, kıymetli bluzları, kışlık mantolar örneğin, alıp gelse, çengelli iğneleri biriktirip onlardan bir zincir yapardı. Sonra da bu zinciri bir yere -yatağına, yastığa, bir sandalye aralığına, mutfaktaki fırın eldivenine- iğnelerdi ki kaybetmesin. Ardından da unuturdu. Onları ben bulurdum, evin, evlerin orasında burasında; varlığının izleri, kaybolmuş bir niyetin kalıntıları, hiçbir

yere varmadığı anlaşılan bir yol üstündeki işaretler gibi. Ev hayatına geri dönüşler.

“Pekâlâ,” diyor Serena. Yünü sarmaktan vazgeçiyor, kollarımı hayvan kıllarıyla hâlâ sardı bırakıyor ve söndürmek için ağzından sigarayı alıyor. “Henüz bir şey yok mu?”

Neden bahsettiğini biliyorum. Aramızda konuşulabilecek o kadar çok konu yok; ortak pek bir zemin yok, şu gizemli ve şansa bağlı şey dışında.

“Hayır,” diyorum. “Yok.”

“Çok kötü,” diyor. Onu bir bebekle düşünmek zor. Ancak çoğu zaman Martha'lar bakacaklardır ona. Yine de benim hamile kalmamı isterdi, bitmiş, işim sona ermiş ve yolundan çekilmiş olarak, artık aşağılayıcı terli sarılmalar yok, gümüş çiçeklerden oluşan yıldızlı kubbesinin altında artık beden üçlemeleri yok. Huzur ve Sessizlik. Bana, herhangi başka bir nedenle, iyi şans dilemek isteyeceğini düşünemiyorum.

“Süren bitmek üzere,” diyor. Bir soru değil bu, bir gerçek.

“Evet,” diyorum tarafsızca.

Çakmakla oyalanarak bir sigara daha yakıyor. Ellerinin durumu kesinlikle daha da kötüye gidiyor. Ancak sigarasını yakmayı teklif etmek bir hata olurdu, gücenirdi. Zayıflığının farkına varma hatası.

“Belki de yapamıyor,” diyor.

Kimi kastettiğini bilmiyorum. Komutanı mı yoksa Tanrı'yı mı? Tanrı’ysa *yapmıyor* demeliydi. Her iki biçimde de, dinsel öğretilere aykırı. Yapamayanlar, inatla kapalı, dumura uğramış, hatalı olanlar sadece kadınlardır.

“Hayır,” diyorum. “Belki de yapamıyor.”

Ona bakıyorum. O da bana. Uzun süreden beri ilk defa birbirimizin gözlerinin içine baktık. Karşılaştığımızdan beri. Bu an

aramızda uzayıp gidiyor, kasvetli ve sabit. Gerçeği söyleyip söylemediğimi anlamaya çalışıyor.

“Belki,” diyor, yakmayı başaramadığı sigarayı tutarak. “Başka bir yol denemelisin belki de.”

Dört ayak üstünde mi demek istiyor? “Hangi yolu?” diyorum. Ciddiyetimi korumalıyım.

“Başka bir erkek,” diyor.

“Biliyorsunuz bunu yapamam,” diyorum, rahatsızlığımı göstermemeye çalışarak. “Bu yasalara aykırı. Cezasını biliyorsunuz.”

“Evet,” diyor. Buna hazır, enine boyuna düşünmüş. “Resmi olarak bunu yapamayacağını biliyorum. Ama yapılıyor. Kadınlar bunu çok sık yapıyorlar. Her zaman.”

“Doktorlarla mı, demek istiyorsunuz?” diyorum, sempatik kahverengi gözleri, eldivensiz elleri anımsayarak. Son gittiğimde başka bir doktor vardı. Belki de biri suçunu ortaya çıkardı ya da kadının biri onu rapor etti. Kadının sözüne inanmazlar gerçi, kanıt olmadan.

“Kimi bunu yapıyor,” diyor, ses tonu artık neredeyse nazik, ancak mesafeli; sanki hangi marka ojeyi alacağımızı düşünüyoruz. “Warreninki böyle halletti. Eş bunu biliyordu, elbette.” Bunun hazmedilmesi için ara veriyor. “Sana vardım ederdim. Hiçbir şeyin kötü gitmemesini sağlardım.”

Bunu düşünüyorum. “Bir doktorla olmaz,” diyorum.

“Olmasın,” diye kabul ediyor, en azından bu an için eski dostlar gibiyiz, bu bir mutfak masası olabilirdi, tartıştığımız bir randevu olabilirdi, kafesleme ve flört için bir tür kızca oyun. “Kimi zaman şantaj yapıyorlar. Ancak bir doktor olması gerekmez. Güvendiğimiz biri olabilir.”

“Kim?” diyorum.

“Nick'i düşünüyordum,” diyor, sesi neredeyse yumuşak. “Uzun süredir bizimle. Sadıktır. Onunla bunu ayarlayabilirdim.”

Demek ki küçük karaborsa işlerini yapan o. Karşılığında, her zaman aldığı şey bu mu?

“Komutan ne olacak?” diyorum.

“Şey,” diyor, metanetle; hayır, bundan daha fazla, kavrayıcı bir bakış, birden çat diye kapanan bir para çantası gibi. “Ona hiçbir şey söylemeyeceğiz, değil mi?”

Bu fikir aramızda asılı duruyor, neredeyse görünür, neredeyse dokunulabilir bir biçimde: ağır, biçimsiz, karanlık; bir tür çarpışma, bir tür ihanet. Bu bebeği gerçekten istiyor.

“Bu bir risk,” diyorum. “Bundan da fazlası.” İpte asılı olan benim yaşamım; ancak er geç olacağı yer yine orası, bu ya da şu şekilde, yapsam da yapmasam da. İkimiz de farkındayız bunun.

“Yine de yapabilirsin,” diyor. Benim de düşündüğüm şey bu.

“Tamam,” diyorum. “Evet.”

Öne eğiliyor. “Belki de senin için bir şey bulabilir,” diyor. Çünkü İyi davrandım. “İstediğin bir şey,” diye ekliyor, neredeyse yaltaklanarak.

“Nedir o?” diyorum. Bana vermesi olası ya da verebileceği gerçekten istediğim herhangi bir şeyi düşünemiyorum.

“Bir resim,” diyor, sanki bana gençlik aşısı, bir dondurma, hayvanat bahçesi gezisi önerir gibi. Tekrar bakıyorum ona, şaşkınca.

“Onun,” diyor. “Küçük kızının. Ancak, belki.”

Onu nereye yerleştirdiklerini, nerede tuttuklarını biliyor demek. Bunu hep biliyormuş. Bir şey tıkıyor boğazımı. Orospu, bana bunu söylememek, haber vermemek, herhangi bir şey çıtlatmamak. Ufacık bir şey bile söylememek. Odundan ya da demirden yapılmış, düş kuramıyor. Ancak bunu söyleyemem, bunu kaybedemem, bu kadar küçük bir şeyi bile. Bu umudu bırakamam. Konuşamam.

Gerçekten gülümsüyor, koketçe hatta; yüzünde geçici parazitler gibi titreşip duran önceki küçük ekran mankenliğinin cazibesine dair bir ipucu var. “Bunun için sence de lanet sıcak, değil mi?” diyor. Bütün bu süre boyunca tuttuğum yünü kollarımdan alıyor. Ardından

elinde evirip çevirdiği sigarayı, biraz beceriksizce, eli me sıkıştırıyor, parmaklarımı üstüne kapatarak. “Kendine bir kibrit bul,” diyor. “Mutfakta var, Rita'dan bir tane isteyebilirsin. Ona benim izin verdiğimi söyle. Ancak sadece bir tane,” diye muzipçe ekliyor. “Sağlığını bozmak istemeyiz.”

32

Rita mutfak masasında oturuyor. Önündeki masada içinde buz parçalarının yüzdüğü cam bir kap var. Çiçeklere, gül ya da lalelere dönüştürülen turplar da içinde batıp çıkıyorlar. Önündeki tahtada kesmeye devam ediyor, bir soyma bıçağıyla, büyük elleri bu işe yatkın ve kayıtsız. Bedeninin geri kalanı hareket etmiyor, yüzü de öyle. Sanki bunu uykuda yapıyormuş gibi, bu bıçak numarasını. Beyaz emaye yüzeyin üstünde bir yığın yıkanmış ancak kesilmemiş turp var. Küçük Aztek yürekleri.

İçeri girdiğimde başını kaldırıp bakmaya pek zahmet etmiyor. “Hepsini aldın, ha,” diyor, incelemek için paketleri çıkartırken.

“Bir kibrit alabilir miyim?” diye soruyorum. Sadece kaş çatışı, kayıtsızlığıyla bile kendimi küçük dilenci bir çocuk gibi hissetmeme yol açması şaşırtıcı; ısrarcı ve mızmız bir çocuk.

“Kibrit mi?” diyor. “Kibriti ne yapacaksın?”

“Bir tane alabileceğimi söyledi,” diyorum, sigara aldığımı açığa vurmak istemiyorum.

“Kimmiş o?” Turpları soymaya devam ediyor, ritmini bozmadan. “Kibrit almaya hakkın yok senin. Evi yakarsın.”

“İstersen gidip ona sorabilirsin,” diyorum. “Dışarıda çimenlikte.”

Rita gözlerini tavana kaldırıyor, oradaki bir tanrıya sessizce danışırmış gibi. Ardından iç çekip ağır ağır kalkıyor ve gösterişli bir biçimde ellerini önlüğüne siliyor, amacı ne büyük bir sorun olduğumu bana göstermek. Acele etmeden lavabonun üzerindeki dolaba doğru yürüyor, cebindeki anahtar destesine el atıp dolabın kapısını açıyor.

“Onları burada tutuyorum, yazın,” diyor sanki kendi kendine. “Böylesi bir havada yangına davetiye çıkartmanın anlamı yok.” Nisan ayından anımsadığım kadarıyla, serin havalarda oturma ve yemek odalarındaki ateşleri yakan Cora'dır.

Kibritler üstü sürmeli tahta bir kutu içindeler, eskiden bebek çekmeceleri yapmak için imrendiğim cinsten. Kutuyu açıyor, içine bakıyor, hangisini almama izin vereceğini düşünüyormuş gibi. “Onun sorunu,” diye mırıldanıyor. “Ona bir şey anlatmanın yolu yok.” Büyük elini içine daldırıyor, bir kibrit seçip bana veriyor.

“Şimdi sakın bir şeyi ateşe vermeye kalkışma,” diyor. “Odandaki perdelere dikkat et. Zaten hava yeterince sıcak.”

“Yakmayacağım,” diyorum. “Onun için almıyorum bunu.”

Ne için olduğunu sormaya tenezzül etmiyor. “Yesen de, başka bir şey de yapsan, bana vız gelir,” diyor. “Bir tane alabileceğini söylemiş, ben de sana bir tane veriyorum, hepsi bu.”

Benden uzaklaşıp tekrar masaya oturuyor. Ardından da kaptan bir parça buz alıp ağzına atıyor. Bu, onun için olağandışı bir davranış. Çalışırken onun bir şeyler tıkındığını hiç görmemiştim. “Sen de bir tane alabilirsin,” diyor. “Başında bütün bu yastık kılıflarını taşıttırmaları utanç verici, bu havada.”

Şaşkınım: Genelde bana bir şey teklif etmez. Belki de bir kibrit almayı hak edecek kadar aşama kaydettiğime göre kendince küçük bir jest yapabileceğini hissetmiştir. Birdenbire, hoş tutulması gerekenlerden biri mi oluvermiştim?

“Teşekkür ederim,” diyorum. Kibriti dikkatlice sigaranın bulunduğu fermuarlı koluma yerleştiriyorum, böylece ıslanmayacak; bir parça buz alıyorum. “Bu turplar çok güzel,” diyorum, kendiliğinden bana verdiği hediyenin karşılığı olarak.

“İşleri doğru yapmayı severim, o kadar,” diyor, tekrar aksice. “Yoksa anlamı kalmaz.”

Koridor boyunca merdivenlerden yukarı aceleyle yürüyorum. Kavisli hol aynasının önünden geçip gidiyorum, kendi görüş alanımın köşesinde kırmızı bir biçim, kırmızı dumandan bir hayalet. Ciğerlere çekilen, uzun, dopdolu ve kirli, tarçınlı bir iç çekişle içimi dolduran duman zihnimde oluştu bile, şimdiden ağzımda hissedebiliyorum ve ardından da kana nikotin çarptığındaki hamleyi.

Aradan bunca zaman geçtikten sonra midemi bulandırabilirdi. Şaşmazdım buna. Ancak bu düşünce bile hoşuma gidiyor.

Koridor boyunca yürüyorum, nerede içmeli? Havayı temizlemek için suyu akıtırken banyoda mı, yoksa açık pencereden dışarı hırıltıyla üfleyerek yatak odasında mı? Kim yakalayacak ki beni? Kim bilir?

Ağzımın içinde beklentiyi yuvarlayarak bu biçimde geleceğin keyfini çıkartırken bile, başka bir şey düşünüyorum. Bu sigarayı içmem gerekmiyor.

Onu parçalayıp tuvalete atabilirim, ya da yiyip bu biçimde de kendimden geçebilirim, bu da işe yarayabilir, her seferinde bir parça, kalanını saklayarak.

Böylece de kibriti harcamamış olurum. Şiltede küçük bir delik açabilir ve içine kibriti dikkatlice yerleştirebilir. Bu kadar ince bir şey asla dikkat çekmez. Gece, orada durur, ben yataktayken, altımda, ben üstünde uyurken.

Evi yakabilirim. Öyle güzel bir düşünce ki, beni titretiyor. Bir kaçış, hızlı ve kıl payı.

Komutan, geçen gece, parmakları bitişik, ellerimi yağlı losyonla ovarak otururken bana bakıyor. Ne tuhaf, ondan bir sigara istemeyi düşünmüş, ancak sonra vazgeçmiştim. Bir kerede çok şey istememek gerektiğini biliyorum. Onu kullandığımı düşünmesini istemiyorum. Ayrıca müdahale etmek istemiyorum.

Geçen gece içki içmişti, Scotch ve su. Günün yorgunluğunu atmak için yanımda içmenin hoşuna gittiğini söylüyor. Bundan baskı altında olduğu sonucunu çıkarmalıyım. Yine de, bana hiç teklif

etmiyor, ben de istemiyorum: İkimiz de bedenimin ne için kullanılacağını biliyoruz. Ona iyi geceler öpücüğü verdiğimde, sanki gerçekten istiyormuşum gibi, alkol kokan nefesini duyuyor ve bunu duman gibi içime çekiyorum. Bunun bana zevk verdiğini kabul ediyorum, bu sefahat öpücüğünün.

Ara sıra, birkaç kadeh içkiden sonra aptallaşıyor ve Scrabble'da hile yapıyor. Beni de teşvik ediyor; fazladan harfler alıyor ve onlarla varolmayan sözcükler, *smurt* ve *crup* gibi, oluşturup bunlara gülüyoruz." Bazen de kısa dalga radyosunu açıyor, önümde bir ya da iki dakika, yapabileceğini göstermek için, Özgür Amerika Radyosu'nu çalıyor. Sonra da tekrar kapatıyor. Kahrolası Kübalılar, diyor. Evrensel çocuk bakımı hakkındaki bütün şu pislik.

Kimi zaman, oyunlardan sonra, sandalyemin yanında yere oturuyor, elimi tutarak. Başı biraz benimkinin altında, öyle ki bana baktığında çocuk gibi görünüyor. Eğlendiriyor olmalı onu, bu sahte boyun eğme.

O, yukarıda, diyor Gleninki. Tepede, en tepeyi kastediyorum.

Böyle zamanlarda bunu düşünmek zor.

Ara sıra kendimi onun yerine koymaya çalışıyorum. Bir taktik gereği yapıyorum buru, bana karşı davranışının nasıl yönlendirilebileceğini önceden tahmin etmek için. Onun üstünde bir güce, herhangi türden bir güce, sahip olduğuma inanmak güç geliyor bana, ancak buna sahibim; iki anlamlı olmasına karşın. İkide bir, bulanık da olsa, onun beni gördüğü gibi kendimi görebileceğimi sanıyorum. Bana kanıtlamak istediği şeyler var, vermek istediği hediyeler, yapmak istediği hizmetler, esinlenmek istediği şefkat halleri var.

İstiyor, pekâlâ. Özellikle birkaç kadeh içkiden sonra.

Kimi zaman huysuzlaşıyor, başka zaman da filozof kesiliyor; ya da bir şeyler açıklamak, kendini haklı çıkarmak istiyor. Geçen geceki gibi.

Sorun sadece kadınlarla ilgili değildi, diyor. Esas sorun erkeklerle idi. Onlar için hiçbir şey yoktu artık.

Hiçbir şey mi? diyorum. Ama onların sahip oldukları...

Onlar için yapacak hiçbir şey yoktu, diyor.

Para kazanabiliyorlardı, diyorum, biraz utanmazca. Şu an ondan korkmuyorum. Elinize losyon sürerken oturmuş sizi seyreden bir erkekten korkmak güç. Bu korku eksikliği tehlikeli işte.

Bu yeterli değildi, diyor. Çok soyut bir şey bu. Benim demek istediğim, kadınlarla yapacak bir şeyleri kalmamıştı.

Ne demek istiyorsunuz? diyorum. Bütün şu porno köşelerine ne demeli, her yerde onlardan vardı, onları seyyar hale bile getirmişlerdi.

Ben seksten bahsetmiyorum, diyor. Bu olayın bir yönü sadece, seks çok kolaydı. Herkes satın alabiliyordu. Uğrunda çabalanacak, savaşılacak bir şey yoktu. O zamanın istatistikleri elimizde. En çok neden şikayetçilerdi, biliyor musun? Hissetme yetersizliğinden. Erkekler sekse sırt çevirmeye başlamışlardı hatta. Evliliğe de.

Şimdi hissediyorlar mı? diyorum.

Evet, diyor, bana bakarak. Hissediyorlar. Ayağa kalkıyor, masanın etrafından oturduğum sandalyeye geliyor. Ellerini omuzlarıma koyuyor, arkadan. Onu göremiyorum.

Ne düşündüğünü bilmek istiyorum, diyor sesi, arkamdan.

Pek bir şey düşünmüyorum, diyorum hafifçe. İstediği şey yakınlık, ama bunu veremem ona.

Düşünmemin pek anlamı yok, değil mi? diyorum. Düşündüklerimin önemi yok.

Bana bir şeyler anlatabilmesinin nedeni de bu.

Hadi, diyor, elleriyle omuzlarımı sıkarak, senin fikrinle ilgileniyorum. Yeterince akıllısın, bir fikrin olmalı.

Ne hakkında? diyorum.

Yaptığımız şey hakkında, diyor. İşlerin nasıl gittiği hakkında.

Kendimi kasıyorum. Zihnimi boşaltmaya çalışıyorum. Gökyüzünü düşünüyorum, gece, ay yokken. Fikrim yok, diyorum.

İç çekiyor, ellerini gevşetiyor, ancak yine de omuzlarımda bırakıyor onları. Ne düşündüğümü biliyor, zaten.

Yumurta kırmadan omlet yapamazsın, diyor. Daha iyisini yapabileceğimizi düşünmüştük.

Daha iyisini mi? diyorum, alçak bir sesle. Bunun daha iyi olduğunu nasıl düşünebilir?

Daha iyi asla herkes için daha iyi demek değildir, diyor. Kimileri için, daha kötü demektir, her zaman.

Dümdüz yatıyorum, üzerimdeki nemli hava bir örtü gibi. Toprak gibi. Keşke yağmur yağsa. Daha iyisi mi bir fırtına, kara bulutlar, şimşek, kulak zarını parlatıcı bir gürültü. Elektrik kesilebilirdi. Mutfağa inebilirdim o zaman, korktuğumu söyler, Rita ve Cora'yla mutfakta otururdum, korkmama izin verirlerdi çünkü paylaştıkları bir şey bu, beni de aralarına alırlardı. Yanan mumlar olurdu, pencerelerin dışından gelen keskin ışığın titreşimlerinde, beyaz parıltılarında yüzlerimizin gelip gitmesine bakardık. Aman Tanrım, derdi Cora. Tanrım, koru bizi.

Hava bundan sonra temiz ve daha hafif olurdu.

Yukarı tavana bakıyorum, alçı çiçeklerin dairesine. Bir daire çiz, içine gir, o seni koruyacaktır. Ortasından avize ve avizeden de burulmuş bir parça çarşaf aşağı sarkıyordu. O kadının sallandığı yerdi, pek hafifçe, bir sarkaç gibi; bir çocukken sallanabileceğiniz gibi bir ağaç dalına tutunmuş sarkarak. O zaman güvendeydi, tamamen korunmuş. Cora kapıya açtığı zaman. Bazen hâlâ burada olduğunu düşünüyorum, benimle birlikte.

Gömülmüş hissediyorum kendimi.

33

Öğle sonrası geç vakit, gök puslu, yine de güneş aralardan yol bulup olanca gücüyle her yere yayılıyor, bronz rengi toz gibi. Gleninki ve ben cadde boyunca kayıp gidiyoruz; biz bir çift, önümüzde bir

başkası, karşı tarafta bir çift daha. Uzaktan iyi görünüyor olmalıyız: pitoresk, bir duvar kağıdı motifindeki Alman sütçü kızları gibi, eski zaman giysili figürlerle bezeli seramik tuzluk ve biberliklerle dolu bir raf gibi, küçük bir kuğu filosu ya da çeşitlilik göstermeksizin, hiç yoktan bir parça zarafetle kendini tekrar eden herhangi bir şey gibi. Göz boyamak için, Gözler için, ne de olsa bu gösteri onlara. Dua Töreni'ne yollanıyoruz, ne denli itaatkâr ve dindar olduğumuzu göstermeye.

Görünürde tek bir kara hindiba bile yok, çimenlikler tertemiz edilmiş. Bir tane istiyorum, sadece bir tanecik, değersiz ve arsızcasına rasgele, başından savması güç ve güneş gibi yıl boyunca sarı bir tane. Neşeli ve sıradan, herkes için aynı oranda parlayan. Yüzükler yapardık onlardan, taçlar ve gerdanlıklar, acı sütüyle de parmaklarımızı lekelerdik. Ya da kızımın çenesinin altına tutardım birisini: Düğünleri seviyor musun? Onları koklarken, çiçek tozları bulaşırdı burnuna. (Yoksa düğün çiçekleri miydi?) Ya da tohum ekmeye giderdik: çimenlikte koşuştururken ki halini getirebiliyorum gözümün önüne, şu hemen önümdeki çimenlikte, üç ya da dört yaşında, birini eline almış, maytap, beyaz ateşten küçük bir çubuk gibi sallıyor, hava küçük paraşütlerle dolu. Üfle ve saati söyle. Bütün o zaman, yaz melteminde uçup giden. Gerçi aşk için papatyalar vardı, onlarla da oynardık.

Kontrol noktasında işlemlerimizi yaptırmak için sıraya geçiyoruz, ikililer ve ikililer ve ikililer halinde, yürüyüşe çıkıp dışarıda çok fazla kalmış özel bir kız okulu öğrencileri gibi. Yıllar yılı geçmiş kadar çok kalmışız dışarıda, bu yüzden her şey çok fazla büyük; bacaklar, bedenler, bunlarla beraber elbiseler. Büyülenmişiz gibi. Bir masal olduğuna inanmak isterdim. Oysa kontrol edilip çiftler halinde yürümeye devam ediyoruz.

Bir süre sonra, Zambakları geçip aşağı, nehre doğru yönelerek sağa dönüyoruz. Nehir kıyısındaki geniş açıklıklara, eskiden güneşin altında yattığımız ve köprülerin kavis yaptığı yerlere dek gidebilmeyi

isterdim. Kirişsi kıvrımları boyunca nehri yeterince uzağa dek izlerseniz, denize ulaşırsınız; iyi de, insan orada ne yapabilirdi ki şimdi? Kabuk toplamak, kaygan taşlar üstünde dolanmak.

Nehre doğru gitmiyoruz gerçi, o taraftaki binaların küçük kubbelerini görmeyeceğiz, mavi ve altın sarısı işlemelerle beyaz, öylesi sade bir süslülük. Daha modern bir binaya giriyoruz, kapısının üstüne devasa bir bez yafta asmışlar - BUGÜN KADINLARIN DUA TÖRENİ. Yafta binanın eski adını, vurdukları bir Başkan'ın adı, kapatıyor. Kırmızı yazının altında daha küçük harflerle bir başka satır var, siyah, her iki tarafında kanatlı bir gözün dış hatları bulunuyor: TANRI ULUSAL BİR KAYNAKTIR. Kapının her iki yanında o kaçınılmaz Muhafızlar var, iki çift, toplam dört, bir yanlarında silahları, gözler ileri bakmakta. Neredeyse mağaza mankenleri gibiler, düz saçları ve ütülü üniformaları ve alçı sertliğindeki genç yüzleriyle. Sivilceliler yok bugün. İçeride yapabileceğinizi düşündükleri herhangi bir tehlikeli ya da tahrip edici eylem için ateşe hazır hafif makineli tüfekleri var her birinin.

Dikdörtgen bir alana ve dam penceresine sahip üstü kapalı avluda yapılması gerek Dua Töreni'nin. Bütün şehri kapsayan bir Dua Töreni değil bu, öyle olsa futbol sahasında yapılırdı; sadece bu bölge için. Sağ tarafa doğru katlanır tahta sandalye dizileri yerleştirilmiş, yüksek rütbeli memur ya da subay eşleri ve kızları için, aralarında o kadar da fark yok. Beton parmaklıklarıyla yukarıdaki galeriler daha düşük seviyedeki kadınlar için; Martha'lar, çok renkli çizgili elbiseleriyle Ekonokadınlar. Dua Töreni'ne katılmaları zorunlu değil, özellikle görevdeyseler ya da küçük çocukları varsa, ne var ki galeriler yine de dolacak gibi görünüyor. Bir şov ya da sirk gibi, bir eğlence biçimi bu sanırım.

Eşler'in bir kısmı, en iyi nakışlı mavi elbiseleriyle şimdiden yerlerini almışlar. Onların karşısına denk düşen yerlerimize doğru, kırmızı elbiselerimizle, ikişer ikişer yürürken üstümüzdeki bakışlarını hissedebiliyoruz. Seyrediliyor, ölçülüp biçiliyoruz, hakkımızda fısıldaşıyorlar; hissedebiliyoruz bunu, çıplak derimizin üstünde koşuşturan karıncaları hissedebildiğimiz gibi.

Burada hiç sandalye yok. Bizim bölgemiz, sinemalarda müşterileri zaptetmek için eskiden varolan türden ipeksi, örgü, kızıl bir kordonla ayrılmış. Bu kordon bizi ayırıp bir araya topluyor, sınırlarımızı belirliyor, diğerlerine bir şeyler bulaştırmaktan alıkoyuyor, bizim için bir ağıl ya da kümes işlevini yükleniyor; böylece giriyoruz içine, hiza - istikamete bakarak sıraya geçiyoruz, nasıl yapılacağını pek iyi bildiğimiz bir şey bu, sonra beton zemine diz çöküyoruz.

"Arka tarafa yönel," diye mırıldanıyor Gleninki. "Daha rahat konuşabiliriz orada." Başlar hafifçe eğik, diz çökerken her tarafımızdan gelen bir hışırtı sesi duyabiliyorum, yüksek ve kuru otlar arasındaki böceklerin çığıkları gibi: bir fısıltı bulutu. Haberleri daha serbestçe alıp verebileceğimiz, birinden diğerine geçirebileceğimiz yerlerden biri burası, içimizden konuşanı saptamaları ya da söylenen şeyi duymaları güç. Dahası, televizyon kameralarının önünde töreni kesmek işlerine gelmez.

Gleninki, dikkatimi çekmek için dirseğiyle dürtüyor beni, başımı kaldırıyorum, yavaşça ve çaktırmadan. Diz çöktüğümüz yerden, insanların sürekli içeri aktığı avlu girişini gayet iyi görebiliyoruz. Görmemi istediği kişi Janine olmalı, çünkü işte orada, yeni bir kadınla çiftlenmiş, eskisi yok; tanımadığım biri. Janine yeni bir eve, yeni bir göreve atanmış olmalı bu durumda. Aslında bunun için erken daha, ana sütüyle ilgili bir sorun mu çıktı acaba? Çocuk üstüne bir kavga olmadıysa, tayin etmelerinin tek nedeni bu olabilir; sanıldığından çok olur bu tür kavgalar. Bir kez çocuğu doğurdu mu, onu vermekte direnmiş olabilir. Bunu anlayabiliyorum. Kırmızı elbise altındaki bedeni çok zayıf görüyor, neredeyse kemikleri çıkmış, dahası şu hamilelik pırıltısını da yitirmiş. Özsuyu emilip bitirilmiş gibi beyaz ve eriyip zayıflamış yüzü.

"Yararı yoktu, biliyorsun," diyor Gleninki, başımın yanından. "Eninde sonunda bir kıyma makinesiydi o."

Janine'in bebeğini kastediyor, başka bir yerlere giderken, Janine'in içinden geçen o bebeği. Angela bebek. Onu bu denli çabuk adlandırmak yanlıştı. Mide çukurumda bir rahatsızlık hissediyorum.

Rahatsızlık değil de, bir boşluk. Onunla ilgili sorunun ne olduğunu öğrenmek istemiyorum. “Tanrım,” diyorum. Bir hiç uğruna katlanmak bütün bunlara. Hiçten de beterine.

“İkinci bebeği,” diyor Gleninki. “Kendisininkini saymazsak. Sekiz aylıkken bir düşük yaptı, bilmiyor muydun?”

Dokunulamazlık ve kötü talih örtüsüne bürünmüş Janine'in kordonla ayrılmış alana girişini izliyoruz. Beni görüyor, görüyor olmalı, ancak bakışları içimden geçip gidiyor sanki. Zafer gülümsemesi yok bu sefer. Dönüp diz çöküyor, şimdi bütün görebildiğim sırtı ve ince kavisli omuzları.

“Kendi hatası olduğunu düşünüyor,” diye fısıldıyor Gleninki. “Üst üste iki tane. Günahkâr olduğu için. Bir doktoru kullandığını söylüyorlar, Komutan'dan değilmiş bebek.”

Bildiğimi söyleyemem yoksa Gleninki nereden bildiğimi merak eder. Kulağı delik olduğu sürece, bu türden bilgiler için tek kaynağım; şaşılacak kadar çok bilgi var onda. Janine'e olanları nasıl öğrenmiş acaba? Martha'lardan mı? Yoksa, Janine'in alışveriş ortağından mı? Çay ve şarap içerken örgülerini ören Eşleri kapalı kapıların ardından dinleyerek mi? İstediğini yaparsam Serena Joy da hakkımda böyle konuşur mu acaba? *Hemen kabul etti, aslında aldırmıyordu, iki ayaklı ve iyi bir şeyi olan herkese razıydı. Tiksinti nedir bilmez onlar, bizim duygularımıza sahip değiller*. Ve misafirleri öne doğru eğilirler sandalyelerinden, *Aman Allahım*, dehşetle ve şehvetle. Nasıl yapabildi? Nerede? Ne zaman?

Kuşkusuz Janine için yaptıkları gibi. “Korkunç bir şey bu,” diyorum. Gerçi her şeyi kendinden bilip çocuğun sakatlıklarının kendi suçu olduğuna karar vermek tam Janine'e göre bir davranış. Ancak insanlar kendi yaşamlarının hiçbir önemi olmadığının itiraf etmektense her şeyi yapacaklardır. Yararsız demektense, yani. Kurgusuz.

Bir sabah, biz giyinirken, Janine'in hâlâ pamuklu beyaz geceliğiyle durduğunu fark ettim. Yatağının kenarında öylesine oturuyordu.

Teyzeler’in genelde dikildikleri yere, spor salonunun çifte kapısına doğru baktım, onun da fark edip fark etmediğini anlamak için, ancak Teyze yerinde değildi. O zamana dek bize epeyi güvenir olmuşlardı; kimi zaman dershanede başımızda kimse olmadan bırakıyorlardı bizi, arada bir, birkaç dakikalığına kafeteryada bile. 01ası,'bir sigara ya da bir fincan kahve içmek için sıvışmıştı.

Bak, dedim benden sonraki yatağın sahibi Alma'ya.

Alma, Janine'e baktı. Sonra ikimiz de ona doğru yürüdük. Elbiselerini giy, Janine, dedi Alma, Janine'in beyaz sırtına. Senin yüzünden fazladan dua cezası almak istemiyoruz. Ancak Janine kımıldamadı.

O zamana kadar Moira da gelmişti. İkinci kez kirişi kırmasından önceydi bu. Ayaklarına yaptıkları şey yüzünden hâlâ topallıyordu. Janine'in yüzünü görebilmek için yatağın öbür tarafına dolandı.

Buraya gelin, dedi Alma'yla bana. Diğerleri de toplaşmaya başlıyorlardı, küçük bir kalabalık oluşmuştu. Geri basın, dedi Moira onlara. Olayı abartmayın, ya şimdi içeri girerse?

Janine'e bakıyordum ben. Gözleri açıktı, ancak beni görmüyordu bile. Gözleri yuvarlak ve büyüktü, dişleri donmuş bir sırıtışla açıktaydı. Gülümsemesi ve dişlerinin arasından, kendi kendine bir şeyler fısıldıyordu. Ona doğru iyice eğilmek zorunda kaldım.

Merhaba, dedi, ama bana değil. Adım Janine. Bu sabahki garsonunuz benim. Başlangıç için size bir fincan kahve getirebilir miyim?

Tanrım, dedi Moira yanımda. Tanrı adına yemin etme, dedi Alma.

Moira, Janine'i omuzlarından tutup sarstı. Kendine gel Janine, dedi kabaca. Ve o *sözcüğü* kullanma.

Janine gülümsedi. Şimdi, iyi günler size, dedi.

Moira tokatladı onu, iki kez, bir düz bir ters. Geri gel buraya, dedi. Hemen geri gel buraya! Orada kalamazsın, artık orada değilsin.

Hepsi geçmişte kaldı.

Janine'in gülümsemesi dondu. Elini yanağına götürdü. Neden vurdunuz bana? dedi. İyi değil miydi? Başka bir tane getirebilirim. Bana vurmanız gerekmezdi.

Ne yapacaklarını bilmiyor musun? dedi Moira. Ses tonu düşük, ancak sert ve kararlıydı. Bana bak. Benim adım Moira, burası da Kırmızı Merkez. Bak bana.

Janine'in gözleri dikkatini toplamaya başlamıştı. Moira mı? dedi. Moira diye birini tanımıyorum.

Seni revire göndermeyecekler, bunu aklına bile getirme sakın, dedi Moira. Seni tedavi etmek için yırtınmayacaklar. Seni, Kolonileri yollama zahmetine bile katlanmayacaklar. Çok daha uzaklara gidersin sen, alıp Kimya Laboratuarına götürüp ve beynine bir kurşun sıkarlar, hepsi bu. Sonra da çöplerle birlikte yanıverirler seni, tıpkı bir Gayrı-Kadın gibi. Vazgeç bundan.

Eve gitmek istiyorum, dedi Janine. Ağlamaya başladı.

Hey Allahım, dedi Moira. Yeter artık. Bir dakika içinde burada olacak, inan bana. Şu Allahın cezası elbiseleri giy ve çeneni de kapa.

Janine sızlanmaya devam etti, ancak ayağa kalkıp giyinmeye de başladı.

Bunu bir daha yaptığında ben burada olmayacağım, dedi Moira bana, onu böyle tokatlaman gerek. Kayıp gitmesine göz yumamazsın. Bu iş bulaşıcıdır.

Daha o zamandan nasıl kaçacağını planlıyor olmalıydı.

34

Avludaki oturma yerleri dolu şimdi; hışırdayıp bekliyoruz. Sonunda bu ayini yönetecek Komutan içeri giriyor. Kelleşmeye yüz tutmuş, kare yapılı biri, yaşlı bir futbol antrenörüne benziyor.

Üniformasını giymiş; madalya ve nişan dizileriyle ağır başlı siyah bir üniforma. Etkilenmemek elde değil, ancak ben dayanıyorum: Eşi ve Damızlık Kızıyla yatakta gözümün önüne getirmeye çalışıyorum onu, deli gibi döllerken, kızışıp çiftleşen bir som balığı gibi, zevk alıyormuş gibi yaparak. Tanrı, semereli olun ve çoğalın derken bu adamı mı kastetmişti acaba?

Komutan, üstüne büyük beyaz kanatlı bir göz işlenmiş kırmızı bir kumaşla kaplı podyuma doğru iniyor merdivenlerden. Çevrede şöyle bir gezdiriyor bakışlarını, yumuşak seslerimiz kesiliyor. Ellerini kaldırmak zorunda bile kalmıyor. Sesi mikrofondan girip hoparlörlerden çıkıyor, düşük tonlarından sıyrık, böylece son kerte metalik, ağzı ya da bedeni tarafından değil de, hoparlörlerin kendileri tarafından üretilen bir ses gibi. Sesi metal renkli, hoparlör biçimli.

“Şükran günüdür bugün,” diye başlıyor. “Hamd günü.”

Zafer ve fedakârlık konularıyla dolu konuşma boyunca kendimi soyutluyorum. Sonra uzun bir dua geliyor, değersiz tekneler hakkında, ardından da bir ilahi: “Gilead'ta Huzur var.”

“Gilead'ta bomba var,” derdi Moira eskiden.

Asıl olay şimdi başlıyor. Cephelerden yeni dönmüş yirmi Meler giriyor içeri, şeref muhafızlarının eşliğinde, yeni nişanlar almışlar, bir-ki, bir-ki, uygun adımlarla ortadaki açık alana ilerliyorlar. Haz'rol, rahat! Ve şimdi de, beyazlar içinde yirmi kız ürkek ürkek ileri çıkıyor, anneleri de kollarına girmişler. Bu zamanda kızları veren ve evlilik düzenlemelerine yardımcı olanlar babalar değil de, anneler. Bu evlilikler, şüphesiz, düzenlenmiş. Bu kızların yıllardır bir erkekle yalnız kalmalarına izin verilmemiştir; hepimiz bu işlere başladık başlayalı.

Önceki zamana dair bir şey anımsayacak denli büyükler mi acaba: beysbol oynamayı, kot ve spor ayakkabıyla bisiklet sürmeyi? Tümüyle kendi başlarına kitap okumayı? Kimileri on dördünden fazla değilse de -*Politika, hemen başlatmaktır onları, kaybedecek bir an bile yok*- hâlâ anımsayacaklardır. Dahası, onlardan sonra gelenler de anımsayacak, üç, dört ya da beş yıl için; ne var ki bundan sonra

hayır. Her zaman beyazlar içinde olacaklar, kız gruplarıyla; her zaman sessiz kalacaklar.

Aldığımızdan fazlasını verdik onlara, dedi Komutan. Daha önce çektikleri dertleri düşün. Yalnızların barlarını, liselerde hiç tanımadıkları kimselerle çıkmalarının yakışıksızlığını anımsamıyor musun? Et pazarını. Bir erkeğe kolayca sahip olabilenlerle olamayanlar arasındaki o korkunç uçurumu, ya da? Kimileri umutsuzdu, zayıflamak için kendilerini açlığa mahkum ettiler ya da silikonla şişirdiler göğüslerini, burunlarını kestirip biçtirdiler. Şu insanoğlunun sefaletini bir düşün.

Eski dergi yığınına doğru salladı elini. Hep şikayet ediyorlardı. Şundan şikayet, bundan şikayet. Gönül Postası köşelerindeki ilanları anımsa, otuz beşinde, parlak ve çekici bayan... Bu yolla hepsi bir erkek bulur, kimse açıkta kalmazdı. Ve sonra evlenirlerse, bir, iki çocukla ortada bırakılabilirlerdi, koca alacağını alıp doyar ve sıvışırdı, sırra kadem basardı, kadınlar da resmi kuruluşların yardımlarıyla geçinmek zorunda kalırlardı. Olur da gitmezse, onları pataklayıp dururdu. Bir işe sahipseler, çocukları kreşe verir ya da kaba ve cahil bir kadına terk ederlerdi, parasını da kendileri ödemek zorundaydılar, o küçük sefil çekleriyle. Herkes için tek değer ölçütü paraydı, anne olarak hiçbir saygınlıkları yoktu. Her şeyden el etek çekmelerine şaşmamak gerek. Bu yolla korunuyorlar, biyolojik mukadderatlarının gereğini yerine getirebiliyorlar. Tam bir destek ve yüreklendirmeyle. Şimdi, söyle bana. Zeki birisin sen, ne söyleyeceğini duymak istiyorum. Neyi gözden kaçırdık biz?

Sevgiyi, dedim.

Sevgiyi mi? dedi Komutan. Ne tür sevgiyi? Aşık olmayı, dedim.

Komutan, dürüst çocuk gözleriyle baktı bana. Ah, evet, dedi. Dergileri okumuştum, ortaya sürdükleri şey buydu, değil mi? Bir de şu istatistiklere bak, canım. Gerçekten değiyor muydu, *aşık olmaya?*

Düzenlenmiş evlilikler, daha iyi değilse eğer, en az öncekiler denli iyi işliyor.

Sevgi, dedi Lydia Teyze, iğrenerek. Bu haltı karıştırırken yakalamayayım sizi sakın. Buralarda aygın baygın dolaşmak yok, kızlar. Parmağını bize doğru sallayarak. *Sevgi* değil önemli olan.

Tarihsel bağlamda konuşursak, o yıllar tam bir anomaliydi, dedi Komutan. Kazara yaşandılar sadece; bizim bütün yaptığımız, her şeyi Doğa'nın normlarına uydurmak.

Kadınların Dua Töreni, böyle grup evlilikleri için düzenlenir genelde. Erkeklerinki askeri zaferler için. Sırasıyla, en çok sevinmemiz gereken şeylerdi bunlar. Gerçi kimi zaman da, inancından dönen bir rahibe için yapılırdı bu tören. Bunların çoğu daha önceleri gerçekleşti, rahibeleri toparladıkları dönemde, ancak bugünlerde bile birer ikişer bulup çıkarıyorlar, köstebek gibi saklandıkları yeraltını eşeleyerek. Böyle bir görüntü de vermiyor değiller hani: miyop gözleriyle parlak ışıktan sersemlemiş haldeler. Yaşlı rahibeleri vakit geçirmeksizin Kolonilere yollarlar, ancak genç ve doğurgan olanları inançlarından döndürmeye çabalar, bunu başardıklarında ise hepimiz toplanıp bu törenden geçmelerini, evlenmeme yeminlerinden vazgeçip toplumun yaran için onu feda etmelerini izleriz. Diz çökerler ve Komutan dua eder ve kırmızı duvağı alırlar, bizlerin de yapmış olduğu gibi. Yine de, Eş olmalarına izin verilmez; böylesine güçlü bir konum için hâlâ çok tehlikeli olarak kabul edilirler. Üstlerine cadılık kokusu sinmiştir, gizemli ve egzotik bir şeylerin kokusu; ovup temizlemelerine ve tabanlarındaki değnek izlerine ve hücrede geçirdikleri zamana karşın vardır bu koku. Bu izler hep kalır tabanlarında, o zaman hep yapmışlardır bu işi, söylenti

böyle sürer gider: öyle kolay kolay bırakmazlar adamı. Rahibelerin çoğu Kolonileri seçerler bunun yerine, hiçbirimiz alışveriş ortağı olarak onlardan birine düşmek istemeyiz. Bizlerden daha çok parçalanmıştır onlar; yanlarındayken kendini rahat hissetmek güçtür.

Anneler beyaz duvaklı kızları yerlerine götürmüş, şimdi de sandalyelerine dönmüşlerdi. Hafif hafif ağlamalar var aralarında, karşılıklı kola vurmalar ve el tutmalar, mendilini gösteriş olsun diye kullanmalar. Komutan törene devam ediyor:

“Kadınların, kendilerini gösterişsiz kıyafetlerle donatmalarını arzu ediyorum,” diyor. “Mahcubiyet ve ağır başlılıkla; örülmüş saçlar, altın, inciler ya da pahalı kostümlerle değil; ama (ki onlar tanrıçalık taslayan kadınlar olmuşlardı) iyi işlerle.

Kadın kendini *bütünüyle* teslim ederek sessizce öğrensin.” Burada üstümüzde gezdiriyor bakışlarını. “Bütünüyle,” diye tekrarlıyor.

“Ancak bir kadının eğitmesine izin vermem, ne de erkek üstünde zorla hakimiyet kurmasına, sessiz kalsın yeter.

Çünkü önce Adem yaratıldı, sonra Havva.

Ve Adem kandırılmadı, ancak kandırılan o kadın günah içindeydi.

Bununla birlikte, çocuk doğurmakla kurtarılacak; inanç ve merhamet ve ölçülülükte sabır-sebat üzre olurlarsa eğer.”

Çocuk doğurmakla kurtulmak, diye düşünüyorum. Önceki dönemde, bizi neyin kurtaracağını sanıyorduk acaba?

“Bunu Eşleri anlatmalıydı,” diye mırıldanıyor Gleninki. “Sherry içinde yüzerlerken.” Ölçülülük kısmını kastediyor. Konuşmak güvenli hale geldi yine, Komutan törenin esas kısmını bitirdi; şimdi, yüzükleri takıp duvakları kaldırıyorlar. Böööğ, diye düşünüyorum içimden. İyi bak, çünkü şimdi çok geç. Melekler, daha sonra, Damızlık Kızlar’a hak kazanacaklar, özellikle yeni Eşleri çocuk üretemezlerse. Ne var

ki, kızlar, siz olduğunuz yere mıhlandınız. Elinize geçen gördüğünüzle sınırlı. Ancak onları sevmeniz beklenmiyor sizden. Pek yakındı anlayacaksınız bunu. Sessizce görevinizi yerine getirin yeter. Şüpheye düştüğünüzde, sırtüstü uzandığınızda, tavana bakmanıza izin var. Orada, yukarıda ne göreceğinizi kim bilir? Cenaze çelenkleri ve melekler, tozdan takımyıldızları, yıldızsılar ya da başkaları, örümcekler tarafından bırakılmış muammalar. Sorgulayan zihni meşgul etmek için her zaman bir şeyler bulunur.

Bir şey mi var, canım? diye sürer o eski şaka.

Yo, niye?

Kıpırdadın da.

Sakın kıpırdama.

Hedeflediğimiz şev, diyor Lydia Teyze, kadınlar arasında bir yoldaşlık ruhu yaratmakta. Hep birlikte çaba göstermeliyiz.

Sıçayım yoldaşlığına, diyor Moira, tuvalet kabinindeki delikten. Sokmaya devam, Lydia Teyze, eskiden dedikleri gibi. Janine'i dizlerinin üstüne çöktürdüğüne dair ne kadarına bahse girersin? Bürosuna ne diye gidiyorlar sanıyorsun? Bahse girerim üstünde aralıksız çalışıyordur Lydia Teyze o kara-kuru kıllı ve yaşlı, solmuş—

Moira! diyorum.

Moira ne? diye fısıldıyor. Bunu düşündüğünü biliyorsun.

Böyle konuşmak hiç de doğru değil, diyorum, yine de kıkırdama dürtüsünü hissederek. Ancak o zamanlar hâlâ vakara benzer bir şeyleri korumaya çalışmamız gerekiyormuş gibi yapıyordum kendi kendime.

Ödleğin teki olmuşundur hep, diyor Moira, sevgiyle ama. Öyle iyi geliyor ki. Gerçekten.

Haklıydın işte, şimdi bu yadsınamayacak denli sert zeminde diz çökmüş, alçak ve monoton bir sesle süren töreni dinlerken anlıyorum

bunu. Hükmedenler hakkındaki açık saçık lafları kulaktan kulağa fısıldamakta güç veren bir şeyler var. Dahası, hoş bir şey de var, yaramazca, gizemli, yasaklanmış, heyecan verici. Büyü gibi, deyim yerindeyse. Havalarını indiriyor, haklarından gelinebilecek ortak bir paydaya indirgiyor onları. Banyo kabininin duvarına bilinmeyen biri kazımıştı: Lydia Teyze *somuruyor*. İsyanda bir tepenin üstünden sallanan bir bayrak gibiydi. Lydia Teyze'nin salt bir şey yaptığı fikri bile kendi içinde yüreklendiriciydi.

Bu yüzden şimdi, bu Melekler ve kurutulmuş beyaz gelinler arasında geçecek son kerte ciddi homurtu ve terlemeleri, nemli kıllarıyla yüzleşmeleri getiriyorum gözümün önüne; ya da, daha iyisi, rezilâne başarısızlıkları, üç haftalık havuca dönmüş aletler, pişmemiş balık gibi soğuk ve tepki vermeyen et üstünde acı dolu, beceriksiz debelenmeler.

Tören sonunda bitip biz dışarı çıkarken o hafif, insanın içine işleyen fısıltısıyla şöyle diyor Gleninki: “Onunla yalnız buluştuğundan haberimiz var.”

“Kiminle?” diyorum, ona bakma arzuma karşı koyarak. Kim olduğunu biliyorum.

“Komutan'ınla,” diyor. “Ta başından beri biliyoruz.” Nasıl öğrendiklerini soruyorum.

“Öğrendik işte,” diyor. “İstediği nedir? Sapık aşk mı?”

Ona ne istediğini açıklamak güç olacaktı, çünkü hâlâ bir ad koyamamıştım buna. Aramızda gerçekten ne olduğunu nasıl açıklayabilirim ki? Gülerdi, bir kere. Benim için, “Bir bakıma,” demek daha kolay. Bunda, en azından zorlamanın ağırlığı var.

Bunun üstüne düşünüyor. “Kaçının istediğini bilsen,” diyor, “şaşarsın.”

“Yapabileceğim bir şey yok,” diyorum. “Gelmeyeceğim diyemem ki.” Bunu bilse gerek.

Şimdi kaldırımdayız ve konuşmak güvenli değil, diğerlerine hem çok yakınız hem de kalabalığın koruyucu Asıltısı kesildi. Arkalarda oyalanarak sessizce yürüyoruz, ta ki sonunda, “Elbette diyemezsin. Yine de, bulup anlat bize,” diyebileceğine kanaat getirene I dek.

“Neyi bulacağım?” diyorum.

Başını hafifçe döndürdüğünü görmekten çok hissediyorum. “Bulabileceğin her şeyi.”

35

Şimdi doldurulması gereken bir uzam var odamın çok sıcak havasında, bir de zaman; bir uzam-zaman, burası ve şimdi ve orası ve o zaman arasında, akşam yemeğiyle noktalanan. Yatalak bir hasta içinmiş gibi merdivenlerden yukarı taşınan tepsinin ulaşması. Bir yatalak, geçersiz kılınan biri. Geçerli bir pasaport yok. Çıkış yok.

Sınırdan geçmeyi denediğimiz o gün olan da buydu, olduğumuz kimseler olmadığımızı söyleyen yeni pasaportlarımızla: örnekse, Luke hiç boşanmamıştı, böylece yeni yasalara göre birlikteliğimiz yasaldı.

Biz piknik olayını açıkladıktan ve kendisi de arabanın içine göz atıp eski kumaş hayvanları arasında kızımızın uyuduğunu gördükten sonra, pasaportlarımızla içeri girdi o adam.” Luke, koluma vurup hava almak ister gibi, arabadan dışarı çıktı ve göç bürosunun penceresinden adamı izledi. Ben arabada kaldım. Kendimi yatıştırmak için bir sigara yaktım ve dumanı içime çektim, yapay bir rahatlama sağlayan uzun bir soluk. O zamana kadar alışıldık olmaya başlayan, alışılmadık üniformalı iki askeri seyrediyordum; sarı-siyah şeritli indir-kaldır bariyerinin önünde aylak aylak dikiliyorlardı. Pek bir şey yapmıyorlardı. Biri, havalanıp dönen, sonra tekrar öte yandaki köprü parmaklıklarına konan bir kuş sürüsünü, martılar, seyrediyordu. Onu seyrederken, kuşları da seyrettim. Her şey her zamanki rengindeydi, sadece daha parlak.

Yolunda gidecek her şey, dedim, içimden dua ettim. Ah, ne olur gitsin. Geçelim, öbür yana geçelim. Sadece bu sefer, sonra ne olursa yaparım. Bunu dinleyen için, her kimse, yapabileceğimi sandığım şeyin hiç işe yaramayacağını, hatta ilgi bile çekip çekmeyeceğini hiç öğrenemeyeceğim.

Sonra Luke arabaya bindi, alelacele, marşa basıp geri vitese aldı. Telefon açıyordu, dedi. Ve sonra çok hızlı sürmeye başladı, sonra o toprak yola ve ormana girdik ve arabadan atlayıp koşmaya başladık. Bir kulübe, saklanmak için, bir tekne, ne düşündük bilmiyorum. Pasaportların mükemmel olduklarını ve plan yapmak için çok az vaktimiz kaldığını söyledi. Belki de bir planı vardı, aklında bir tür harita. Bana gelince, sadece koşuyordum: öteye, daha öteye.

Bu öyküyü anlatıyor olmak istemiyorum.

Anlatmak zorunda değilim aslında. Hiçbir şey anlatmak zorunda değilim, ne kendime ne de bir başkasına. Burada öylece oturabilirim, huzur içinde. Geri çekilebilirim. İnsanın o denli uzağa gitmesi olası ki içinde, aşağıya ve geriye doğru o denli uzağa, bir daha asla çıkaramazlar oradan.

Nolite te bastardes carborundorum. Ona hiç yararı olmadı.

Mücadele etmek neden?

Asla işe yaramayacak.

Aşk mı? dedi Komutan.

Bu daha iyi. Bildiğim bir şey. Bunun hakkında konuşabiliriz.

Aşık olmak, dedim. Aşka düşmek, hepimiz yapardık o zaman, şu ya da bu şekilde. Onu nasıl hafife alabilmişti böyle? Küçümsemişti hatta? Sanki bizim için önemsizmiş, bir gösteriş, bir kaprismiş gibi. Aksine zahmetliydi. Temeldeki şeydi; kendinizi anlamanızın yoluydu;

eğer başınıza hiç gelmediyse, bir kez bile, mutasyona uğramışsınız demektir, dış dünyadan bir yaratık. Herkes bilirdi bunu.

Aşık olmak, derdik; *ona düştü gönlüm*. Düşen kadınlardık biz. Buna inanırdık, aşağı doğru olan bu harekete: öylesine sevecen, uçmak gibi, ancak aynı zamanda öylesine ürkünç, öylesine sıradışı, öylesine beklenmedik. *Tanrı aşktır*, derlerdi bir zamanlar, ancak biz bunu tersine çevirmiştik ve aşk, Cennet gibi, hemen elimizin altındaydı. Yanıbaşımızdaki o özel erkeği sevmek ne denli güçse, o denli çok inanırdık Aşka, soyut ve bütüncül. Bekliyorduk, her zaman, cisimleşmesini. Bu sözcüğün ete kana bürünmesini.

Hem kimi zaman da olurdu bu, bir süre için. Bu tür aşk gelir geçer ve daha sonra anımsamak güçtür, acı gibi. Günün birinde o adama bakar ve düşünürsünüz, Seni sevdim, ancak cümlenin zamanı geçmiş zamandır ve bir merak duygusu dolar içinize, çünkü bu yapmış olduğunuz şaşırtıcı, şüpheli ve aptal bir şeydir. Dahası, dostlarınızın, o zamanlar, neden bu konudan kaçındıklarını anlarsınız.

Bunu anımsamak epeyce teselli veriyor şimdi.

Öte yandan kimi zaman da, hâlâ seviyorken, hâlâ düşüyorken aşka, gecenin ortasında uyanırdınız, ay ışığı pencereden sızıp onun uyuyan yüzüne vurur, göz çukurlarının gölgelerini gün ışığında olduğundan daha kovu ve derin yaparken, şöyle düşünürdünüz. Ne yaptıklarını kim bilir, kendi başlarına ya da diğer erkeklerle? Ne söylediklerini ya da olası nereye gideceklerini kim bilebilir? Gerçekten ne olduklarını kim anlatabilir? Gündelik görünüşleri içindeyken.

O zamanlar olası şöyle düşünürdünüz: Ya beni sevmiyorsa?

Ya da gazetelerde okuduğunuz öyküleri anımsardınız, hendeklerde ya da ormanlarda ya da terk edilmiş kiralık odalardaki buzdolaplarında bulunmuş kadınlar hakkında -sıklık kadınlar, ancak kimi zaman da erkekler ya da en kötüsü çocuklar- elbiseleri üstünde ya da çıplak, cinsel saldırıya uğramış ya da değil; ancak her durumda öldürülmüş. Yürümek istemediğiniz yerler vardı, pencere ya da kapı kilitleriyle ilgili, perdeleri çekmek ve ışıkları açık bırakmak

biçiminde önlemler vardı aldığınız. Yaptığınız bu şeyler dua gibiydi; onları yapar ve sizi koruyacağını düşünürdünüz. Hem çoğu zaman korurlardı da. Ya da bir şey korumuştu; hâlâ hayatta olduğunuz gerçeğinden çıkarabilirdiniz bu sonucu.

Ancak bunların hepsi gece için geçerliydi ve sevdiğiniz erkekle hiç ilgisi yoktu, en azından gündüz. Bu erkekle yürüsün istiyordunuz, çözüme ulaşsın. Çözüm, vücudunuzun biçimini korumak için yaptığınız bir şeydi aynı zamanda, o erkek için. Siz yeterince çözüm bulursanız, belki erkek de yapardı böyle. Belki, birlikte bir sonuca ulaştırabilirdiniz, sanki ikiniz çözülebilir bir bulmacaymışsınız gibi; yoksa ikinizden biri, büyük olasılıkla da erkek, uyuşturucu müptelası bedenini de yanında götürüp sizi kötü bir geri çekilmeyle yüz üştü bırakarak kendi yörüngesinde çekip gider; etkisini azaltmak için yapabileceğiniz tek şey idman yapmaktır. Onu bir sonuca ulaştırmadıysanız, bunun nedeni birinizin tavrının yanlış olmasıydı. Yaşamınızda olup biten her şeyin zihninizden yayılan olumlu ya da olumsuz bir güçten kaynaklandığı düşünülürdü.

Hoşuna girmiyorsa, değiştir, derdik birbirimize ve kendimize. Ve böylece değiştirirdik o erkeği, bir başkasıyla. Değişimin her zaman daha iyi olduğundan emindik. Revizyonisttik bizler; revize ettiğimiz şey kendimizdik.

Eskiden nasıl düşündüğümüzü anımsamak tuhaf, sanki her şey emrimize amade, sanki olumsallık hiç yokmuş, hiç sınır bulunmazmış gibi; sanki yaşamlarımızın hep genişleyen parametrelerini sonsuza dek biçimlemek ve tekrar biçimlemekte özgürmüşüz gibi. Ben de böyleydim, ben de böyle yaptım. Luke, benim için ilk erkek değildi, dahası sonuncu da olmayabilirdi. Bu şekilde dondurulmasaydı şayet. Zamanın içinde, havanın tam ortasında, geçmişteki o ağaçların arasında, düşme eyleminin içinde, devinimsiz durdurulmasa.

Geçmiş zamanlarda, küçük bir paket yollarlardı, eşyaları içeren: öldüğü zaman yanında olan şeyler. Savaş zamanı yaptıkları budur, derdi annem.' Kaç zaman ağıt yakmanız beklenirdi acaba, hem ne derlerdi ki? Varlığını sevilene armağan et. Ve öyleydi, sevilen. Biri.

Dir, diyorum. *Dir, dir,* sadece üç harf, seni boktan aptal, anımsamayı beceremiyor musun, böylesi kısa bir sözcüğü bile?

Elbisemin koluyla yüzümü siliyorum. Bir zamanlar, lekelenir korkusuyla yapmazdım bunu, ancak şimdi hiçbir şey olmuyor. Yüzümdeki, benim tarafımdan görülmeyen ifade her ne ise gerçektir. Beni affetmeniz gerekecek. Geçmişten bir sığınmacıyım ben, diğer sığınmacılar gibi bıraktığım ya da ardımda bırakmaya zorlandığım varlığın gelenek ve adetlerinin üstünden geçiyorum. Ve buradan, bütünüyle sıradışı ve hoş görünüyor, ben de bir o kadar takanaklıyım bu varlık konusunda. Paris'te çay içen, yirminci yüzyılda tek başına ıssız bir adaya bırakılmış bir Beyaz Rus gibi, geriye doğru yönetiyorum, o ırak patikaları tekrar bulmaya çabalıyorum; aşırı duygusallaşıyorum, kaybediyorum kendimi. Bırakıyorum aksın gözyaşlarım. Olan bu, ağlama değil. Bu sandalyede oturup bir sünger gibi su sızdırıyorum.

Öyleyse. Daha fazla beklemek. Bekleyen Kadın: hamilelik elbisesi alabileceğiniz o mağazalara böyle derlerdi eskiden. Bekleyen kadın daha çok bir tren istasyonunda bekleyen birini araştırıyor. Beklemek, aynı zamanda bir yerdir: beklediğiniz yerdir. Benim için, beklemek bu oda. Bir boşluğum ben, burada, parantez işaretleri arasında. Diğer insanlar arasında.

Kapım çalınıyor. Cora olmalı, tepsiyle.

Ne var ki, o değil. “Bunu senin için getirdim,” diyor Serena

Joy.

Ve o zaman başımı kaldırıp etrafa bakıyorum ve sandalyemden kalkıp ona yaklaşıyorum. Elinde tutuyor, bir Polaroid resim, kare ve parlak. Demek hâlâ yapıyorlar onları, bu tür fotoğraf makinelerini. Dahası, aile albümleri de olacak, içinde bütün çocukların bulunduğu; hiç Damızlık Kız olmayacak gerçi. Geleceğin tarihinin bakış açısından bu tür, yani bizler görünmez olacağız. Yine de, çocuklar

olacak içlerinde pekâlâ, aşağıda, büfede çöplenen ve doğum için bekleyen Eşler’in bakması için.

“Sadece bir dakikalığına kalabilir sende,” diyor Serena Joy, sesi alçak ve bir suçu paylaşır gibi. “Onlar kaybolduğunu fark etmeden geri götürmeliyim.”

Bunu onun için ele geçiren bir Martha olmalı. Bu durumda, Martha'ların içinde, onlar için de bir şeyler bulunan, bir şebeke var demektir. Bunu öğrenmek hoş.

Ondan alıyorum resmi, düzgün görebilmek için çeviriyorum. Bu o mu, gerçekten böyle mi acaba? Benim hazinem.

Çok uzamış ve değişmiş. Şimdi biraz gülümsüyor, ne de çabuk, sanki bir eski zaman İlk Komünyonu için giydirilmiş beyaz elbisesiyle.

Zaman öylece durmamış. Sanki ben dikkatsiz bir çocuk tarafından suya çok yakın bir yerde bırakılmış kumdan bir kadınmışım gibi yıkadı beni, sürükleyip götürdü. Onun gözünden şilindim. Şimdi salt bir gölgeyim, bu fotoğrafın parlak yüzeyinin çok gerisinde. Ölü annelerin olduğu gibi, bir gölgenin gölgesi. Bunu gözlerinde görmek mümkün: Ben yokum orada.

Ne var ki, o var, beyaz elbisesiyle. Büyüyor ve yaşıyor. Güzel bir şey değil mi bu? Bir lütuf?

Yine de dayanamıyorum buna, böyle silinmiş olmaya. Bana hiçbir şey getirmese daha iyiydi.

Bir çatalla kremalı mısır gevreği yiyerek küçük masada oturuyorum. Bir çatal ve kaşığım var, ancak bir bıçağım asla. Et çıktığında, el yeteneğim ya da dişlerim yokmuş gibi, önceden kesiyorlar benim için. Her ikisine de sahibim halbuki. Bana bıçak verilmemesinin nedeni de bu zaten.

Kapısına vuruyor, sesini duyuyor, yüzümü ayarlayıp içeri giriyorum. Şöminenin yanında ayakta duruyor; elinde neredeyse boş bir içki bardağı var. Sert liköre başlamak için ben gelene dek bekler genellikle; gerçi akşam yemeğinde şarap içtiklerini de bilirim. Yüzü kızarmış biraz. Ne kadar içtiğini çıkarmaya çalışıyorum.

“Merhabalar,” diyor. “Bizim tatlı ufaklık nasılmış bakalım bu akşam?”

Oluşturup yönelttiği gülümsemenin özeninden birkaç tane içtiğini söyleyebilirim. Nezaketi üstünde. “İyiyim,” diyorum. “Küçük bir heyecana hazır mısın?”

“Pardon?” diyorum. Bu hamlesinin ardındaki sıkılganlığı duyumsuyorum, benimle ne kadar ileri ve hangi yönde gideceğine dair bir kararsızlık.

“Bu gece küçük bir sürprizim var sana,” diyor. Gülüyor; daha çok, zaptedilemeyen bir gülme bu. Bu akşam her şeyin küçük olduğunu fark ediyorum. Şeyleri küçültmeyi istiyor, ben dahil. “Hoşuna gidecek bir şey.”

“Nedir?” diyorum. “Çin daması mı?” Bu kadar cüret gösterebilirim; bunlardan hoşlanır görünüyor, özellikle de bir-iki içkiden sonra. Uçan olmamı yeğliyor.

“Daha iyi bir şey,” diyor meraklandırmaya çalışarak.

“Sabırsızlanıyorum.”

“Güzel,” diyor. Masasına gidip bir çekmeceyi karıştırıyor. Sonra, bir elini arkasında tutarak bana doğru geliyor. “Tahmin et,” diyor.

“Hayvan, sebze yoksa maden mi?” diyorum.

“Ah, hayvan,” diyor, alaycı bir ciddiyetle. “Kesinlikle hayvan derdim ben olsam.” Arkasındaki elini uzatıyor. Görünüşüne bakılırsa, bir avuç dolusu leylak ve pembe renklerde tüy tutuyor elinde. Şimdi sallayıp açıyor. Bu bir giysi, açıkçası, hem de bir kadın giysisi: Mor yaldızlarla kaplanmış sutyeni bile var göğüsler için. Yaldız dediğim küçük yıldızlar. Tüyler kalça etrafında ve üstünde. Demek korse tahminim yanlış değilmiş.

Nereden bulduğunu merak ediyorum. Bu türden bütün giysilerin yok edilmiş olması gerekirdi. Bunu televizyonda gördüğümü anımsıyorum, bir şehirden diğerine çekilen yeni kliplerde. New York'ta, Manhattan Temsilciliği denmişti buna. Times Meydanı'nda şenlik ateşleri yakılmıştı, çevrelerinde şarkı söyleyen yığınlar, kameraların kendilerini çektiğini hissettiklerinde kollarını şükranla göğe uzatan kadınlar, alevlere bir şeyler fırlatan iyi yontulmuş taş yüzlü genç erkekler, kucak dolusu ipek ve naylon ve yapay kürk, misket yeşili, kırmızı, menekşe; siyah saten, altın lame, parlak gümüş; bikini külotları, meme başlarını kapatmak için dikilmiş pembe saten kalpleriyle içi görünen sutyenler. Ve üreticiler ve ithalatçılar ve satıcılar diz üstü çökmüşler, halkın gözü önünde tövbe ediyorlar, başlarındaki komik kağıt şapkalar öğrenci ceza külahlarına benziyor, kırmızıyla üstlerinde UTANÇ yazıyor.

Ancak kimi eşya yakılmaktan kurtulmuş olmalı, hepsini ele geçirmeleri olası değildi. Bunu da, dergileri elde ettiği yoldan bulmuş olmalı, dürüstçe değil yani: karaborsa kokuyor. Dahası, yeni de değil, daha önce giyilmiş, koltukaltlarındaki kumaş buruşmuş ve hafifçe lekelenmiş, bir başka kadının teriyle.

“Ölçüyü tahmin etmek zorundaydım,” diyor. “Umarım uyar.”

“Bunu giymemi bekliyorsunuz ha?” diyorum. Sesimin iffet taslar ve onaylamaz biçimde çıktığını biliyorum. Bu fikirde çekici bir şey var. Bu denli uçuk, parlak ve teatral bir şey hiç giymemiştim, teatral, doğru sözcük, bu; eski bir tiyatro kostümü olsa gerek ya da artık yok olmuş bir gece kulübü gösterisinden kalma bir şey; giydiğim buna en yakın şey mayoydu ve Luke'un bir keresinde benim için satın aldığı şeftali renginde dantelden bir kaşkorse seti. Yine de, bu şeyde bir baştan çıkarcılık var, o çocukça giyinme cazibesini taşıyor üstünde. Hem pek afili olacaktı, Teyze'lere hakaret, pek günah, pek özgür. Özgürlük, başka her şey gibi, görecedir.

“Peki,” diyorum, çok hevesli görünmek istemeyerek. Kendisine bir iyilik yaptığımı hissettirmek istiyorum. Şimdi sadede gelebiliriz, derinlerdeki gerçek arzusuna. Küçük bir kamçısı mı var kapının

ardına saklanmış? İşkence çizmelerini çıkarıp masanın üstüne mi eğilmemi isteyecek, yoksa kendi mi eğilecek?

"Bu bir kılık değiştirme," diyor. "Makyaj yapman da gerekecek; bunun için de bir şeyler aldım. O olmaksızın asla giremezsin."

"Nereye?" diye soruyorum.

"Bu gece seni dışarı çıkarıyorum."

"Dışarı mı?" Arkaik bir ifade bu. Kesinlikle hiçbir yer yok artık, bir erkeğin bir kadını dışarı çıkarması için. "Buradan dışarı," diyor.

Önerdiği şeyin riskli olduğunu söylemeden biliyorum, onun için, ancak özellikle benim için; yine de dışarı çıkmak istiyorum. Monotonluğu kıracak, şeylerin algılanan saygın düzenini tersine çevirebilecek herhangi bir şeyi istiyorum.

Bu şeyi giyerken beni seyretmesini istemediğimi söylüyorum ona; onun önünde hâlâ utangacım, vücudumu gösterme konusunda. Arkasını döneceğini söylüyor ve öyle de yapıyor, ayakkabılarımı, çoraplarımı ve pamuklu iç çamaşırlarımı çıkarıp tüylüleri giyiyorum, elbisemin altında. Sonra elbisenin kendisini de çıkarıp ince yaldızlı kumaş askılarını omuzlarıma atıyorum. Ayakkabı da var, acayip yüksek topuklu, leylak rengi. Hiçbiri tam uymuyor, ayakkabılar birazcık büyük, elbisenin göğsü çok sıkı, ancak idare eder.

"İşte," diyorum ve dönüyor. Aptal gibi hissediyorum; kendimi bir aynada görmek istiyorum. "Hoş," diyor. "Şimdi de yüzün."

Elindekilerin hepsi, eski ve erimiş ve yapay üzüm kokan bir ruj, birkaç göz kalemi ve maskara. Ne far, ne de allık var. Bir an için nasıl yapıldığını anımsayamayacağım sanıyorum, göz kalemiyle ilk denemem, sanki kavgadan çıkmışım gibi siyah isli bir leke bırakıyor göz kapaklarımda; ancak onu nebati yağdan el losyonuyla silip tekrar deniyorum. Elmacık kemiklerime biraz ruj sürüp elimle yayıyorum. Ben bütün bunları yaparken, o büyük ve gümüş bir el aynası tutuyor benim için. Serena Joy'a ait olduğunu fark ediyorum. Odasından ödünç almış olmalı. Saçlarıma yapacak bir şey yok.

"Fevkalade," diyor. Her şey bittiğinde oldukça heyecanlı görünüyor; sanki bir parti için hazırlanıyoruz.

Gardroba gidip bir pelerin çıkarıyor, kukuletalı. Açık mavi, Eşler'in rengi. Bu da Serena'nın olmalı.

"Kukuletayı yüzüne kadar indir," diyor. "Makyajını bulaştırmamaya dikkat et. Kontrol noktalarından geçmek için bu."

"İyi de ya benim geçiş kartım?" diyorum.

"Bunu kafana takma," diyor. "Senin için aldım bir tane."

Ve böylece yola çıkıyoruz.

Birlikte, kararmaya başlayan caddelerden kayıp geçiyoruz. Sinemalardaki yeni yetmelermişiz gibi sağ elimi tutmuş Komutan. Gök mavisi pelerini sıkıca sarıyorum bedenime, iyi bir Eş'in yapması gerektiğince. Kukuletanın oluşturduğu tünelden Nick'in başının arkasını görebiliyorum. Şapkası düz, dik oturuyor, boynu dik, tümüyle dimdik. Duruşu varlığımı onaylamıyor, yoksa bana mı öyle geliyor? Bu pelerinin altında neyin olduğunu biliyor mu, o mu sağladı acaba? O sağladıysa, bu onu öfkeli mi, arzulu mu, kıskanç mı kılıyor ya da en azından etkiliyor mu? Ortak bir şeyimiz var onunla; ikimiz de görünmez olarak kabul ediliyoruz, ikimiz de hizmetliyiz. Bunu bilip bilmediğini merak ediyorum. Komutan için, sonra da bana, kapıyı açtığında, bakışlarını yakalamaya, bana bakmasını sağlamaya çalıştım, ancak beni görmemiş gibi davrandı. Neden olmasın? Onun için kolay bir iş bu, küçük haberler götürmek, küçük iyilikler yapmak; eh, bunu tehlikeye atmanın da bir anlamı yok doğrusu.

Kontrol noktaları hiç sorun değil, Komutan'ın olacağını söylediği denli yolunda gidiyor her şey, hızlı kalp atışlarıma ve başımın zonklamasına karşın. Korkak tavşan, Moira böyle derdi.

İkinci kontrol noktasını geçince, Nick, "Burası mı, Efendim?" diye soruyor ve Komutanda, "Evet," diyor.

Araba duruyor ve Komutan, "Şimdi senden yere yatmanı rica etmek zorundayım," diyor.

"Yere mi?" diyorum.'

“Bahçe kapısından geçmemiz gerek,” diyor, sanki bunun benim için bir anlamı varmış gibi. Nereye gittiğimizi sormaya çalıştım ancak beni şaşırtmak istediğini söyledi. “Eşler’in girmesi yasak.”

Böylece kendimi yassıltıyorum ve araba tekrar hareket ediyor, sonraki birkaç dakika hiçbir şey görmüyorum. Pelerinin altı boğucu sıcak. Pamuklu yazlık değil de kışlık bir pelerin ve naftalin kokuyor. Ardiyeden ödünç almış olmalı, Serena'nın fark etmeyeceğini bilerek. Bana yer açmak için saygılı biçimde çekmiş ayaklarını. Buna karşın alnım ayakkabılarına değiyor. Daha önce ayakkabılarına hiç bu kadar yakın olmamıştım. Sert ve matlar, böcek kabuğu gibi: siyah, boyalı, esrarlı. Ayaklarla hiç ilgileri yok gibiler.

Bir başka kontrol noktasını aşıyoruz. Resmi, hürmetkar sesler duyuyorum ve geçiş kağıtlarının gösterilmesi için inip kalkan elektrikli pencereyi. Bu kez benimkini göstermeyecek, benim olduğu kabul edileni yani, şimdilerde resmen varolmadığıma göre.

Sonra araba hareket edip yine duruyor ve Komutan doğrulmama yardım ediyor.

“Çabuk davranmalıyız,” diyor. “Arka giriş burası. Pelerini Nick'e bırakmalısın. Her zamanki saatte,” diyor Nick'e en son. Demek bu da daha önce yapmış olduğu bir şey.

Pelerini çıkarmama yardım ediyor; arabanın kapısı açık şimdi. Neredeyse çıplak tenimde havayı hissediyorum ve terlemekte olduğumu fark ediyorum. Arabanın kapısını kapatmak için dönerken Nick'in aynadan bana baktığını görebiliyorum. Şimdi beni görüyor. Gözlerinde okuduğum anlam hor görme mi, kayıtsızlık mı, benden salt beklediği şey bu mu yoksa?

Kırmızı tuğladan ve oldukça modern bir binanın arkasındaki geçitteyiz. Boş konserve kutularından bir yığın dışarı, kapının yanına konmuş; çürümeye başlamış kızarmış tavuk kokusu var ortalıkta. Düz, gri ve duvarla aynı düzlemdeki, sanırım, çelikten yapılmış kapının anahtarı var Komutan'da. İçerde, floresan tepe ışıklarıyla aydınlatılmış beton blok bir koridor var; bir tür işlevsel tünel.

“İşte,” diyor Komutan. Bileğime elastik bir şeritle bağlı mor bir fiş geçiriyor, havaalanında bagajlar için kullanılan fişler gibi. “Soran olursa, akşam için kiralanmış olduğunu söylersin,” diyor. Çıplak kolumun üst tarafından tutup ileri doğru yönlendiriyor beni. İstediğim şey bir ayna, dudak boyamın uygun, tüylerin çok aptalca, çok dağınık olup olmadığını merak ediyorum. Bir ışık altında korkunç görünüyor olmalıyım. Gerçi çok geç artık. Ahmak, diyor Moira.

37

Koridor boyunca gidip, bir başka donuk gri kapıdan geçip bu sefer hafif aydınlatılmış ve mantar renginde, kahverengimsi-pembe halı döşeli başka bir koridor boyunca yürüyoruz. Bu hole açılan numaralı kapılar var: yüz bir, yüz iki, bir fırtınada sayar gibi, tepenize inebilecek yıldırımın size ne kadar yakın olduğunu anlamak için. Demek, bir otel burası. Kapılardan birinin arkasından gülüşmeler geliyor, bir erkek ve bir kadından. Bunları duymayalı çok zaman geçti.

Merkezi bir avluya çıkıyoruz. Geniş ve ayrıca yüksek: tepedeki çatı penceresine kadar birkaç kat yükseliyor. Ortasında bir fıskiye var, tohuma kaçmış bir karahindiba biçiminde su fışkırtan yuvarlak bir fıskiye. Orada burada saksıya konmuş çiçekler ve tomurcuklanan ağaçlar, balkonlardan sarkan asmalar. Oval biçimli cam asansörler duvarlardan dev salyangozlar gibi aşağı yukarı kayıyor.

Nerede olduğumu biliyorum. Daha önce burada bulunmuştum: Luke'la, akşam üstleri, uzun bir zaman önce. Bir oteldi, o akşam. Şimdi kadın dolu.

Hareketsiz durup onları seyrediyorum. Seyredebiliyorum, burada, etrafıma bakabiliyorum, bunu engelleyecek beyaz kanatlar yok. Onlardan kurtulmuş başım alışılmadık biçimde hafif geliyor bana; sanki üstünden bir yük alınmış gibi ya da bir ağırlık.

Kadınlar oturuyor, uzanıyor, dolaşıyor, birbirlerine yaslanıyorlar. Aralarına karışmış erkekler var, bir çok erkek, ancak koyu renk

üniformalar ya da elbiseleriyle birbirlerine öyle benziyorlar ki sadece bir tür artalan oluşturuyorlar. Öte yandan, kadınlar tropikal, her türde parlak, festival giysileri var üstlerinde. Kimisi benim gibi giyinmiş, tüylü ve parıltılı, kalçadan şeritli, göğüslerin az üstünde bitiveren elbiseler. Kimi, eski günlerin iç çamaşırlarını giymiş, şortlu gecelikler, fantezi pijamalar, bildik şeffaf sabahlıklar. Kimi, mayolu, tek parça ya da bikini; birinin meme uçlarını kapatan büyük tarağımsı kabuklardan oluşan dantelli bir şey giydiğini görüyorum. Kimi koşu şortlu ve güneş siperli, kimi de eskiden televizyonda gösterilenlere benzeyen sıkıca bedene yapışık, pastel renkli örgü tozluklarıyla egzersiz mayoları giymişler. Hatta amigo kız kostümleri giymiş birkaç kişi var, küçük pileli etekler, göğüs üzerinde iri harfler. Sanırım aşırabildikleri ya da kurtarabildiklerinden oluşturdukları karışımla yetinmek zorunda kalmışlar. Hepsinde makyaj var, bunu kadınlarda görme alışkanlığımı nasıl da yitirdiğimin ayırdına varıyorum, çünkü gözleri çok büyük, çok karanlık ve parıltılı, ağızları çok kırmızı, çok ıslak, kana bulanmış ve pırıltılı geliyor bana; ya da, diğer yandan, çok soytarıca.

İlk bakışta bu sahne adeta şenlikli. Bir maskeli balo gibi; iri çocuklar gibiler, sandıklardan karıştırıp çıkardıkları giysileri içinde. Neşe var mı bunda? Olabilir, ancak kendi seçimleri mi bu? Görünüşe bakılarak anlaşılmaz bu.

Bir alay popo salınıp duruyor bu odada. Onlara pek alışık değilim artık.

“Geçmişe doğru yürümek gibi,” diyor Komutan. Sesi memnun gibi, hatta sevinçli. “Sence de öyle değil mi?”

Geçmiş tamtamına böyle miydi diye anımsamaya çalışıyorum. Pek emin değilim, şimdi. Bu tür şeyleri içerdiğini biliyorum, ancak bu karışım bir biçimde farklı. Geçmişe dair bir film, geçmişle aynı değildir.

“Evet,” diyorum. Hissettiğim tek bir şey değil. Elbette bu kadınlar beni korkutmuyor, şaşkına da çevirmiyor. Onlara okul kaçakları gözüyle bakıyorum. Resmi görüş, onları inkâr ediyor, onların varlığını bile inkâr ediyor, ne var ki buradalar işte. Hiç yoktan, bir şey bu.

“Aval aval bakınma,” diyor Komutan. “Kendini ele vereceksin. Doğal hareket et.” Beni tekrar ileri yöneltiyor. Başka bir adam ona selam veriyor ve bize doğru hareketleniyor. Komutan'ın eli kolumu iyice sıkıyor. “Sakin ol,” diye fısıldıyor. “Kendini kaybetme.”

Bütün yapman gereken, diyorum kendi kendime, ağzını kapalı tutmak ve aptal görünmek. Bu o kadar zor olmasa gerek.

Konuşmaları benim adıma Komutan yapıyor, bu adamla ve onu izleyen diğerleriyle. Hakkımda pek bir şey söylemiyor, buna gerek yok. Yeni olduğumu söylüyor, bana bakıyorlar ve beni bırakıp başka şeyler hakkında konuşuyorlar. Kılık değiştirmem işlevini yerine getiriyor.

Kolumu tekrar tutuyor ve konuşurken belkemiği fark edilmez biçimde geriliyor, göğsü genişliyor, sesi gittikçe gençliğin canlılığı ve şakacılığına bürünüyor. Bana öyle geliyor ki, gösteriş yapıyor. Benimle gösteriş yapıyor onlara ve bunu anlıyorlar, yeterince kibarlar, ellerini kendilerine saklıyorlar, ama göğüslerimi, bacaklarımı inceliyorlar, sanki bunu yapmamaları için hiçbir neden yokmuş gibi. Ama ayrıca bana da gösteriş yapıyor. Bana dünyaya hükmedişini gösteriyor. Burunlarının dibinde kuralları çiğniyor, onlara nanik yapıyor, atlatıyor onları. Belki de, gücün esinlediği söylenen sarhoşluk durumuna ulaştı, vazgeçilemez olduğunuza ve bu nedenle her şeyi, tamamen istediğiniz her şeyi, ama her şeyi yapabileceğinize inandığınız duruma. İki kere, kimsenin bakmadığını düşündüğünde, göz kırpıyor bana.

Bu çocuksu bir gösteri, bütün bu eylem, acıklı; ancak anladığım bir şey.

Bunu yapmaya doyduğunda beni tekrar başka yere sürüklüyor, bir zamanlar otel lobilerinde bulunan çiçekli kabarık bir kanepeye; bu lobide, gerçekten de, çiçekli bir desen anımsıyorum, fonu lacivert olan pembe *art nouveau* çiçekleri. “Ayakların yorulmuştur dedim,” diyor, “bu ayakkabıların içinde.” Haklı ve bunun için minnettarım ona.

Beni oturtuyor ve kendi de yanıma oturuyor. Bir kolunu omzuma sarıyor. Ceket kolunun dokuması tenimi tırmalıyor, son zamanlarda dokunulmaya hiç de alışkın değilim.

“Evet?” diyor. “Küçük kulübümüz hakkında ne düşünüyorsun?”

Tekrar etrafıma bakıyorum. Erkekler, başta düşündüğüm gibi, tek ırktan değiller. Fıskiyenin ortada bir grup Japon var, açık-gri elbiselerle, uzak köşede de beyaz bir leke: Araplar, üstlerindeki uzun giysiler, kefiye ve agelleriyle.

“Bir kulüp mü bu?” diyorum.

“Eh, öyle diyoruz, kendi aramızda. Kulüp.”

“Bu tür bir şeyin kesinlikle yasaklandığını düşünüyorum, diyorum.”

“Evet, resmi olarak,” diyor. “Sonuçta hepimiz insanız.”

Bu konuyu biraz daha açması için bekliyorum, ama bunu yapmıyor, bu yüzden, “Bu ne anlama geliyor?” diyorum.

“Bu, Doğa'yı kandıramazsın demek,” diyor. “Doğa çeşitlilik talep eder, erkekler için. Bu akla yatkın, dölleme stratejisinin bir parçası. Doğa'nın tasarımı.” Bir şey söylemiyorum, böylece devam ediyor. “Kadınlar bunu içgüdüsel olarak bilirler. Neden o kadar çok değişik giysiler satın alırlardı, eski günlerde? Erkekleri farklı kadınlar olduklarına inandırmak için. Her gün yeni biri.”

Buna inanıyormuş gibi konuşuyor, ancak birçok şeyi böyle söylüyor zaten, belki buna inanıyor, belki de değil ya da aynı zamanda her ikisini de yapıyor belki. Neye inandığını söylemek olanaksız.

“Demek şimdi değişik giysilerimiz olmadığı için,” diyorum, “değişik kadınlara sahipsiniz.” Bu ironi, ancak fark ettiğini göstermiyor.

“Bu, birçok sorunu çözüyor,” diyor, kılını kıpırdatmadan.

Buna yanıt vermiyorum. Ondan bıkmaya başlıyorum. Ondan soğuduğumu, akşamın kalanını kasvetli bir suskunluk içinde

geçireceğimi hissediyorum. Ancak bunu göze alamam, biliyorum. Ne olursa olsun, hâlâ dışarıda geçirilen bir akşam bu.

Gerçekten yapmak istediğim şey, kadınlarla konuşmak, ancak bunun için pek az şansım olduğunu görüyorum.

“Kim bu insanlar?” diye soruyorum ona.

“Bu sadece subaylar için,” diyor. “Bütün branşlardan; ve kıdemli memurlar. Ve ticari delegasyonlar, elbette. Ticareti teşvik ediyor. İnsanlarla tanışmak için iyi bir yer. Bu olmadan pek ticaret yapamazsın. Başka bir yerde bulabilecekleri kadar iyi şeyler sağlamaya çalışıyoruz. Ayrıca bir şeylere kulak misafiri olabilirsin; bilgi edinebilirsin. Bir erkek bir kadına bazen bir başka erkeğe anlatmayacağı şeyleri anlatır.”

“Hayır,” diyorum. “Kadınları kastediyorum.”

“Oh,” diyor. “Evet, kimi gerçek profesyonel. Çalışan kızlar,” -gülüyor- “önceki zamandan kalma. Asimile edilemediler; her neyse, çoğu burayı tercih ediyor.”

“Ya diğerleri?”

“Diğerleri mi?” diyor. “Eeh, iyi bir koleksiyonumuz var. Şuradaki, yeşil giysili olan, bir sosyolog. Ya da öyleydi. Şu bir avukattı, şu iş dünyasındaydı, idari bir konumda; fast-food zinciri gibi bir şey ya da belki de oteller zinciriydi. Canının çektiği sadece konuşmaksa, onunla çok iyi sohbet edilebileceğini duymuştum. Onlar da burayı tercih ediyorlar.”

“Neye tercih ediyorlar?” diyorum.

“Seçeneklere,” diyor. “Sen bile, sahip olduklarınla karşılaştırırsan tercih edebilirsin burayı.” Bunu pişkince söylüyor, zarf atıyor, övülmek istiyor, konuşmanın ciddi bölümünün sona erdiğini anlıyorum.

“Bilmiyorum,” diyorum, bunu düşünürmüş gibi. “Bu iş ağır gelebilir.”

“Kilona dikkat etmen gerekecektir, kesinlikle,” diyor. “Bunda çok titizler. Beş kilo aldın mı, Hücre'yi boylarsın.” Şaka mı yapıyor?

Herhalde, ama bilmek istemiyorum.

“Evet,” diyor, “buranın havasına girmen için, küçük bir içkiye ne dersin?”

“İçmemem gerek,” diyorum, “biliyorsunuz.”

“Bir kereden bir şey çıkmaz,” diyor. “Her neyse, içmemen iyi olmaz. Burada nikotin-ve-alkol yasak değil! Görüyorsun, buradakilerin kimi avantajları var.”

“Tamam,” diyorum. İçten içe bu fikir hoşuma gidiyor, yıllardır bir içki içmedim.

“Ne olsun, o zaman?” diyor. “Burada her şey var. İthal.”

“Bir cin-tonik,” diyorum. “Ama az, lütfen. Sizi rezil etmek istemem.”

“Bunu yapmazsın,” diyor, sırıtarak. Ayağa kalkıyor, sonra da, hayret verici bir biçimde, elimi alıyor ve öpüyor, avuç içini. Ardından uzaklaşıyor, bara doğru. Bir garson kız çağırabilirdi, birkaç tane var, göğüslerinde ponponlar ve aynı tip siyah mini eteklerle, ama meşgul görünüyorlar ve onları durdurmak zor.

Sonra onu görüyorum. Moira. İki kadınla birlikte duruyor, çeşmenin yakınında. Dikkatle bakmam gerek, tekrar, o olduğundan emin olmak için; bir çırpıda yapıyorum bunu, gözlerimi hızla oynatarak, kimse farkına varmasın diye.

Saçma sapan giyinmiş, bir zamanlar parlak olan siyah satenden, giyilmeyecek kadar kötü görünüşlü bir giysi var üstünde. Askısız, içerden bağlanmış, göğüsleri kaldırarak, ama Moira'ya pek uymuyor, çok büyük, öyle ki bir göğsü pırtlamış, diğeri sönük. Dalgınca bluzunu çekiyor, yukarı doğru. Arkasında pamuktan bir tampon var, yarım döndüğünde görebiliyorum bunu; gazlı beze benziyor, bir mısır tanesi gibi patlatılmış. Bir kuyruk olarak düşünüldüğünü anlıyorum. Başına iki kulak iliştirilmiş, bir tavşanını ya da bir geyiğin, hangisi olduğunu söylemek kolay değil;

kulaklardan birinin kolası kaybolmuş ya da teli esnemiş ve düşüp duruyor. Boynunda siyah bir papyon var, siyah file çorap ve yüksek topuklu ayakkabı giymiş. Yüksek topuktan nefret ederdi hep.

Antik ve garip olan bu kostüm geçmişten bir şeyi anımsatıyor bana, ama neyi bilemiyorum. Bir sahne oyununu mu yoksa müzikal bir komediyi mi? Paskalya için giyinmiş kızlar, tavşan kılığında. Burada anlamı ne bunun, tavşanlar erkeklere neden cinsel olarak çekici geliyor? Bu çapaçul kostüm nasıl çekici olabilir?

Moira sigara içiyor. Bir nefes alıyor, puanlı uzun bir kuyruğu ve gümüş boynuzları olan kırmızı pullu elbiseli -bir şeytan giysisi- kadına uzatıyor. Şimdi kollarını önünde, desteklenmiş göğüslerinin altında kavuşturmuş. Bir ayağına veriyor ağırlığını, sonra diğerine, ayakları ağrıyor olmalı; belkemiği hafifçe eğiliyor. İlgisiz ve düşünmeksizin odaya bakmıyor. Bu onun için bildik bir sahne olmalı.

Bana bakmasını, beni görmesini istiyorum, ama bakışları üzerimden kayıp gidiyor, sanki salt başka bir palmiye ağacı, başka bir koltukmuşum gibi. Kuşkusuz dönecek bu tarafa, o kadar çok istiyorum ki, bana bakmalı, erkeklerden biri yanına gidip onunla birlikte ortadan kaybolmadan önce. Yanımdaki diğer kadın, pembe pelüş yakalı ceketi içindeki sarışın, cam asansöre binip yukarı doğru gözden yitti bile. Olası müşterileri kestirmeye çalışarak başını sağa sola çeviriyor Moira. Orada sahipsiz durmak zor olmalı, sanki bir lise balosunda gözden kaçırılmış gibi. Bu sefer gözleri bana takılıyor. Beni görüyor. Tepki göstermeyecek kadar akıllı.

Yüz ifadelerimiz boş ve kayıtsız, birbirimize bakıyoruz. Sonra başıyla küçük bir hareket yapıyor, sağa doğru hafifçe eğerek. Kırmızılı kadından sigarayı geri alıyor, ağzına götürüyor, beş parmağını göstererek bir an elini havada tutuyor. Ardından sırtını bana dönüyor.

Eski işaretimiz. Onun sağında bir yerlerde olması gereken kadınlar tuvaletine gitmek için beş dakikam var. Etrafa bakmıyorum:

tuvalete ait hiçbir işaret yok. Komutan olmadan kalkıp bir yerlere gitme riskine giremem. Pek bir şey bilmiyorum, buranın kurallarını bilmiyorum, durdurup kimlik sorabilirler.

Bir dakika, iki. Moira etrafa bakınmadan sallana sallana çıkmaya başlıyor. Onu anladığımı ve onu takip edeceğimi umabilir sadece.

Komutan geri geliyor, iki içkiyle. Bana doğru gülümsüyor, kanepenin önündeki uzun siyah sehpaya içkileri yerleştiriyor, oturuyor. “Eğleniyor musun?” diyor. Eğlenmemi istiyor. Her şeyden önce bu bir eğlence.

Ona gülümsüyorum. “Tuvalet var mı burada?” diyorum.

“Elbette,” diyor. İçkisini yudumluyor. Herhangi bir yön göstermiyor.

“Oraya gitmem gerekiyor.” Artık zihnimden sayıyorum, saniyeleri, dakikaları değil.

“Orada,” diye başını sallıyor. “Beni biri durdurursa ne olacak?”

“Fişini göstermen yeter,” diyor. “Sorun çıkmaz. Sahipli olduğunu anlarlar.”

Kalkıyorum, odayı yalpalayarak geçiyorum. Biraz sendeliyorum, çeşmenin yanında, neredeyse düşecek gibi oluyorum. Topuklu ayakkabılar yüzünden. Komutan'ın beni destekleyen kolu olmadan dengesizim. Erkeklerden birkaçı bana bakıyor, şehvetten çok şaşkınlıkla diye düşünüyorum. Bir aptal gibi hissediyorum kendimi. Sol kolumu gözle görülür bir biçimde önümde tutuyorum, dirsekten bükülmüş, fiş dışarı dönük. Kimse bir şey demiyor.

38

Kadınlar tuvaletinin girişini buluyorum. Üstünde hâlâ Bayanlar yazıyor, süslü yaldızlı yazıyla. Kapı bir koridorun ucunda, giriş çıkışları kontrol eden bir kadın da kapının yanındaki masada

oturuyor. Yaşlıca bir kadın, mor bir kaftan giymiş ve altın rengi far sürmüş, ancak onun yine de bir Teyze olduğunu anlayabiliyorum. Dürteci masanın üzerinde, kayışı da bileğine takılı. Sakın bir aptallık yapmayın burada.

“On beş dakika,” diyor bana. Masa üstündeki bir istiften aldığı dört köşe mor bir kağıt uzatıyor. Önceki dönemin mağazalarındaki bir soyunma kabinine benziyor. Arkamdaki kadına, “Daha demin buradaydın,” dediğini duyuyorum.

“Tekrar girmeliyim,” diyor kadın.

“Dinlenme molası saat başı,” diyor Teyze. “Kuralları biliyorsun.”

Kadın ağlamaklı, umutsuz bir sesle karşı çıkmaya başlıyor. Kapıyı iterek açıyorum.

Burayı anımsıyorum. Bir dinlenme alanı var, pembe tonlarla hafifçe aydınlatılmış, birkaç koltuk ve bir kanepe, bambu üstüne limon yeşili boyalı ve üstünde yaldızlı telkâri çerçeveli bir duvar saati. Aynayı kaldırmamışlar, kanepenin karşısında uzun bir tane var. Burada, nasıl göründüğünü bilmek zorundasın. Ötedeki kemerli koridorda tuvalet bölmeleri mevcut, onlar da pembe; lavabolar ve birkaç ayna daha.

Koltuklarda ve kanepede ayakkabılarını çıkarmış birkaç kadın sigara içerek oturuyor. İçeri girdiğimde bana bakıyorlar. Havada parfüm ve bayat duman ve iş görmüş beden kokusu var.

“Yeni misin?” eliyor içlerinden biri.

“Evet,” diyorum, görünürde hiçbir yerde olmayan Moira'yı arayarak etrafıma bakmıyorum.

Kadınlar gülümsemiyorlar. Ciddi bir işmiş gibi, sigara içmeye devam ediyorlar. Ötedeki odada, portakal rengi yapma kürkten kuyruklu bir kedi elbisesi giymiş bir kadın makyajını tazeliyor. Burası, kulis gibi: tiyatro makyajı için boyalar, duman, yanılsama malzemeleri.

Çekingen duruyorum, ne yapacağımı bilmeden. Moira'yı sormak istemiyorum, bunun güvenli olup olmadığını bilmiyorum.

Sonra bir tuvaletin suyu çekiliyor ve Moira pembe bir bölmeden çıkıyor. Bana doğru sendeleyerek yürüyor; bir işaret bekliyorum.

“Tamam,” diyor, bana ve diğer kadınlara. “Onu tanıyorum.” Ötekiler artık gülümsüyorlar ve Moira bana sarılıyor. Kollarım boynuna dolanıyor ve göğüslerini kaldıran teller göğsüme batıyor. Birbirimizi öpüyoruz, bir yanağı, sonra ötekini. Sonra şöyle bir geri çekiliyoruz.

“Aman Tanrım,” diyor. Bana sırıtıyor. “Babil Orospusuna benzemişsin.”

“Böyle görünmem gerekmiyor mu?” diyorum. “Sen de kedinin sürüklediği bir şeye benziyorsun.”

“Evet,” diyor, önünü yukarı çekerek. “Benim stilim değil, hem bu şey de parçalanmak üzere. Keşke bunların nasıl yapıldığını hâlâ bilen birini yer altından bulup çıkarsalar. Böylece biraz daha edepli bir şey ele geçirebilirdim.”

“Bunları seçiyor musun?” diyorum. Bunu diğer eşyalardan daha az cafcaflı bulduğu için seçip seçmediğini merak ediyorum. En azından sadece siyah ve beyaz renkte.

“Kahretsin hayır,” diyor. “Hükümet işi. Tam bana göre olduğunu düşündüler sanırım.”

Hâlâ karşımdakinin o olduğuna inanamıyorum. Koluna tekrar dokunuyorum. Sonra da ağlamaya başlıyorum.

“Ağlama,” diyor. “Makyajın akacak. Her neyse hem vakit de yok. Öteye kayın.” Bunu kanepedeki iki kadına söylüyor, bildik otoriter, kaba ve savruk tavrıyla her zamanki gibi bunda başarılı oluyor.

“Molam bitti nasılsa,” diyor, bebek mavisi dantelli Şen Dul kıyafeti içindeki beyaz çoraplı kadın. Ayağa kalkıyor, elimi sıkıyor. “Hoş geldin,” diyor.

Diğer kadın nazikçe öteye kayıyor, Moira ve ben oturuyoruz. İlk yaptığımız şey ayakkabılarımızı çıkarmak.

“Allahaşkına ne halt ediyorsun burada?” diyor Moira sonra. “Seni görmek harika gerçi. Ama senin için öyle değil pek. Nasıl bir hata yaptın? Herifin şeyine mi güldün?”

Tavana bakıyorum. “Dinleniyor muyuz?” diyorum. Parmak uçlarımla dikkatle gözlerimin etrafını siliyorum. Siyah boya çıkıyor.

“Herhalde,” diyor Moira. “Sigara ister misin?” “Çok isterim,” diyorum.

“Şey,” diyor yanındaki kadına. “Bana bir sigara borç versene.”

Kadın bir tane veriyor, homurdanmadan. Moira hâlâ becerikli bir otlakçı. Buna gülümsüyorum.

“Diğer yandan, olmayabilir de,” diyor Moira. “Konuştuklarımıza aldıracaklarını sanmıyorum. Çoğunu zaten duydular, her neyse, hiç kimse buradan siyah bir minibüs haricinde çıkamaz. Ama biliyor olmalısın, burada olduğuna göre.”

Başını kulağına fısıldayacak biçimde kendime çekiyorum. “Geçiciyim,” diyorum ona. “Sadece bu gecelik. Burada hiç olmamalıyım. Beni gizlice soktu buraya.”

“Kim?” diye fısıldıyor. “Birlikte olduğun şu boktan herif mi? Onunla yattım. Çopurun teki.”

“Benim Komutan'ım o.” diyorum.

Başını sallıyor. “Kimi yapıyor bunu, zevk alıyorlar bundan. Sunak ya da benzeri bir yerde düzüşmek gibi: sizin takımın namus timsali olduğu düşünülür. Sizleri boyanmış görmek hoşlarına gidiyor. Bir başka sefil güç gösterisi.”

Bu yorum aklıma gelmemişti. Bunu Komutan'a uyguluyorum, ancak onun için çok basit görünüyor, çok kaba. Eminim onun dürtüleri bundan daha incedir. Ancak beni böyle düşünmeye zorlayan sadece kibir de olabilir.

“Pek fazla zamanımız kalmadı,” diyorum. “Bana her şeyi anlat.”

Moira omuz silkiyor. “Ne anlamı var?” diyor. Ancak bir anlamı olduğunu biliyor, bu nedenle anlatıyor.

Bunlar anlattıkları, fısıldadıkları, hemen hemen. Tam olarak anımsamıyorum, çünkü bunları yazarak kaydetmenin hiç yolu yoktu. Becerebildiğim kadarını tamamladım; pek fazla zamanımız yoktu, bu nedenle sadece ana hatları verdi. Ayrıca bunu bana iki seferde anlattı, birlikte ikinci bir molaya fırsat bulduk. Becerebildiğimce onun ağzından aktarmaya çalıştım. Onu yaşatmanın bir yolu bu.

“Şu kocakarı Elizabeth Teyze'yi kaloriferin arkasında bir Noel hindisi gibi dürülmüş bıraktım. Onu öldürmek istedim, gerçekten böyle hissettim, ama şimdi bunu yapmadığıma seviniyorum, yoksa işler benim için bayağı kötü olacaktı. Merkez'den çıkmanın ne kadar kolay olduğuna inanamadım. O kahverengi giysi içinde öylece geçip gittim. Nereye gideceğimi biliyormuşum gibi yürümeye devam ettim, gözden yitinceye dek. Öyle harika bir planım yoktu; onların düşündükleri gibi ayarlanmış değildi, gerçi bunu benden öğrenmeye çalışırlarken birçok masal uydurdum. Elektrotları ve diğer şeyleri kullandıktan zaman bunu yapıyorsun. Ne söylediğine aldırmıyorsun.

Omuzlarım dik ve başım yukarıda yürümeye devam ettim, bundan sonra ne yapacağımı düşünmeye çalışarak. Matbaayı bastıkları zaman tanıdığım kadınların çoğunu yakalamışlardı ve şimdiye kadar kalanını da büyük olasılıkla yakalamışlardır diye düşündüm. Bir listeleri olduğundan emindim. Eskisi gibi işleri devam ettirebileceğimize inanmakla budalalık etmiştik, yeraltında olsak bile, her şeyi ofisten insanların bodrumlarına ve arka odalara taşımış olsak bile. Bu evlerden birine gitmememin daha akıllıca olacağını biliyordum.

Şehir merkezine göre nerede olduğuma dair bir fikrim vardı, gerçi daha önce gördüğümü anımsayamadığım bir caddeye yürüyordum. Ancak güneşe bakıp kuzeyin nerede olduğunu hesapladım. Sonunda Kız İzci olmak bir işe yaramıştı. Bu yönde devam edebileceğimi düşündüm, Yard'ı ya da Meydan'ı ya da etrafındaki herhangi bir şeyi bulup bulamayacağımı görmek için. Böylece nerede olduğundan emin olacaktım. Ayrıca olayların

merkezine gitmenin dışa doğru gitmekten benim için daha iyi görüneceğini düşündüm. Daha mantıklı görünecekti.

Biz Merkez'deyken kontrol noktalarını çoğaltmışlardı, her yerde vardı onlardan. Birincisi ödümü bokuma karıştırdı. Köşeyi dönerken birden önüme çıkıverdi. Tamamen ortaya çıktıktan sonra arkamı dönüp geri gidersem bunun doğru görünmeyeceğini biliyordum, böylece blöf yapıp geçtim, aynen kapıdaki gibi, şu kaş çatışını yüzüme yerleştirip kendimi dik tutarak ve dudaklarımı büzerek ve onları bakışlarımla doğrudan delip geçerek, sanki irinli yaralarmış gibi. *Erkek* sözcüğünü söyledikleri zaman Teyzelerin nasıl baktıklarını bilirsin. Bir tılsım gibi iş gördü, diğer kontrol noktalarında da.

Ama beynim deli gibi çalışıyordu. Onlar ihtiyar yarasayı bulup alarm verinceye kadar zamanım vardı. Pek yakında arıyor olacaklardı beni: sahte bir teyze, yaya. Birini hatırlamaya çalıştım, tanıdığım insanları tekrar tekrar aklımdan geçirdim. Sonunda mektup listemizi yapabildiğimce anımsamaya çalıştım. Yok etmiştik onları elbette, çok önceden; ya da yok etmemiştik de aramızda bölüştürmüştük; her birimiz bir bölümü ezberledikten sonra yok etmiştik. O sıralar hâlâ mektupla iş görüyorduk, ama artık zarfların üstüne logomuzu koymuyorduk. Çok fazla riskli olmaya başlamıştı.

Böylece listenin bana ait bölümünü anımsamaya çalıştım. Seçtiğim ismi sana söylemeyeceğim, çünkü başları belaya girsin istemiyorum, şimdiye kadar girmediyse tabii. Belki de onları ele verecek şeyler söylemişimdir, sana öyle şeyler yaptıklarında ne söylediğini hatırlamak güç. Her şeyi söylersin.

Onları seçtim çünkü evli bir çifttiler ve bunlar bir bekardan, özellikle bir homodan daha güvenliydiler. Ayrıca isimlerinin yanındaki unvanı da anımsadım. Q'di, Quaker yani. Varsa, dinsel ünvanları işaretlerdik yürüyüşler için. Böylece kimin hangi gösteriye geleceği anlaşılabilirdi. Mesela, kürtaj konusunda H'lere başvurmak iyi bir fikir değildi; son zamanlarda pek böyle gösteriler yaptığımızdan değil hani. Adreslerini de anımsadım. Birbirimizi bu adresler üzerinde çok

sorguya çekerdik, onları tam olarak anımsamak önemliydi, posta kodu vesaire.

O sıra Mass Avenue'ye gelmiştim ve nerede olduğumu biliyordum artık. Onların nerede olduğunu da. Ama artık başka bir şey için kaygılanıyordum: Bu insanlar yoldan bir Teyze geldiğini gördüklerinde kapıyı kilitleyip evde değillermiş gibi davranmazlar mıydı? Ama denemek zorundaydım, tek şansımdı bu. Beni herhalde vurmayacaklardı. Bu ara saat beş gibi olmuştu. Yürümekten yorulmuştum, kıçından sarkan dürteciyle kahrolası bir asker gibi yürüyen Teyzeler'in stili yüzünden özellikle yorulmuştum, ayrıca kahvaltıdan beri de bir şey yememiştim.

Kuşkusuz benim bilmediğim şey, o ilk günlerde Teyzelerin, hatta Merkez'in, pek tanınmadığıydı. İlk başta her şey sırdı, dikenli teller ardında yaptıklarına karşı çıkılabilirdi, o zaman bile. Böylece insanlar garip Teyzeleri etrafta görmelerine rağmen, gerçekten ne işe yaradıklarının farkında değillerdi. Onların bir çeşit ordu hemşiresi olduklarını düşünmüş olmalılar. Mecbur kalmadıkça soru sormayı bırakmışlardı çoktan.

Böylece bu insanlar beni hemen içeri aldılar. Kapıya gelen kadındı. Bir anket yaptığımı söyledim ona. Bunu söyledim ki, biri izliyorsa eğer, şaşırmış görünmesin diye. Ama kapıdan içeri girer girmez, başlığımı çıkardım ve kim olduğumu söyledim onlara. Polisi ya da başka birisini arayabilirlerdi, biliyorum, riske giriyordum, ama dediğim gibi başka şansım yoktu. Her neyse, aramadılar. Bana birkaç giysi verdiler, kadının bir elbisesini, Teyze'nin giysilerini ve kimliğini ocaklarında yaktılar; bunun hemen yapılması gerektiğini biliyorlardı. Orada olmam hoşlarına gitmiyordu, bu kadarı açıktı, onları pek sinirlendiriyordu bu durum. İki küçük çocukları vardı, ikisi de yedi yaşın altındaydı. Nedenlerini anlayabiliyordum.

Banyoya gittim, ne büyük bir rahatlama. Küvet plastik balık vesaireyle doluydu. Anne babaları aşağıda kalır ve benimle ne yapacaklarına karar verirken yukarıda çocukların odasında oturdum, onlarla ve plastik küpleriyle oynadım. O sıra korkmuyordum, gerçekte kendimi çok iyi hissediyordum. Kaderci, diyebilirsin. Sonra

kadın bana bir sandviç ve bir fincan kahve yaptı ve adam beni başka bir eve götüreceğini söyledi. Telefon etmeyi göze alamamışlardı.

Diğer ev de Quaker'larındı ve tam da yeriydi, çünkü burası Yeraltı Kadın Yolunda bir istasyondu. İlk adam gittikten sonra, beni ülke dışına çıkarmaya çalışacaklarını söylediler. Sana nasıl olduğunu söylemeyeceğim, çünkü kimi istasyonlar olası hâlâ çalışıyordun Her istasyon sadece bir başkasıyla temastaydı, her zaman bir sonrakiyle. Bu sistemin avantajları vardı -yakalandığında işe yarardı- ama dezavantajları da, çünkü bir istasyon dağıtıldığında, bir başka rota kurabilen kuryelerden biriyle temas kuruluncaya kadar bütün zincir kopuyordu. Düşünebileceğinden daha iyi örgütlenmişlerdi, yine de. Birkaç önemli yere sızmışlardı; biri postaneydi. Orada, şu kullanışlı küçük kamyonu olan bir sürücüleri vardı. Köprüden şehre bir posta torbası içinde gittim. Bunu sana söyleyebilirim, çünkü onu yakaladılar, bu işten kısa bir süre sonra. Duvar’ı boyladı adamcağız. İnsan duyuyor böyle şeyleri; burada öyle çok şey duyuluyor ki, şaşarsın. Komutanlar kendileri anlatıyorlar, sanırım niye olmasın diye düşünüyorlar, bunu iletebileceğimiz kimse yok ki, birbirimiz dışında ve bunun da önemi yok.

Kolaymış gibi göstermeye çalışıyorum, ama değildi. Bütün bu süre boyunca dokuz doğurdum. İşin en zoru, aslında mecbur değilken bu insanların senin için hayatlarını tehlikeye attıklarını bilmekti. Ama bunu dinsel nedenlerden dolayı yaptıklarını söylüyorlardı ve kişisel olarak almamalıydım. Bu biraz işe yaradı. Her akşam sessizce dua ediyorlardı. Buna ilkin alışmakta zorluk çektim, çünkü Merkez'deki bokluğu çok fazla andırıyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse, midemi bulandırıyordu. Çaba göstermem, kendi kendime bunun tamamen başka bir şey olduğunu söylemem gerekti. Başta nefret ediyordum bundan. Ama onları ayakta tutan şeyin bu olduğunu anlıyorum. Yakalanırlarsa, başlarına ne geleceğini aşağı yukarı biliyorlardı. Ayrıntılarıyla değil, ama biliyorlardı. O sıralarda televizyonda bunların bir kısmını göstermeye başlamışlardı, mahkemeleri ve diğer şeyleri.

Mezhep takipleri ciddi olarak başlamadan önceydi. Bir çeşit Hristiyan ve evli, yani ilk evliliğin, olduğunu söylediğin sürece, sana

pek dokunmuyorlardı henüz. Öncelikle diğerleriyle uğraşıyorlardı. Diğer herkesle ilgilenmeye başlamadan önce, onları az çok denetim altına almışlardı.

Yeraltındaydım, sekiz ya da dokuz ay olmalıydı. Bir güvenli evden diğerine götürülüyordum, o zamanlar bu evlerden çok vardı daha. Hepsi Quaker değildi, kimi dindar bile değildi. Olayların gidişatından hoşlanmayan insanlardı sadece.

Neredeyse başarıyordum. Beni, Salem'e kadar götürdüler, ardından da tavuk dolu bir kamyonla Maine'e. Kokudan neredeyse kusacaktım. Hepsini de araba tutmuş bir kamyon dolusu tavuk tarafından boka bulanmanın neye benzeyeceğini hiç düşündün mü? Orada beni sınırdan geçirmeyi planlıyorlardı; araba ya da kamyonla değil, bu çoktan zorlaşmıştı, ama botla, kumsaldan yukarı. Bunu o geceye kadar bilmiyordum, hemen öncesine kadar bir sonraki adımı söylemiyorlardı. Öylesine dikkatliydiler.

Bu yüzden, ne olup bittiğinden haberim yok. Biri korktu belki ya da dışardan biri şüphelendi. Ya da dikkati çeken bottu belki, adamın gece botuyla dışarıda çok uzun süre kaldığını düşündüler belki. O sıra oralar ve sınıra yakın her yer Gözlerle kaynıyor olmalıydı. Her ne idiyse, tam doka gitmek için arka kapıdan çıkarken yakaladılar bizi. Beni, adamı ve karısını. Yaşlı bir çifttiler, elli yaşlarında. Adam ıstakoz işindeydi, oradaki kıyı balıkçılığının başına bütün o işler gelmeden önce. Onlara bundan sonra ne olduğunu bilmiyorum, çünkü beni ayrı bir minibüse koydular.

Sonun geldiğini düşündüm, benim için. Ya da Merkez'e, Lydia Teyze ve onun çelik tellerinin şefkatli ilgisine geri döneceğimi. Bu hoşuna gidiyordu karının, biliyorsun. Bütün o günahkârı-sev, günahtan-nefret-et ıvır zıvırını yapıyor görünüyordu, ama bundan da hoşlanıyordu. Kendimi öldürmeyi düşündüm, belki de yapardım, bir yolunu bulsam. Ancak minibüsün arkasında Gözler'den ikisini yanıma vermişlerdi, bir şahin gibi gömüyorlardı beni; tek bir laf bile etmediler, orada öylece oturup şeşi beş bakışlarıyla izlediler beni. Bu nedenle olmadı işte.

Yine de, merkeze değil de, başka bir yere gittik. Bundan sonra olanların ayrıntısına girmeyeceğim. Konuşmamayı tercih ederim. Bütün söyleyebileceğim, hiçbir iz bırakmadıkları.

Bu iş bittiğinde bana bir film gösterdiler. Ne hakkındaydı biliyor musun? Kolonilerdeki yaşam hakkında. Kolonilerde, zamanlarını temizlikle geçiriyorlar. Bugünlerde temizliğe pek düşkünler. Kimi zaman temizlenen sadece cesetler oluyor, bir çarpışmadan arta kalan. Şehrin kenar mahallelerindekiler en kötüsü, daha uzun bir süre ortalıkta bırakılıyor, daha beter çürümüş oluyorlar. Bu takım, etrafa saçılmış cesetlerden hoşlanmıyor, bir salgın ya da benzer bir şeyden korkuyor. Bu nedenle, Koloniler'deki kadınlar ceset yakma işini yapıyorlar. Diğer Koloniler daha da kötü, zehirli atıklar ve radyasyon sızıntıları yüzünden oralarda burnun düşmeden ve derin lastik eldiven gibi soyulmadan önce en fazla üç yılın olduğunu hesaplıyorlar. Yedirip içirme, insana koruyucu giysi ya da başka bir şey verme zahmetine katlanmıyorlar, bunları yapmamak daha ucuz. Hem nasılsa, bunlar kurtulmak istedikleri insanlar çoğunlukla. Başka Kolonilerin de bulunduğunu söylüyorlar, bu kadar kötü olmayan ve insanların tarımla uğraştıkları koloniler: pamuk, domates ve diğer zerzevat. Ama gösterdikleri film bunlar hakkında değildi.

Kadınlar ihtiyardı, bahse girerim artık neden onlardan ortalıkta pek fazla görmediğini merak ediyorsundur; ayrıca üç şansını da kullanmış Damızlık Kızlar ve benim gibi ıslah edilemezler vardı. Bir kenara fırlatılıp atılanlar, hepimiz. Elbette, hepsi de kısır. Başlangıçta böyle değillerse de, bir süre orada kaldıktan sonra olmaları kaçınılmazdı. Emin değillerse, insana küçük bir ameliyat yaparlar ki herhangi bir hata olmasın. Kolonilerdekilerin dörtte biri erkek diyebilirim. Bütün Cinsel İhanetçilerin sonu Duvar'da sallanmak olmuyor.

Hepsi uzun elbiseler giyiyorlar, tıpkı Merkez'dekiler gibi, yalnız onlarınki gri. Grup çekimlerinden çıkardığım kadarıyla, kadınlar kadar erkekler de elbiseler içinde. Sanırım bu, erkeklerin direncini kırmak amacıyla yapılıyor, yani elbise giymek zorunda bırakmak. Kahretsin, benim direncimi yeterince kırardı doğrusu. Sen nasıl

dayanıyorsun buna? Bütün bunlar düşünülünce, bu giysiler daha çok hoşuma gidiyor.

Bundan sonra, bana Kırmızı Merkez'e dönme ayrıcalığı tanınması için fazlasıyla tehlikeli olduğumu söylediler. Yıkıcı bir etkim olurmuş, öyle dediler. Seçme şansımın olduğunu da söylediler, burayı ya da Kolonileri. Evet, kahretsin, bir rahibe dışında hiç kimse Kolonileri seçmezdi. Demek istediğim, ben bir inanç şehidi değilim. Tüplerimi bağlatmıştım bile, yıllar önce, böylece bu ameliyata ihtiyacım olmadı. Burada çalışanlar arasında yumurtalıkları olan kimse yok zaten, bunun ne gibi sorunlar yaratabileceğini anlarsın herhalde.

Buradayım işte. Yüz kremi bile veriyorlar insana. Buraya girmenin bir yolunu bulmalısın. Şu kısacık süren bitip seni hurdaya çıkarmalarından önce üç ya da dört yıl iyi yaşardın. Yemekler fena değil, istersen içki ve uyuşturucu da var, hem sadece geceleri çalışıyoruz."

"Moira," diyorum. "Ciddi olamazsın." Beni korkutuyor şimdi, çünkü sesinde duyduğum şey kayıtsızlık, irade eksikliği. Gerçekten yapmışlar mı, onda öylesine temel olan şeyi -neyi?- çekip almışlar mı yoksa? Cesaretinin bendeki düşüncesiyle ondan devam etmesini, yaşamasını nasıl bekleyebilirim, ben kendim bunu yapmazken?

Onun benim gibi olmasını istemiyorum. Teslim olmasını, uzlaşmasını, korkakça canının derdine düşmesini. Olay, sonunda gelip buna dayanıyor. Ondan cesaret, övünme, kahramanlık, tek kişilik bir savaş istiyorum. Bende eksik olan bir şeyi.

"Benim için üzülme," diyor. Düşüncelerimin bir kısmını anlamış olmalı. "Ben hâlâ buradayım, bunun ben olduğumu görebilirsin. Her neyse, olaya bir de şöyle bak: O kadar da kötü değil, bir sürü kadın var etrafta. Sevici cenneti diyebilirsin buna."

Alay etmeye başladı, canlılık belirtisi gösteriyor, daha iyi hissediyorum kendimi. "Buna izin veriyorlar mı?" diyorum.

"İzin vermek mi, kahrolsun, bunu teşvik bile ediyorlar. Kendi aralarında bu yere ne dediklerini biliyor musun? Jezebel'in Yeri[20].

Teyzeler hepimizin bir biçimde lanetli olduğunu düşünüyorlar, bizden vazgeçtiler, bu yüzden nasıl bir günah işlediğimiz önemli değil, Komutanlar da boş zamanlarımızda ne yaptığımızla ilgilenmiyorlar bile. Her neyse, kadın kadına aşk kızıştırıyor onlara”

“Peki ya diğerleri?” diyorum.

“Şöyle diyelim,” diyor, “erkeklerden pek hoşlanmıyorlar.” Tekrar omuz silkiyor. Teslimiyet olabilir bu.

Şunu anlatmak isterdim: Moira'nın nasıl kaçtığı hakkında, bu sefer temelli, bir öykü anlatmak isterdim. Ya da bunu yapamazsam, Jezebel'in Yeri'ni içinde elli Komutan'la birlikte havaya uçurduğunu anlatmak isterdim. Sonunun, cüretkâr ve gösterişli, tahripkâr, ona uyan bir şeyle gelmesini isterdim. Ama bildiğim kadarıyla olmadı bu. Sonunun nasıl geldiğini bilmiyorum, hatta gelip gelmediğini, çünkü bir daha asla görmedim onu.

39

Komutan'da bir oda anahtarı var. Ben çiçekli kanepede beklerken gidip resepsiyondan aldı onu. Bana gösteriyor, kurnazca. Anlamalıyım yani.

Asmalarla kuşatılmış balkonların yanından, yarım-yumurta biçimli cam asansörle yukarı çıkıyoruz. Etrafa gösterildiğimi de anlamalıyım.

Odanın kapısını açıyor. Her şey aynı, tıpkı eskiden olduğu gibi. Perdeler aynı, yatak örtüsüne uyan büyük çiçekleri olan perdeler, saltanat mavisi üstünde portakal rengi gelincikler ve güneşlik olarak kullanılan ince beyaz olanlar; yazı masası ve komodinler köşeli, kişiliksiz; lambalar; duvardaki resimler: bir çanağın içinde meyveler,

stilize elmalar, bir vazo içinde çiçekler, perdelere uygun düğün çiçekleri ve Şeytan fırçaları. Her şey aynı.

Komutan'dan bir dakika izin isteyip banyoya giriyorum. Sigara yüzünden kulaklarım çınlıyor, cin uyuşturdu beni, yorgunum. Küçük bir havlu ıslatıp alnıma bastırıyorum. Bir süre sonra, tek tek ambalajlanmış küçük sabunlar var mı diye aranıyorum. Evet var. Üzerinde çingene olanından, İspanya malı.

Sabun kokusunu içime çekiyorum, dezenfektan kokusunu; akan suların uzaktan gelen seslerini, suyu çekilen tuvaletleri dinleyerek beyaz banyoda dikiliyorum. Garip bir biçimde rahat hissediyorum kendimi burada, evde gibi. Tuvaletlerde güven verici bir şeyler var. Hiç değilse, bedensel işlevler demokratik kalıyor. Herkes sıçıyor, Moira'nın diyeceği gibi.

Küvetin kenarında temiz havlulara bakarak oturuyorum. Bir zamanlar beni heyecanlandırırlardı. Aşk sonrası anlamına gelirlerdi.

Anneni gördüm, dedi Moira.

Nerede? dedim. Sarsılmış, der gemi kaybetmiş hissettim kendimi. Onun öldüğünü düşündüğümün farkına vardım.

Kendisini değil, bize gösterdikleri Koloniler hakkındaki şu filmdeydi. Yakın bir çekim vardı, kesinlikle oydu. Şu gri şeylerden birine sanlıydı, ama o olduğundan eminim.

Tanrıya şükür, dedim.

Neden, Tanrıya şükür? dedi Moira.

Öldüğünü düşünmüştüm.

Ölmüş de olabilir, dedi Moira. Ölmesini dilemelisin, iyiliği için.

Onu son gördüğüm zamanı anımsayamıyorum. Bütün diğerleriyle karışıyor; önemsiz bir olaydı. Şöyle bir uğramış olmalıydı;

sanki ben anne o da çocukmuş gibi yapardı bunu, evime rüzgar gibi girip çıkardı. Hâlâ o kaygısızlığa sahipti. Kimi zaman, evler arasındayken, yani birinden birine taşınırken, kendi çamaşırları için benim makinemi kullanırdı. Belki de benden bir şey ödünç almaya gelmişti: bir tencereyi, saç kurutucusunu. Bu da alışkanlıklarından biriydi.

Bunun son kez olacağını bilmiyordum, yoksa daha iyi anımsardım. Ne konuştuğumuzu bile anımsayamıyorum.

Bir hafta sonra, iki hafta, üç hafta sonra işler birdenbire bu kadar kötüleştiğinde, ona telefonla ulaşmaya çalıştım. Ancak yanıt yoktu, tekrar denediğimde de yoktu.

Bir yere gideceğinden bahsetmemişti bana, ama belki de etmezdi; her zaman söylemezdi. Kendi arabası vardı ve süremeyecek kadar yaşlı değildi.

Sonunda apartman yöneticisini yakaladım telefonda. Onu yakınlarda görmediğini söyledi.

Endişeliydim. Belki de bir kalp krizi geçirdiğini ya da felç olduğunu düşündüm, bu olmayacak bir şey değildi, gerçi benim bildiğim bir hastalığı yoktu. Her zaman öyle sağlıklıydı ki. Hâlâ Nautilus'ta egzersiz yapar ve iki haf adi bir yüzmeye giderdi. Eskiden arkadaşlarıma benden daha sağlıklı olduğunu söylerdim hep ve belki de doğruydu bu.

Luke'la birlikte şehre indik ve Luke yöneticiye zorla daireyi açtırdı. Ölmüş, yerde yatıyor olabilir, dedi Luke. Orada ne kadar uzun süre bırakırsan o kadar kötü olur. Kokuyu hiç düşündün mü? Yönetici izin gerekeceğine dair bir şeyler söyledi, ancak Luke ikna edici olmayı becerirdi hep. Beklemeyeceğimizi ya da gitmeyeceğimizi açıkça anlattı ona. Ben ağlamaya başladım. Belki de sonunda buydu onu ikna eden.

Adam kapıyı açtığında gördüğümüz şey tam bir kargaşaydı. Mobilyalar devrilmiş, şilteler yarılmış, yazı masası çekmeceleri ters yüz edilmiş, içindekiler etrafa saçılıp bir tarafa yığılmıştı. Ancak annem yoktu.

Polisi arayacağım, dedim. Ağlamaktan vazgeçmiştim; baştan aşağı buz kesmiştim, dişlerim birbirine vuruyordu. Yapma, dedi Luke.

Nedenmiş o? dedim. Ona dik dik bakıyordum, artık kızgındım. Oturma odasının yıkıntıları arasında duruyordu, öylece bana bakarak. Ellerini ceplerine soktu; başka ne yapacaklarını bilemediklerinde insanların başvurduğu şu nedensiz davranışlardan biri.

Yapma işte, dediği şey buydu.

Annen garip bir kadın, derdi Moira, kolejdeyken. Sonraları: cazibesi var. Sonra da: cana yakın.

Cana yakın değil, derdim. O benim annem.

Eeeh, derdi Moira, benimkini görmelisin.

Annemi düşünüyorum, Rusya'da eskiden yaşlı kadınları pislik temizleterek harcadıkları gibi ölümcül zehirleri temizlerken. Ancak bu pislik öldürecek onu. Aslında pek de inanmıyorum buna. Eminim kendine güveni, iyimserliği ve enerjisi, cazibesi bu işin üstesinden gelmesini sağlayacaktır. Bir yol bulacaktır o.

Ancak bunun doğru olmadığını biliyorum. Çocukların hep yaptığı gibi, sorumluluğu annelere yüklemek bu sadece.

Onun için yas tutmuştum zaten. Ama bunu yine yapacağım, sonra yine.

Geri döndürüyorum kendimi, buraya, bu otele. Olmam gereken yer burası. Şimdi, beyaz ışığın altındaki bu büyük aynada, kendime bakıyorum.

İyice bakıyorum, yavaş ve ölçülü. Bir yıkıntıyım. Moira'nın düzeltmelerine karşın maskara tekrar akmış, mor ruj bulaşmış, saçlar amaçsızca sarkıyor. Tüyleri dökülen pembe püsküller karnaval bebekleri gibi bayağı ve yaldızlı pulların birkaçı çıkmış. Belki ta

baştan dökülmüşlerdi de ben fark etmemiştim. Bir travestiyim ben, kötü bir makyajla ve başkalarının giysileriyle, kullanılmış bir parıltı.

Keşke bir diş fırçam olsaydı.

Burada dikilip bunun üstüne kafa yorabilirdim, ama zaman akıp gediyor.

Geceyarısı olmadan eve dönmeliyim; yoksa bir balkabağına dönüşürüm, yoksa atlı araba mıydı dönüşen? Yarın Ayin Gecesi, takvime göre, Serena hazırlanmamı ister bu gece; dahası orada bulunmazsam nedenini araştırır, peki ya sonra?

Bu sefer de Komutan bekliyor; odada aşağı yukarı dolaştığını duyabiliyorum. Şimdi banyo kapısı dışında duraklıyor, boğazını temizliyor, aktörce bir öhö. Sıcak su musluğunu açıyorum, hazır olduğumu ya da buna benzer bir şeyi ima etmek için. Ellerimi yıkıyorum. Hareketsiz durmaktan kaçınmalıyım.

Dışarı çıktığımda kocaman yatakta yatar halde buluyorum onu, ayakkabılarını çıkardığının farkına varıyorum. Yanına uzanıyorum, bunun söylenmesi gerekmiyor. Bana kalsa istemezdim; ama yatmak iyi geliyor, öyle yorgunum ki.

Sonunda yalnız kaldık, diye düşünüyorum. Gerçek şu ki, onunla yalnız kalmak istemiyorum, bir yatakta değil. Serena'nın da burada olmasını tercih ederdim. Scrabble oynamayı tercih ederdim.

Ama sessizliğim onu caydırmıyor. “Yarın, değil mi?” diyor yumuşakça. “Biraz erken davranabiliriz gibi geldi bana.” Bana dönüyor.

“Neden getirdiniz beni buraya?” diye soruyorum soğukça. Şimdi vücudumu, dedikleri gibi baştan aşağıya, okşuyor, sol böğürden sol bacağa hafif okşamalar. Ayağa ulaşınca duruyor, parmakları bileği sarıyor, kısaca, bir bilezik gibi, dövmenin olduğu yeri, okuyabildiği bir Körler Alfabesi, bir sığır damgası. Sahiplik anlamına geliyor bu.

Kaba bir adam olmadığını anımsatıyorum kendime; farklı şartlar altında, ondan hoşlandığımı da.

Eli duraklıyor. “Değişiklik olarak bundan hoşlanacağını düşünmüştüm.” Bunun yeterli olmadığını biliyor. “Bir tür denemeydi sanırım.” Bu da yeterli değil. “Bilmek istediğini söylemiştin.”

Oturuyor, düğmelerini açmaya başlıyor. Daha mı kötü olacak, onu soymak, bütün bu giysi gücünden? Gömleğe kadar ulaştı; sonra, altında, kederli, küçük bir göbek. Birkaç tutam kıl.

Askılarımdan birini aşağıya çekiyor, diğer elini tüylerin arasına kaydırıyor, ama bu işe yaramıyor, ölü bir kuş gibi yatıyorum. Bir canavar değil o, diye düşünüyorum. Kibir ya da nefreti göze alamam, vazgeçilmesi gereken şeyler var, belli şartlar altında.

“Belki de ışıkları söndürmeliyim,” diyor Komutan, yılmış ve şüphesiz düş kırıklığına uğramış bir biçimde. Bunu yapmadan önce bir an için görüyorum onu. Üniforması olmadan daha küçük, daha yaşlı, kurutulmuş bir şey gibi görünüyor. Sorun, her zamankinden daha farklı bir biçimde onunla birlikte olamayacağım. Genellikle içinde bulunduğum durum hareketsizlik. Elbette, burada bizim için bir şeyler olmalı, bu yararsızlık ve adilikten farklı bir şeyler.

Poz yap, diye kendi kendime bağırıyorum zihnimin içinde. Nasıl olduğunu anımsamalısın. Bunu bitirelim, yoksa bütün gece burada kalacaksın. Kendini harekete geçir. Bedenini kıvır, sesli nefes al. En azından bunu yapabilirsin.

XIII
GECE

Gece sıcağı gündüzünkinden beter. Vantilatör çalışsa bile hiçbir şey kıpırdamıyor, duvarlar sıcaklığı depolayıp kullanılmış bir fırın gibi geri veriyorlar. Yakında yağmur yağacağı kesin. Yağmasını neden istiyorum ki? Sadece daha fazla nem demek olacak bu. Uzaklarda şimşek çakıyor, ancak gök gürültüsü yok. Pencereden dışarı bakınca, dalgalı bir denizdeki yakamozlar gibi görebiliyorum bunu, bir parıltı, bulutla kaplı, çok alçak ve donuk gri enfraruj renginde olan göğün ardında. Projektörler kapalı, bu olağan değil. Bir elektrik kesintisi. Ya da Serena Joy ayarladı bunu.

Karanlıkta oturuyorum; ışığı yakmanın bir anlamı yok, hâlâ uyanık olduğum gerçeğini ilân etmenin. Tümüyle kırmızı elbiselerimi giydim tekrar, pulları çıkardıktan, ruju tuvalet kağıdıyla sildikten sonra. Umarım hiçbir şey belli olmuyordur, umarım onun ya da Komutan'ın kokusu sinmemiştir üstüme.

Söylediği gibi geceyarısı burada Serena. Onu duyabiliyorum, kapıyı sessizce tıklatmadan önce gelen hafif bir tıpırtı, koridorun boğucu halısı üstünde hafif bir sürtünme sesi. Bir şey söylemiyorum, ama onu hol boyunca ve merdivenlerden aşağı takip ediyorum. Daha hızlı yürüyebiliyor, düşündüğümden daha güçlü. Sol eli trabzanı kavrıyor, acıyla belki ama dayanarak buna, onu destekleyerek. Dudağını ısırıyor, acı çekiyor, diye düşünüyorum. Evet, pekâlâ istiyor şu bebeği. Aşağı inerken, aynanın kısa cam gözünde görüyorum ikimizi, bir mavi bir de kırmızı biçim.

Mutfaktan çıkıyoruz dışarıya. Mutfak boş, bir gece lambası açık bırakılmış; geceleri boş mutfaklara has o sessizliğe sahip. Tezgâh üzerindeki kaplar, kutular ve toprak çanaklar gölgemsi ışık yüzünden yuvarlak ve ağır görünüyorlar. Bıçaklar tahta raflarına kaldırılmış.

“Seninle dışarı gelmeyeceğim,” diye fısıldıyor. Onun bizden biriymiş gibi fısıldadığını duymak garip. Genelde Eşler seslerini alçaltmazlar. “Kapıdan çıkıp sağa döneceksin. Orada başka bir kapı var, açık. Merdivenlerden yukarı çık ve kapıyı vur, seni bekliyor. Hiç

kimse görmeyecek seni. Ben burada oturacağım.” Demek beni bekleyecek, bir sorun çıkarsa diye; Cora ve Rita, nedendir bilinmez, uyanırlarsa, mutfağın arkasındaki odalarından içeri girerlerse diye. Ne diyecek onlara? Uyuyamadığını. Canının biraz sıcak süt istediğini. İyi yalan kıvırmayı becerecektir, bunu anlayabiliyorum.

“Komutan, yukarıda, yatak odasında,” diyor. “Bu kadar geç saatte aşağı inmez, hiç yapmaz bunu.” Böyle sanıyor.

Mutfak kapısını açıyorum, çıkıp gözüm alışsın diye biraz bekliyorum. Gece tek başıma dışarı çıkmayalı o kadar uzun bir süre geçti ki. Artık duyuluyor gök gürültüsü, fırtına yaklaşıyor. Muhafızları nasıl halletmiş acaba? Bir hırsız diye vurulabilirim. Onlara bir tür rüşvet yedirmiştir, umarım: sigara, viski ya da her şeyi biliyorlar belki, damızlık çiftliğini, belki bu işe yaramazsa, onları dener bir dahaki sefere.

Garaja giden kapı sadece birkaç adım uzakta. Yürüyorum, ayaklarım çimen üzerinde sessiz, çabucak kapıyı açıp içeri kayıyorum. Merdiven sahanlığı karanlık, göremeyeceğim kadar karanlık. Yukarıya doğru, yolumu yoklayarak, basamak basamak, buluyorum. Burada halı var, mantar renklidir, diye düşünüyorum. Bir zamanlar bir apartman dairesi olmalıydı burası; bir öğrenci, işi olan genç bir bekâr için. Etraftaki büyük evlerin birçoğunda bunlardan vardı. Bekâr odası, stüdyo; bu tür dairelerin adları böyleydi. Bunu anımsayabilmek hoşuma gidiyor. *Ayrı giriş*, denirdi ilanlarda ve bu, gözlenmeden seks yapabileceğin anlamına gelirdi.

Merdivenlerin sonuna ulaşıyor, oradaki kapıya vuruyorum. Kendi açıyor kapıyı, başka kimi bekliyordum ki? Bir lamba yanıyor, sadece bir tane, ama gözümü kırpıştırmama yetecek kadar ışık var. Ondan öteye bakıyorum, gözleriyle karşılaşmamayı umarak. Tek bir oda bu, bir çekyatlı, açılmış; uzak köşede ufak bir mutfak tezgahı var ve banyoya açılması gereken bir başka kapı. Çıplak bu oda, askeri, asgari. Duvarlarda resim yok. Çiçek yok. Kamp kurmuş sanki. Yataktaki battaniye gri ve üstünde U.S. yazıyor.

Geçmeme izin vermek için geriye çekiliyor, hafifçe yana dönüp. Sırtında gömleği, elinde yanan bir sigara. Üzerindeki dumanı kokluyorum, odanın sıcak havasında ve her yerde. Giysilerimi çıkarmayı, bu kokuda yıkanmayı, derime sürmeyi isterdim.

Hiçbir ön muhabbet yok; neden burada olduğumu biliyor. Bir tek söz bile etmiyor, neden boşa vakit geçirmeli, bu bir görev. Benden uzaklaşıp lambayı söndürüyor. Dışarıda, bir noktalama işareti gibi, bir yıldırım parıltısı; neredeyse hiç durak vermeden gök gürültüsü duyuluyor ardından. Elbisemi çıkarıyor, karanlıktan yapılma bir erkek, yüzünü göremiyorum, zorlukla nefes alıyor, zorlukla ayakta duruyorum ve ayakta durmuyorum artık. Ağzı üzerimde, elleri, bekleyemiyorum ve hareket ediyor, şimdiden, aşk, o kadar uzun zaman oldu ki, tenimin içinde capcanlıyım, tekrar, kollarım onu sarıyor, düşüş ve her yeri yumuşakça kaplayan su, ardı arkası kesilmeyen. Böyle bir şeyin sadece tek bir kez olabileceğini biliyorum.

Bunu uydurdum. Bu biçimde gerçekleşmedi. İşte olup bitenler:

Merdivenlerin tepesine ulaşıyor, kapıya vuruyorum. Kendi açıyor kapıyı. Bir lamba yanıyor, gözlerimi kırpıştırıyorum. Gözlerinden öteye bakıyorum, tek kişilik bir oda bu, çıplak, askeri yatak yapılmış. Resim yok, ama battaniyede U.S. yazıyor. Gömleğiyle, elinde bir sigara var.

“Al,” diyor bana, “bir nefes çek.” Ön muhabbet yok, neden burada olduğumu biliyor. Yüklü olmak, sorun sahibi olmak, karnı burnunda olmak; bir zamanlar hep böyle adlandırılırdı. Ondan sigarayı alıyorum, derin bir nefes çekip geri veriyorum. Parmaklarımız pek dokunmuyor. Bu kadarcık duman bile başımı döndürüyor.

Bir şey söylemiyor, sadece bana bakıyor, gülümsemeden. Bana dokunsaydı, daha iyi, daha dostça olurdu. Aptal ve çirkin hissediyorum kendimi, hiçbiri olmadığımı bilmeme karşın. Yine de,

ne düşünüyor acaba, neden bir şey söylemiyor? Belki de etrafta sürttüğümü, Jezebel'in Yeri'nde, Komutan'la ya da başkalarıyla. Düşündükleri konusunda endişelenmem bile kızdırıyor beni. Pratik olalım.

“Pek fazla zamanım yok,” diyorum. Kaba ve beceriksizce davrandım, demek istediğim bu değildi.

“Bir şişeye boşalabilirim ve sen de içine akıtırsın,” diyor. Gülümsemiyor.

“Kaba olmaya hiç gerek yok,” diyorum. Belki de kendini kullanılmış hissediyor. Belki benden bir şey istiyor, biraz duygu, onun da insan olduğuna dair bir onaylama, salt bir tohum zarfından fazla bir şey olduğuna dair. “Senin için zor olduğunu biliyorum,” diye deniyorum.

Omuz silkiyor. “Karşılığını alıyorum,” diyor, boş bir terslikle. Ama hâlâ hareket etmiyor.

Karşılığını alıyorum, seni yatırıyorum, diye zihnimde uyaklıyorum. Demek bu işi böyle yapacağız. Makyaj ve pullar hoşuna gitmedi. Katı olacağız.

“Buraya sıkça gelir misin?”

“Benim gibi iyi bir kızın böyle bir yerde ne işi var?” diye yanıtlıyorum, ikimiz de gülümsüyoruz: bu daha iyi. Rol yaptığımızı onaylamak bu, çünkü böyle bir durumda başka ne yapabiliriz ki?

“Perhiz arzuyu kamçılar.” Önceki zamana ait eski filmlerden alıntı yapıyoruz. O zamanki filmler daha önceki bir zamana aitti: Bu tür konuşmalar kendi çağımızdan çok önceki bir tarihe denk düşüyor. Annem bile böyle konuşmazdı, en azından onu bildim bileli. Belki de gerçek yaşamda hiç kimse böyle konuşmazdı, baştan beri yalandı bütün bunlar. Yine de, insanın aklına kolayca gelmesi ne kadar şaşırtıcı, homolara özgü bu basmakalıp ve yapmacık şakanın ne işe yaradığını anlıyorum şimdi, eskiden beri ne işe yaradığını: kendi özünü uzak tutmaya; kapalı, korunmuş.

Artık üzgünüm, konuşma biçimimiz son derece hüzünlü: yitik müzik, solmuş kağıt çiçekler, yıpranmış saten, bir yankının yankısı.

Hepsi yok oldu, artık olanak dışı. Durup dururken ağlamaya başlıyorum.

Sonunda bana doğru hareketleniyor, kollarını sarıyor bana, sırtımı okşuyor, bu biçimde tutuyor beni, rahatlatmak için.

“Hadi,” diyor. “Pek fazla zamanımız yok.” Kolu omzumda beni çekyata götürüyor, yatırıyor. İlk önce battaniyeyi bile açıyor. Soymaya başlıyor beni, sonra okşamaya, kulağımdan öpüyor. “Romantizm yok,” diyor. “Tamam mı?”

Başka bir anlamı vardı bunun, bir zamanlar. Bir zamanki anlamı: kısıtlama yok. Şimdiki anlamı: abartı yok. Anlamı: benim için kendini tehlikeye atma, işler o noktaya gelirse.

Ve böyle sürüyor. Ve böyle.

Sadece tek bir kez olabileceğini biliyordum. Elveda, diye düşündüm, o zaman bile, elveda.

Gök gürültüsü de yoktu, bunu eklemiştim. Çıkarmaktan utandığım sesleri bastırsın diye.

Böyle de olmadı. Nasıl olduğundan emin değilim, tam olarak yani. Tek umudum bir tekrar canlandırmada: aşkı hissetmek her zaman için yaklaşık bir şeydir sadece.

Yarı yolda, Serena Joy’u düşündüm, aşağıda mutfakta otururken. Düşünürken: ucuz. Herkes için bacaklarını açarlar. Onlara vermen gereken tek şey bir sigara.

Ve ardından düşündüm: Bu bir ihanet. İşin kendisi değil, ancak benim tepkim. Kesin olarak onun ölmüş olduğunu bilseydim, fark eder miydi?

Utançsız olmayı isterdim. Utanmaz olmayı isterdim. Cahil olmayı isterdim. Böylece ne kadar cahil olduğumu bilmezdim.

XIV
KURTULUŞ

41

Bu öykü farklı olsun isterdim. Daha uygar olsaydı keşke. Keşke, daha mutlu olmasa da, daha iyi bir ışık altında gösterseydi beni, sonra en azından daha aktif, daha az tereddütlü, önemsiz şeylerce daha az engellenmiş. Daha biçimli olsaydı keşke. Ve keşke aşk hakkında olsaydı ya da insan yaşamındaki önemli ani farkındalıklar, güneş batımı hakkında hatta, kuşlar, fırtınalar ya da kar.

Belki de bütün bu şeyler hakkındadır, bir bakıma; ancak olup biten başka birçok şey daha var bu arada, bir alay fısıltı, başkaları hakkında bir alay spekülasyon, doğruluğu kanıtlanamayan bir alay söylenti, bir alay söylenmemiş söz, ortalıkta sinsi sinsi dolaşmalar ve bir alay gizlilik. Dahası, dayanılması gereken bir alay zaman var, kızartılmış yiyecekler ya da koyu bir sis denli ağır bir zaman; hem sonra, başka türlü alışılagelmiş ve anacıl ve uyurgezer caddelerde, patlamalar gibi apansız boy gösteren anarşik olaylar.

Bu öyküde bu kadar çok acı olduğu için üzgünüm. Parça parça olduğu için de üzgünüm, çapraz ateşe yakalanmış ya da zorla parçalanmış bir bedencesine. Ne yazık ki, değiştirmek için yapabileceğim hiçbir şey yok.

İçine iyi şeyler koymaya da çalıştım oysa. Çiçekler örneğin, çünkü onlar olmasa, biz nerede olurduk?

Her şeye karşın, onu tekrar tekrar anlatmak incitiyor beni. Bir kere yeterdi: Bir kere yetmemiş miydi o zaman? Oysa ben, bu üzünçlü ve aç ve sefil, bu aksayan ve sakat öyküyle yaşamayı sürdürüyorum, çünkü senin dinlemeni istiyorum ne de olsa, tıpkı benim de seninkini dinleyeceğim gibi, fırsat bulursam, yani seninle karşılaşırsam ya da sen kaçarsan, gelecekte ya da Cennette ya da yeraltında, başka bir yerde. Ortak noktaları burası olmamaları. Sana hiç yoktan bir şeyler anlatmakla en azından inanıyorum sana, orada olduğuna inanıyorum, inanmakla varediyorum seni. Bu öyküyü sana

anlattığımdan, varoluşunu da kararlaştırıyorum. Anlatıyorum, öyleyse varsın.

Bu yüzden devam edeceğim. Bu yüzden zorlayacağım kendimi devam etmeye. Hiç hoşlanmayacağın bir bölüme geliyorum, hoşlanmayacaksın, çünkü bu bölümde uygun biçimde davranmadan, ancak ne olursa olsun hiçbir şeyi atlamamaya çalışacağım. Ne de olsa buraya dek geldin, geriye ne kaldıysa bu öyküden dinlemeye hakkın var; çok bir şey yok gerçi, ancak gerçeği içeriyor.

O halde, işte öykü.

Tekrar gittim Nick'e. Tekrar tekrar, kendi başıma, Serena bilmeksizin. İstenmiş değildi, hiçbir mazeret yoktu. Onun için değil de, tümüyle kendim için yaptım. Kendimi ona vermek olarak bile düşünmedim bunu, çünkü verecek neyim vardı ki? Beni içeri aldığı her sefer, cömert değil, müteşekkir hissettim kendimi. Yapmak zorunda değildi.

Bunu yapmak için pervasızlaştım, olmadık fırsatları değerlendirdim. Komutan'la birlikte olduktan sonra her zamanki gibi yukarı çıkar, ancak sonra koridoru izleyerek Martha'ların arka taraftaki merdivenlerinden aşağı iner ve mutfaktan geçerek ona giderdim. Her seferinde arkamdan kapanan mutfak kapısının çıt sesini duyar neredeyse geri dönerdim, çok metalik gelirdi kulağa, fare kapanı ya da bir silah sesi gibi, ancak geri dönmezdim. Her an, seslerinden bile önce mermilerin içime saplanmalarını hissetmeyi bekleyerek, çimenliğin ışıklandırılmış birkaç metrelik bölümünü aceleyle geçerdim, projektörler tekrar yakılmıştı. Karanlık merdivenlerde dokunarak bulurdum yolumu ve kapıya yaslanıp dinlenirdim, kanımın gümbürtüsü kulaklarımda. Korku güçlü bir uyarıcı. Sonra kapıyı çalardım yavaşça, bir dilencinin çalışı. Her seferinde gitmiş olmasını beklerdim; ya da, daha kötüsünü, içeri giremeyeceğimi söylemesini. Benim için artık daha fazla kurala karşı gelmeyeceği, daha fazla ateşle oynamayacağını söyleyebilirdi. Ya da, daha da kötüsü, artık ilgi duymadığını anlatabilirdi. Bu şeylerden

herhangi birisini yapmadaki beceriksizliği, yaşadığım en inanılmaz yardımseverlik ve şans deneyimiydi.

Kötü olduğunu söylemiştim sana.

İşte şöyle sürüyor öykü.

Kapıyı açıyor. Üstünde gömleği var sadece, içine sokmamış, serbestçe sarkıyor etekleri; bir diş fırçası var elinde ya da bir sigara ya da içinde içilecek bir şey bulunan bir bardak. Küçük, gizemli bir deposu var burada, karaborsa malları sanırım. Elinde hep bir şeyler oluyor, yaşamını her zamanki gibi sürdürürcesine, geleceğimi ummadan, beni beklemeden. Belki gerçekten ummuyor ya da beklemiyor. Belki gelecek kavramı yok onda ya da düşlemeyi dert etmiyor ya da cesaret edemiyor buna.

“Çok mu geç?” diyorum.

Hayır anlamında sallıyor başını. Şimdiye kadar, hiç çok geç olmadığı konusunda bir anlaşma oluştu aramızda, yine de bildik sorma nezaketini gösteriyorum. Olaya daha hakim olduğum duygusunu veriyor bana, şu ya da bu şekilde yapılabilecek bir seçim, alınabilecek bir karar varmışçasına. Kenara çekiliyor, yanından geçip giriyorum içeri ve kapıyı kapatıyor. Ardından ışığı söndürüyor. Artık aramızda pek konuşma geçmiyor, en azından bu aşamada. Çoktan yarı soyunmuş oluyorum. Konuşmayı sonraya bırakıyoruz.

Komutan'layken gözlerimi kapatırım, iyi geceler öpücüğü verirken bile. Onu bu denli yakında görmek istemem. Ancak şimdi, burada, her seferinde, gözlerimi açık tutuyorum. Bir yerlerde bir ışığın yanmasını isterdim, bir mum belki de, bir şişenin tepesine kondurulmuş, koleji yankılayan bir şey, ancak böyle bir şey çok büyük bir risk olurdu; bu yüzden projektör ışığıyla idare etmeliyim, benimkilerle aynı olan beyaz perdelerinden geçerken süzülen projektör ışığının parıltısıyla. Görülebilecek şeyleri görmek istiyorum, ona dair, onu içime almak, ezberlemek onu, içimde saklamak, böylece o imgeyle idare etmek, sonraları: vücudunun hatları, teninin

dokusu, terin derisindeki parıltısı, uzun, alaycı ve sır vermez yüzü. Bunu Luke ile de yapmış olmalıydım, daha fazla dikkat etmiş olarak, ayrıntılara, benlere ve lekelere, tuhaf çizgilere; oysa yapmadım ve solup gidiyor işte. Günden güne, geceden geceye siliniyor, ben de daha sadakatsiz oluyorum.

Pembe tüyler, mor yıldızlar takardım, istediği bu olsaydı; ya da başka herhangi bir şey, hatta bir tavşan kuyruğu. Ne var ki, böyle süslenmeleri gereksinmiyor. İkimiz için de, herhangi biriyle, bir daha asla, bir başka sefer olmayacağını en ufak bir kuşku duymadan biliyormuşçasına sevişiyoruz her seferinde. Ve sonra, yeni bir sefer olduğunda, bu da her zaman bir sürpriz, bir ekstra, bir lütuf oluyor bizim için.

Burada onunla birlikte olmak güvenli; dışarıda fırtına sürerken birbirimize sokulup sarıldığımız bir oyuk. Bu bir yanılsama, kuşkusuz. Bulunabileceğim en tehlikeli yerlerden birisi bu oda. Orada yakalansam en ufak bir hoşgörü göstermezlerdi, ancak aldırma sınırını aştım çoktan. Hem nasıl oldu da ona böylesine güvenir oldum, kendi içinde çılgınca bir cesaret değil mi bu? Nasıl olur da onu tanıyor ya da hakkındaki en ufak bir şeyi ve gerçekte ne yaptığını biliyor gibi yapabilirim?

Bu huzursuz fısıltıları defediyorum. Çok fazla konuşuyorum. Anlatmamam gereken şeyleri anlatıyorum ona. Moira'dan, Gleninki'den bahsediyorum; Luke hakkında konuşmuyorum gerçi. Odamdaki kadından dem vurmak istiyorum ona, benden önce orada olan kadından, ancak yapmıyorum bunu. Kıskanıyorum o kadını. Benden önce burada da, bu yatakta bulunduysa, duymak istemiyorum bunu.

Ona gerçek adımı söylüyorum ve bundan sonra bilindiğimi hissediyorum. Bir mankafa gibi davranıyorum. Daha akıllıca davranmalıydım. Onu bir idol, katon bir siluet haline getiriyorum.

Oysa o az konuşuyor: artık ne dolantılı laflar ediyor ne de şaka yapıyor. Güç bela sorular soruyor. Söylemem gerekenlerin çoğuna ilgisiz görünüyor, sadece bedenimin sunduğu olanaklara duyarlı sanki, yine de konuşurken izliyor beni. Yüzümü seyrediyor.

Böylesi bir şükran duygusu beslediğim birinin bana ihanet edebileceğini düşünmek olası değil.

İkimiz de aşk sözcüğünü telaffuz etmiyoruz, bir kez bile. Kadere meydan okumak olurdu bu: romans olurdu, kötü talih.

Bugün farklı çiçekler var, daha kuru, daha belirli, sıcak yaz çiçekleri: papatyalar, öküzgözü benzeri sarı papatyalar, aşağı doğru giden uzun ve eğimli yolda şaşırtıyorlar bizi. Onları bahçelerde görüyorum, Gleninki ile aşağı yukarı yürürken. Pek kulak vermiyorum söylediklerine, ona güvenmiyorum artık. Fısıldadığı şeyler bana gerçekdışı gibi geliyor. Benim için ne yararları var ki şimdi?

Gece odasına girebilirsin, diyor. Masasını karıştır. Belgeler, notlar olmalı.

Kapı kilitli, diye mırıldanıyorum.

Sana bir anahtar bulabiliriz, diyor. Kim olduğunu, ne yaptığını bilmek istemiyor musun?

Ne var ki, Komutan benim için yalan bir ilgi kaynağı değil artık. Ona karşı ilgisizliğimi belli etmemek için çaba harcamam gerekiyor.

Her şeyi tastamam önceden olduğu gibi yapmaya devam et, diyor Nick. Sakın değiştirme. Yoksa anlarlar. Öpüyor, sürekli seyrederek beni. Söz mü? Hata yapma.

Elimi karnımın üstüne koyuyorum. Oldu, diyorum. Olduğunu hissediyorum. İki hafta sonra emin olacağım.

Bunun kendi hüsnükuruntum olduğunun farkındayım.

Komutan ölene dek sevecek seni, diyor. Serena da.

Ama senin o, diyorum. Senden olacak, gerçekte. Öyle olsun istiyorum.

Bunun peşinde değiliz gerçi.

Yapamam, diyorum Gleninki'ye. Çok korkuyorum. Hem beceremezdim ki, yakalanırdım.

Mutsuz görünme zahmetine pek katlanmıyorum, o kadar tembel oldum işte.

Seni dışarı çıkarabiliriz, diyor. Gerçekten zorunluysak, insanları dışarı çıkarabiliriz, tehlikedelerse eğer. Yakın tehlikede.

Gerçek şu ki, ben artık ayrılmak, kaçmak, sınırdan özgürlüğe geçmek istemiyorum. Burada, ona ulaşabileceğim yerde, Nick'le birlikte olmak istiyorum.

Bunu anlatırken kendimden utanıyorum. Ancak bundan fazlası da var. Şimdi bile, bu kabullenmenin bir tür böbürlenme olduğunun ayırdına varıyorum. Gurur var bunda, çünkü benim için ne denli aşırı ve haklı olduğunu koyuyor ortaya. Buna ne çok değdiğini. İyileştiğiniz hastalık ve kurtulduğunuz ölümcül durumlara dair öykülere benziyor; savaş öykülerine. Bu tür öyküler ciddiyet sergilerler.

O halde, böylesi bir ciddiyet, bir erkek hakkında, daha önce olası görünmemişti bana.

Kimi günler daha akılcıydım. Sevgi sözcüklerine dökmüyordum bunu, kendi hesabıma. Kendim için bir yaşam kurduğumu söylüyordum, burada, bir tür yaşam. Göçmen kanlarının düşüncesi de bu olmalıydı ve savaşlardan sağ çıkan kadınların, hâlâ bir erkekleri varsa tabii. İnsanoğlu her şeye alışır, derdi annem. Yerini dolduracak birkaç şey bulunduğu sürece, insanların nelere alışabildikleri gerçekten şaşırtıcı.

Pek uzun sürmeyecek, diyor Cora, aylık âdet bezi istihkakımı verirken. Pek sürmeyecek, utangaç ancak anlayışla gülümseyerek. Biliyor mu acaba? O ve Rita, geceleri merdivenlerinden aşağı sinsice inerek neler çevirdiğimin farkındalar mı? Kendimi ele veriyor muyum, düşlere gömülüp durduk yerde gülümseyerek, bakmadıklarını sandığım anlarda hafifçe yüzüme dokunarak?

Gleninki de kesiyor umudunu benden. Daha az fısıldayıp daha çok bahseder oluyor havadan sudan. Bu yüzden pişmanlık duymuyorum. Hissettiğim şey, rahatlama.

42

Çan çalıyor, epey uzaktan duyabiliyoruz sesini. Sabah, henüz kahvaltı etmedik. Ana kapıya ulaştığımızda sıraya geçerek yürüyoruz, ikişer ikişer. Bir alay muhafız ve özel-görevli Melek var, kargaşa donanımlarıyla -onları böceklere benzeten dışarlak, koyu camlı vizörleriyle kasklar, uzun coplar, gaz bombası atar silahlar-Duvar'ın dışında bir kordon oluşturmuşlar. Bir kargaşa durumu için bu. Duvar'daki çengeller boş.

Bu bölgesel bir Kurtuluş Ayini, sadece kadınlar için. Kurtuluş Ayinleri her zaman ayrı ayrı yapılır. Dün bildirildi. Sadece bir gün önce söylüyorlar. Yeterince vakit kalmıyor, kendini alıştırmak için.

Çanın sesine doğru, bir zamanlar öğrenciler tarafından kullanılan yollardan yürüyor, içlerinde bir zamanlar konferans salonları ve yatakhane olan binaların yanından geçiyoruz. Tekrar burada olmak çok tuhaf. Dışarıdan bakıp şu ya da bu değişmiş diyemezdiniz, pencerelerin çoğundaki panjurların inik durması dışında. Bu binalar şimdi Gözleri ait.

Eskiden kütüphane olan binanın önündeki geniş çimenliğe doğru sırayla yürüyoruz. Yukarı çıkan beyaz merdivenler hâlâ aynı, ana giriş kapatılmamış. Çimenliğin üstünde kurulmuş ahşap bir sahne var, önceki devirde, her bahar, Diploma Töreni için kullandıklarına benzer bir şey. Şapkalar geliyor aklıma, kimi annelerin giydiği pastel renkli şapkalar, öğrencilerin giydiği siyah pelerinler ve kırmızı pelerinler. Ne var ki bu sahne hiç de aynı değil, ilmekli halatlarıyla üstünde duran üç tahta direk yüzünden.

Sahnenin önünde bir mikrofon var; televizyon kamerası ihtiyatlı bir biçimde bir başka yana çevrili.

Bunlardan sadece birinde bulunmuştum, iki yıl önce. Kadınların Kurtuluş Ayini sık sık yapılmıyor. Git gide daha az gereksinim oluyor onlara. Bu günlerde çok usluyuz.

Bu öyküyü anlatmayı istemiyorum.

Standart düzende yerlerimizi alıyoruz: Eşler ve kızları arkaya doğru yerleştirilmiş katlanır tahta sandalyelerde oturuyorlar, Ekonokadınlar ve Martha'lar köşelerde ve kütüphane merdivenlerinde, Damızlık Kızlar ise en önde, herkesin bizi gözleyebileceği bir yerde. Biz sandalyelerde oturmayıp diz çöküyoruz, ancak bu sefer minderlerimiz var, üstlerinde hiçbir şey, hatta İnanç bile, yazılı olmayan küçük kırmızı kadife minderler.

Şans eseri hava iyi: çok sıcak değil, parçalı bulutlu. Burada yağmur altında diz çökmek kötü olurdu. Belki de bu yüzden bize söylemeyi bu denli geciktiriyorlar: böylece havanın nasıl olacağını anlıyorlar. Öne sürülebilecek herhangi bir neden kadar iyi bu.

Kırmızı kadife yastığımın üstüne diz çöküyorum. Bu geceyi düşünmeye çalışıyorum, sevişmeyi, karanlıkta, beyaz duvarlarda yansılanan ışıkta. Kucaklanmayı anımsıyorum.

İlk minder dizisinin önünde bir yılan gibi kıvrımlanan, ikinci diziyi geçip arkadaki sandalye sıralarının arasına dek uzanan uzun bir halat var; havadan görünen çok eski, çok yavaş akan bir nehir gibi geriye doğru kıvrılıyor. Halat kalın, kahverengi ve zift kokuyor. Halatın baştaki ucu sahneye doğru gidiyor. Bir fitili ya da bir balonun bağlarını andırıyor.

Sahnede, sola doğru, kurtarılacak olanlar duruyor: iki Damızlık Kız ve bir Eş. Eşler'in bulunması pek normal değil, ona ilgiyle bakmaktan alamıyorum kendimi. Ne yaptığını bilmek istiyorum.

Kapılar açılmadan yerleştirilmişler buraya. Hepsi, katlanan tahta sandalyelerde oturuyorlar, birazdan ödülleri verilecek mezun öğrenciler gibi. Elleri kucaklarında dinleniyor, sükûnetle kavuşturulmuşlar gibi sanki. Biraz sallanıyorlar, olası iğne yapmış ya da hap içirmişlerdir, böylece ortalığı velveleye vermeyecekler. Her şeyin pürüzsüz olması daha iyi. Sandalyelerine bağlılar mı acaba? Bütün bu kumaş yığınının içindelerken söylemesi zor.

Şimdi resmi alay sahneye yaklaşmakta, sağ taraftaki merdivenlerden tırmanıyorlar: üç kadın, önde bir Teyze, bir adım ardında siyah kukuleta ve pelerinleriyle iki Kurtarıcı. Onların arkasından da diğer Teyzeler geliyor. Aramızdaki fısıltılar kesiliyor. Baştaki üçlü, sıraya geçip bize doğru dönüyor, siyah giysili iki Kurtarıcı, Teyze'nin iki yanını tutuyor.

Lydia Teyze bu. Son gördüğümden bu yana kaç yıl geçti? Sadece benim zihnimde varolduğunu düşünmeye başlamıştım, ama işte orada, biraz daha yaşlı, hepsi bu. Görüşüm iyi, burnunun her iki yanında derinleşen kırışıklıkları, yüzüne kazınmış kaş çatışını görebiliyorum. Gözlerini kırpıştırıyor, sinirli sinirli gülümsüyor, sağa sola bakışlar fırlatarak, izleyicileri tartarak; başlığıyla oynamak için elini kaldırıyor. Ses Yayın sisteminden tuhaf, biri boğazlanırcasına bir ses geliyor: boğazını temizliyor.

Titremeye başlamışım. Nefret, tükürük gibi doluyor ağzıma.

Güneş çıkıyor, sahne ve üstündekiler bir Noel tablosu gibi ışığa bürünüyorlar. Lydia Teyze'nin gözlerinin altındaki kırışıkları seçebiliyorum, oturtulmuş kadınların solgunluğunu, önümde, çimenin üstündeki halatın saçaklarını, çimenin yapraklarını. Bir karahindiba çiçeği var, tam önümde, yumurta sarısı renginde. Açlık hissediyorum. Çanın sesi kesiliyor.

Lydia Teyze ayağa kalkıyor, her iki eliyle eteklerini düzeltip mikrofona doğru ileri çıkıyor. "Tünaydın bayanlar," diyor, Ses Yayın sisteminden eşzamanlı ve kulak tırmalayıcı bir cızırtı geliyor. Aramızda, inanılmaz biçimde, gülüşmeler oluyor. Gülmemek zor, gerilim ve sesini ayarlarken Lydia Teyze'nin yüzünde beliren rahatsız ifade neden oluyor buna. Vakarlı olması gerekiyor halbuki.

"Tünaydın bayanlar," diyor tekrar, sesi şimdi teneke gibi ve donuk. Eşler de bulunduğundan, kızlar yerine bayanlar diyor. "Hepimizin, başta benim, başka bir şey yapmayı tercih edeceğinden emin olduğum bu güzel sabah, bizleri buraya toplayan talihsiz koşullardan hepimiz haberdarız, kuşkusuz. Ne var ki, vazife zorlu bir angaryacıdır, bu durumda belki angaryeci de diyebilirim, işte bugün burada vazife adına bulunmaktayız."

Birkaç dakika böyle devam ediyor, ancak ben dinlemiyorum. Daha önce, bu ya da buna benzer konuşmaları yeterince dinledim: aynı yavan laflar, aynı sloganlar, aynı ifadeler: geleceğin meşalesi, ırkın korunması, önümüzdeki vazife, falan filan. Bu konuşmadan sonra, hafif bir alkışın ardından çimenlikte çay ve kurabiye servisinin yapılmayacağına inanmak zor.

Bu girişti, diye düşünüyorum. Şimdi sadede gelecek.

Lydia Teyze elini cebine atıp karıştırıyor ve buruşuk bir kağıt parçası çıkarıyor. Düzeltip göz atması gereğinden uzun sürüyor. Böylelikle onu burnumuza sokuyor, tam olarak kim olduğunu anlamamızı sağlayarak, sessizce okurken kendisini izlettirerek, ayrıcalıklarıyla gösteriş yaparak. İğrenç, diye düşünüyorum. Şunu da atlatalım bari.

“Geçmişte,” diyor Lydia Teyze, “mahkumların suçlu bulunduktan cürümlerin ayrıntılı bir dökümünün Gerçek Kurtuluş Ayinleri'ni öncelemesi bir adet haline gelmiştir. Bununla birlikte, herkesin önünde yapılan böyle bir öykülemenin, özellikle televizyonda gösterildiğinde, istisnasız, tastamam aynı suçların işlenmesinde bir gözüpekliğe, ifade doğruysa, aslında patlamaya demeliydim, yol açtığını saptadık. Bu yüzden, herkesin iyiliğini düşünerek bu uygulamaya bir son vermeyi kararlaştırdık. Kurtuluş Ayinleri daha fazla şamata olmadan gerçekleştirilecektir.”

Toplu bir mırıltı çıkıyor bizim taraftan. Diğerlerinin işlediği suçlar gizli bir dil aramızda. Onlar aracılığıyla neler yapmaya kadir olduğumuzu gösteriyoruz kendimize ne de olsa. Herkesin önünde bir açıklama olmayacak demek. Öte yandan, gülümseyip sanki alkışlarla yıkanıyor gibi gözlerini kırpıştıran Lydia Teyze'nin duruşundan da bir şey anlaşılmaz. Şimdi kendi halimize bırakıldık, kendi spekülasyonlarımıza. İlk kadın, şimdi sandalyesinden kaldırdıkları, siyah eldivenli eller koluna yapışmış: okumak mı? Yo, bunun cezası ellerini kesmek, o da üçüncü mahkumiyette. İffetsizlik, yoksa Komutan'ın yaşamına kasıt mı? Ya da, Komutan'ın Eşi'nin yaşamına daha doğrusu. Aklımıza gelenler bunlar. Eş'e gelince; Kurtuluşa uğratıldıkları çoğunlukla bir tek şey var sadece. Bizlere hemen her

şeyi yapabilirlerse de, öldürmelerine izin verilmiyor, en azından yasal olarak. Örgü şişi ya da bahçe makasıyla, o da olmasa mutfaktan aşırılan bir bıçakla, hele hele hamile olduğumuzda bu işi yapmaları kesinlikle yasak. Zina da olabilirdi, tabii. Her zaman olabilirdi bu.

Ya da kaçmaya çalışmıştı.

“Charlesinki,” diye bildiriyor Lydia Teyze. Tanıdığım biri değil. Kadın ileriye çıkarılıyor; yaptığı işe gerçekten konsantre oluyormuş gibi yürüyor, bir adım, sonra diğeri: uyuşturulduğu apaçık. Çarpık bir sarhoş gülümsemesi var ağzında. Yüzünün bir yanı kasılıyor, düzensiz bir göz kırpma, kameraya yönelmiş. Bunu asla göstermeyecekler kuşkusuz, canlı yayın değil. İki Kurtarıcı ellerini bağlıyor, arkasında.

Arkamdan bir yerlerden öğürme sesi geliyor.

İşte bu yüzden kahvaltı etmiyoruz.

“Büyük olasılıkla Janine'dir,” diye fısıldıyor Gleninki.

Daha önce görmüştüm bunu, beyaz torba başına geçirilmiş, bir otobüsün basamaklarını çıkarmışçasına yüksek taburenin üstüne çıkmasına yardım ediliyor kadının, orada sabitleniyor, ilmek özenle ayarlanıyor boynunda, bir cübbe gibi, tabure tekmeleniyor. Etrafımı çevreleyen uzun iç çekişi duyuyorum, havalı bir yataktan boşalan hava gibi bir iç çekiş, arkasından gelen diğer seslerin duyulmasını engellemek için Lydia Teyze'nin elini mikrofona bastırdığını fark ediyorum, önümdeki halata dokunmak için ileri veriyorum kendimi, diğerleriyle aynı anda, her iki elle dokunarak, sıcak havada eriyen ziftiyle yapış yapış, saçaklı ipe, sonra Kurtarıcılarla birlikteliğimi ve onayımı göstermek için bir elimi kalbimin üstüne koyuyorum, bu kadının öldürülmesindeki suç ortaklığını. Havayı tekmeleyen ayaklarını ve siyahlar içindeki ikilinin onları kavrayıp olanca güçleriyle aşağı doğru asıldıklarını görüyorum. Daha fazla görmek istemiyorum. Çimenlere bakıyorum onun yerine. Halatı tanımlıyorum.

Üç beden asılı duruyor orada, tuhaf biçimde yayılmış görünen başlarına geçirilmiş beyaz torbalarla hem, bir kasap vitrininde boyunlarından asılmış duran tavuklar gibi; kanatları kırpılmış kuşlar gibi, uçamayan kuşlar, kazayla dünyaya düşmüş melekler gibi. İnsanın gözlerini onlardan alması güç. Elbiselerin kıvrımları altında ayaklar sarkıyor, iki çift kırmızı, bir çift de mavi ayakkabı. Halatlar ve torbalar olmasa, bir tür dansa benzetilebilir, baleye, bir fotoğraf makinesinin flaşına yakalanmış: havada asılı. Özellikle düzenlenmiş gibi görünüyorlar. Gösteri dünyasına aitmiş gibi görünüyorlar. Maviliyi ortaya koyan Lydia Teyze olmalı.

“Bugünkü Kurtuluş Ayini sona ermiştir,” diye ilân ediyor Lydia Teyze mikrofondan. “Ancak...”

Ona doğru dönüyoruz, onu dinliyoruz, onu izliyoruz. Durguları nasıl kullanacağını her zaman bilmiştir. Bir dalgalanma oluyor aramızda, bir kaynaşma. Belki başka bir şey daha olacak.

“Ancak sizler ayağa kalkıp bir daire oluşturabilirsiniz.” Bizlere doğru gülümsüyor, âlicenap, son kerte cömert. Bir şeyler vermek üzere bize. *İhsan eylemek* üzere. “Hadi, düzenli olun.”

Bize hitap ediyor, Damızlık Kızlara. Kimi Eşler ayrılıyor şimdi, kimi kızlar da. Çoğu kalıyor, ancak geride kalıyorlar, uzakta, salt seyrediyorlar. Onlar dairenin parçası değiller.

İki muhafız ileri çıkmış, kalın halatı toplayıp ayak altından çekiyor. Diğerleri yastıkları alıyor. Şimdi, sahnenin önündeki çimenlik alanda koyun gibi toplaşıyoruz, kimileri önde merkeze yakın bir yer kapmak için yarışırken, birçoğu da perdelenecekleri ortalarda bir yere ulaşmak için diğerleri denli çaba gösteriyor. Buna benzer herhangi bir grupta çok açıkça arkada kalmak bir hata; coşku yoksunu ve ilgisiz olarak damgalanmanıza neden olur. Burada yoğunlaşan bir enerji var, bir mırıltı, bir tetiktelik ve öfke ürpertisi. Bedenler gergin, gözler daha parlak; tıpkı nişan alır gibi.

Ne önde olmak istiyorum ne de arkada kalmak. Sırada ne bulunduğundan emin değilim, gerçi yakından görmek isteyeceğim bir

şey olmadığını duyumsuyorum. Ne var ki, Gleninki kolumdan tutmuş çekiyor beni, işte ikinci sıradayız şimdi, önümüzde bedenlerden oluşan ince bir çift var sadece. Görmek istemiyorum, buna karşın geri de çekilemiyorum. Yarı inandığım söylentiler duymuştum. Şimdiye dek öğrendiğim her şeye karşın, kendime şöyle söylüyorum: bu denli ileri gitmezler.

“Ortak-İnfaz kurallarını biliyorsunuz,” diyor Lydia Teyze. “Ben düdük çalana dek bekleyeceksiniz. Bundan sonra yapacaklarına size kalmış, düdüğü tekrar çalana dek tabii. Anlaşıldı mı?”

Bir uğultu çıkıyor bizden, biçimsiz bir onay.

“Peki, o halde,” diyor Lydia Teyze. Başını sallıyor, iki muhafız, halatı kaldıranlar değil, bu sefer sahnenin arkasından çıkıyorlar. Aralarında, yarı taşıyıp yarı sürükledikleri üçüncü bir erkek var. O da muhafız üniforması giymiş, ancak şapkası yok, üniforması kirli ve yırtık. Yüzü kesik ve çürüklerle dolu, koyu kiremit rengi çürükler; eti şişmiş ve yamru yumru, kesilmemiş sakalı yüzünden traşı uzun. Bir yüze değil de, bilinmeyen bir sebzeye benziyor, ezik bir soğan ya da yamru kök, kusurlu büyüyen bir şey. Dikildiğim yerden bile kokusunu duyabiliyorum: bok ve kusmuk koku yor. Saçları sarı ve yüzüne düşüyor; neyle çatal çatal olmuş acaba? Kurumuş terle mi?

İrkiltiyle bakıyorum ona. Sarhoş gibi görünüyor. Kavgadan çıkmış bir sarhoşa benziyor. Neden bir sarhoş getirmişler ki buraya?

“Bu adam,” diyor Lydia Teyze, “tecavüzden suçlu bulunmuştur.” Sesi öfkeyle titriyor, bir tür zafer duygusuyla. “Bir zamanlar Muhafızdı. Üniformasını lekeledi o. Kendisine duyulan güvene ihanet etti. Suç ortağı önceden vurularak öldürüldü. Tecavüzün cezası, hepinizin bildiği gibi, ölümdür. Tesniye, Bap 22:23 - 29[21]. Bu suçun aranızdan iki kişiyi hedef aldığını ve silah tehdidi altında gerçekleştirildiğini de ekleyebilirim. Bu ayrıca insanlık dışı bir şey. Ayrıntılarla kulaklarınızı incitmeyeceğim, sadece kadınlardan birinin hamile olduğunu ve bebeğin öldüğünü söylemekle yetineceğim.”

Bir uğultu çıkıyor bizden; yumruklarımı sıkmaktan kendimi alamadığımı hissediyorum. Bu kadarı da fazla, bu tecavüz. Bebeği

de elemek, bütün bu katlandıklarımızdan sonra! Doğruya doğru, kana susama diye bir şey var; parçalamak, gözlerini oymak, koparmak istiyorum.

Birbirimizi ite kaka ilerliyoruz, başlarımız bir o yana bir bu yana dönüyor, burun deliklerimiz körük gibi, ölümün kokusunu alarak birbirimize bakıyoruz, gördüğümüz şey nefret. Vurmak lütuf olurdu. Adamın başı, ayyaşçasına dönüyor fırıl fırıl: onu duydu mu acaba?

Lydia Teyze bir an bekliyor; sonra hafifçe gülümsüyor ve düdüğünü dudaklarına götürüyor. Sesi duyuyoruz, keskin ve gümüşsü, uzak geçmişe ait bir voleybol oyunundan bir yansı.

İki muhafız üçüncü adamın kollarını bırakıp geri çekiliyorlar. Sendeliyor -uyuşturulmuş mu?- ve dizlerinin üstüne çöküyor. Gözleri, ışık kendisi için çok parlakmış gibi, yüzünün şişkin etinde kuruyup büzüşmüş. Onu karanlıkta tutmuşlar. Elinin birini yanağına uzatıyor; sanki hâlâ orada olup olmadığını anlamak ister gibi. Tüm bunlar çarçabuk oluveriyor, ancak yavaşmış gibi geliyor insana.

Hiç kimse ilerlemiyor. Kadınlar dehşetle bakıyorlar ona; mutfakta sürüne sürüne ilerleyen yarı ölmüş bir fareye bakar gibi. Gözlerini kısarak etrafını çevreleyen bizlere bakıyor, kırmızı kadınlardan oluşan daireye. Ağzının bir kenarı yukarı doğru kımıldıyor, inanılmaz bir şey - bir gülümseme?

İçini görmeye çabalıyorum, örselenmiş yüzün içindekini, gerçekte neye benzemesi gerektiğini bulmaya. Otuz yaşlarında sanırım. Luke değil.

Yine de olabilirdi, bunu biliyorum. Nick olabilirdi. Ne yapmış olursa olsun ona elimi süremeyeceğimi biliyorum.

Bir şeyler söylüyor. Sesi boğuk çıkıyor, boğazı çürümüş, dili ağzına büyük geliyor gibi, yine de duyuyorum. “Yapmadım...” diyor.

Öne doğru ani bir dalgalanma oluyor, kapılar açıldığında eski zamandaki bir rock konseri kalabalığının yaptığı gibi, bu zorunluluk bir dalga gibi geliyor üstümüze. Adrenalinle işiyor hava, her şeyi yapmamıza izin var ve özgürlüğün ta kendisi bu, bedenimde de; sarhoşçasına sendeliyorum, kırmızı her yana yayılıyor, ancak bu

elbise ve beden gel-giti ona çarpmadan Gleninki önümüzdeki kadınları iterek atılıyor, dirsekleriyle yol açarak ilerliyor, sol, sağ, ona doğru koşuyor işte. Yere yuvarlıyor adamı, yandan, sonra sertçe vuruyor başına, bir, iki, üç kez, keskin ve acı verici tekmeler, iyi nişanlanmış. Şimdi sesler, kesik nefesler, homurtuya benzer alçak perdeden bir uğultu, çığlıklar var, kırmızı bedenler ileri doğru yuvarlanıyorlar ve onu artık göremiyorum; kolların, yumrukların ve ayakların arasında kayboluyor. Bir yerlerden şiddetli bir çığlık geliyor, ürkmüş bir at çığlığı.

Geride kalıyorum, ayakta kalmaya çabalıyorum. Arkadan bir şey çarpıyor bana. Sendeliyorum. Dengemi tekrar bulup etrafıma baktığımda, Eşler'in ve kızların sandalyelerinde ileri doğru eğildiklerini, platformdaki Teyzelerim ilgiyle aşağı doğru baktıklarını görüyorum. Yukarıdan daha iyi görüyor olmalılar.

Adam artık bir eşya oldu.

Gleninki tekrar yanımda. Yüzü gergin, ifadesiz.

"Ne yaptığını gördüm," diyorum ona. Şimdi hissetmeye başlıyorum yine: şok, öfke, bulantı. Barbarlık. "Neden yaptın bunu? Sen! Sanmıştım ki sen..."

"Sakın bakma bana," diyor. "İzliyorlar."

"Umurumda değil," diyorum. Sesimin tonu yükseliyor, elimde değil.

"Kendine gel," eliyor. Üstümü başımı silkeler gibi yapıyor, kolumu ve omzumu, yüzünü kulağıma yaklaştırıyor. "Aptal olma. Tecavüz mecavüz etmemişti, politik bir suçluydu o. Bizden biriydi. Vurup bayılttım. Çektiği acıdan kurtardım. Ona ne yaptıklarını bilmiyor musun?"

Bizden biri, diye düşünüyorum. Bir muhafız. Olanak dışı görünüyor bu bana.

Lydia Teyze tekrar çalıyor düdüğünü, ancak hemen durmuyorlar. İki muhafız aralarına girip çekiyor onları, adamdan geriye her ne kaldıysa, Kimleri kazayla kendilerine vuruldukları ya da tekmelendikleri yerde, çimenin üstünde yatıyorlar. Kimileri bayılmış.

Sürüden ayrılıp dağılıyorlar, ikili, üçlü ya da kendi başlarına. Büyülenmiş gibi görünüyorlar.

“Eşlerinizi bulup tekrar sıra oluşturun,” diyor Lydia Teyze mikrofondan. Pek az kimse aldırıyor ona. Kadınlardan biri geliyor bize doğru, yolunu karanlıkta ayaklarıyla hissederek buluyor gibi: Janine. Çenesi boyunca bir kan lekesi var, başlığında daha da fazlası. Gülümsüyor, parlak minimini bir gülücük. Gözleri kaymış.

“Mer’aba,” diyor. “Na'bersiniz?” Sağ elinde sıkı sıkı bir şey tutuyor. Sarı bir saç kümesi bu. Hafifçe kıkırdıyor.

“Janine,” diyorum. Ne var ki, kendini koyvermiş, şimdi tümüyle, serbest düşüşe geçmiş, kabuğuna çekilmekte.

“İyi günler diliyorum,” diyor ve yanımızdan geçip gidiyor, kapıya doğru.

Ardından bakıyorum. Düşündüğüm şey, kolay bir çıkış olduğu. Öyle gerekse de, onun için üzüntü bile hissetmiyorum. Öfke duyuyorum. Bunun için kendimle gurur duymuyorum ya da, diğer şeyler için. Ne var ki, o zaman durum buydu.

Ellerim sıcak zift kokuyor. Eve geri dönüp banyoya çıkmak ve sert sabun ve ponza taşıyla ovmak, ovmak, ovmak istiyorum bedenimi, bu kokunun her zerresini derimden söküp atmak için. Bu koku hasta ediyor beni.

Aynı zamanda açım. İğrenç bir şey bu, ancak her şeye karşın gerçek. Ölüm acıktırıyor beni. Belki boşaltıldığım içindir; ya da hayatta kalışımla bedenin bunu halletme yoludur, temel duasını yinelemeyi sürdürmesi: *varım, varım.* Varım, hâlâ.

Yatağa girmek istiyorum, sevişmek, hemen şimdi.

İştah, sözcüğü takılıyor zihnime.

Bir atı bile silip süpürebilirim.

44

İşler normale döndü.

Nasıl *normal* diyebilirim ki? Yine de, bu sabahla karşılaştırıldığında normal.

Öğle yemeğinde, esmer ekmekle yapılmış peynirli sandviç, bir bardak süt, kereviz, konserve armut vardı. Bir öğrenci yemeği. Hepsini yiyip bitirdim, çabucak değil, tadından zevk alarak, dilimde bir alay lezzet. Şimdi alış verişe gidiyorum, her zamanki iş. Hatta dört gözle bekliyorum. Rutinden alınması gereken belli bir teselli var.

Arka kapıdan çıkıyorum, patika boyunca. Nick, arabayı yıkıyor, şapkası bir yana yatık. Bana bakmıyor. Bu günlerde birbirimize bakmaktan kaçınıyoruz. Kuşkusuz bir şey belli edebilirdik, burada, açıklıkta bile, görecek kimse yokken.

Köşede Gleninki'yi bekliyorum. Geç kaldı. Sonunda geldiğini görüyorum, kırmızı beyaz bir elbise biçiminde, bir uçurtma gibi, hepimizin uymayı öğrendiği düzenli adımlarla yürüyerek. Onu görüyor ve başta hiçbir şey fark etmiyorum. Sonra, daha yakına gelirken, onda bir tuhaflık olması gerektiğini düşünüyorum. Yanlış görünüyor. Tanımlanamaz bir biçimde başkalaşmış; yaralı değil, topallamıyor da. Büzülmüş gibi sanki.

Sonra, iyice yakına geldiğinde, ne olduğunu anlıyorum. Gleninki değil bu. Aynı boyda ama daha zayıf ve yüzü de pembe değil de saz rengi. Bana doğru gelip duruyor.

“Tanrı meyvayı kutsasın,” diyor. Yüzü-duvar, danteli-dik.

“Tanrı yolunu açsın,” diye yanıtlıyorum. Şaşkınlık göstermeye çalışıyorum.

“Fredinki olmalısınız,” diyor. Evet, diyorum ve yürümeye başlıyoruz. Ne olacak şimdi, diye düşünüyorum. Başım dönüyor. İyi haber değil bu, ne oldu ona acaba, çok ilgili görünmeden nasıl öğrenirim ki? Birbirimizle dostluk, bağlılık kurmamamız gerekiyor.

Gleninki'nin şimdiki görevinde daha ne kadar kalması gerektiğini anımsamaya çalışıyorum.

“Tanrı güzel bir hava göndermiş bize,” diyorum.

“Mutlulukla karşılıyorum.” Sesi uysal, düz, açığa-vurmaz.

Daha başka bir şey söylemeden ilk kontrol noktasını geçiyoruz. Suskun duruyor, ama ben de öyleyim. Bir şeyler başlatmam için beni mi bekliyor, kendimi açığa vurmamı, yoksa inanan biri mi, iç tefekküre dalmış biri?

“Gleninki bu denli çabuk mu transfer edildi?” diye soruyorum, öyle olmadığını bile bile. Daha bu sabah gördüm onu. Öyle olsa, söylerdi.

“Gleninki benim,” diyor kadın. İfade kusursuz. Hem kuşkusuz haklı, yenisi, Gleninki, her neredeyse, artık Gleninki değil. Gerçek adını hiç öğrenmemiştim. İşte böyle kayboluverirsiniz, adlar denizinde. Onu bulmak hiç de kolay değil şimdi.

Süt ve Bal'a ve Bilumum Etleri uğruyoruz, ben tavuk, yeni Gleninki de bir buçuk kilo hamburger alıyor. Her zamanki kuyruklar var. Tanıdığım birkaç kadını görüyorum, son kerte belirsiz hareketlerle başlarımızı sallıyoruz karşılıklı, birbirimize tanındığımızı, en azından birilerince, hâlâ varolduğumuzu gösteriyoruz böylece. Bilumum Etler’in dışında, yeni Gleninki'ye, “Duvar’a gitmeliyiz,” diyorum. Bundan ne beklediğimi bilmiyorum; olası, tepkisini ölçmenin bir yolu. Onun bizden biri olup olmadığını öğrenme gereksinimi duyuyorum. Öyleyse ve ben bunu belirleyebilirsem, Gleninki'ye gerçekte ne olduğunu anlatabilir bana belki.

“Nasıl isterseniz,” diyor. Kayıtsızlık mı bu, yoksa temkinlilik mi?

Duvar’da bu sabahki üç kadın asılı, hâlâ elbiseleriyle, ayakkabılarıma hâlâ ve hâlâ beyaz torbalar başlarına geçirilmiş halde. Kolları çözülmüş, kazık gibi ve düzgün sarkıyor iki yanlarında. Mavili ortada, kırmızı ikili de sağında ve solunda, gerçi renkler o denli

parlak değil artık; solmuş, donuklaşmış görünüyorlar, ölmüş kelebekler ya da toprağın üstünde kuruyan tropik balıklar gibi. Yaldızları dökülmüş. Durup sessizce seyrediyoruz onları.

“İbret olsun bize,” diyor yeni Gleninki sonunda.

Başta hiçbir şey söylemiyorum; çünkü ne demek istediğini anlamaya çalışıyorum. Bizim için, bu rejimin adaletsizliğinin ve vahşetinin bir ibreti olduğunu söylemek istemiş olabilir. Bu durumda, evet, demek gerek. Diğer yandan tersini kastetmiş de olabilir; yani, bize söylenenleri hatırlayıp başımızı belaya sokmamamız gerektiğini, çünkü böyle yaparsak haklı olarak cezalandırılacağımızı. Bunu kastediyorsa, söylemem gereken şey, şükürler olsun. Sesi yumuşak ve tonsuz, hiç ipucu yok.

Şansımı deniyorum. “Evet,” diyorum.

Buna tepki vermiyor, ancak gözümün kenarında beyaz bir titreşim hisseder gibi oluyorum, sanki çabucak bana bakmış gibi.

Bir an sonra dönüp geriye doğru uzun yolu yürümeye başlıyoruz; uygun şekilde uyduruyoruz adımlarımızı, böylece birlik-beraberlik içinde görünüyoruz.

Daha ileri gitmeden belki de beklemem gerektiğini düşünüyorum. Zorlamak, sondaj yapmak için daha çok erken. Bir hafta vermeliyim buna, iki hafta, belki daha da fazla, dikkatle izlemeliyim onu, sesindeki tonlamaları dinlemeliyim, sakınımsız sözcükleri, Gleninki'nin beni dinlediği gibi. Şimdi Gleninki gittiğinden tekrar tetikteyim, tembelliğim yok oldu, bedenim salt zevk için var değil artık, aynı zamanda başına gelebilecek tehlikeleri de hissediyor. Aceleci olmamalı, gereksiz risklere girmemeliyim. Ne var ki, bilmem gerek. Son kontrol noktasını da geçene dek tutuyorum kendimi ve sadece birkaç blok kalıyor gidecek, işte o zaman kendimi kontrol edemiyorum artık.

“Gleninki'yi pek iyi tanımazdım,” diyorum. “Senden öncekini kastediyorum.”

“Ya?” diyor. Bir şey söylemiş olduğu gerçeği, ne denli sakınımlı olsa da, yüreklendiriyor beni.

“Sadece Mayıs'tan beri tanıyorum onu,” diyorum. Derimin git gide sındığını, yüreğimin hızlandığını hissedebiliyorum. Düzenbazca bu. Bir kere, yalan. Hem buradan, sonraki can alıcı lafa nasıl geçeceğim? “Mayıs'ın biri civarıydı sanırım. Eskiden *May Day* dedikleri şey.”

“Öyle mi derlerdi?” diyor, hafif, kayıtsız, tehditkâr. “Anımsadığım bir ifade değil. Sizin anımsamanıza da şaşırdım doğrusu. Çaba göstermiş olmanız gerekirdi...” Duraklıyor. “Zihninizi temizlemek için...” Tekrar duraklıyor. “Bu tür yansımalardan.”

Su gibi derimden sızan soğuğu hissediyorum şimdi. Yaptığı şey, beni uyarmak.

Bizden biri değil. Ancak biliyor.

Son blokları dehşet içinde yürüyorum. Aptallık yaptım yine. Daha da beteri. Daha önce aklıma gelmemişti, ancak şimdi dank ediyor kafama: Gleninki yakalandıysa, konuşabilir, başkalarının yanında, benim hakkımda da. Konuşacaktır. Başka türlü yapamaz.

Ama ben hiçbir şey yapmadım ki, diyorum kendi kendime, gerçek anlamda. Bütün yaptığım bilmekti. Bütün yaptığım bildirmemekti.

Çocuğumun nerede olduğunu biliyorlar. Peki ya onu getirip bir şey yapmakla tehdit ederlerse, benim önümde? Peki ya, yaparlarsa? Neler yapacaklarını düşünmeye dayanamıyorum. Ya da Luke, Luke ellerindeyse ne olacak? Peki ya annem, Moira ya da herhangi biri handiyse? Ulu Tanrım, seçmek zorunda bırakma beni. Buna tahammül edemezdim, farkındayım; Moira haklıydı. İstedikleri her şeyi söyleyeceğim, herkese suç yükleyeceğim. Gerçek bu, ilk çığlık, hatta ilk inlemede, hemen pelteye döneceğim, herhangi bir suçu itiraf edeceğim, sonum Duvar’daki bir çengelde asılı kalmak olacak. Başını yere eğ, derdim kendime eskiden ve tongaya basma. Hiç yararı yok.

Kendi kendime böyle konuşuyordum, eve dönüş yolunda.

Köşede, bildik şekilde birbirimize dönüyoruz.

“Tanrı gözetsin,” diyor yeni, güvenilmez Gleninki.

“Tanrı gözetsin,” diyorum, şevkli görünmeye çalışarak. Sanki böyle yapmacıklı davranmak işe yarayacakmış gibi, bu noktaya dek gelmiştik şimdi.

Sonra çok tuhaf bir şey yapıyor. İleri doğru eğiliyor, öyle ki başımızdaki sert beyaz siperlikler neredeyse değiyor birbirine, soluk bej rengi gözlerini yakından görebiliyorum, yanaklarındaki ince çizgi ağını, fısıldıyor, bir solukta, sesi kuru yapraklar gibi soluk. “Astı kendini,” diyor. “Kurtuluş Ayini'nden sonra. Kendisi için gelen minibüsü gördü. Böylesi daha iyiydi.”

Sonra, benden ayrılıp caddeden aşağı doğru yürüyor.

45

Tekme yemiş gibi, nefesim kesilmiş, bir an dikilip kalıyorum.

Demek ölmüş ve ben de güvendeyim böylece. Onlar gelmeden yapmış. Büyük bir rahatlama hissediyorum. Ona karşı minnet hissediyorum. Ben yaşayabileyim diye öldü o. Yas tutmayı sonraya bırakıyorum.

Tabii, bu kadın yalan söylemiyorsa. Her zaman var bu olasılık.

Nefes alıyorum, derince, veriyorum, oksijenle besleyerek kendimi. Önümdeki alan kararıyor, sonra netleşiyor yeniden. Yolumu görebiliyorum.

Dönüyorum, kendimi toplamak için bir an elimi üstünde tutarak kapıyı açıyorum, içeri giriyorum. Nick orada, hâlâ arabayı yıkayarak, hafif bir ıslık çalarak. Çok uzakta gibi görünüyor.

Ulu Tanrım; diye düşünüyorum, istediğin her şeyi yapacağım. Sen ki beni bıraktın şimdi, kendimi ortadan sileceğim, isteğin gerçekten buysa eğer; içimi boşaltacağım, sahiden, bir ayin kadehi gibi tertemiz olacağım. Nick'ten vazgeçeceğim, diğerlerini boş vereceğim, şikayet etmeyi keseceğim. Kaderime razı olacağım.

Kendimi feda edeceğim. Tövbe edeceğim. Her şeyi bırakacağım. Her şeyden elimi eteğimi çekeceğim.

Bunun doğru olamayacağını biliyorum, ancak aklımdan geçiyor yine de. Kırmızı Merkez'de öğrettikleri her şey, direndiğim her şey, üstüme üstüme geliyor. Acı çekmek istemiyorum. Bir dansçı olmak istemiyorum, ayakları havayı döven, başı beyaz kumaştan yüzsüz bir dikdörtgen. Duvar'a asılmış bir kukla olmak istemiyorum, kanatsız bir melek olmak istemiyorum. Yaşamayı sürdürmek istiyorum, hangi biçimde olursa olsun. Kendi irademle vazgeçiyorum bedenimden, başkalarının kullanımı için. Canları ne çekiyorsa yapabilirler benimle. Sefilin tekiyim ben.

Onların gerçek güçlerini, ilk defa olarak, hissediyorum.

Arka kapıya doğru yönelerek çiçek tarhlarının ve söğüt ağacının yanından geçip gidiyorum. İçeri gireceğim, güvende olacağım. Dizlerimin üstüne çökeceğim, odamda, mobilya cilasını koklayarak ciğerlerim patlayana dek bayat havayı çekeceğim içime minnetle.

Serena Joy, ön kapıdan çıkmış; basamaklarda dikiliyor. Beni çağırıyor. İstediği nedir ki? Oturma odasına gidip gri yünü sarmaya yardım etmemi mi istiyor acaba? Ellerimi düzgün tutmayı beceremeyeceğim, bir şeylerin farkına varacak. Yine de, ona doğru yürüyorum, başka seçeneğim olmadığına göre.

Üst basamakta benden çok üstün görünüyor. Gözleri ateş saçıyor, derisinin büzülmüş beyazına karşın kor mavisi. Bakışlarımı kaçırıyorum yüzünden, yere yöneltiyorum; ayaklarına, bastonunun ucuna.

“Sana güvendim,” diyor. “Sana yardım etmeye çalıştım.”

Hâlâ başımı kaldırıp bakmıyorum ona. Suçluluk duygusu yayılıyor bedenime, yakalanmıştım, ancak ne için? Sayısız günahlarımdan hangisi için suçlanıyordum? Anlamanın tek yolu sessiz kalmak. Şimdi mazeret beyan etmek, şu ya da bu konuda,

aptalca bir hata olurdu. Aklından bile geçirmediği bir şeyi kaçırabilirdim ağzımdan.

Hiçbir şey olmayabilirdi de. Yatağımda saklı bulunan kibritti belki de. Utançla eğik tutuyorum başımı.

“Eee?” diye soruyor. “Kendin için bir şey söylemeyecek misin?”

Başımı kaldırıp bakıyorum ona. “Ne hakkında?” diye kekelemeyi başarıyorum. Ağzımdan çıkar çıkmaz küstahça geliyor kulağa-

“Bak,” diyor. Boştaki elini arkasından çekip gösteriyor. Elinde tuttuğu pelerini, kışlık olanı. “Üstünde ruj izi vardı,” diyor. “Nasıl bu denli kaba olabildin? Ona da söyledim...” Pelerini bırakıyor, şimdi başka bir şey var elinde, tümüyle kemikten ibaret elinde. Bunu da yere fırlatıyor, mor pullu elbise düşüyor, yılan derisi gibi merdivenlerden aşağı kayarak, güneş ışığında parlayarak. “Hem de arkamdan,” diyor. “Bana da bir şeyler bırakabilirdin.” Her şeye karşın, onu seviyor mu yoksa? Bastonunu kaldırıyor. Bana vuracak sanıyorum, ancak yapmıyor. “Şu iğrenç şeyi al ve odana git. Tıpkı diğeri gibisin. Bir sürtük. Sonun da aynı olacak.”

Eğilip topluyorum. Ardımda Nick ıslık çalmayı kesmiş.

Dönmek, ona doğru koşmak, kollarımı boynuna dolamak istiyorum. Aptalca olurdu bu. Yardım etmek için yapabileceği hiç bir şey yok. O da batağa sürüklenirdi.

Arka kapıya doğru yürüyorum, mutfağa girip sepetimi bırakıyorum, yukarı çıkıyorum. İtaatkâr ve sakinim.

XV
GECE

46

Odamda oturuyorum, pencerede, bekleyerek. Kucağımda örselenmiş bir avuç yıldız.

Beklemek zorunda kaldığım zamanların sonuncusu olabilirdi bu. Ancak ne için beklediğimi bilmiyorum. Ne bekliyorsun? derlerdi eskiden. Acele et, anlamına gelirdi. Yanıt beklenmezdi yani. Ne için beklemektesin, farklı bir soru, benim bu soruya verecek yanıtım da yok.

Yine de, tam olarak beklemek değil bu. Bu havada kalış durumuna benziyor daha çok. Duraksama olmaksızın. Hiç vakit yok eninde sonunda.

Utanç verici bir durumdayım ki bu da faziletli olmanın tersi. Bu konuda daha kötü hissetmeliyim kendimi.

Oysa huzurlu hissediyorum, sakin, kayıtsızlıkla dolu. O piçlerin seni un ufak etmelerine izin verme. Kendi kendime tekrarlıyorum bunu, ancak hiçbir anlam taşımıyor. Pekâlâ, Hava almasına izin verme ya da Varolma, demek de olası.

Sanırım bu söylenebilirdi.

Bahçede hiç kimse yok.

Yağmur yağacak mı diye merak ediyorum.

Dışarda, hava kararmakta. Şimdiden kızıla çalıyor. Yakında kararacak. Şimdi bile daha karanlık. Çok sürmedi bu.

Yapabileceğim birkaç şey vardı aslında. Örnekse, evi ateşe verebilirdim. Kimi giysilerimi ve çarşafları tomarlayabilir ve saklı tek

kibritimi çakabilirdim. Yanmazsa, yanmazdı. Öte yandan bir yansa, en azından bir olay olurdu, çıkışımı belirleyecek bir tür işaret. Kolayca söndürülen birkaç alev. Bu arada duman bulutları salıp ortalığa, boğularak ölebilirdim.

Yatak çarşaflını şeritler halinde kesip bükerek sözde bir halat yapar, bir ucunu yatağımın ayağına bağlayıp pencereyi kırmayı deneyebilirdim. O kırılmaz pencereyi.

Komutan'a gidip, eskiden dedikleri gibi, saçlarım dağınık, yere diz çöker, dizlerine sardır, itiraf edebilir, yanar yakılır, affimı niyaz edebilirdim. *Nolite te bastardes carborundorum,* diyebilirdim. Bir dua değil. Ayakkabılarını getiriyorum gözümün önüne, siyah, iyi parlatılmış, ulaşılmaz, ser verir sır vermez.

Bunun yerine, yatak çarşafını boğazıma dolayabilir, tuvalette kendimi kancaya bağlayabilir, ağırlığımı ileri vererek kendimi boğabilirdim.

Kapının ardına saklanıp bekleyebilirdim Serena gelinceye dek, koridor boyunca topallayarak, verdiği hüküm, günahımın kefareti ya da ceza her neyse, onu da getirerek, üstüne atılıp yere yıkabilir, başına vurabilirdim, keskin ve kusursuz biçimde. Onu sefaletinden kurtarmak için, kendiminkinden de tabii. Sefaletimizden kurtarmak için onu.

Zaman kazandırırdı bu.

Uygun adımlarla merdivenden aşağıya inebilir, kapıdan çıkar ve cadde boyunca yürüyebilirdim, nereye gittiğimi bilir gibi görünmeye çalışarak ve ne kadar uzağa gidebileceğime bakabilirdim. Kırmızı çok göze batan bir renk.

Nick'in odasına gidebilirdim, garajın üstündeki, daha önce yaptığımız gibi. Beni içeri alıp almayacağı konusundaki merakımı giderebilirdim, beni koruyup korumayacağı. Şimdi bu gereksinim gerçekken.

Bütün bunları gözden geçiriyorum tembel tembel. Her biri, diğerleriyle aynı görünüyor. Hiçbiri diğerine yeğlenecek gibi değil. Bitkinlik çöküyor üstüme, bedenime, bacaklarıma ve gözlerime.

Sonuçta sizi ele geçiren bu oluyor. İnanç bir sözcük sadece, süslü bir sözcük.

Dışarıya bakıyorum alacakaranlıkta ve mevsimin kış olduğunu düşünüyorum. Düşen kar, hafifçe, çaba göstermeksizin, her şeyi yumuşak kristallerle kaplayarak, bir yağmur öncesi ay ışığı pusu, dış hatları belirsizleştiren, rengi silen. Donarak ölmek acı vermez derler, ilk üşümeden sonra. Çocukların yaptığı bir melek gibi uzanıp karın içine uyuyup gidersiniz.

Ardımda varlığını hissediyorum onun, kadın atamın, ikizimin, avizenin altında havada dönen, yaldız ve tüylerden oluşan kostümüyle, uçarken durduruluverilen bir kuş, bir meleğe dönüştürülen bir kadın, bulunmayı bekleyen. Bu sefer benim taraflından. Burada yalnız olduğuma nasıl da inanabildim? Her zaman vardık ikimiz. Bitir şu işi, diyor. Sıkıldım ben bu melodramdan, sessiz kalmaktan sıkıldım. Koruyabileceğin hiç kimse yok, hiç kimse için değeri yok senin yaşamının. Sona ermesini istiyorum bunun.

Tam ayağa kalkarken siyah minibüsün geldiğini duyuyorum. Görmeden önce sesini duyuyorum; alacakaranlığa bezenmişliğiyle, kendi sesinin somutlanması, gecenin pıhtılaşması gibi görünüyor. Araba yoluna dönüp duruyor. Beyaz gözü görebiliyorum sadece, o iki kanadı. Boyası fosforlu olmalı. İki adam aracın biçiminden sıyrılıp ön merdivenleri çıkıyor ve zili çalıyorlar. Zilin sesini duyuyorum, ding-dong, kozmetik pazarlayan bir kadının hayaleti gibi, aşağıda holde.

Daha kötüsü geliyor demek.

Zamanımı ziyan ediyormuşum. Henüz şansım varken olayların gidişini kendi elime almalıymışım. Mutfaktan bir bıçak çalmalı, dikiş makaslarına ulaşmanın bir yolunu bulmalıymışım. Bahçe makasları vardı, örgü şişleri; ararsanız, silahla doludur dünya. Dikkat etmeliymişim.

Ancak bunu düşünmek için çok geç şimdi, ayakları şimdiden merdivenlerin tozlu-gül-rengi halısının üstünde; ağır, sessiz bir yürüyüş, alında atan bir damar. Sırtım pencereye dönük.

Bir yabancıyı bekliyorum, ancak kapıyı iterek açan ve bir fiskeyle ışığı yakan Nick oluyor. Bunu koyacak yer bulamıyorum zihnimde, onlardan biri değilse tabii. Her zaman için vardı bu olasılık. Nick, özel Göz. Pis işler, pis insanlarca yapılır.

Seni bok herif, diye düşünüyorum. Bunu söylemek için ağzımı açıyorum, ancak bana doğru geliyor, yakınıma ve fısıldıyor. “Her şey yolunda. *Mayday* bu. Git onlarla.” Gerçek adımla çağırıyor beni. Neden bir anlamı olsun ki bunun?

“Onlarla mı?” diyorum. Arkasında duran iki adamı görüyorum, koridordaki tavan lambası başlarını kafataslarına dönüştürüyor. “Çıldırmış olmalısın.” Şüphem üstünde, havada asılı duruyor, beni uyaran esrarlı bir melek. Handiyse görebiliyorum onu. Mayday muhabbetini neden bitmeyecekmiş ki? Bütün Gözler biliyor olmalı bunu; sıkarak, ezerek, burarak çıkarmış olacaklar yeterince bedenden, yeterince ağızdan çıkarmışlardır şimdiye dek.

“Güven bana,” diyor; asla kendi içinde bir tılsım olmamıştı bu ifade, hiç garantisi yok.

Yine de, sıkı sıkı yapışıyorum buna, bu öneriye. Bana bırakılan tek şey bu.

Biri önde, biri arkada, merdivenlerden aşağıya eşlik ediyorlar bana. Adımlar sakin, ışıklar açık. Korkuya karşın, ne kadar da sıradan. Buradan saati görebiliyorum. Özellikli bir zaman değil.

Nick bizimle değil artık. Görülmeyi istemeyerek arka merdivenlerden inmiş olabilir.

Serena Joy koridorda dikiliyor, aynanın altında, yukarı bakarak, kuşkulu. Komutan onun arkasında, oturma odasının kapısı açık. Saçları çok gri. Endişeli ve çaresiz görünüyor, aynı zamanda benden

kaçıyor, kendini uzak tutuyor. Onun için başka her neysem, şu noktada bir musibetim de. Benim hakkımda bir kavga ettiklerine şüphe yok; kuşku yok Serena'nın ona cehennem azabı yaşattığına. Onun için üzülecek kadar duygu taşıyorum içimde hâlâ. Moira haklıydı, yufka yüreklinin tekiyim ben.

“Ne yapmış?” diye soruyor Serena Joy. Onları çağıran kendisi değil demek. Benim için her ne tasarladıysa, daha özel bir şeymiş.

“Söyleyemeyiz, efendim,” diyor önümdeki. “Üzgünüm.”

“Yetki belgenizi görmem gerek,” diyor Komutan. “Tutuklama belgeniz var mı?”

Trabzana yapışıp kibarlığı elden bırakarak çığlığı basabilirdim şimdi. Onları durdurabilirdim, en azından bir süre için. Gerçekseler, kalırlar; yok değilseler, kaçıp giderler. Beni bırakarak burada.

“İhtiyacımız yok, efendim, ancak her şey emirlere uygun” diyor birinci yine. “Ulusal sırlara ihanet.”

Komutan elini başına koyuyor. Ne anlatıyormuşum ve kime, dahası düşmanlarından hangisi çıkarmış bunu ortaya? Olası, bir güvenlik riski oluşturacak şimdi Komutan. Onun üstündeyim, oradan aşağıya bakıyorum; büzülüp küçülüyor. Daha önce de temizlik yapılmıştı Komutanlar arasında, bundan sonra da yapılacak. Serena Joy bembeyaz kesiliyor.

“Orospu,” diyor. “Senin için yaptığı onca şeyden sonra.”

Cora ve Rita itiş kakış çıkıyorlar mutfaktan. Cora ağlamaya başlamış. Ben, onun umuduydum, boşa çıkardım. Bundan böyle hep çocuksuz kalacak.

Minibüs araba yolunda bekliyor, çift kapısı açık. İkisi şimdi her biri bir yanımda, dirseklerimden tutup içeri girmeme yardım ediyor. Bunun sonum mu, yoksa yeni bir başlangıç mı olduğunu anlamanın hiçbir yolu yok: kendimi yabancıların eline teslim ettim, çünkü başka yolu yok.

Ve böylece tırmanıyorum, içerdeki karanlığa; aydınlığa ya da.

TARIHSEL NOTLAR

Damızlık Kız'ın Öyküsü Üstüne Tarihsel Notlar

25 Haziran 2195 tarihinde, Denay Üniversitesinde, Nunavit, gerçekleştirilen Uluslararası Tarih Kurulu Kongresinin bir bölümü olan, Gilead çalışmaları üstüne yapılan 12. Sempozyumun kayıtlarının kısmi bir nüshasıdır.

Başkan: Profesör Maryann Crescent Moon, Kafkas[22] *Antropolojisi Bölümü, Denay Üniversitesi, Nunavit.*

Gündem Konuşmacısı: Profesör James Darcy Pieixoto, Yirminci ve Yirmi Birinci Yüzyıl Arşivleri Yöneticisi, Cambridge Üniversitesi, İngiltere.

CRESCENTMOON: Bu sabah burada hepinize hoş geldiniz demekten zevk duyuyorum. Dahası, pek çoğunuzun Profesör Pieixoto'nun, eminim, ilgi çekici ve değerli konuşması için toplanmış olduğunuzu görmek beni sevindirdi. Gilead Araştırmaları Birliği olarak biz, bu dönemin, özellikle bu yarı kürede, eninde sonunda dünyanın haritasının yeniden çizilmesinden sorumlu olmakla, daha ileri çalışmaların karşılığını vereceğine inanıyoruz.

Daha fazla yol almadan birkaç duyuru yapmam gerek. Balık avı seferi, planlandığı gibi, yarın gerçekleştirilecek; bu yüzden, yağmur için uygun giysiler ve böcek ilacı getirmeyenleriniz için, Kayıt Masasında düşük bir ücretle bunları sağlamak mümkün. Doğa Yürüyüşü ve Açık Havada Tarihi Kostümlü Şarkı Söyleme faaliyetleri, yanılmaz Profesörümüz Johnny Running Dog tarafından bu süre zarfında güzel bir hava teminatı verildiğinden, öbür gün için tekrar programa alınmıştır.

Bu kongrede, On İkinci Sempozyumun bir parçası olarak Gilead Araştırmaları Birliği tarafından desteklenen ve hizmetinize sunulan diğer faaliyetleri anımsatmama izin verin. Yarın öğleden sonra, Hindistan'ın Baroda Üniversitesi, Batı Felsefesi Bölümünden

Profesör Gopal Chatterjee, “Erken Gilead Dönemi Devlet Dinindeki Krişna ve Kali Unsurları” hakkında konuşacak. Ayrıca, Perşembe sabahı, Teksas Cumhuriyeti San Antonio Üniversitesi, Askeri Tarih Bölümünden Profesör Sieglinda Van Buren'in sunuşu yer alacak. Profesör Van Buren, “Varşova Taktiği: Gilead İç Savaşında Şehir Merkezlerini Kuşatma Politikaları” üstüne ilgi çekici olacağına emin olduğum bir konferans verecek. Kuşkusuz hepimiz bunlara katılmayı arzu edeceğiz.

Öte yandan, gündem konuşmacımıza -gerçi, eminim bu gerekli değil- süresini aşmamasını anımsatmak zorundayım, böylelikle sorulara zaman ayırabiliriz ve sanırım hiçbirimiz dünkü gibi öğle yemeğini kaçırmak istemeyiz. (*Gülüşmeler*)

Profesör Pieixoto, kişisel olarak değilse bile sayıları hayli çok olan yayınları aracılığıyla hepimiz tarafından gayet iyi tanındığından, ayrıca tanıtılmaya pek gereksinimi yok. Bu yayınlar, “Çağlar Boyunca Para Arzını Önlemeye Yönelik Yasalar: Belgelerin Bir Analizi” ve iyi bilinen çalışması “İren ve Gilead: Güncelerden Görüldükleri Şekliyle İki Geç Yirminci Yüzyıl Monoteokrasileri”dir. Hepinizin bildiği gibi, bugün incelenmekte olan bant kayıtlarının, yine Cambridge'den Profesör Knotly Wade ile birlikte ortak yayımcısıdır ve böylece yazıya dökülüp anlamlandırılmasında ve yayınlanmasında rol oynamıştır. Konuşmasının başlığı “*Damızlık Kız'ın Öyküsü* ile İlgili Olarak Gerçekliğini ve Yazarını Kanıtlama Sorunları’dır.

Profesör Pieixoto.

Alkışlar.

PIEIXOTO: Teşekkürler. Dün geceki yemekte o güzelim Arctic Char[23]'ımızdan hepimizin hoşlandığından eminim, şimdi ise bir o kadar hoş Arctic Chair[24]'den zevk almaktayız." Zevk almak" ifadesini, kuşkusuz modası geçmiş üçüncüyü dıştalayarak, iki ayrı anlamda kullanıyorum. (*Gülüşmeler*.)

Şimdi izninizle biraz ciddileşeyim. Küçük sohbetimin başlığının da imlediği gibi, artık hepiniz tarafından çok iyi bilinen ve *Damızlık Kız'ın Öyküsü* başlığıyla anılan *soi-disant* bant kayıtlarıyla ilgili kimi sorunları ele almak istiyorum. *Soi-disant* diyorum, çünkü önümüzdeki şey, özgün biçimindeki malzeme değil. Daha açık konuşmak gerekirse, keşfedildiğinde düzenli bir kayıt özelliği yoktu ve bir başlığa da sahip değildi. "Damızlık Kız'ın Öyküsü" başlığı Profesör Wade tarafından takılmıştı, kısmen büyük Geoffrey Chaucer'a hürmetle; ne var ki Profesör Wade'i benim gibi yakından tanıyanlar, bütün sözcük oyunlarının belli bir amaçla yapıldığından emin olduğumu söylediğimde ne demek istediğimi anlayacaklardır. Özellikle, tail[25] sözcüğünün arkaik ve kaba anlamıyla ilgili olan sözcük oyunu söz konusu olduğunda; bir ölçüye kadar, öykümüzün geçtiği Gilead toplumunun o dönemindeki anlaşmazlık nedeninin ta kendisidir sanki. *(Gülüşmeler, alkışlar.)*

Bu parça -belge sözcüğünü kullanmakta duraksıyorum- bir zamanlar Bangor şehri olan yerde ortaya çıkarılmıştı, Gilead rejiminin başlangıcından önce Maine Eyaleti olarak anılan yerde. Bu şehri, yazarımızın "Yeraltı Kadın Yolu" olarak belirttiği şeyin önemli bir ara istasyonu olarak biliyoruz, bu yüzden timi tarih nüktedanlarımız sonradan "Yeraltı Günah Yolu" olarak adlandırmışlardı. (*Gülüşmeler, homurtular.)* İşte bu yüzden, Birliğimiz buna özel bir ilgi göstermiştir.

Asıl biçimiyle bu parça, U.S. ordu işi, belki circa (yaklaşık) 1955 yılına ait bir metal sandıktan ibarettir. Bu gerçek kendi içinde pek önem taşımayabilir, çünkü bu tür küçük sandıkların "ordu ihtiyaç fazlası" olarak sıkça satıldıkları bilinmekte, bu yüzden kolay bulunur olsalar gerekti. Bu sandığın içinde, bir zamanlar postayla gönderden

paketlerde kullanılan türden bir bantla kapatılmış, yaklaşık otuz teyp kaseti bulunuyordu; kompakt diskin çıkışıyla seksenli ya da doksanlı yıllarda bir yerde modası geçmişti bu kasetlerin.

Bunun, bu tür buluntuların ilki olmadığını hatırlatmak isterim. Örnekse, Seattle'ın bir varoluşunda bir garajda keşfedilen ve "A.B. Anıları" olarak bilinen parçayla, bir zamanlar Syracuse adıyla bilinen çevrede, yani New York'ta, yeni bir toplantı evinin inşaatı sırasında kazayla kazılıp çıkarılan "P.'nin Günlüğü"ne kuşkusuz aşinasınız.

Profesör Wade ve ben bu yeni buluntuyla karşılaşınca büyük bir heyecana kapıldık. Çok şükür, bundan birkaç yıl önce, antika meraklısı mükemmel asistan teknisyenimizin yardımıyla bu tür bantları çalabilen bir makineyi tekrar yapabilmiştik ve hemen zahmetli kopyalama işine koyulduk.

Elimizdeki koleksiyonda, konuşmalara karşın değişen oranda müzik de içeren otuz kadar bant vardı. Her bant, kuşkusuz kamuflaj amacıyla iki ya da üç şarkıyla başlıyor genelde: sonra müzik aniden duruyor ve konuşma başlıyor. Ses bir kadına ait ve ses-kayıt uzmanlarımıza göre konuşan hep aynı ses. Kasetler üzerindeki etiketler o dönemin gerçek etiketleriydi, elbette erken Gilead çağının başlangıcından önceki bir tarihe aittiler, çünkü bu tür dünyevi müzik o rejimde yasaklanmıştı. Örnekse, "Elvis Presley'in Altın Yılları" adı altında dört kaset, "Litvanya Halk Şarkıları" adlı üç, "Boy George Kaldırıyor Onu" adlı yine üç, "Mantovani'nin Yumuşak Yayları" adlı da iki kaset vardı. Ayrıca, tek bir bant üstünde bulunan adlar da vardı: "Twisted Sister Carnegie Hall'da" özellikle hoşuma gidenlerden biri.

Etiketlerin gerçek olmalarına karşın, ilgili şarkıların bulunduğu kasetlere denk düşmüyorlardı her zaman. Buna ek olarak, kasetler belli bir sırayla düzenlenmemişlerdi, kutunun dibinde öylesine duruyorlardı: numaralanmamışlardı bile. Böylece, bu konuşma bloklarını gidiyor göründükleri sırayla düzenlemek Profesör Wade ve bana kalmıştı; yine de, başka bir yerde dediğim gibi, bu tür düzenlemeler biraz tahmine dayanmakta, bu yüzden yaklaşık ve daha ayrıntılı bir araştırmaya gebe olarak görülmeli.

Kayıtları elimize alır almaz -aksandan, belirsiz göndergelerden ve artık kullanılmayan kimi ifadelerden kaynaklanan güçlükler yüzünden defalarca incelemek zorunda kaldık- edinmesi bize bu denli çok emeğe mal olan bu malzemenin doğasına dair kimi kararlar vermemiz gerekti. Birkaç olasılıkla baş başa kalmıştık. Öncelikle, teyp kayıtları sahte olabilirdi. Bildiğiniz gibi, kuşkusuz bu tür öykülerin sansasyonelliğinden para kazanmayı arzulayan, yayıncıların büyük paralar ödediği, böylesi birçok sahtecilik olayları meydana gelmişti. Görünüşe bakılırsa, tarihin belli dönemleri, hem diğer toplumlar hem de onu izleyenler için, bir çırpıda özellikle ibret menkıbelerine malzeme sağlamakla kalmayıp büyük oranda ikiyüzlü kendini kutlamalara da vesile olmakta. Burada bir parantez açmama izin verilirse, bence Gileadlılar üstüne ahlaki yargılar verirken dikkatli olmamız gerektiğini söylememe müsaade edin. Kuşkusuz şimdiye dek bu tür yargıların zorunlu olarak kültüre özel olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz. Öte yandan, Gilead toplumu demografik ve başka bir takım sorunların devasa baskısı ve bizlerin bugün daha bağımsız olduğumuz unsurların etkisi altındaydı. Bizim işimiz sansür etmek değil anlamaktır. (Alkışlar.)

Tekrar konumuza dönelim: bu gibi kayıtları inandırıcı biçimde taklit etmek, nasılsa, çok güçtür; dahası onları inceleyen uzmanlar, bu fiziksel nesnelerin gerçekliği konusunda güvence verdiler bize. Kuşkusuz kaydın kendisi, yani müzik kaseti üstüne sesin kaydedilmesi, son yüz elli yıl içinde yapılmış olamazdı.

Kasetlerin gerçek olduğu varsayıldığına göre, içeriğin doğası hakkında ne demeli acaba? Açıkçası, yazar doğruyu söylüyorsa, kendisinin kullanımına hiçbir makine ya da teyp verilmediğinden, dahası bunları saklayacak bir yeri de bulunmadığından, öykülediği zaman diliminde kaydedilmiş olamaz. Öte yandan, eşzamanlığı dışlama kararı vermeme neden olan belirli bir düşünsel nitelik var öyküde. Dinginlik anında değilse bile, en azından *post facto* anımsanmış duygulanımlara dair bir esintiye sahip.

Öykücüye bir kimlik yakıştırabilsek, bu dokümanın -lafı uzatmamak adına böyle dememe izin verin- nasıl varedildiğine dair

bir açıklama için epeyi yol alabileceğimizi hissettik. Bunu başarmak için, iki yol izledik soruşturmamızda.

İlk olarak, Bangor’un eski kent planlarını ve bugüne kalan diğer belgeleri ele alarak, yaklaşık bu zamanda keşif yerinde yaşamış olan bu ev sakinlerinin kimliğini belirlemeye giriştik. Bu evin, söz konusu dönemde, olası, Yeraltı Kadın Yolu üstündeki “güvenli ev”lerden biri olduğu ve yazarımızın örneğin çatı katı ya da kilerde birkaç hafta ya da aylığına saklandığı, bu süre boyunca da kayıtları yapma olanağı bulduğu şeklinde akıl yürüttük. Kuşkusuz, kasetlerin söz konusu yere kayıtlar yapıldıktan sonra getirilmiş olabileceği olasılığını gözardı etmek için hiçbir neden yoktu. Varsayılan bu yöre sakinlerinin torunlarının izini bulup yerlerini saptayabileceğimizi umuyorduk, bu kişilerin de bizi başka malzemelere götüreceğini tabu: güncelere belki ya da kuşaktan kuşağa geçmiş aile kayıtlarına.

Ne yazık ki, bu yol hiçbir yere çıkmadı. Bu insanlar, yeraltı zincirinin bir halkasıydılarsa gerçekten, olası keşfedilip tutuklanmışlardı; bu durumda onlarla ilgili her türlü belge yok edilmiş olurdu. Böylece ikinci bir girişim yolu izledik. Yazarımızın öyküsünde boy gösterenlerle bilinen tarihsel kişileri bağdaştırmaya çalışarak dönemin kayıtlarını taradık. Gilead rejiminin çeşitli kadro ayıklamalarından ve iç isyanlardan sonra bilgisayarlarını ve dökümlerini temizleme huyu yüzünden o zamandan kalma kayıtlar düzensiz, yine de kimi dökümler mevcut. Aslına bakılırsa bazıları, o vakitler İngiliz Adalarında pek çokları bulunan Kadınları-Kurtarma örgütleri tarafindan propaganda amacıyla kullanılmak üzere gizlice kaçırılmıştı İngiltere'ye.

Öykücünün kendisini doğrudan belirlemek yolunda hiç umutlanmadık. Elimizdeki malzemeden çıkardığımıza göre, doğurma amacı için toplanan ilk kadın dalgası içinde yer aldığı ve hem bu tür hizmetleri gereksinen hem de elit tabaka içindeki konumları gereği onlar üzerinde hak iddia edebilen kimselere tahsis edildiği açık. Rejim, tüm ikinci evliliklerin ve evliliğe dayanmayan bütün ilişkilerin zina sayıldığını ilân edip kadın eşlerin tutuklanmasına dayalı basit bir taktik sayesinde bir anda bu türden bir kadın grubu oluşturdu. Bundan başka, ahlaki bakımdan uygunsuz oldukları gerekçesiyle,

sahip oldukları çocuklara el koyup her ne şekilde olursa olsun evlat sahibi olmaya can atan daha yüksek makamdaki çocuksuz ailelerin yanına verdi. (Orta dönemde, bu uygulama devlet kilisesi tarafından onaylanmayan bütün evlilikleri kapsayacak denli genişletildi.) Böylelikle, rejimde yüksek mevkileri işgal eden erkekler, bir ya da iki sağlıklı çocuk doğurmakla bu amaca uygunluklarını kanıtlayan kadınlar arasından istediklerini seçip alabiliyorlardı. Önceden yapılmış sağlıklı doğumlar, salt Gilead'ta değil o zamanın çoğu kuzey Kafkas toplumlarında görülen bir fenomen olan, doğum oranlarının hızla aşağı düşmesiyle belirlenen o çağda arzu edilen bir özellikti.

Bu düşüşün nedenleri bizim için tümüyle belirli değildir. Doğurganlıktaki bu başarısızlık kısmen, hemen Gilead öncesi dönemdeki, kürtaj dahil çeşitli türden doğum kontrol türlerinin yaygın olarak kullanımına dayandırılabilir kuşkusuz. Bu durumda kimi kısırlıklar istenmişti, ki bu da Kafkasyan ve olmayanlar arasındaki farklı istatistikleri açıklayabilir; yine de, istenmemiş kısırlıklar da vardı. Bilmem bunun kalıtsal frengi ve rezilane AİDS salgını çağı olduğunu anımsatmama gerek var mı? İkincisi topluma büyük oranda yayıldığında, birçok genç ve cinsel bakımdan etkin insanı üretken grubun dışına itmişti. Ölü doğumlar, düşükler ve genetik bozukluklar yaygındı ve artmaktaydı. Dahası bu eğilim, çeşitli nükleer tesis kazaları, fabrikalarda iş tatil etmeler ve dönemi belirleyen sabotaj olaylarıyla bağlantılıydı. Yasal ya da değil binlercesinin bulunduğu kimyasal ve biyolojik savaş ihtiyat depolarından ve toksik atıkların tutulduğu yerlerden -kimi durumda bu maddeler öylece kanalizasyon sistemine salınıveriyordu- kaynaklanan sızıntılar, zararlı böcek ve bitkileri öldüren kimyasallarla diğer spreylerin denetimsiz kullanımı da söz konusuydu.

Ancak nedenler ne olursa olsun, etkiler fark edilebilir biçimdeydi ve o zamanlar bu duruma tepki gösteren sadece Gilead rejimi değildi. Örnekse Romanya, her türlü doğum kontrol yöntemini yasaklayarak, kadın nüfusu zorunlu gebelik testlerine tabi tutarak ve yükselmeyle maaş artışlarını dünyaya getirilen çocuk sayısına bağlayarak seksenli yıllarda Gilead'ı öncelemişti.

Doğum hizmetleri olarak adlandırabileceğim şeye duyulan gereksinim, Gilead öncesi dönemde de farkına varılan bir olaydı: “yapay dölleme”, “doğurganlık klinikleri” ve bu amaç için kiralanan “ vekil anne” kullanımıyla yetersiz biçimde karşılanmaya çalışılıyordu bu gereksinim. Gilead, ilk ikisini dine aykırı oldukları gerekçesiyle yasaklarken, kutsal metinlerde cevaz verici öncülleri varolduğu düşünülen üçüncüyü yasallaştırıp zorunlu hale getirdi. Böylelikle, Gilead öncesi dönemde yaygın olan seri çok-eşle- evliliği, hem Eski Ahit zamanında hem de on dokuzuncu yüzyılda eski Utah Eyaletinde uygulanan eşzamanlı biçimine dönüştürdüler. Tarih çalışmalarından bildiğimiz gibi, hiçbir yeni sistem eskisinde bulunan birçok unsuru bir şekilde işe koşmadan dayatamaz kendisini: tıpkı Ortaçağ Hristiyanlığında pagan unsurların varlığına şahit olmamız ve Rus “KGB” teşkilatının kendisini önceleyen Çar’ın gizli servisinden evrimleşmesi gibi. Kuşkusuz, Gilead da bu konuda bir istisna oluşturmuyordu. Örnekse, ırkçı politikaları sıkı sıkıya Gilead öncesi döneme bağıntılanmıştı; işte bu ırkçı korkular Gilead rejiminin gidebildiği yere kadar gitmesini sağlayan coşkusal yakıtını sağlamıştır.

Bu durumda öykücümüz, birçoklarından biriydi ve parçası olduğu tarihin o anının dar çerçevesi içinde görülmeli. Ancak onun hakkında yaşından, herhangi birine ait olabilecek fiziksel özelliklerden ve ikamet ettiği yerden başka ne biliyoruz ki? Çok fazla şey değil. Görünüşe bakılırsa eğitimli bir kadınmış, o zamanın herhangi bir Kuzey Amerikan koleji mezununa eğitimli denilebilirse tabii. *(Gülüşmeler, kimi homurdanmalar.)* Ne var ki, sizin de dediğiniz gibi, ormanlar bunlarla doluydu, bu yüzden hiç yararı yok. Gerçek adını vermeye layık görmüyor bizi, aslına bakılırsa Rachel ve Leah Tekrar-Eğitim Merkezi'ne girişiyle bu ada ilişkin bütün resmi kayıtlar yok edilmiş olmalı. “Gleninki” ve “Warreninki” gibi, söz konusu adamın ilk adı ve iyelik son ekiyle oluşturulmuş, bir başka isimden türetilmiş bir ad olduğundan “Fredinki” de hiçbir ipucu vermiyor. Bu tür adlar kadınların belirli bir Komutan'ın ev halkına dahil olmalarıyla alınıp oradan ayrılmalarıyla da otomatikman bırakılırdı.

Dokümandaki diğer adlar da kimlik ve gerek kaydın gerekse yazarın gerçekliğini saptama amaçları için aynı biçimde yararsız. “Moira” ve “Janine” gibi, “Luke” ve “Nick” adları da havada kalıyor. Ola ki kasetler keşfedilir diye bu kişileri korumak için uyarlanmış takma adlar oldukları yolunda büyük bir olasılık mevcut. Durum böyleyse, kayıtların Gilead sınırları içinde, dışında değil de içinde, Mayday yeraltı örgütü tarafından daha sonra kullanılmak için gizlice geri götürülmek üzere yapıldığı yolundaki görüşümüz kanıtlanmış olur.

Yukarıdaki olasılıkların elenmesi bizi sadece bir tanesiyle baş başa bıraktı. Şu kaçkın “Komutan”ın kimliğini saptayabilsek, en azından bir parça yol alınmış olacağını hissettik. Bu denli yüksek bir konuma sahip birinin, Gilead'ın felsefesinin ve sosyal yapısının şekillendirildiği çok gizli bir kurul olan Yakup'un Oğulları'nın ilk Beyin Takımı'nın olası bir üyesi bulunduğunu varsaydık. Bu kurullar, süper güçlerin karşılıklı saldırmazlığı tanımalarından ve gizli Etki Alanları Anlaşması'nın imzalanmasından kısa süre sonra oluşturuldu. Bu anlaşma, süper güçleri kendi imparatorlukları içinde git gide artan sayıdaki ayaklanmalarla, diğerinin karışmasıyla engellenmeden, serbestçe ilgilenmede özgür bıraktı. Yakup'un Oğulları toplantılarının resmi kayıtları, Gilead'ın gerçek mimarlarından bir kısmını itibardan düşürüp eriten Orta - Dönem Büyük Temizlik'inden soma imha edildi. Yine de, orada bulunan sosyobiyologlardan biri olan Wilfred Limpkin tarafından şifreli olarak tutulan günce sayesinde kimi bilgilere sahibiz. (Bildiğimiz gibi, tıpkı Darwinciliğin daha önceki ideolojiler tarafından kullanılması gibi, doğal çok - eşliliğe dair sosyobiyolojik kuram, bu rejimin daha garip kimi uygulamaları için bilimsel bir kanıt olarak kullanıldı.)

Limpkin'den edindiğimiz malzemeden iki olası aday olduğunu biliyoruz; yani, adları “Fred” unsurunu barındıran iki kişi: Frederick R. Waterford ve B. Frederick Judd. İkisinin de fotoğrafı gelmemiş günümüze, gerçi Limpkin ikinciyi kendini bir şey sanan alığın teki olarak tanımlar, bakın alıntılıyorum: “Sizin bir golf etabında yaptığınız şeyin kendisi için ön-sevişme olduğu birisi.” (*Gülüşmeler*.) Limpkin'in kendisi Gilead'ın kuruluşundan sonra pek uzun yaşamadı, güncesine

sahip olmamızın biricik nedeni sonunu önceden görüp Calgary'deki baldızına iletmesidir.

Waterford ve Judd, ikisini de bizim için ilginç kılan özelliklere sahipler. Waterford, piyasa araştırması konusunda birikime sahipti ve, Limpkin'e göre, kadın giysilerinin dizaynıyla Damızlık Kızların kırmızı giymeleri önerisinden sorumluydu; görünüşe bakılırsa, İkinci Dünya Savaşı döneminde Kanada'daki "POW" kamplarındaki Alman esirlerin üniformalarından ödünç almıştı bu kırmızı fikrini. "Ortak - İnfaz" ifadesinin yaratıcısı da o görünüyor, yüzyılın son üçte birlik döneminde bir zaman popüler olan bir egzersiz programından aşırmıştı bunu; gerçi, toplu ipe çekme ayini bir on yedinci yüzyıl İngiliz köy geleneğinden çıkarılmıştı. "Kurtuluş" da ona ait olabilir, ancak Gilead'ın kurulduğu zaman, kaynağını Filipinler'de bulan bu uygulama, birinin politik düşmanının safdışı bırakılması anlamında kullanılan genel bir ifade olarak yaygınlık kazanmıştı. Başka bir yerde de söylediğim gibi, gerçekten Gilead'a özgü ya da ona ait pek az şey vardı: onun dehası sentez gücünde yatmaktaydı.

Öte yandan Judd, paketlemeden çok taktik geliştirmekle ilgili görünmekte. Yabancı hükümetlerin destabilize edilmesi üstüne pek bilinmeyen bir "CIA" kitapçığının Yakup'un Oğulları için stratejik bir elkitabı olarak kullanımını öneren odur; bundan başka, zamanın önde gelen "Amerikalılar"ının ölüm listesini de o hazırlamıştır. Ayrıca, Başkan'ın Günü Katliamını düzenlediğinden de şüphelenilmektedir: gerçekleştirilmesi için Kongreyi çevreleyen güvenlik sistemine had safhada sızma gerektirmiş olsa gerek; dahası, bu katliam olmaksızın Anayasanın askıya alınması da gerçekleşemezdi. Ulusal Anavatan ve Yahudileri gemilere doldurma, onları vatanlarına iade etme tasarısını özelleştirme fikri gibi, ona aitti. Sonuç, kârı artırmak için birden fazla gemi dolusu Yahudinin öylece Atlantik'e boşaltılıvermesiydi. Judd hakkında bildiklerimize bakılırsa, bu olay onu pek sarsmamış olmalı. Sabit fikirlinin biriydi ve Limpkin şu ifadenin sahibi olduğuna tanıklık eder: "Büyük hatamız, onlara okumayı öğretmekti. Bunu bir daha yapmayacağız."

Kişinin sapkın unsurlardan kendisini uzak tutması için salt ürkütücü ve etkin bir yol olmakla kalmayıp Gilead'taki kadın unsurlar

için bir emniyet sübabı olarak iş göreceğini ileri sürerek, Ortak-İnfaz ayininin biçimini tasarlayanın Judd olduğuna inandır. Günah keçileri kötü şöhretleriyle tarih boyunca yararlı olagelmişlerdir; diğer zamanlarda çok sıkı biçimde denetlenen bu Damızlık Kızlar için arada sırada çıplak elle bir erkeği parçalayabilmek büyük bir nimet yerine geçmiş olsa gerek. Bu uygulama öylesine popüler ve etkili bir hal aldı ki, gündönümü ve ekinokslarda, yılda dört kez gerçekleştirildiği orta dönemde düzenli hale getirildi. Eski çağların Toprak Tanrıçaları için yapılan bereket ayinlerinden yansımalar var burada. Dün öğleden sonraki panel tartışmasında duyduğumuz gibi Gilead, yapısal anlamda kuşkusuz ataerkil olmasına karşın, kendisini oluşturan sosyal dokudaki kimi sektörler gibi, içerikte zaman zaman anaerkildi. Gilead'ın mimarlarının da pek iyi bildiği gibi, etkin bir totaliter sistemi ya da aslında herhangi bir sistemi kurmak için, kaldırdıklarınızın yerine kimi çıkar ve özgürlükler sunmanız gerek, en azından ayrıcalıklı bir azınlığa.

Bu bağlamda, “Teyzelik” olarak bilinen şu yaman kadın denetim kurumu üstüne bir iki yorum yapmanın sırasıdır belki. Judd Limpkin malzemesine göre daha en baştan, doğurganlık ve diğer amaçlar için kadınları denetlemenin en iyi ve en ekonomik yolunun yine kadınlardan geçtiği düşüncesindeydi. Bunun için bir alay tarihsel öncül bulunmaktaydı; aslına bakılırsa, zorla ya da başka şekilde kendini dayatan hiçbir imparatorluk bu özellik olmadan yapmamıştı: oranın yerlisi olanların yine kendi topluluğunun üyeleri tarafından denetlenmesi. Gilead'ın durumunda, ya “geleneksel değerler” dedikleri şeye gerçekten inandıkları ya da bu yolla edinebilecekleri menfaatler yüzünden Teyze olarak hizmet vermeye gönüllü birçok kadın vardı. Gücün kıt olduğu yerde, birazcığı bile baştan çıkarıcıdır. Olumsuz bir teşvik de mevcuttu gerçi: evli olmayan ve çocuksuz, kısır ya da yaşı geçkin kadınlar Teyzelik sisteminde görev almakla, gereksiz sayılıp sonunda kötü şöhretli Kolonileri sevkedilmekten kurtulabilirlerdi. Bu koloniler, esasen harcanabilir toksik temizlik ekipleri olarak kullanılan taşınabilir insan topluluklarından oluşmaktaydı; yine de, yeterince şanslıysanız, pamuk toplamak ve meyve hasadı yapmak gibi daha az tehlikeli görevlere atanabilirdiniz.

Demek ki fikir Judd'a ait, ancak uygulama Waterford'un damgasını taşıyor üstünde. Yakup'un Oğulları Beyin Takımı arasından başka kim, hemen Gilead öncesi dönemde kadınların ulaşabildikleri, dolayısıyla alışkın oldukları ve güven verici birtakım ticari malların adlarının -kozmetik çeşitlerinin, kek karışımlarının, dondurulmuş tatlıların, hatta şifalı ilaçların adları- Teyzeleri verilmesi gerektiği önerisiyle çıkardı ortaya? Parlak bir davranıştı bu, Waterford'un gözde olduğu zamanlarda, hatırı sayılır bir yaratıcılığa sahip olduğu yolundaki görüşümüzü sağlamlaştırmakta. Eh, kendi yolunda Judd da böyle biriydi.

Bu bayların ikisi de çocuksuz, dolayısıyla bir dizi Damızlık Kız edinmeye uygun olarak bilinmekteydiler. Profesör Wade ve ben, “Erken Gilead Dönemindeki Tohum Nosyonu” adlı ortak tezimizde, ikisinin de Gilead öncesi dönemde kabakulak hastalarıyla yapılan gizli gen-bağı deneylerinden geliştirilmiş kısırlık yapıcı bir virüse maruz kaldıkları yorumunu yapmıştık; asıl niyet, bu virüsün Moskova'daki üst düzey yöneticilerce tüketilen havyar stoğuna karıştırılmasıydı. (Bu deney, Etki Alanları Anlaşması'ndan sonra terk edildi, çünkü bu virüs çok kimse tarafından fazlasıyla denetlenemez ve dolayısıyla tehlikeli bulundu; yine de, kimileri virüsü Hindistan'ın üstüne serpmeyi arzuluyordu).

Her neyse, ne Judd ne de Waterford, “Pam” ya da “Serena Joy” adlı ya da öyle bilinen bir kadınla evliydi. Bu ikinci, yazarımızın bir şekilde kötü niyetli uydurması olarak görünüyor. Judd'un karısının adı Bambi Mae, Waterford'unkinin adı ise Thelma idi. Bununla birlikte ikinci, tanımlanan tipte bir televizyon kişisi olarak çalışmıştı bir zamanlar. Konu hakkında birkaç alaylı değinmede bulanan Limpkin'den biliyoruz bunu. Rejimin kendisi de, elit üyelerinin karıları tarafından yapılan genel teamülden bu tür eski sapmaları gizlemekte güçlük çekiyordu.

Kanıtlar tümüyle Waterford'tan yana. Örnekse, olası yazarımızın anlattığı olaylardan hemen sonra, ilk temizliklerin birinde, akıbetini yaşadığını biliyoruz. Liberal eğilimlere sahip olmak, hatırı sayılır miktarda ve yetki dışı, genel teamüle aykırı resimli ve yazınsal bir malzeme koleksiyonunu elinde bulundurmak, dahası bir

rejim aleyhtarına yataklık etmekle suçlandı. Rejim, mahkemelerini gizli tutmaya başlamadan önceydi, hâlâ televizyonda yayınlıyordu; bu yüzden, olaylar uydu aracılığıyla İngiltere'de kaydedildi ve halen Arşivimizdeki video kaset bankasında bulunmaktadır. Waterford'un çekimleri iyi değil, ancak saçının gerçekten gri olduğu sonucuna varmaya yetecek kadar net.

Waterford'un yataklık etmekle suçlandığı rejim aleyhtarına gelince, kaçışı kendisini pekâlâ bu kategoriye sokmuş olacağından "Fredinki" olabilirdi. Aslında, bizzat kasetlerin varlığının kanıtladığı gibi "Fredinki"nin kaçmasına yardım eden "Nick" olma ihtimali daha büyük. Bu kaçışı gerçekleştirebilme biçimi, Yeraltı Kadın Yoluna özdeş olmayan ancak onunla bağlantılı Mayday yeraltı örgütünün üyesi olarak belirlemektedir onu. İlki tümüyle bir kurtarma operasyonuyken, ikinci yarı askeri bir örgüttü. Bir kısım Mayday örgüt elemanlarının Gilead güç yapılanmasına en yüksek seviyede sızdığı bilinmekte, bu anlamda üyelerinden birini Waterford'un şoförlüğü işine yerleştirmek kesinlikle tam bir darbe olurdu; bu tür şoför ve kişisel hizmetlilerin sıklık olduğu gibi, "Nick"in aynı zamanda Gözler'in bir Üyesi olması gerektiğinden, çifte darbe hem de. Kuşkusuz, Waterford bunun farkındaydı, ancak yüksek rütbedeki bütün Komutanlar otomatikman Gözler'in yönetiminde bulunduğundan, bu duruma çok fazla önem vermemiş ve daha önemsiz olarak gördüğü kuralların tarafından ihlalini kesintiye uğratmasına izin vermemiştir. Daha sonra temizlenen çoğu erken dönem Gilead Komutanları gibi, o da konumunu bir saldırının üstünde görüyordu. Orta dönem Gilead'ının tarzı daha ihtiyatlıydı.

İşte bizim tahminimiz. Bunu doğru olduğunu varsaysak bile -yani Waterford'un gerçekten "Komutan" olduğunu varsaysak bile- birçok açık nokta kalmakta. Doğal eğilimi farklı olsaydı, bu açık noktaların bazıları kimliği belirsiz yazarımız tarafından doldurulabilirdi. Bir gazetecinin ya da bir casusun içgüdülerine sahip olsaydı, Gilead imparatorluğumun uygulamaları üstüne çok şey anlatabilirdi bize. Waterford'un kişisel bilgisayarının yirmi sayfalık bir dökümü için bile neler vermezdik şimdi! Her neyse, Tarih Tanrıçasının bize ihsan eylediği her kırıntı için şükran duymalıyız.

Öykücümüzün akıbetine gelince, bu belirsiz kalmakta. Gilead sınırından o zamanlar Kanada olan yere gizlice kaçırılıp oradan İngiltere'ye ulaşabildi mi? Böylesi akıllıca olurdu, çünkü Kanada güçlü komşusunu kızdırmak istemiyordu ve bu türlü mültecilerin toplanıp iade edilmesi söz konusuydu. Böyle olduysa, kaydettiği öyküsünü neden yanında götürmedi? Belki yolculuğu ani oldu; belki yolda durdurulmaktan korktu. Diğer yandan, tekrar yakalanabilirdi de. Gerçekten İngiltere'ye ulaştıysa, dış dünyayı ulaştıklarında diğer pek çoklarının yaptığı gibi, neden öyküsünün herkesçe bilinmesini sağlamadı? Hâlâ yaşadığını varsayarak (ki olanak dışıydı) "Luke'tan, hatta kızından intikam alacakları korkusuna kapılmış olabilir. Ne de olsa, Gilead rejimi bu tür önemler almıyor değildi. Yabancı ülkelerdeki rejim aleyhtarı yayınlara engel olmak için kullanıyordu açıkçası. Birden fazla ihtiyatsız mültecinin, örneğin bir kahve kutusuna gizlenmiş ve vakumlanmış özel bir paket içinde el, kulak ya da ayak aldığı bilinmektedir. Ya da sürdürdükleri korunmuş yaşamdan sonra, bir kez ulaştılar mı, dış dünyaya uyum sağlamakta zorlanan şu kurtulmuş Damızlık Kızlar'dan biriydi. Onlar gibi bir münzevi haline gelmiş olabilirdi. Bilmiyoruz.

"Nick'in onun kaçışını ayarlamasındaki dürtülerini de ancak çıkarsayabiliriz. Kızın eşi Gleninki'nin Mayday ile bağlantısı keşfedildiğinde kendisinin de bir tehlike içinde bulunduğunu varsayabiliriz. Çünkü, Gözler'in bir üyesi olarak çok iyi bildiği gibi, Fredinki'nin de sorgulanacağı kesindi. Bir Damızlık Kız ile yetkidışı cinsel etkinlikte bulunmanın cezaları ağırdı, dahası Göz olma statüsü de onu kurtaramazdı. Gilead toplumu son kerte karışıktı ve kişinin herhangi bir kuralı ihlali rejim içindeki adı verilmeyen düşmanları tarafından kullanılabilirdi. Kuşkusuz, onu kendisi yok etmiş olabilirdi, belki daha akıllıca bir yoldu bu; yine de, insan yüreği diye bir şey var, hem bildiğimiz gibi, ikisi de ondan hamile kalmış olabileceğini düşünüyorlardı. Kaldı ki, Gilead döneminde hangi erkek, bunca statü kokan, bu denli cömert ödüllendirilen babalık olasılığına karşı koyabilirdi ki? Bunun yerine, gerçek ya da değil ancak her durumda onun emri altındaki Gözler'den oluşan bir kurtarma timi çağırdı.

Böyle yapmakla pekâlâ kendi düşüşüne de neden olmuş olabilirdi. Bunu da asla öğrenemeyeceğiz.

Öykücümüz dış dünyaya güvenle ulaşıp kendisi için yeni bir yaşam kurdu mu acaba? Yoksa çatı katındaki saklanma yerinde bulunup tutuklanarak, Kolonileri ya da Jezebel'in yerine mi gönderildi? Yoksa idam mı edildi? Kendi biçeminde iyi dokunmuş olan dokümanımız bu konularda suskun. Eurydice'yi ölüler dünyasından çağırabiliriz, ancak yanıt vermeye zorlayamayız onu; dahası ona bakmak için döndüğümüzde, kavrayışlarımızdan sıyrılarak kaçıp gitmeden önce, sadece bir an için görürüz onu. Bütün tarihçilerin bildiği gibi, geçmiş devasa bir karanlıktır ve yansımalarla doludur. Ondan gelen sesler ulaşabilir bize; ne var ki, bize söyledikleri şeyler içinden çıktıkları dölyatağının belirsizliğine bulanmıştır. Dahası, ne denli çabalarsak çabalayalım, kendi çağımızın daha aydınlık ışığı altında, anlamlarını her zaman tam tamına sökemeyebiliriz.

Alkışlar

Sorusu olan var mı?

Notlar

[←1]

Memento mori (lat.): Kuru kafa gibi ölüm sembolü (Ç.N.)

[←2]

Ham: Nuh Peygamberin ikinci oğlu. Afrika ırklarının atası olarak kabul edilir. (Ç.N.)

[←3]

Mutlak Saadet: Hz. İsa'nın Matta İncil’inde geçen sözleri (Matta 5:3-12). (Ç.N.)

[←4]

Chair (İng.): Sandalye, bu sözcüğün İngilizce'de çağrıştırdığı yan anlamları sıralanıyor. (Ç.N.)

[←5]

Charity (İng.): Yardımseverlik. (Ç.N.)

[←6]

Ölüm saati: Anobildae familyasından öldürücü bir böcek. Ağaca yerleşirler. Bir zamanlar ölümün işareti sayılan bir tik tik sesi çıkarırlar. (Ç.N.)

[←7]

Gyn Ed: Gynecological Eduation'ın kısaltması. Jinekolojik Eğitim anlamındadır. (Ç.N.)

[←8]

Scrabble: Üzerinde harfler ve puanlar bulunan taşlarla sözcük oluşturup, bunları karelere bölünmüş bir oyun tahtasına yerleştirerek pian toplamaya dayalı yaygın bir sözcük oyunu. Dilmece. (Ç.N.)

[←9]

Larynx, Valancee, Quince, Zygote: Bu sözcükler “Q,V,Y,X,Z” gibi Scrabble oyununda çok puan getiren harfler içeriyorlar. Anlamları sırasıyla: Gırtlak, Sayvan, Ayva, Zigot. (Ç.N.)

[←10]

Limp: Gevşek (Ç.N.); *Gorge*: Koyak (Ç.N.)

[←11]

Bu sözcükler, Scrabble oyununda “p,q,x,z,h,m” harflerini içerdiklerinden oldukça puan getirirler. Türkçe karşılıkları sırasıyla sıkıcı, kuvarz, şüphe, peri, ritim'dir. (Ç.N.)

[←12]

Café au lait (Fr.): Sütlü kahve; *briyoş* (İng.: brioche): Paskalya çöreği hamurundan yapılan tatlı çörek. (Ç.N.)

[←13]

Job'un Kitabı: Eyüb'ün Kitabı. Tanrı'nın, inancını sınamak için başına getirdiği felaketleri sabırla kabullenen Eyüb'ün öyküsü. “Job” sözcüğü aynı zamanda İngilizce'de “iş” anlamına da geliyor. (Ç.N.)

[←14]

Zitch: Hiç (Ç.N.)

[←15] Afrodit'in mermer heykeli Milos'lu Venüs 1820’de Siklat adalarından biri olan Milos’ta bulundu. Bu heykel çimdi Louvre Müzesinde bulunuyor.

[←16]

Latince olmak fiilinin (*esse*) bildirme kipinin şimdiki zaman çekimi: benim, sensin, o, biziz, sizsiniz, onlar.

[←17]

Sabine: Eskiden İtalya'da Roma yakınlarında yaşamış, davet edildikleri bir gösteri sırasında kadınlarını kaçırdıkları için Romalılara karşı silahlanıp intikam peşine düşmeleri efsaneleşmiş olan kabile. (Ç.N.)

[←18]

Doğum Bayramı (İng.: Labor Day): 1 Eylül. Kuzey Amerika'da İşçi Bayramı olarak kutlanır. Labor sözcüğünün yan anlamlarından biri de doğum yapmaktır. (Ç.N.)

[←19]

J harfi İngilizce'de *Jew* (Yahudi), *Jehova's Witness* (Yehova Şahitleri) ve *Jesuits* (Cizvitler) sözcüklerinin baş harfidir. (Ç.N.)

[←20]

Jezebel'in Yeri: Eski İsrail kralı Ahab'ın karısı Izabel. Şirret Kadın anlamı da vardır. (Ç.N.İ

[←21]

Tesniye: Eski Ahit’in 5’inci kitabı. (Ç.N.)

[←22]

Kafkas (İng. Caucasian): Beyaz ırk için ilk kez Alman antropolog Johann Blumenbach (1752-1840) tarafından kullanılmıştır. (Ç.N.)

[←23]

Arctic Char: Olası bir tür alabalık. (Ç.N.)

[←24]

Arctic Chair: Bir tür sözcük oyunuyla oturumu kastediyor olsa gerek. (Ç.N.)

[←25]

Tail: Bu sözcük, Türkçe'de öykü olarak karşılanan Tale sözcüğüyle ses benzeşmesine sahip. *Arkaik* ve *kaba* anlamı ise cinsel nesne gözüyle bakılan kadın(lar). (Ç.N.)